

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

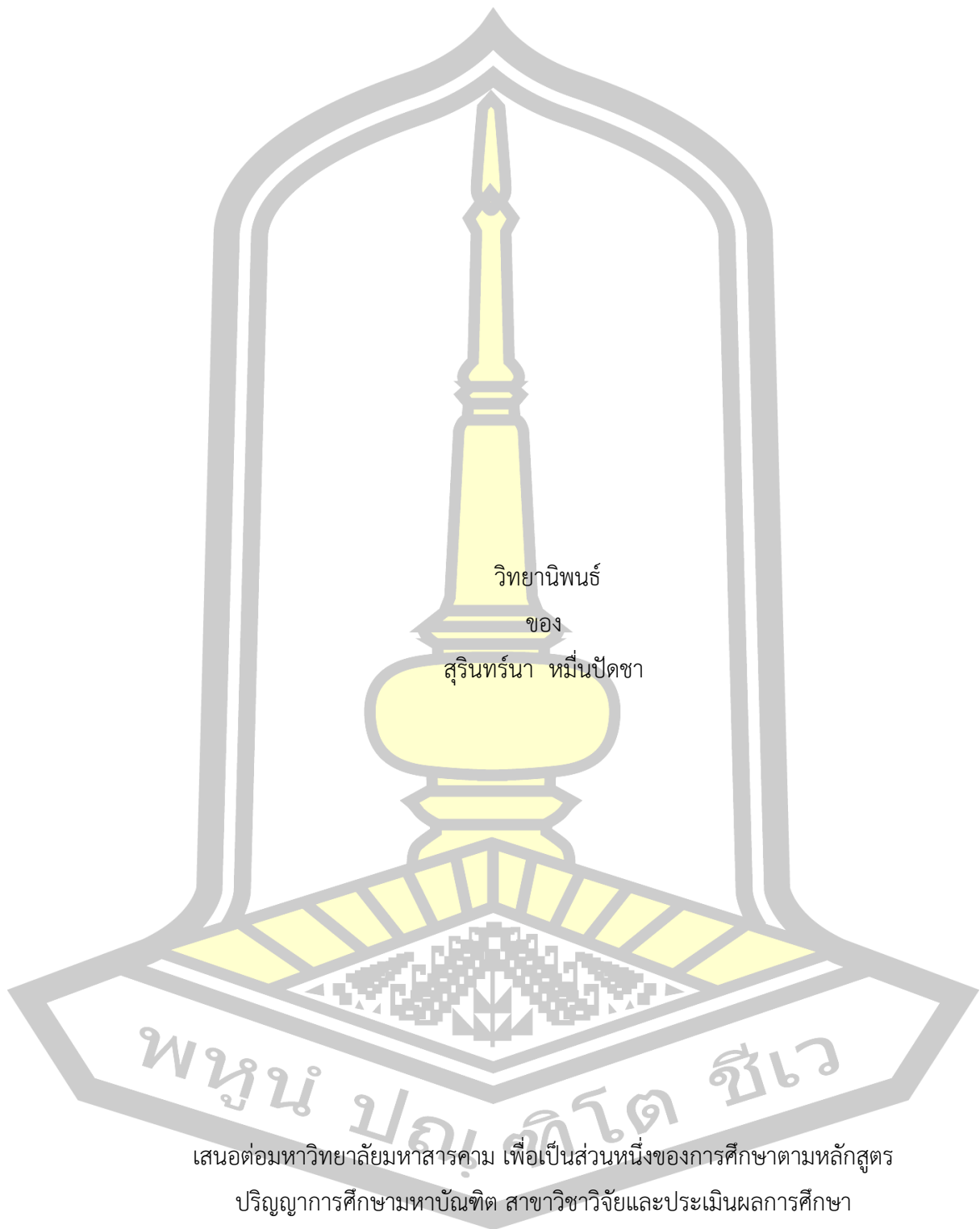
วิทยานิพนธ์
ของ
สุรินทร์นา หมื่นปัดชา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

กรกฎาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

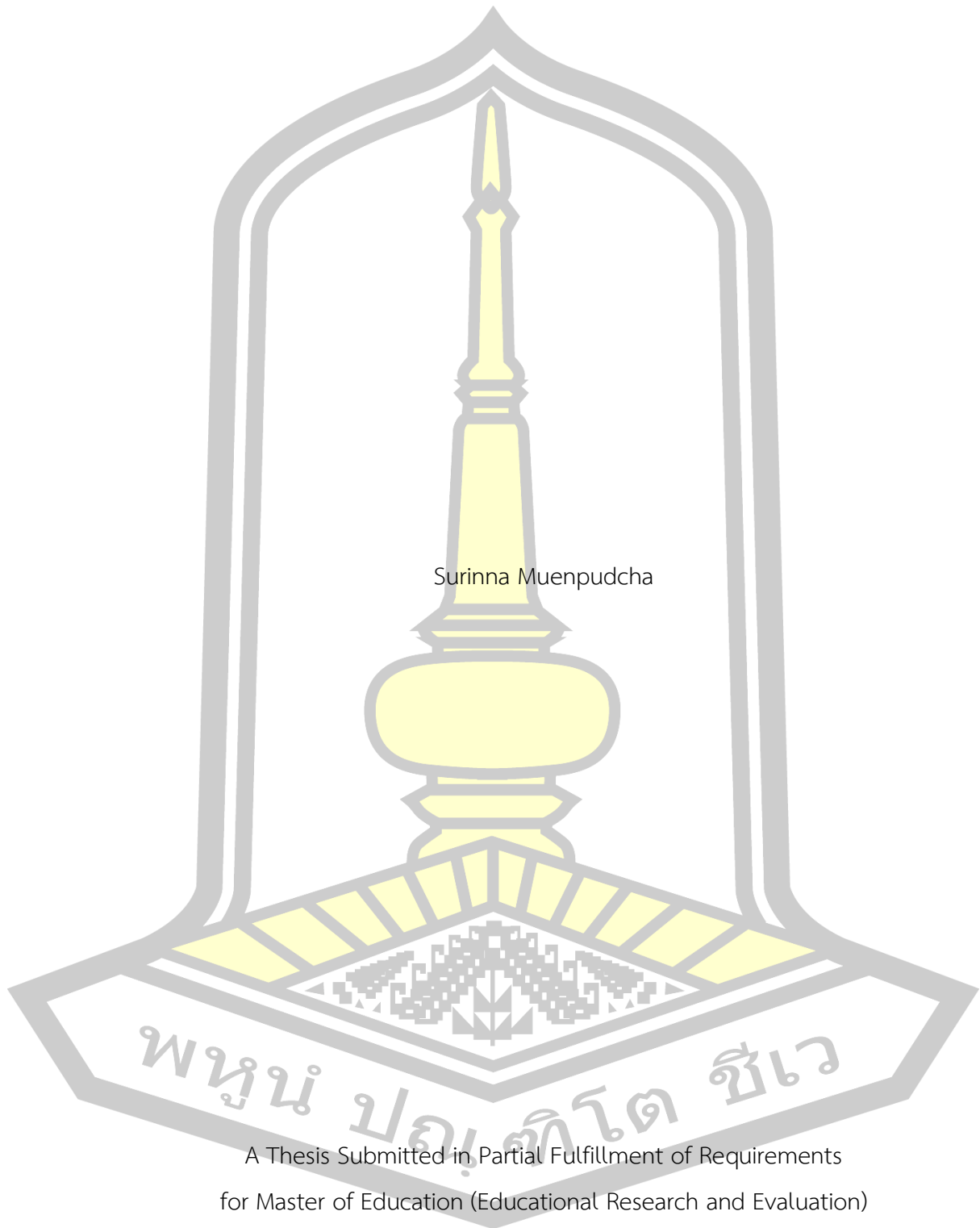
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

กรกฎาคม 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Development of a Child Autism Ability Assessment Questionnaire Basic Education

Surinna Muenpudcha

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Research and Evaluation)

July 2021

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของว่าที่ร้อยตรีหญิงสุรินทร์
นา หมื่นปัดชา แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. อรณูช วรอำศวปติ ศรีสะอาด)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. ญาณภัทร สีหะมงคล)

..... กรรมการ

(ผศ. ดร. ประสงค์ สายหงษ์)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. ไพศาล วรคำ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ของมหาวิทาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
ผู้วิจัย	สุรินทร์นา หมั่นปัดชา		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ญาณภัทร สีหะมงคล		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	วิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2564

บทคัดย่อ

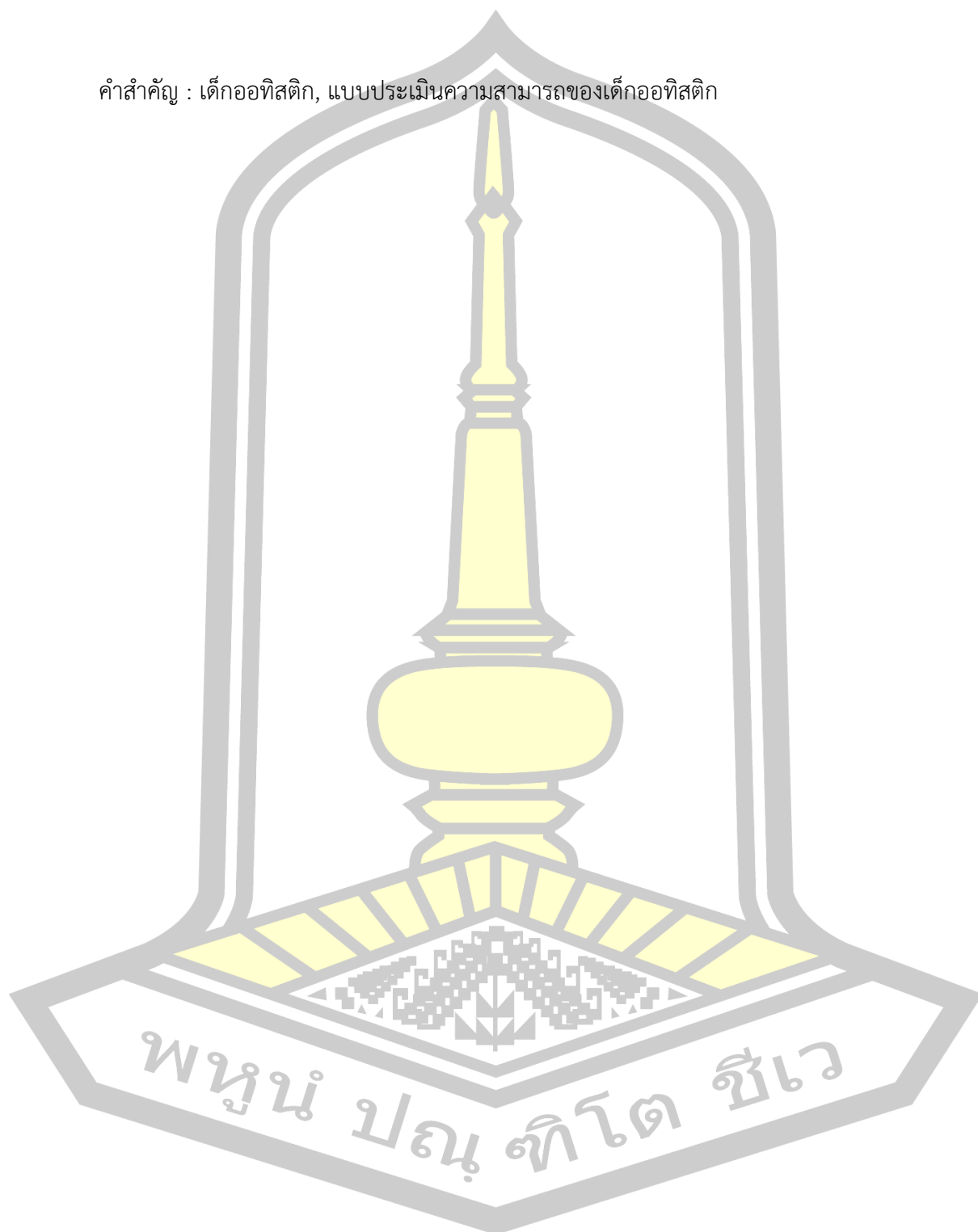
การประเมินนักเรียนออทิสติกที่เรียนในศูนย์การศึกษาพิเศษในประเทศไทยยังจำเป็นต้องใช้แบบประเมินความสามารถเพื่อส่งนักเรียนออทิสติกไปเรียนต่อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับพัฒนาการสมวัยสามารถเรียนร่วมในโรงเรียนได้ ดังนั้นการวิจัยมีความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ 1. เพื่อสร้างแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. เพื่อหาคุณภาพของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนเด็กออทิสติก จำนวน 20 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเป็นครูผู้สอนเด็กออทิสติกโดยเฉพาะ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 2 ด้าน คือ ด้านพัฒนาการ ด้านวิชาการ มีระดับการประเมิน 3 ระดับ คือ 0 หมายถึง ทำไม่ได้เลย 1 หมายถึง ทำได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน 2 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบประเมินครั้งนี้ IOC (ความสอดคล้องรายข้อของแบบประเมิน) r_{xy} (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน) α (ความเชื่อมั่นรายด้าน) ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ได้แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพด้านพัฒนาการอยู่ในระดับ ดี ด้านวิชาการอยู่ในระดับ ดี
2. คุณภาพของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานจากการตรวจสอบเครื่อง 3 รอบ แล้วทดลองใช้แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกจริงได้คุณภาพจากความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบประเมินเครื่องมือมีคุณภาพ ดังนี้ ด้านพัฒนาการ α (ความเชื่อมั่น) = 0.824 ด้านวิชาการ (การอ่าน) α (ความเชื่อมั่น) = 0.824 ด้านวิชาการ (การเขียน) α (ความเชื่อมั่น) = 0.818 ด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ) α (ความเชื่อมั่น) =

0.826

คำสำคัญ : เด็กออทิสติก, แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติก

TITLE	Development of a Child Autism Ability Assessment Questionnaire Basic Education		
AUTHOR	Surinna Muenpudcha		
ADVISORS	Assistant Professor Yannapat Seehamongkon , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Research and Evaluation
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2021

ABSTRACT

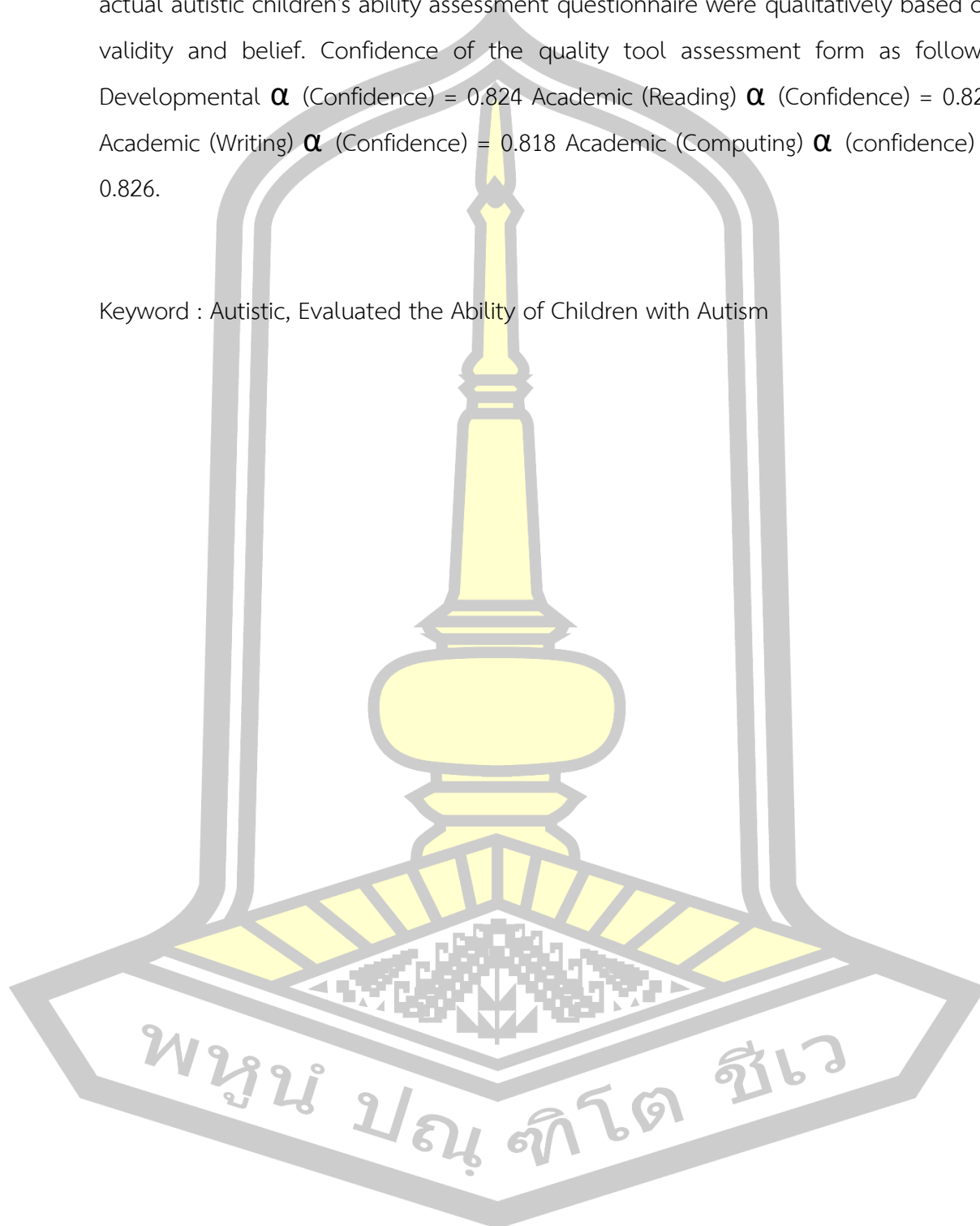
Assessment of autistic students enrolled in special education centers in Thailand is also required to use a competency assessment form to send students with autism to study at a basic education level that is consistent with their developmental competency. in school Therefore, research has the purpose of this research. 1. To create a questionnaire to assess the ability of autistic children to refer to basic education 2. To determine the quality of the assessment of the ability of autistic children to refer to basic education The sample group used in this research was 20 teachers of autistic children. Data Collection Tools It is a form to assess the ability of autistic children to pass on to basic education. There are 2 aspects, namely, academic development with 3 levels of assessment: 0 means it can't be done and 1 means it can be done by using prompting. 2 means do it yourself The statistic used to determine the quality of this assessment, IOC (Correspondence of each item), r_{xy} (Pearson's correlation coefficient), α (segment confidence), percentage, value. average

The results showed that:

1. Autistic children's ability to deliver quality basic education was obtained. Development is at a good level and academically is at a good level.
2. The quality of the autistic children's ability assessment questionnaire

for referring to the basic education from 3 rounds of machine checks and then the actual autistic children's ability assessment questionnaire were qualitatively based on validity and belief. Confidence of the quality tool assessment form as follows:
Developmental α (Confidence) = 0.824 Academic (Reading) α (Confidence) = 0.824
Academic (Writing) α (Confidence) = 0.818 Academic (Computing) α (confidence) = 0.826.

Keyword : Autistic, Evaluated the Ability of Children with Autism

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรนุช วรอัศวปติ ศรีสะอาด ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหมงคล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราพร ชะโน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงษ์ อาจารย์นวินดา อุปนันท์ อาจารย์ชูศักดิ์ จันทยานนท์ อาจารย์สุภัคร ภูจรีต อาจารย์สมคิด สุทธิพร รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนภาร อาจารย์พร มณี หาญหัก อาจารย์ดลฤดี รัตนประสารท อาจารย์น้ำเพ็ชร เทศะบำรุง อาจารย์จิราพร พานทอง อาจารย์ลนาภรณ์ บุตรเสรีชัย อาจารย์วิไลรัตน์ ชัชชวลิตสกุล อาจารย์ศธาวุฒิ อักษร นางอนงค์ ผดุงชีพ และนางจิรัฐยา ไชยสาร ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และได้กรุณาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องและให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ครอบครัวและญาติ ๆ ที่ให้การช่วยเหลือสนับสนุนการวิจัย และให้กำลังใจ ด้วยดีตลอดมา

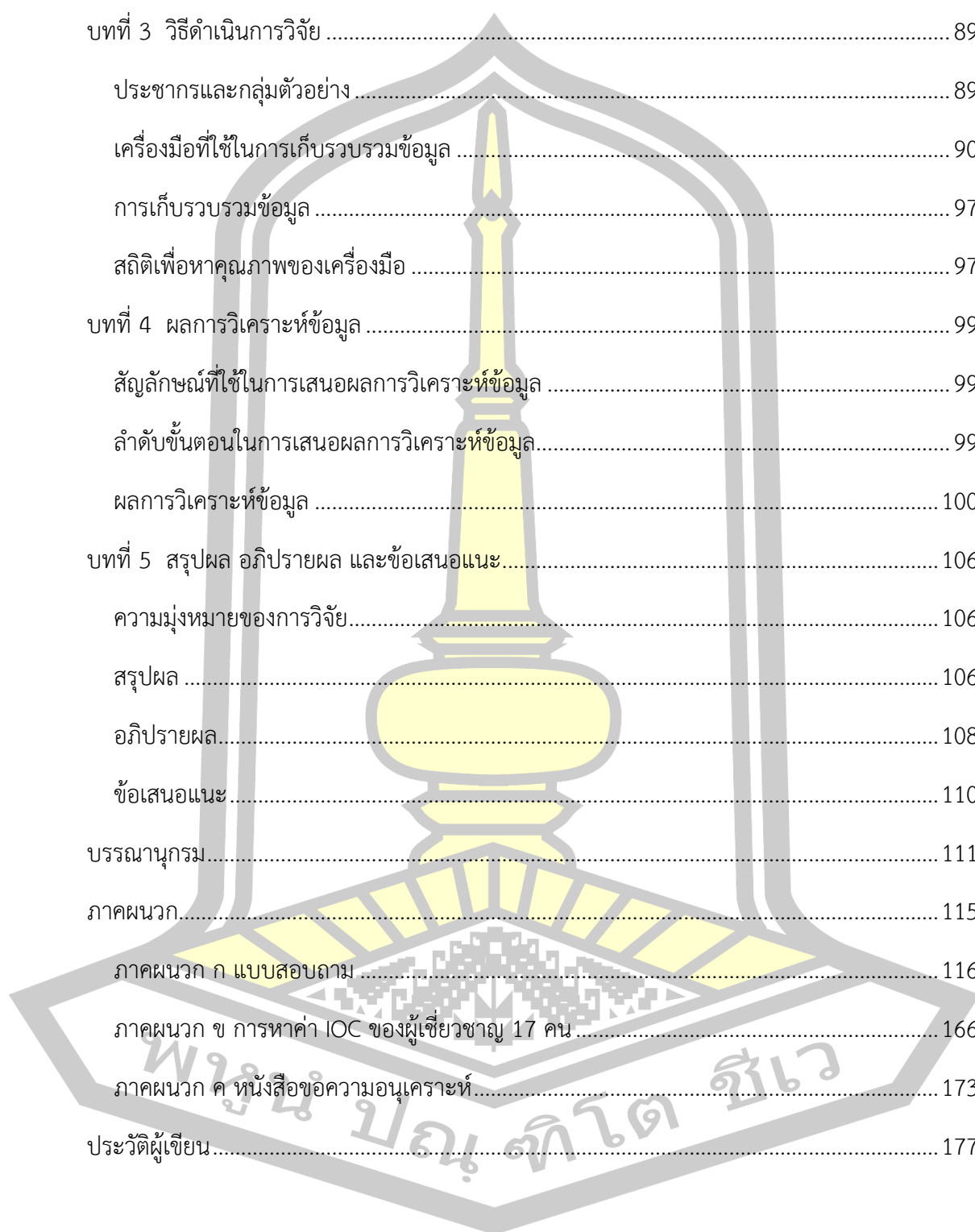
สุรินทร์นา หมื่นปัดชา

พูน ปณ ทิโต ชีเว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
หลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับนักเรียนพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษสังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	7
เอกสารที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติก.....	34
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม.....	48
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมิน.....	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	85
งานวิจัยในประเทศ.....	85
งานวิจัยต่างประเทศ.....	87

กรอบแนวคิดในการวิจัย	88
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	89
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	89
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	90
การเก็บรวบรวมข้อมูล	97
สถิติเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ	97
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	100
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	106
ความมุ่งหมายของการวิจัย	106
สรุปผล	106
อภิปรายผล	108
ข้อเสนอแนะ	110
บรรณานุกรม	111
ภาคผนวก	115
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	116
ภาคผนวก ข การหาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญ 17 คน	166
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์	173
ประวัติผู้เขียน	177

สารบัญตาราง

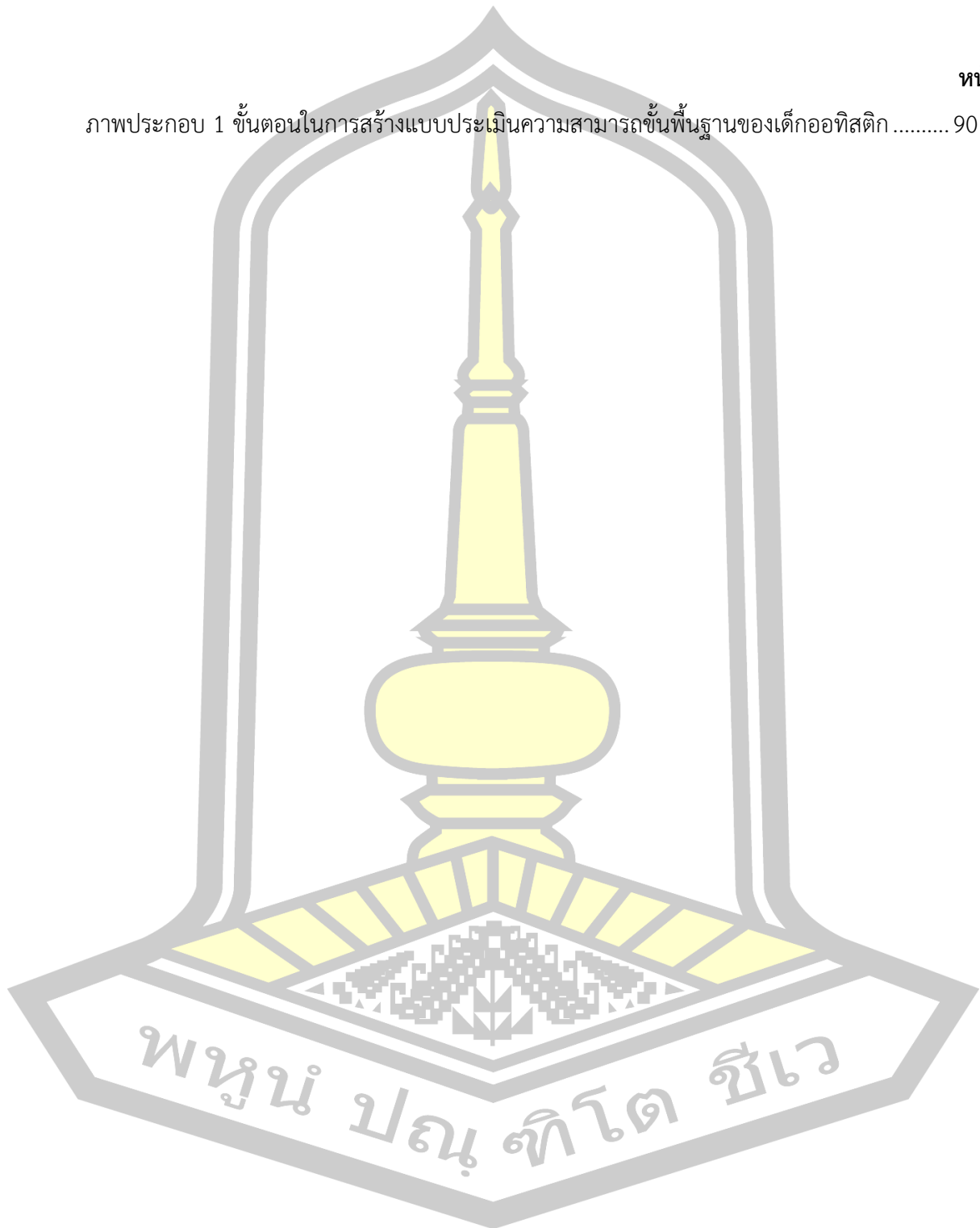
	หน้า
ตาราง 1 แสดงบทบาทหน้าที่การประเมินผลการเรียนรู้ของบุคลากรฝ่ายต่างๆ	26
ตาราง 2 ดัชนีความสอดคล้องรายชื่อของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อ การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านพัฒนาการ	100
ตาราง 3 ดัชนีความสอดคล้องรายชื่อของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ (การอ่าน)	101
ตาราง 4 ดัชนีความสอดคล้องรายชื่อของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ (การเขียน).....	101
ตาราง 5 ดัชนีความสอดคล้องรายชื่อของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อ การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ)	102
ตาราง 6 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติก ในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านพัฒนาการ	103
ตาราง 7 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติก ในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ (การอ่าน)	104
ตาราง 8 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติก ในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ (การเขียน).....	104
ตาราง 9 ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติก ในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ)	105
ตาราง 10 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 17).....	169

พูน ปณ ทิโต ชเว

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 ขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินความสามารถขั้นพื้นฐานของเด็กออทิสติก 90

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากอดีตจนถึงปัจจุบันการศึกษาถือเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญต่อมนุษยชาติที่ผลักดันให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง ทำให้ในทุกประเทศมีการส่งเสริมและให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ทุก ๆ คนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน หากยังมีกลุ่มบางกลุ่มที่ยังคงไม่ได้รับความเท่าเทียมกันทางการศึกษา จึงเป็นหน้าที่ของภาครัฐที่จะช่วยพัฒนาและผลักดันให้ผู้ที่ยังขาดโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษา เพื่อความทัดเทียมกับผู้อื่นต่อไป (สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2552)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 บัญญัติว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และมาตรา 10 บัญญัติว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะมาตรา 10 วรรคสอง บัญญัติว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” นอกจากนี้ยังได้มุ่งเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้เข้าถึงผู้เรียนทุกคนในทุกสภาพร่างกายและทุกสถานที่ โดยมีทางเลือกให้อย่างหลากหลายมิได้จำกัดอยู่แต่ในห้องเรียนในโรงเรียนเท่านั้น และได้ระบุให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 18 ว่า “การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษาดังต่อไปนี้...” (3) ศูนย์การเรียนรู้ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคลครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันอื่นเป็นผู้จัด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้บัญญัติสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาตามมาตรา 5 คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาดังนี้ (1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ

บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (2) เลือกบริการทางการศึกษาสถานศึกษาระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถความสนใจความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น (3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล และตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ.2552 ได้กำหนดประเภทคนพิการไว้ 9 ประเภท (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

บุคคลออทิสติก ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วน ซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินี้ค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน (สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2556) ปัจจุบันนี้พบมากขึ้น มีเด็กประเภทนี้เพิ่มมากขึ้นในสังคมไทย ซึ่งมีความก้าวหน้าทางการแพทย์ และองค์ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้พอสมควร แต่ก็ยังอยู่ในวงแคบเฉพาะในวงการแพทย์และการศึกษาพิเศษในสหรัฐอเมริกา มีตัวเลขที่เชื่อถือได้ว่า ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา มีเด็กออทิสติกเพิ่มขึ้นสันนิษฐานได้หลายประการด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นเพราะการรับรู้ความเข้าใจของสังคมไทยที่เพิ่มมากขึ้น หรือแม้กระทั่งการเพิ่มจำนวนประชากรในวัยเด็ก ทำให้จำนวนของออทิสติกมากขึ้น ตามสถิติมาตรฐานประมาณ 10 คนในประชากร 10,000 คน ส่วนใหญ่พบในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง บิดา มารดาที่มีการศึกษาสูง ในกลุ่มแรงงานพบบ้างแต่ไม่มาก (ผดุง อารยะวิญญู, 2546) ภาวะเด็กออทิสติกประกอบด้วยลักษณะที่แสดงถึงความผิดปกติทางพฤติกรรม 4 ด้าน คือ ความผิดปกติด้านภาษาและการพูด ความผิดปกติทางด้านการเข้าสังคมร่วมกับผู้อื่น มีพฤติกรรมแปลก ๆ ซ้ำ ๆ และอาการจะปรากฏตั้งแต่อ่อนอายุ 30 เดือน (พิสมัย พงศาธิรัตน์, 2545) อาการดังกล่าวนี้เกิดขึ้นกับเด็กแต่ละคนไม่เหมือนกัน บางคนมีภาวะออทิสติกมากก็อาจจะถึงขั้นทำร้ายตนเองหรือว่าเด็กออทิสติก ระดับสูง (High function) ก็อาจมีภาวะดังกล่าวมาน้อยแตกต่างกันไป บิดา มารดาที่ทราบว่าเป็นออทิสติกจะรู้สึกตกใจ สับสน เกิดความไม่แน่ใจ ไม่รู้ว่าคืออะไร รักษาหายหรือไม่ และเมื่อรู้ว่าเป็นโรคที่ความหวังในเรื่องการหายมีน้อยก็ยิ่งทุกข์ใจมากขึ้น มีความหนักใจในการเลี้ยงดู เพราะเด็กพูดไม่รู้เรื่อง สื่อสารไม่เข้าใจ และยังมีปัญหาก้าวร้าวอีกด้วย (พิสมัย พงศาธิรัตน์, 2545) ทำให้ภาวะเครียดในการต้องเลี้ยงดูบุตรที่เป็นออทิสติกมีมากขึ้น มีความวิตกกังวล ส่วนบางคนก็ไม่ยอมรับในภาวะที่ลูกของตนเอง ผู้ปกครองออทิสติกส่วนใหญ่จะผ่านภาวะดังกล่าวขึ้นอยู่กับการจะตั้งสติและยอมรับภาวะที่ลูกของตนเองเป็นได้เร็วเพียงใด และเริ่มที่จะแสวงหาแนวทาง วิธีการในการบำบัดรักษาต่อไป การช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่มนั้นจะทำให้การพัฒนาเด็กเป็นไปได้เร็วขึ้นและสามารถแก้ไขได้ผลดี ดังนั้นจึงควรเริ่มกระตุ้นพัฒนาการเตรียม

ความพร้อมตั้งแต่แรกที่อยู่ถึงความสามารถของเด็กก็จะสามารถพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ได้ดี สิ่งสำคัญคือ แม้เด็กจะที่มีความบกพร่องหลงเหลืออยู่แต่เด็กก็มีความสุขของเขาได้

การประเมินความสามารถพื้นฐาน เป็นการประเมินให้ทราบถึงพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กเพื่อค้นหาจุดเด่น จุดด้อย โดยเปรียบเทียบกับพัฒนาการตามวัยของเด็กทั่วไป ซึ่งจะเป็น ข้อมูลในการวางแผนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตลอดจน ให้คำนึงถึงทักษะพื้นฐานทั้ง 6 ทักษะ ซึ่งมีหลักการและกระบวนการประเมินความสามารถพื้นฐานที่สำคัญ 7 ประการ (Bowe, 1995) แบบประเมินฉบับนี้สามารถใช้ได้กับผู้รับการประเมินทุกประเภท ความพิการ โดยคำนึงถึงอายุจริงของผู้รับการประเมิน (สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2556)

ปัจจุบันในโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดรับนักเรียนออทิสติก เข้าศึกษาโดยจัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนร่วม ซึ่งมีนักเรียนมีพัฒนาการต่ำกว่าระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การออกแบบกิจกรรมโดยจัดทำ แผนการสอนรายบุคคล (IIP) นักเรียนเรียนใน 8 กลุ่มสาระตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ในระดับนี้ยังไม่มีแบบประเมินความสามารถขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการที่เด็กออทิสติก ต้องมีทักษะจำเป็นในการเรียนร่วมที่ดำเนินการสร้างถูกต้องตามหลักวิชา ซึ่งทักษะที่จำเป็นเมื่อเด็ก ออทิสติกจะเปลี่ยนผ่านจากศูนย์การศึกษาพิเศษไปยังโรงเรียนเรียนร่วมคือทักษะทางสังคมและทักษะ สติปัญญาหรือการเตรียมความพร้อมทางวิชาการ (สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2558)

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นปัญหาของเด็กออทิสติกที่มีพัฒนาการความสามารถแตกต่างจากเด็กปกติ และเห็นความสำคัญของแบบประเมินความสามารถพื้นฐานโดยสอดคล้องกับ เพ็ญแข ลิมศิลา (2540) กล่าวว่า เด็กออทิสติกเป็นเด็กที่มีความผิดปกติและความล่าช้าทางพัฒนาการด้านสังคม ด้านการสื่อ ความหมาย ภาษา และการมีจินตนาการ ซึ่งมีสาเหตุเกี่ยวข้องกับความผิดปกติทางกายภาพ เนื่องจากมีหน้าที่ของสมองบางส่วนทำงานผิดปกติไป วันเพ็ญ บุญประกอบ (2539) กล่าวว่า เด็กออทิสติก เป็นโรคที่เกิดจากความผิดปกติของสมองส่วนกลางหลายอย่างในที่ต่าง ๆ กัน และอาจพบความแตกต่างของความบกพร่องต่างกันไปได้ในแต่ละคน ก่อนการศึกษานี้ยังไม่มี เครื่องมือที่ใช้ประเมินเด็กออทิสติกที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาแบบประเมินความสามารถของ เด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปใช้ในประเมินความสามารถการเรียนร่วมกับ เด็กปกติได้อย่างมีความสุขมีการพัฒนาการที่ดีต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อหาคุณภาพแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในศูนย์การศึกษาพิเศษได้
2. ได้คู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เป็นแนวทางสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษานิเทศก์ในการพัฒนาแบบประเมินเด็กพิเศษต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนเด็กออทิสติกในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 70 คน ครูผู้สอนเด็กออทิสติกในศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9 จำนวน 5 คน ศึกษานิเทศก์การศึกษาพิเศษ จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 4 แห่ง และเด็กออทิสติก จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 100 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกแบบเจาะจงโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนเด็กออทิสติกโดยเฉพาะ จำนวน 20 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ คุณภาพของแบบประเมินโดยพิจารณาจากความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560
4. ความสามารถของพัฒนาการของเด็กออทิสติก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วน ซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินั้น ค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน
2. แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติก หมายถึง แบบประเมินที่ใช้สำหรับ ประเมินความสามารถเด็กออทิสติกที่มีพัฒนาการที่พร้อมเปลี่ยนผ่านไปยังโรงเรียนเรียนร่วม เพื่อทางโรงเรียนจะได้จัดการศึกษาให้ตรงตามความสามารถรูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมที่หลากหลายตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับนักเรียนพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.1 หลักการของหลักสูตร
 - 1.2 จุดมุ่งหมาย
 - 1.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - 1.4 โครงสร้างหลักสูตร
 - 1.5 กลุ่มเป้าหมาย
 - 1.6 การนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ
 - 1.7 แนวทางในการจัดการเรียนรู้
 - 1.8 แนวทางในการวัดประเมินผล
2. เอกสารที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติก
 - 2.1 ความหมายของเด็กออทิสติก
 - 2.2 สาเหตุการเกิดออทิสติก
 - 2.3 ลักษณะของเด็กออทิสติก
 - 2.4 การวินิจฉัยเด็กออทิสติก
 - 2.5 การช่วยเหลือเด็กออทิสติก
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
 - 3.1 ความหมายของการเรียนร่วม
 - 3.2 ประโยชน์ของการเรียนร่วม
 - 3.3 รูปแบบการจัดการเรียนร่วม
 - 3.4 แนวทางการจัดการเรียนร่วม
 - 3.5 ประโยชน์ของการเรียนร่วม
 - 3.6 การจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ
4. เอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมิน
 - 4.1 การสร้างแบบประเมินและเกณฑ์การให้คะแนน
 - 4.2 การหาคุณภาพของแบบประเมิน

5. วิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 วิจัยในประเทศ

5.2 วิจัยต่างประเทศ

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับนักเรียนพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษสังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการศูนย์การศึกษาพิเศษ
พุทธศักราช 2556 มีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. จัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. พัฒนาเด็กพิการโดยองค์รวมด้วยรูปแบบและกระบวนการที่หลากหลาย
ผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ โดยใช้แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว
แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการ
จำเป็นพิเศษเฉพาะของเด็กพิการและครอบครัว
3. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กพิการสามารถดำรงชีวิตได้เต็มศักยภาพ
อย่างมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
4. เลือกใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด
ทางการศึกษา ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล
5. เน้นการมีส่วนร่วมกับครอบครัว คณะสหวิชาชีพ สถานศึกษา ชุมชน
และผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กพิการ
6. ประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับ
และทบทวนแผนเพื่อพัฒนาเด็กพิการ

2. จุดหมายของหลักสูตร

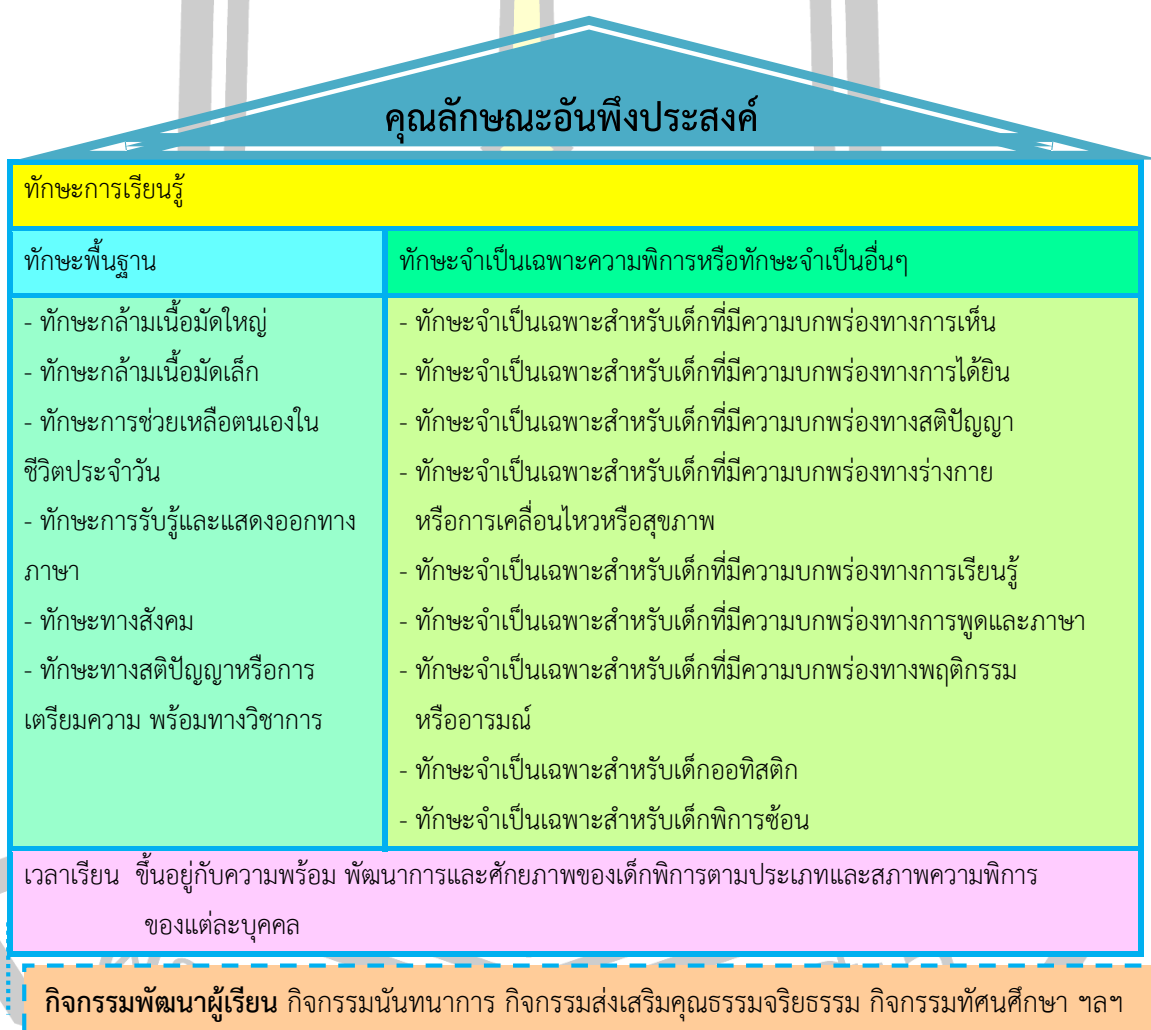
มุ่งเน้นกระตุ้นพัฒนาการให้เด็กพิการได้พัฒนาทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม
ตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างอิสระ โดยครอบครัวมีส่วนร่วม
ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ดังนี้ คือ รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

4. โครงสร้างหลักสูตร

การพัฒนาศักยภาพเด็กพิการ ตามหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม สำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556 จำเป็นต้องคำนึงถึงโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการ ตาม 1. หลักสูตรได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ได้แก่ รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

2. ทักษะการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือทักษะพื้นฐานและทักษะจำเป็นอย่างเฉพาะ ความพิการหรือทักษะจำเป็นอย่างอื่น ๆ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ทักษะพื้นฐาน เป็นทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาเด็กพิการตามลำดับของ พัฒนาการของเด็กทั่วไป มีทั้งหมด 6 ทักษะ ได้แก่

1) ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ในด้านต่าง ๆ ในเรื่อง การเคลื่อนไหวในท่านอน การคืบ การคลาน การนั่ง การยืน การเดิน การวิ่ง การกระโดด และการรับส่งลูกบอล เป็นต้น

2) ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กให้แข็งแรง และใช้ได้อย่างประสานสัมพันธ์กันในเรื่อง การมอง การใช้มือในการทำกิจกรรม การประสานสัมพันธ์ ระหว่างตากับมือ และการเคลื่อนไหววัยวะที่ใช้ในการพูด เป็นต้น

3) ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียน สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันพื้นฐานในเรื่อง การรับประทานอาหาร การแต่งกาย การขับถ่าย การทำความสะอาดร่างกาย และการรับผิดชอบงานบ้าน เป็นต้น

4) ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถ รับรู้และแสดงออกทางภาษาที่เหมาะสมในเรื่อง การรับรู้เสียงและคำ การแสดงสีหน้าท่าทางและ คำพูด การออกเสียงพยัญชนะและสระ การสร้างคำพูดและประโยค และการบอกข้อมูลส่วนตัว เป็นต้น

5. ทักษะทางสังคม เป็นการส่งเสริมการปฏิบัติตนในสังคม ในเรื่อง การเล่นและเสริมสร้างการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นต้น

6. ทักษะทางสติปัญญาหรือการเตรียมความพร้อมทางวิชาการเป็นการพัฒนา ด้านการรับรู้ ความคิดรวบยอดด้านต่าง ๆ และการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน การเตรียมความพร้อม ทักษะพื้นฐานคณิตศาสตร์ ในเรื่อง การนับ การรู้ค่าของตัวเลข การอ่านและการเขียนตัวเลข การจับคู่ การเปรียบเทียบ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การเตรียมความพร้อมทักษะพื้นฐานภาษาไทย ได้แก่ การอ่านและการเขียนภาษาไทย เป็นต้น

2.2 ทักษะจำเป็นอย่างเฉพาะความพิการหรือทักษะจำเป็นอย่างอื่น ๆ เป็นการพัฒนา ศักยภาพเฉพาะของเด็กพิการตามความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภทความพิการ และได้จัดทำ ไว้เป็นตัวอย่างดังนี้

1) ทักษะจำเป็นอย่างเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เป็นการพัฒนาทักษะครอบคลุม การใช้ประสาทสัมผัสทางการเห็นที่เหลืออยู่ การสร้างความคุ้นเคย กับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว การเดินทางของคนตาบอด การฝึกประสาทสัมผัส การเคลื่อนที่

ของมือ การอ่านอักษรเบรลล์ การเตรียมความพร้อมการเขียนอักษรเบรลล์ การเขียนอักษรเบรลล์ การใช้ลูกคิด เป็นต้น

2) ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นการพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การใช้เครื่องช่วยฟัง และการใช้ภาษามือ เป็นต้น

3) ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นการพัฒนาการรับผิดชอบงานบ้าน การดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคลและความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

4) ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ เป็นการฝึกการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดิน กายอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์เทียม อุปกรณ์ดัดแปลง และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงการดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคลเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน เป็นต้น

5) ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เป็นการเตรียมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านความสนใจ ความเข้าใจภาษา การแสดงออกทางภาษา อารมณ์ ความรู้สึก การลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การปฏิบัติตามกติกาของสังคม นำไปสู่การพัฒนา ด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ เป็นต้น

6) ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา เป็นการพัฒนาการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยการฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การใช้รูปภาพสัญลักษณ์ในการสื่อสาร ควรได้รับการแก้ไขการพูดจากครูการศึกษาพิเศษ หรือนักอรรถาธิบาย เป็นต้น

7) ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์เป็นการพัฒนาด้านอารมณ์ ความรู้สึก ด้านความสนใจ การตอบสนองต่อสิ่งเร้า เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และปฏิบัติตามกติกาของสังคมได้อย่างเหมาะสมควรได้รับการฝึก จากคณะสหวิชาชีพ เป็นต้น

8) ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กออทิสติก เป็นการฝึกทักษะจำเป็นเฉพาะ สำหรับบุคคลออทิสติก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านความสนใจ การตอบสนองต่อสิ่งเร้า การเข้าใจ ภาษา การแสดงออกทางภาษา อารมณ์ ความรู้สึก การลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การปฏิบัติตาม กติกาของสังคม การเลียนแบบ การหลีกเลี่ยงจากอันตราย

8) ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กพิการซ้อน สามารถนำทักษะจำเป็นเฉพาะ ความพิการหรือทักษะจำเป็นอื่น ๆ ไปใช้ได้ หรือกำหนดทักษะจำเป็นเพิ่มเติม เพื่อนำมาพัฒนาเด็ก พิการ ได้ตามความเหมาะสม

3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพ

ตามประเภทและสภาพความพิการ ตามบริบทหรือความพร้อมของศูนย์การศึกษาพิเศษ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขอบข่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งศูนย์การศึกษาพิเศษสามารถนำมาปรับใช้และดำเนินการในรูปแบบกิจกรรม โครงการ หรือการบูรณาการกิจกรรมดังสาระสำคัญต่อไปนี้

3.1 กิจกรรมนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ จัดเพิ่มเติมจาก กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เช่น กิจกรรมดนตรี กิจกรรมศิลปะ กิจกรรมกีฬา เป็นต้น

3.2 กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เป็นกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กพิการเรียนรู้ ประเพณีวัฒนธรรมของไทย ค่านิยมที่ดีงาม การปฏิบัติตนตามความเชื่อทางศาสนา กิจกรรมทาง สังคม การรักษารัฐธรรมนูญและสิ่งแวดล้อมและกิจกรรมจิตสาธารณะ เป็นต้น

3.3 กิจกรรมทัศนศึกษา เป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้สภาพแวดล้อมทาง ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ของชุมชน ท้องถิ่น ชาติและกลุ่มประเทศอาเซียน และทัศนศึกษาตาม แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ตรงให้กับเด็กพิการเพิ่มเติมจากที่ระบุไว้ใน แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เช่น ทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน กิจกรรมกระเตงน้อง ท่องสวนสัตว์ เป็นต้น

3.5 กิจกรรมอื่น ๆ ตามความเหมาะสม เช่น วาดน้ำ ชีมน้ำ เป็นต้น

4. เวลาเรียน ขึ้นอยู่กับความพร้อม พัฒนาการและศักยภาพของเด็กพิการ ตามประเภทและสภาพความพิการของแต่ละบุคคล

5. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายตามหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดประเภท และหลักเกณฑ์ของศูนย์การศึกษา พ.ศ. 2552 ดังต่อไปนี้

1. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับ เล็กน้อยจนถึงตาบอดสนิท ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

1.1 คนตาบอด หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็นมาก จนต้องใช้มือสัมผัส และสื่อเสียงหากตรวจวัดความชัดของสายตาดำข้างดีเมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ 6 ส่วน 60 (6/60) หรือ 20 ส่วน 200(20/200) จนถึงไม่สามารถรับรู้เรื่องแสง

1.2 คนเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษร ตัวพิมพ์ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วยความพิการ หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัด ความชัดของสายตาดำข้างดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6 ส่วน 18 (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 (20/70)

2. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ บุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับหูตึงน้อยจนถึงหูหนวก ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถเข้าใจการพูด ผ่านทางการได้ยินไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟัง ซึ่งโดยทั่วไปหากตรวจการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยิน 80 เดซิเบลขึ้นไป

2.2 คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอที่จะได้ยินการพูดผ่านทางการได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟังซึ่งหากตรวจวัดการได้ยินจะมีการสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 80 เดซิเบลลงมาถึง 26 เดซิเบล

3. บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตนในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญร่วมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย 2 ทักษะจาก 10 ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้านทักษะทางสังคม/การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ 18 ปี

4. บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

4.1 บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว ได้แก่ บุคคลที่มีอวัยวะไม่สมบูรณ์หรือขาดหายไป กระดูกหรือกล้ามเนื้อผิดปกติ มีอุปสรรคในการเคลื่อนไหว ความบกพร่องดังกล่าวอาจเกิดจากโรคทางระบบประสาท โรคของระบบกล้ามเนื้อและกระดูก การไม่สมประกอบมาแต่กำเนิด อุบัติเหตุและโรคติดต่อ

4.2 บุคคลที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ บุคคลที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรังหรือมีโรคประจำตัวซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาซึ่งมีผลทำให้เกิดความจำเป็นต้องได้รับการศึกษาพิเศษ

5. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติในการทำงานของสมองบางส่วนที่แสดงถึงความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่อาจเกิดขึ้นเฉพาะความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน คือ การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ซึ่งไม่สามารถเรียนรู้ในด้านที่บกพร่องได้ ทั้งนี้มีระดับสติปัญญาปกติ

6. บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องในการเปล่งเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติ หรือบุคคลที่มีความ

บกพร่องในเรื่องความเข้าใจหรือการใช้ภาษาพูด การเขียนหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหาและหน้าที่ของภาษา

7. บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ ได้แก่ บุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ไปจากปกติเป็นอย่างมาก และปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจหรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์หรือความคิด เช่น โรคลจิตเภท โรคซึมเศร้า โรคสมองเสื่อม เป็นต้น

8. บุคคลออทิสติก ได้แก่ บุคคลที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วน ซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินั้นค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน

9. บุคคลพิการซ้อน ได้แก่ บุคคลที่มีสภาพความบกพร่องหรือความพิการมากกว่าหนึ่งประเภทในบุคคลเดียวกัน

6. การนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ

หลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556 จัดทำขึ้น เพื่อนำไปใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษาและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต การส่งต่อหรือการเปลี่ยนผ่านการนำหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556 ไปใช้จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องประสานความร่วมมือและมีส่วนร่วมรับผิดชอบ โดยการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพ

1. หลักการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ

การนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ เป็นกระบวนการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ในการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย การเตรียมบุคลากร อาคารสถานที่ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกศูนย์การศึกษาพิเศษ ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลและครอบครัว ดังนี้

1.1 วางแผนและเตรียมการนำหลักสูตรไปใช้ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องศึกษาวิเคราะห์ ทำความเข้าใจหลักสูตรให้มีความชัดเจนตรงกัน เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การวางแผนใช้หลักสูตรประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การเตรียมความพร้อมบุคลากร การจัดการเรียนการสอนและการบริการ การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุน การนิเทศ กำกับ ติดตามผลการใช้หลักสูตรและการจัดทำโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.2 คณะบุคคลส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นมีการประสานความร่วมมือ และใช้กระบวนการนิเทศเพื่อการพัฒนาในการนำหลักสูตรไปใช้เป็นอย่างดี

1.3 ดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญ ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อและแหล่งเรียนรู้ เอกสารหลักสูตรที่พร้อมใช้ สนับสนุนการใช้หลักสูตร

1.4 ครูและบุคลากรต้องได้รับการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ด้วยรูปแบบและวิธีการต่างๆ

1.5 การนำหลักสูตรไปใช้สำหรับผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกหน่วยงาน โดยการนิเทศติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลต่างๆ มาประเมินวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาและวางแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ

2. การบริหารจัดการหลักสูตร

ศูนย์การศึกษาพิเศษนำหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม สำหรับเด็กพิการศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556 ใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษาในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการทุกประเภท โดยผู้เกี่ยวข้องมีบทบาท ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

- 1.1 มีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนหลักสูตรสู่การปฏิบัติ
- 1.2 ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร ดูแล ควบคุมและให้คำแนะนำแก่ผู้สอนให้ดำเนินการจนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- 1.3 กำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติในการใช้หลักสูตร
- 1.4 จัดหาวัสดุหลักสูตรที่ทันสมัยและให้มีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนผู้สอน
- 1.5 ควบคุมดูแลติดตามผลการใช้หลักสูตร สนับสนุนส่งเสริม และนิเทศการใช้หลักสูตรและการสอน ให้กำลังใจและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
- 1.6 ประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตร

2. ครูผู้สอน

- 2.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรให้เข้าใจ และนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนเป็นเฉพาะบุคคลและเฉพาะครอบครัว
- 2.2 ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดย จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และแผนการสอนเฉพาะบุคคล ที่เสริมสร้างพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รู้จักผู้เรียนเป็นเฉพาะบุคคลและรับรู้ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดกับผู้เรียน
- 2.3 จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนที่สร้างเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและสอดคล้องความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล

2.4 จัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนโดยใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อการเรียนรู้ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ได้ตรงตามความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน

2.5 ใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย และสรุปรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนเพื่อเข้าสู่ระบบช่วงเชื่อมต่อ

2.6 มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้ปกครองและคณะสหวิชาชีพ ตลอดจนเครือข่าย เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.7 ศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบ นำผลไปปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ผู้ปกครอง

3.1 ร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

3.2 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพ

3.3 เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้าน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

3.4 สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น

4. คณะสหวิชาชีพ

4.1 มีส่วนร่วมในการประเมินความสามารถพื้นฐาน วางแผน ร่วมพัฒนา และประเมินผล

4.2 ร่วมเป็นคณะกรรมการ หรือให้ความเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินความก้าวหน้าของเด็กพิการ

4.3 ร่วมเป็นคณะกรรมการการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และการส่งต่อเด็กพิการ

4.4 มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการที่มีความต้องการจำเป็นเฉพาะ

5. ชุมชน

5.1 ให้การสนับสนุนทรัพยากรการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา

5.2 ร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม ชมรมผู้ปกครอง

5.3 เป็นศูนย์การเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน

7. แนวการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556 ผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การออกแบบกิจกรรมโดยจัดทำแผนการสอนรายบุคคล (IIP) รวมทั้งการจัดกิจกรรม การใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคล เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิการที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องเน้นกิจกรรมการปฏิบัติที่ บูรณาการการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและการปฏิบัติจริง ทักษะและกระบวนการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และทักษะของผู้เรียน อาทิ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการวิจัย การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การลงมือปฏิบัติจริง การแก้ปัญหา การเรียนรู้แบบบูรณาการ และเทคนิคการสอนอื่น ๆ เช่น เทคนิคการวิเคราะห์งาน เทคนิค 3R (Repetition/Relaxation/Routine) เทคนิคการเสริมแรง เทคนิคการลงโทษ เทคนิคการกระตุ้นเตือน เทคนิคฟลอร์ไทม์ (Floor Time) เทคนิคการให้รางวัล เทคนิคตะล่อมกล่อมเกลา การวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์ การบูรณาการ ประสบการณ์ความรู้สึก การสื่อสารโดยการแลกภาพ (PECS) วิธีการสอนแบบมีโครงสร้างสำหรับบุคคล ออทิสติกและเด็กที่มีความบกพร่องทางการสื่อสาร (TEACCH) เป็นต้น

ทั้งนี้ ผู้สอนต้องนำทฤษฎี วิธีการ เทคนิค ด้านการเรียนการสอนมาผสมผสาน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของเด็กพิการแต่ละบุคคลที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา เต็มศักยภาพและบรรลุตามที่กำหนดในเป้าหมาย

1. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็ก พิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556 ยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดเชื่อว่าทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนกระบวนการจัดการเรียนรู้ต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียน เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรมโดยมีหลักการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

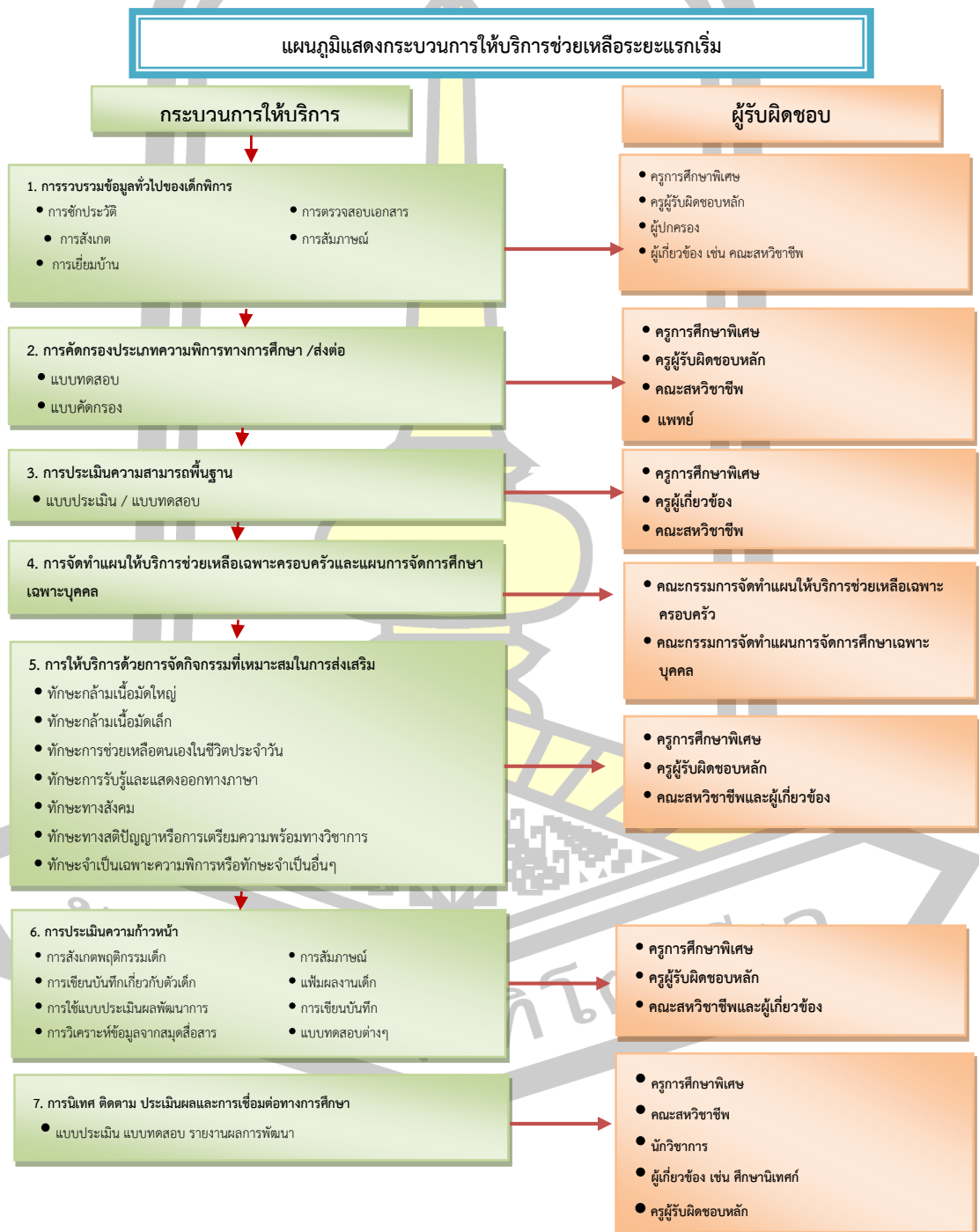
1.1 เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและประเภท ความพิการ

1.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่หลากหลายผ่าน กระบวนการคิด การแก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติจริงและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

1.3 จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.4 ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของทักษะการเรียนรู้ ระดับพัฒนาการ และความสามารถของผู้เรียนให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.5 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กพิการ

2. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิการ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทักษะพื้นฐานทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และความสามารถของเด็กแต่ละคน การจัดกิจกรรมผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจว่า พัฒนาการและความพร้อมในการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษจะแตกต่างกัน ดังนั้นการจัดกิจกรรมควรวัดศึกษาทักษะและกิจกรรมในแต่ละด้าน เพื่อใช้ในการกระตุ้นให้เด็กมีพัฒนาการใกล้เคียงกับเด็กทั่วไปในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556 ฉบับนี้ ผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมทักษะการเรียนรู้ในทักษะพื้นฐานและทักษะจำเป็นเฉพาะ ความพิการหรือทักษะจำเป็นอื่น ๆ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล และประเภทความพิการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ทักษะพื้นฐาน เป็นทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาเด็กพิการมีทั้งหมด 6 ทักษะ ได้แก่

2.1.1 ทักษะกล้ามเนื้อขนาดใหญ่ เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ในด้านต่าง ๆ ในเรื่องการเคลื่อนไหวในท่านอน การคืบ การคลาน การนั่ง การยืน การเดิน การวิ่ง การกระโดด และการรับส่งลูกบอล

2.1.2 ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กให้แข็งแรง และใช้ได้อย่างประสานสัมพันธ์กัน ในเรื่อง การมอง การใช้มือในการทำกิจกรรม การประสานสัมพันธ์ระหว่าง ตากับมือ และการเคลื่อนไหวอวัยวะที่ใช้ในการพูด

2.1.3 ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันพื้นฐานในเรื่อง การรับประทานอาหาร การแต่งกาย การขับถ่าย การทำความสะอาดร่างกาย และการรับผิดชอบงานบ้าน

2.1.4 ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาที่เหมาะสมในเรื่องการรับรู้เสียงและคำการแสดงสีหน้าท่าทาง และคำพูด การออกเสียงพยัญชนะและสระ การสร้างคำพูดและประโยค และการบอกข้อมูลส่วนตัว

2.1.5 ทักษะทางสังคม เป็นการส่งเสริมการปฏิบัติตนในสังคมในเรื่อง การเล่นและเสริมสร้างการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

2.1.6 ทักษะทางสติปัญญาหรือการเตรียมความพร้อมทางวิชาการ เป็นการพัฒนาด้าน การรับรู้ความคิดรวบยอดด้านต่าง ๆ และการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน การเตรียมความพร้อมทักษะพื้นฐานคณิตศาสตร์ในเรื่อง การนับ การรู้ค่าของตัวเลข การอ่าน และการเขียนตัวเลข การจับคู่ การเปรียบเทียบ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การเตรียมความพร้อมทักษะพื้นฐานภาษาไทย ได้แก่ การอ่านและการเขียนภาษาไทย

2.2 ทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการหรือทักษะจำเป็นอื่น ๆ เป็นการพัฒนาศักยภาพเฉพาะของเด็กพิการตามความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภทความพิการ และได้จัดทำไว้เป็นตัวอย่างดังนี้

2.2.1 ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เป็นการพัฒนาทักษะครอบคลุม การใช้ประสาทสัมผัสทางการเห็นที่เหลืออยู่ การสร้างความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว การเดินทางของคนตาบอด การฝึกประสาทสัมผัส การเคลื่อนที่ของมือ การอ่านอักษรเบรลล์ การเตรียมความพร้อมการเขียนอักษรเบรลล์ การเขียนอักษรเบรลล์ การใช้ลูกคิด

2.2.2 ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เป็นการพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การใช้เครื่องช่วยฟัง และการใช้ภาษามือ

2.2.3 ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นการพัฒนาการับผิดชอบงานบ้าน การดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคลและความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน

2.2.4 ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ เป็นการฝึกการใช้อุปกรณ์เครื่องช่วยเดิน กายอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์เทียม อุปกรณ์ดัดแปลง สิ่งอำนวยความสะดวก และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงการดูแลสุขอนามัย ส่วนบุคคลเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน

2.2.5 ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เป็นการเตรียมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านความสนใจ ความเข้าใจภาษา การแสดงออกทางภาษา อารมณ์ ความรู้สึก การลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การปฏิบัติตามกติกาของสังคม นำไปสู่การพัฒนา ด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ

2.2.6 ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา เป็นการพัฒนาการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยการฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การใช้รูปภาพสัญลักษณ์ในการสื่อสาร ควรได้รับการแก้ไขการพูดจากครูการศึกษาพิเศษ หรือนักอรรถาธิบาย

2.2.7 ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์เป็นการพัฒนาด้านอารมณ์ ความรู้สึก ด้านความสนใจ การตอบสนองต่อสิ่งเร้า เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และปฏิบัติตามกติกาของสังคมได้อย่างเหมาะสม ควรได้รับการฝึกจากคณะสหวิชาชีพ

2.2.8 ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กออทิสติก เป็นการฝึกทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับบุคคลออทิสติก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านความสนใจ การตอบสนองต่อสิ่งเร้า

การเข้าใจภาษา การแสดงออกทางภาษา อารมณ์ ความรู้สึก การลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การปฏิบัติตามกติกาของสังคม การเลียนแบบ การหลีกเลี่ยงจากอันตราย

2.2.9 ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กพิการซ้อน สามารถนำทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการหรือทักษะจำเป็นอื่น ๆ ไปใช้ได้ หรือกำหนดทักษะจำเป็นเพิ่มเติม เพื่อนำมาพัฒนาเด็กพิการได้ตามความเหมาะสม

3. วิธีการ เทคนิคการสอน และกระบวนการจัดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิการ ผู้สอนควรเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับระดับและประเภทความพิการ ดังตัวอย่างวิธีการและเทคนิคการสอนต่อไปนี้

3.1 วิธีทีช (TEACCH) เทคนิคนี้จัดการสอนแบบมีโครงสร้าง (Structured teaching) การสอนที่มีลำดับโครงสร้างงานเป็นขั้นตอนหรือข้อตกลงที่เป็นระบบ การสอนแบบมีโครงสร้างตามกระบวนการของทีชประกอบด้วย การจัดขั้นตอนใน 3 ประการ คือ การจัดโครงสร้างทางกายภาพ การจัดตารางเวลา และการจัดโครงสร้างให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กออทิสติกแต่ละบุคคล การจัดโครงสร้างทางกายภาพ คือ วิธีการจัดวางและจัดระบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพสำหรับเด็กออทิสติก เพื่อให้จัดระบบสภาพแวดล้อมได้ เด็กออทิสติกรับรู้ขอบเขตของแต่ละบริเวณ จากสิ่งชี้แนะทางกายภาพและจากการเห็นได้อย่างชัดเจน ทำให้ทราบว่า แต่ละบริเวณจะมีการเริ่มต้นกิจกรรมและสิ้นสุดกิจกรรม และการจัดโครงสร้างทางกายภาพจะลดความวอกแวกจากการเห็นและการได้ยินลงมากแนวทางการจัด เช่น

3.1.1 จัดพื้นที่สำหรับการเรียนภายในชั้นเรียนเป็นบริเวณต่าง ๆ เช่น มุมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม มุมสำหรับทำงานเดี่ยวมุมอาหารว่าง มุมเล่น มุมโต๊ะทำงานของครู มุมวางกระเป๋า รองเท้า เป็นต้น โดยจัดทำสัญลักษณ์หรือแถบสีกำกับอย่างชัดเจนเพื่อให้เด็กออทิสติกรับรู้ขอบเขต

3.1.2 ครูให้สิ่งชี้แนะ เพื่อช่วยให้นักเรียนทำงานได้อย่างอิสระ เช่น ตะกร้าหลายสีสำหรับแยกสิ่งของ

3.1.3 ตัดภาพเด็กออทิสติกหรือรูปภาพกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้รู้ว่าต้องการให้ทำอะไร เช่น รูปกำลังนั่งเล่นของเล่น แสดงว่าพื้นที่ในบริเวณนี้ใช้ในการเล่น รูปกระเป๋า และมีรูปภาพของเด็กออทิสติกติดไว้ แสดงว่าเป็นที่วางกระเป๋าของบุคคลนั้น การจัดการตารางเวลา คือ การลำดับกิจกรรมในแต่ละวันโดยมีการจัดทำสำหรับกลุ่มและสำหรับแต่ละบุคคลที่จะช่วยให้เด็กออทิสติกเข้าใจความคาดหวังที่จะให้เขาทำอะไร รู้กิจกรรมในแต่ละวันเพื่อช่วยให้เด็กออทิสติกพร้อมจะเปลี่ยนไปทำกิจกรรมใหม่ได้เมื่อถึงเวลาและสามารถดำเนินกิจกรรมตามลำดับขั้นและเวลาได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

ตัวอย่างการจัดตารางเวลา

- 08.00 น. มาถึงโรงเรียน วางกระเป๋า ทักทายครู/เพื่อน
- 09.00 น. ฝึกกล้ามเนื้อมัดเล็ก
- 10.30 น. รับประทานอาหารว่าง/ฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเอง
- 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน/ฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเอง/แปรงฟัน
- 12.45 น. เล่นอิสระ
- 13.00 น. เรียนดนตรี/ศิลปะ
- 14.00 น. ฝึกทักษะการผสมผสานประสาทสัมผัส/การเคลื่อนไหว/การทรงตัว
- 15.00 น. เลิกเรียน

การจัดโครงสร้างงาน (Structured work) หมายถึง การจัดลำดับขั้นตอน

ในการสอนอย่างเป็นระบบว่าจะสอนให้นักเรียนทำอะไรก่อนหลัง ซึ่งอาจเป็นงานที่ครูมอบให้นักเรียน ทำเป็นการบ้านหรืองาน ในชั่วโมงเรียนก็ได้ เช่น การสอนให้นักเรียนแต่งตัว (การสวมเสื้อผ้า) ให้เอาชุดชั้นในวางอยู่ในลำดับแรกตามด้วยเสื้อ กางเกง ถุงเท้าและรองเท้า ให้นักเรียนหยิบใส่ตามลำดับ

3.2 เพ็คส์ (PECS) คำว่า PECS ย่อมาจาก Picture Exchange

Communication System เป็นการสอนการสื่อสารเด็กออทิสติกโดยใช้ภาพสัญลักษณ์ต่าง ๆ โดยเน้นให้เด็กสามารถสื่อสารกับผู้อื่นในชีวิตประจำวันได้ วิธีเพ็คส์ (PECS) แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน โดยครูจะต้องสอนตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การแลกเปลี่ยนสิ่งของ
- ขั้นตอนที่ 2 การขยายระยะเวลาให้ยาวขึ้น
- ขั้นตอนที่ 3 การจำแนกภาพ
- ขั้นตอนที่ 4 โครงสร้างประโยค
- ขั้นตอนที่ 5 การตอบสนองความต้องการของเด็ก

3.3 ฟลอร์ไทม์ (Floor Time)

เทคนิคฟลอร์ไทม์ (Floor Time) เป็นการพัฒนาเด็กออทิสติกระดับอนุบาล ด้วยการเล่น เทคนิคนี้เป็นการพัฒนาความสัมพันธ์และความพอใจ ออกแบบการเล่นให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการและลักษณะเฉพาะบุคคล โดยเชื่อว่าหากเด็กออทิสติกได้รับการฝึกให้มีปฏิสัมพันธ์ที่น่าพอใจเด็กก็จะพัฒนาสติปัญญาและความองอาจทางอารมณ์ไปได้พร้อม ๆ กัน เทคนิคนี้ทำให้เด็กเรียนรู้ทักษะหลายทักษะซึ่งเป็นพื้นฐานของพัฒนาการโดยผ่านการเล่นมีผู้ใหญ่ร่วมในการเล่นและแก้ไขความบกพร่องที่เป็นอุปสรรคขัดขวางการเล่นที่มีประโยชน์ต่อพัฒนาการกิจกรรมฟลอร์ไทม์ มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสังเกต (Observation) การสังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะเล่น โดยมีเป้าหมายสำคัญคือสังเกตว่าเด็กมีความสนใจต่อสิ่งแวดล้อมรอบข้างมากน้อยเพียงใด และเข้าใจในสิ่งที่ดำเนินไปรอบตัวหรือไม่เพียงใดเพื่อจะรู้ว่าเด็กเข้าหาเด็กได้อย่างไร

ขั้นที่ 2 เข้าหาเด็ก และเปิดวงจรสื่อสาร (Approach-open circle of communication) ครูเข้าหาเด็กและร่วมกิจกรรมพร้อมทั้งพยายามสร้างอารมณ์ร่วมให้อยู่ในระดับเดียวกับเด็ก อาจนั่งลงใกล้ ๆ และเล่นกับเด็ก เริ่มสื่อสารโดยอาจใช้สีหน้า ท่าทาง ภาษากาย หรือภาษาพูดก็ได้ใช้สิ่งของ ของเล่น หรือกิจกรรมที่เด็กสนใจ

ขั้นที่ 3 คล้อยตามเด็ก (Follow the child's lead) ครูจะต้องพยายามคล้อยตามเด็กโดยไม่สั่งหรือจับมือให้เด็กทำ แต่คล้อยตามในสิ่งที่เด็กพูดและสิ่งที่เด็กทำ โดยให้เด็กเป็นผู้นำในการเล่นเด็กจะเป็นคนตัดสินใจในการเล่นว่า เด็กจะเล่นอย่างไร เล่นอะไรก่อน ครูจะต้องคล้อยตาม

ขั้นที่ 4 ยืดและขยายการเล่น (Extend and expand play) ในขั้นนี้ ครูพยายามยืดและขยายการเล่นและการสื่อสารให้นานขึ้นและหลากหลายขึ้นโดยไม่แทรกแซงการเล่นของเด็กครูเป็นฝ่ายเล่นตาม

ขั้นที่ 5 ปิดวงจรสื่อสาร (Child closes the circle of communication) เป็นการสิ้นสุดเรื่องที่สื่อสารกันเมื่อครูเริ่มสื่อสารกับเด็ก เช่น ครูยิ้มให้เด็กยิ้มตอบ นั่นคือจบ 1 วงจรสื่อสาร

3.4 เทคนิคการสอนแบบ 3R

3.4.1 Repetition คือ การสอนซ้ำและใช้เวลาสอนมากกว่านักเรียนปกติใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธี ในเนื้อหาเดิม

3.4.2 Relaxation คือ การสอนแบบไม่ตึงเครียด ไม่สอนเนื้อหาวิชาเดียว นานเกิน 15 นาที ควรเปลี่ยนกิจกรรมการสอน วิชาการเป็นการเล่น ร้องเพลง ดนตรี เล่านิทาน หรือให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

3.4.3 Routine คือ การสอนให้เป็นกิจวัตรประจำวัน เป็นกิจกรรมที่ต้องทำสม่ำเสมอในแต่ละวัน

3.5 การวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์ (Applied Behavior Analysis :ABA)

การวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์ เป็นการนำวิธีการปรับพฤติกรรมมาใช้ในการสอนหรือปรับพฤติกรรมของเด็กออทิสติก จุดมุ่งหมายสำคัญของการวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์ คือการสร้างเสริมพฤติกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก เช่น การมองหน้า และหรือลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลง เช่น การทำร้ายตนเอง

การวิเคราะห์พฤติกรรมประยุกต์ ประกอบด้วยวิธีการ 3 ขั้นตอน คือ

1. การประเมินพฤติกรรม (Behavior Assessment) โดยประเมินพฤติกรรมใดของเด็กที่เป็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขและกำหนดเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และกำหนดเส้นฐาน (Baseline) เป็นฐานข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กว่าเกิดขึ้นบ่อยเพียงใด มีความรุนแรงหรือไม่
2. การให้ความช่วยเหลือ (Intervention) เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เช่น แรงแเสริมเชิงบวก การชี้แนะ
3. การคงไว้ซึ่งพฤติกรรม (Maintenance) เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์แล้วจำเป็นต้องให้เด็กแสดงพฤติกรรมนั้นต่อเรื่อย ๆ

3.6 การใช้ประสาทการรับรู้ร่วมกัน (Sensory Integration)

การใช้ประสาทการรับรู้ร่วมกัน หมายถึงการใช้ประสาทการรับรู้หลาย ๆ ด้าน ร่วมกัน ทั้งในด้านการสัมผัส การเคลื่อนไหว การใช้ส่วนต่าง ๆ ของลำตัว การใช้สายตา การฟัง การลิ้มรส และการดมกลิ่น ผูกการใช้ประสาทสัมผัสการรับรู้ เพื่อลดพฤติกรรมที่ซ้ำ ๆ เพิ่มสมาธิ เพิ่มความสามารถ ความยาวนานในการทำสมาธิ ลดความวิตกกังวล ปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม กับเด็กเพื่อให้เด็กใช้ประสาทสัมผัสได้เต็มที่ ผูกให้เข้าใจและรับรู้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย การใช้ อวัยวะการเคลื่อนไหว ทั้งการใช้แขน ขา นิ้วมือด้วยกิจกรรมผูกที่ทำให้เด็กมีอารมณ์สงบลง เช่น อาบน้ำอุ่น ยกของหนัก ๆ ลากของหนัก ๆ ดันของหนัก ๆ กิจกรรมที่ทำให้เด็กรับรู้ได้ดีขึ้น มีความไวต่อการรับรู้ เช่น หมุนตัวเร็ว ๆ

เทคนิคการสอนจึงเป็นประเด็นหนึ่งที่ผู้ฝึกไม่ควรมองข้ามและควรให้ความสำคัญนำมาใช้ฝึกประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้บกพร่องทางสติปัญญา เพิ่มเติมจาก ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วเพื่อช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพที่คาดหวัง

3.7 เทคนิคการกระตุ้นเตือน (Prompting) เป็นเทคนิคสำคัญประการหนึ่งที่ใช้ในการช่วยเหลือผู้เรียนบกพร่องทางสติปัญญาให้เกิดการเรียนรู้ ประเภทการกระตุ้นเตือนที่นิยมใช้ มี 4 ชนิด คือ

3.7.1 การเรียกร้องความสนใจจากผู้เรียน (Elicitation) เช่น เคาะวัตถุที่ใช้ฝึก กับพื้นโต๊ะหรือการพยายามให้เด็กสบตาโดยใช้รางวัลหลอกแล้วค่อย ๆ เลื่อนเข้าใกล้สายตาครู

3.7.2 การกระตุ้นเตือนทางกาย (Physical Prompting) คือ การจับมือของผู้เรียนให้ปฏิบัติกิจกรรมในส่วนที่ผู้ฝึกต้องการให้ทำ เมื่อผู้เรียนทำได้ผู้ฝึกจะลดการช่วยเหลือลงเป็นการสัมผัสเบา ๆ และเลื่อนมือจากการจับมือมาเป็นแตะที่ข้อศอก และลดการช่วยเหลือลงจนผู้เรียนสามารถทำได้เอง

3.7.3 การกระตุ้นเตือนด้วยท่าทาง (Gestural Prompting) คือ การสาธิตวิธีการปฏิบัติงานให้ผู้เรียนดูให้ผู้เรียนเลียนแบบ ถ้าผู้เรียนทำไม่ได้ ให้ชี้แนะด้วยการชี้ไปที่งานหรือวัตถุนั้น หรือการมองด้วยใบหน้า สายตา

3.7.4 การกระตุ้นเตือนด้วยวาจา (Verbal Prompting) คือ การออกคำสั่งหรือชี้แจงด้วยคำพูดซึ่งผู้ฝึกต้องพยายามใช้คำสั่งสั้น ๆ และง่ายพอที่ผู้เรียนจะเข้าใจได้ ซึ่งมีลักษณะการกระตุ้น 2 อย่าง คือ กระตุ้นด้วยการชี้แนะหรือบอกให้ผู้เรียนทำในสิ่งที่ถูกต้องทุกขั้นตอน และการกระตุ้นโดยการออกคำสั่ง คือ การกระตุ้นที่ผู้เรียนผ่านการกระตุ้นโดยการชี้แนะมาแล้ว

3.8 เทคนิคการวิเคราะห์งาน คือ การแตกงานออกเป็นขั้นตอนเล็ก ๆ หรือจำแนกเนื้อหาที่จะสอนออกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ หลายขั้นตอน และจัดเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละขั้นตอนอย่างครบถ้วนจนเด็กสามารถกระทำสำเร็จ

3.9 เทคนิคการให้รางวัล ควรให้อย่างทันทีทันใด ภายหลังพฤติกรรมหรือเด็กสามารถทำงานได้สำเร็จ ด้วยความหนักแน่นให้อย่างสม่ำเสมอหรือทุกๆ ครั้งที่เด็กทำงานได้สำเร็จ รางวัลมีหลายประเภทอาจเป็นแบบให้ง่ายๆ หรือแบบให้ยาก เช่น รางวัลทางสังคม รางวัลทางประสาทสัมผัส

3.10 เทคนิคตะล่อมกล่อมเกล่า คือ วิธีการวิเคราะห์งานก่อนและให้รางวัลแก่การตอบสนองในขั้นตอนที่เด็กทำได้ ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้จะต้องต่อเนื่องไปสู่จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่พึงประสงค์วิธีสอนทั่วไป มี 4 แบบ

3.10.1 แบบเดินหน้า และฝึกแบบถอยหลัง

3.10.2 แบบลูกโซ่เดินหน้า และแบบลูกโซ่ถอยหลัง

3.10.3 เทคนิคการเลียนแบบ ให้เด็กทำตามตัวอย่างที่ครูสาธิต

3.10.4 สื่อการเรียนการสอน ครูจะต้องจัดเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการ และมีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอกับในกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้อุปกรณ์ได้อย่างทั่วถึง เทคนิคนี้ใช้ได้ผลดีกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

8. แนวทางการวัดประเมินผล

8.1 จุดมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนจุดมุ่งหมายพื้นฐานสองประการ คือ

1. การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา (Formative Assessment) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของ

ผู้เรียนในระหว่างการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ แผลความหมายข้อมูลเพื่อให้รู้จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง แล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียน และการสอนของครูการประเมินผลการเรียนรู้กับการสอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน หากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใด การเรียนการสอนก็ขาดประสิทธิภาพผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การซักถาม การระดมความคิดเห็น การใช้แฟ้มสะสมผลงานการใช้ภาระงานที่เน้นการปฏิบัติ และการใช้เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) สิ่งสำคัญที่สุดในการประเมินเพื่อพัฒนา คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับของผู้เรียนในลักษณะให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองสามารถตั้งเป้าหมายและพัฒนาผู้เรียนได้

2. การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินสรุปผลการเรียนรู้ โดยให้ระดับผลการเรียนรู้ รับรองความรู้ความสามารถของผู้เรียนให้โอกาสผู้เรียนแสดงความรู้ความสามารถด้วยวิธีการที่หลากหลาย พิจารณาตัดสินผลการเรียนบนพื้นฐานของผลการปฏิบัติเฉพาะบุคคลมากกว่าการเปรียบเทียบระหว่างบุคคลเพื่อพิจารณาผลการเรียนรู้

8.2 การกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา

การจัดการศึกษาในปัจจุบันนอกจากให้ทั่วถึง เสมอภาค และมุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตรกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบนับตั้งแต่สถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัดที่ได้รับมอบหมายจึงมีบทบาทหน้าที่ในการตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนตามความคาดหวังของหลักสูตรกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 2 ระดับ ได้แก่ ระดับการเตรียมความพร้อม และระดับสถานศึกษา

1. การประเมินระดับการเตรียมความพร้อม

เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยผู้สอนดำเนินการพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียน ตามที่ระบุในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้วยวิธีการหลากหลายต่าง ๆ เช่น การสังเกต การบันทึก การสนทนา การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงถึงความก้าวหน้าและความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล การประเมินการเติบโตของผู้เรียน

2. การประเมินระดับสถานศึกษา

เป็นการตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ประกอบด้วยผลการประเมินทักษะการเรียนรู้ตามที่ระบุในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย

หลักสูตร แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หรือแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา และการรายงานผลการจัดการศึกษา ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน

3. แนวปฏิบัติการประเมินผลการเรียนรู้

การประเมินผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามคู่มือหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556 มีสาระต่อไปนี้

1. หลักการประเมินผลการเรียนรู้
2. องค์ประกอบของการประเมินผลการเรียนรู้
3. แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้

4. การจัดระบบการประเมินผลการเรียนรู้

การจัดระบบการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการจัดทำเอกสาร แบบฟอร์ม ในการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ภาระงานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีความเกี่ยวข้องกับ ฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษานับตั้งแต่กำหนดแนวปฏิบัติการประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติและเกี่ยวข้องกับผู้เรียนทุกคนตั้งแต่เข้าเรียนจนจบ การศึกษาและออก จากสถานศึกษา จึงจำเป็นที่สถานศึกษาต้องวิเคราะห์ภาระงาน กำหนด กระบวนการทำงาน และผู้รับผิดชอบแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจนเหมาะสม ตลอดจนหลักการ ประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556 มาวิเคราะห์ภาระงาน ดังตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงบทบาทหน้าที่การประเมินผลการเรียนรู้ของบุคลากรฝ่ายต่างๆ

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานการประเมินผลการเรียนรู้
1. คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือคณะกรรมการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ	1.1 ให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษาและแนวปฏิบัติการประเมินผล การเรียนรู้ 1.2 กำกับติดตามการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทักษะการเรียนรู้ 7 ทักษะ การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน 1.3 กำกับติดตามการให้บริการทางการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา

ตาราง 1 (ต่อ)

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานการประเมินผลการเรียนรู้
<p>2. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ</p> <p>ศูนย์การศึกษาพิเศษ</p>	<p>2.1 กำหนดแผนการประเมินผลการเรียนรู้ที่ระบุในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวตามหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>2.2 กำหนดสิ่งที่ต้องการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพร้อมเกณฑ์การประเมินและแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน</p> <p>2.3 กำหนดการทบทวนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล</p> <p>2.4 กำหนดแผนการส่งต่อ ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการส่งต่อ</p> <p>2.5 ประสานงานสถานศึกษา/ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งต่อ</p>
<p>3. ผู้บริหารสถานศึกษา</p>	<p>3.1 เป็นประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการศูนย์การศึกษาพิเศษ</p> <p>3.2 เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานการประเมินผลการเรียนรู้แก่บุคลากรในสถานศึกษา</p> <p>3.3 อนุมัติผลการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>3.4 กำกับติดตามให้การดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>3.5 ให้คำแนะนำการนำผลการประเมินไปจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ทบทวน ปรับปรุง พัฒนา เช่น กำหนดนโยบาย วางแผนพัฒนาการจัดการศึกษา เป็นต้น</p>
<p>4. ผู้สอน</p>	<p>4.1 ดำเนินการประเมินทักษะการเรียนรู้ โดยประเมินก่อนการให้บริการ ระหว่างการให้บริการ และหลังการให้บริการ</p> <p>4.2 ประเมินผลการเรียนรู้ตามที่ระบุในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว คุณลักษณะ อันพึงประสงค์และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน</p> <p>4.3 ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในทักษะที่สอนหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือกิจกรรมที่รับผิดชอบเมื่อสิ้นสุดการเรียนรายภาค/รายปี จัดทำสมุด รายงานผลการพัฒนาผู้เรียน และรายงานผลส่งฝ่ายวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษาทราบ</p> <p>4.4 นำผลการประเมินไปวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียน การสอน</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานการประเมินผลการเรียนรู้
5. งานวัดผลและประเมินผล	5.1 ส่งเสริมพัฒนาระบบและเทคนิควิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่างๆ แก่ครูและบุคลากรของสถานศึกษา 5.2 จัดทำและพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน 5.3 ตรวจสอบเอกสารการรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ 5.4 รวบรวมผลการพัฒนาผู้เรียนที่ครูผู้สอนสรุป เพื่อพิจารณาส่งต่อเด็กพิการเข้ารับบริการทางการศึกษา 5.5 สรุปข้อมูลผลการพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการเรียนรู้

แนวปฏิบัติการประเมินผลการเรียนรู้

1. หลักการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556

การประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556 เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม ตรวจสอบตีความผลการพัฒนา และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนตามหลักสูตรกำหนด เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินผลการเรียนรู้ สถานศึกษาต้องมีการดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ สามารถรองรับการประเมินตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาได้ โดยกำหนดหลักการดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร ดังนี้

1. สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

2. การประเมินผลการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนและให้ระดับคุณภาพการเรียนรู้

3. การประเมินผลการเรียนรู้ต้องสอดคล้องและครอบคลุมตามทักษะการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรและจัดให้มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. การประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถประเมินผลผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ความคิด พฤติกรรมที่เหมาะสม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรมและเชื่อถือได้

5. การประเมินผลการเรียนรู้ พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตาม ความแตกต่างเฉพาะบุคคล และประเภทความพิการ

6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้

7. ให้สถานศึกษาจัดทำและออกเอกสารหลักฐานการศึกษาเพื่อเป็นหลักฐานการประเมินผลการเรียนรู้

2. องค์กรประกอบการประเมินผลการเรียนรู้

การประเมินคุณภาพของผู้เรียน พิจารณาองค์ประกอบร่วมกัน 3 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรกำหนด โดยผู้เรียนต้องได้รับ การประเมินทุกองค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านทักษะการเรียนรู้

เป็นการประเมินทักษะพื้นฐานและทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการ หรือทักษะจำเป็นอื่น ๆ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. การประเมินก่อนการให้บริการ

เป็นการประเมินความสามารถพื้นฐาน เทียบเกณฑ์พัฒนาการมาตรฐานของเด็กทั่วไปเพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2. การประเมินระหว่างการให้บริการ

เป็นการประเมินจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม หรือเป้าหมายระยะสั้น จากแผนการสอนเฉพาะบุคคล เพื่อประโยชน์ในการติดตามความก้าวหน้า หรือพัฒนาการ หรือข้อบกพร่อง รวมทั้ง การทบทวน ปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

3. การประเมินหลังการให้บริการ

3.1 การประเมินเป้าหมายระยะยาว 1 ปี ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้

3.2 การประเมินความสามารถพื้นฐานหลังการให้บริการ

เพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของพัฒนาการ

3.3 ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาเด็กพิการ

หรือการส่งต่อ การประเมินทักษะการเรียนรู้ตามหลักสูตร ใช้เกณฑ์ในการตัดสินเป็น 5 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง

2. องค์ประกอบด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เป็นการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร โดยใช้เกณฑ์ในการตัดสินเป็น 4 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี ผ่าน และไม่ผ่าน

3. องค์ประกอบด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยใช้เกณฑ์การตัดสินผ่าน และไม่ผ่าน โดยพิจารณาจากการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรม และผลงานของผู้เรียน

3. แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้

สถานศึกษาต้องดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยมีแนวทางดังนี้

1. สถานศึกษาต้องดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ให้ครบองค์ประกอบ ทั้ง 3 ด้านตามแนวทางและวิธีการของการประเมินผลแต่ละองค์ประกอบและกำหนดเอกสารบันทึกผลการประเมินให้สอดคล้องกับแนวทางการประเมินผล

2. ผู้สอนนำผลการประเมินแต่ละองค์ประกอบบันทึกลงในเอกสารบันทึกผลการประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด และนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษา

3. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการเรียนรู้

4. ให้มีการรายงานความก้าวหน้าให้ผู้ปกครองทราบ และรายงานสรุปผลการเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง

5. สถานศึกษากำหนดแนวทางในการกำกับติดตาม การบันทึกผลการประเมินในเอกสารหลักฐานการศึกษา ตามแบบที่สถานศึกษากำหนด มีรายละเอียดดังนี้

3.1 การประเมินผลการเรียนรู้ตามทักษะการเรียนรู้

การประเมินผลการเรียนรู้ตามทักษะที่ระบุในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว ซึ่งจะนำไปสู่การสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีระดับผลการเรียนรู้เป็นระบบตัวเลข 5 ระดับ ดังนี้

ระบบตัวเลข	ระบบร้อยละ	การแปลความหมาย
5	80 - 100	ดีเยี่ยม
4	80 - 88	ดีมาก
3	70 - 78	ดี
2	60 - 68	พอใช้
1	0 - 58	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ดำเนินการประเมินทักษะการเรียนรู้ที่ระบุในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินความก้าวหน้าของความสามารถพื้นฐานตามทักษะการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

2. ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามเกณฑ์ที่กำหนดในหลักสูตร

3. ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่กำหนดในหลักสูตร

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพผู้เรียน

1. ด้านทักษะการเรียนรู้ ตัดสินคุณภาพผู้เรียนตามทักษะการเรียนรู้เป็น 5 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง

2. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัดสินเป็น 4 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี ผ่าน และไม่ผ่าน

3. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้ตัดสินเป็นผ่านและไม่ผ่าน การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียน เป็นการจัดทำเอกสารรายงานความก้าวหน้าในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ผู้ปกครองทราบ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

3.2 การประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นลักษณะที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ในด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช

2556 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ คือ รักษา ศาสน์ กษัตริย์ ชื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาจะบรรลุผลได้นั้น ต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานครูประจำชั้น ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ต้องมุ่งขัดเกลาบ่มเพาะปลูกฝังให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถกระทำได้โดยนำพฤติกรรมบ่งชี้หรือพฤติกรรมที่แสดงออกของคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละด้านที่วิเคราะห์ไว้ บูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทักษะการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และโครงการพิเศษต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เช่น โครงการวันพ่อแห่งชาติ โครงการลดภาวะโลกร้อน วันรักษาสีเสื้อแดง แห่เทียนพรรษาหรือกิจกรรมที่องค์กรในท้องถิ่นจัดขึ้นรวมทั้งสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันของสถานศึกษา เช่น การเข้าแถวเคารพธงชาติ การเข้าแถวรับประทานอาหาร ฯลฯ

สถานศึกษาควรจัดให้มีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นระยะ ๆ โดยอาจประเมินผลเป็นรายสัปดาห์ รายภาค หรือรายปี เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่ต้องการ

1. แนวปฏิบัติในการประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนนั้น สถานศึกษาสามารถนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลักสูตรกำหนด รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา สภาพปัญหาความต้องการหรือความจำเป็นของชุมชน ทั้งนี้ ครูผู้สอนสามารถดำเนินการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้ดังนี้

1. ศึกษาและนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด มาศึกษานิยามตัวบ่งชี้ พฤติกรรมที่บ่งชี้ ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ผู้สอนเพิ่มเติมหรือปรับได้ตามความเหมาะสม
2. วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ ทำความเข้าใจกับนิยาม ตัวบ่งชี้และพฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อให้เห็นพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินผลได้
3. เลือกรูปแบบของเครื่องมือวัด ประเมินที่ใช้ในสถานศึกษา ได้แก่
 - 3.1 แบบสังเกต
 - 3.2 แบบสัมภาษณ์
 - 3.3 แบบตรวจสอบรายการ
 - 3.4 แบบมาตราประมาณค่า
 - 3.5 แบบวัดสถานการณ์

3.6 แบบบันทึกพฤติกรรม

3.7 แบบรายงานพฤติกรรมตนเอง

4. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้นควรใช้เครื่องมือ

และวิธีการวัดที่หลากหลาย ข้อมูลจึงจะน่าเชื่อถือ ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรเลือกเครื่องมือประเมินผลให้เหมาะสมกับพฤติกรรมบ่งชี้ พฤติกรรมสำคัญ

5. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเมิน ควรสร้างเครื่องมือ

ประเมินที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือ

2. การสร้างเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน เหมาะสม เพราะเกณฑ์การประเมินเป็นแนวทางในการให้คะแนนที่ประกอบด้วยเกณฑ์ด้านต่าง ๆ เพื่อใช้ประเมินค่าผลการประพฤติปฏิบัติของผู้เรียน เกณฑ์เหล่านี้คือสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนควรประพฤติจนกลายเป็นลักษณะนิสัย เกณฑ์การประเมินมี 2 ลักษณะ คือ

1. เกณฑ์การประเมินแบบภาพรวม คือ แนวทางการให้คะแนน โดยพิจารณาจากภาพรวมการปฏิบัติ โดยจะมีคำอธิบายลักษณะของการปฏิบัติในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน เช่น มีวินัย

ระดับ 3 ปฏิบัติตามข้อตกลงกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับของครอบครัวและสถานศึกษา ปฏิบัติกิจกรรมหรือทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลาได้ด้วยตนเอง

ระดับ 2 ปฏิบัติตามข้อตกลงกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับของครอบครัวและสถานศึกษา โดยต้องมีการเตือนเป็นบางครั้ง

ระดับ 1 ปฏิบัติตามข้อตกลงกฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับของครอบครัวและสถานศึกษา ต้องมีการเตือนเป็นส่วนใหญ่

2. เกณฑ์การประเมินแบบแยกประเด็น คือ แนวทางการให้คะแนน โดยพิจารณาแต่ละส่วนของการปฏิบัติ ซึ่งแต่ละส่วนจะต้องกำหนดคำอธิบายลักษณะของการปฏิบัติในส่วนนั้น ๆ ไว้อย่างชัดเจน

3. การสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้นมีความละเอียดอ่อน เพราะเป็นเรื่องของการพัฒนาคุณลักษณะที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดในตัวผู้เรียน การประเมินผลจึงต้องคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเมื่อได้รับการพัฒนาเป็นระยะหรือเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา

3. แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

3.1 ความหมาย

ผดุง อารยะวิญญู (2542) ให้ความหมายว่าเป็นแผนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่โรงเรียนจัดทำขึ้น โดยได้รับความร่วมมือและความยินยอมจากผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ แผนนี้บรรจุเนื้อหาสาระของหลักสูตรซึ่งเด็กจะต้องเรียนโดยปกติแล้วแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลจะจัดทำขึ้นสำหรับแต่ละคน เป็นแผนในระยะ 1 ปี และมีการทบทวนแผนทุกภาคเรียน

เบญจจา ชลธารันนท์ (2538) กล่าวว่า เป็นแผนการศึกษาที่จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร สำหรับบุคคลแต่ละคนที่ได้รับการบ่งชี้ว่าเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องหรือพิการเป็นตัวเชื่อมที่สำคัญระหว่างเด็กพิการกับการศึกษาพิเศษที่เด็กต้องการและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนที่จัดให้เฉพาะบุคคล

3.2 เหตุผลและความจำเป็นในการจัดแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยได้บัญญัติกฎหมายให้บุคคลเหล่านี้มีโอกาสได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไปและต้องได้รับการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ได้พิจารณาถึงความพิการที่แตกต่างกันว่าเป็นเหตุหนึ่งของผู้พิการจำเป็นต้องรับการพัฒนาและฟื้นฟูสมรรถภาพในรูปแบบที่ต่างกันด้วย ซึ่งสาระสำคัญของกฎหมายและประเภทของความพิการที่ชี้ให้เห็นถึงเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติก

1. ความหมายของเด็กออทิสติก

มีนักรักษาหลายท่าน ได้ให้คำนิยามของเด็กออทิสติกตามประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้พบซึ่งแตกต่างกันไป ดังนี้

คุณจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ร่วมกับกลุ่มงานจิตเวชเด็กและวัยรุ่น กระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี (2546) ให้ความหมายเด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าทางด้านสังคม การสื่อความหมายและจินตนาการ แสดงให้เห็นโดยการมีพฤติกรรมที่ผิดปกติไปจากเด็กวัยเดียวกัน

เพ็ญแข ลิมศิลา (2540) ให้ความหมายเด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติและความล่าช้าทางพัฒนาการด้านสังคม ด้านการสื่อความหมาย ภาษา และการมีจินตนาการ

ซึ่งมีสาเหตุเกี่ยวข้องกับความผิดปกติทางกายภาพ เนื่องจากมีหน้าที่ของสมองบางส่วนทำงานผิดปกติไป

วันเพ็ญ บุญประกอบ (2539) ให้ความหมายเด็กออทิสติก หมายถึง เป็นโรคที่เกิดจากความผิดปกติของสมองส่วนกลางหลายอย่างในที่ต่าง ๆ กัน และอาจพบความแตกต่างของความบกพร่องต่างกันไปได้ในแต่ละคน

กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2539) ให้ความหมายเด็กออทิสติก หมายถึง เป็นความผิดปกติที่แสดงให้เห็นตั้งแต่ก่อน 30 เดือน เด็กที่เป็นโรคนี้อาจมีความบกพร่องในด้านความสัมพันธ์ต่อบุคคลอื่น ไม่รับรู้ไม่สนใจต่อความรู้สึกผู้อื่นแบบเด็กทั่วไป มีปัญหาทางด้านความเข้าใจ การใช้ภาษา ท่าทางและคำพูด

วินัดดา ปิยะศิลป์ (2537) ให้ความหมายเด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการช้ากว่าเด็กทั่วไป โดยเฉพาะพัฒนาการทางด้านภาษา การพูด การแสดงท่าทางที่บอกถึงความหมายต่าง ๆ ส่งผลกระทบขัดขวางพัฒนาการด้านอื่น ๆ ด้วย

ผดุง อารยะวิญญู (2533) ให้ความหมายเด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องอย่างรุนแรงในการสื่อความหมาย พฤติกรรม สังคม และเรียนรู้ ความบกพร่องมักเกิดขึ้นในวัยเด็ก เด็กเหล่านี้จะมีปัญหาในการใช้ความคิด สติปัญญา การรับรู้ ซึ่งเป็นผลให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้ดี ขาดความเข้าใจในวิชาที่เรียน มีปัญหาในการสื่อสารและการคบเพื่อน

สมาคมส่งเสริมความรู้เด็กชาวอเมริกันและจิตเวชเด็กวัยรุ่น (American Academy of Child and Adolescent Psychiatry) ได้ให้แนวทางเกี่ยวกับการบ่งชี้บุคคลที่เป็นออทิสติกไว้ โดยระบุว่า อาการออทิสติกสามารถพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน หรือจนถึง 3 ขวบ ผู้ปกครองจะพบว่า เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กแล้วบางครั้งดูเหมือนจะมีลักษณะของเด็กหูหนวก นั่นคือ ยังไม่พูด หรือไม่ยอมให้กอดหรือใกล้ชิด และพยายามหลีกเลี่ยงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ

สมาคมเด็กออทิสติกแห่งชาติ (The National Autistic Society, 2006) ได้อธิบายลักษณะของเด็กออทิสติกไว้ว่า เด็กเหล่านี้ไม่ใช่เป็นผู้มีบกพร่องทางร่างกาย ด้วยเหตุที่ลักษณะของความบกพร่องนี้ไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตา จึงทำให้มีความยากลำบากในการสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กออทิสติก แต่ความผิดปกติเกี่ยวกับออทิสติกทั้งหลายนั้น ประเมินว่ามีมากกว่า 500,000 ครอบครัว ในประเทศอังกฤษ

สรุป เด็กออทิสติกเป็นเด็กที่มีความผิดปกติบางส่วนของสมองซึ่งส่งผลกระทบในด้านของพฤติกรรมของเด็ก ทั้งในด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การรับรู้ การสื่อความหมาย ภาษาจินตนาการ มีความสนใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากเกินไปและจะแสดงพฤติกรรมซ้ำ ๆ ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้น แต่ละคนไม่เหมือนกัน อันเป็นผลมาจากการทำงานของสมองบางส่วนที่บกพร่องไป

2. สาเหตุการเกิดออทิสติก

ออทิสติกเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น มีผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงสาเหตุการเกิดออทิสติก ไว้ดังนี้

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2543) กล่าวว่า สาเหตุการเกิดออทิสติกอาจเกิดจาก

1. พันธุกรรม มีหลักฐานเชื่อว่าออทิสติกที่เกิดจากไข่ใบเดียวพบได้มากกว่าคู่แฝดที่เกิดจากไข่คนละใบ อัตราส่วนของออทิสติกในพื้นที่ท้องเดียวกัน พบถึง 1 ใน 50

2. ความผิดปกติทางสมอง พบว่ามีเซลล์สมองบางส่วนมีลักษณะผิดปกติ เด็กออทิสติกร้อยละ 30-40 จะมีอาการลมชัก มีคลื่นสมองผิดปกติ มีความผิดปกติของสารซีโรโตนิน และโดปามีน ซึ่งเป็นสารที่เป็นตัวนำพาในระบบประสาทสูงขึ้นมา และจากการนับจำนวนเซลล์ในบริเวณต่าง ๆ ของสมองจะพบความผิดปกติชัดเจนอยู่ 2 แห่ง คือ ระบบลิมบิก ส่วนของอมิกดาลา และฮิปโปแคมปัส ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมด้านอารมณ์ ความจำ การเรียนรู้และแรงจูงใจ พบว่าเซลล์บริเวณนี้มีขนาดเล็กมาก มีจำนวนเซลล์มากกว่าคนปกติจนเบียดหนาแน่น มีหน่วยความจำมาก แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงความจำความรู้ได้ และเซลล์มีลักษณะที่ไม่พัฒนาหรืออ่อนแอกว่าอายุจริงมาก ส่วนบริเวณซีรีเบลลัม ซึ่งควบคุมการประสานสัมพันธ์มีจำนวนเซลล์น้อย มีช่องว่างระหว่างเซลล์มากมายและมีเซลล์ที่ไม่พัฒนา ซึ่งระยะพัฒนาการของเซลล์สมอง เท่ากับเด็กทารกในครรภ์ อายุ 7-8 เดือน เท่านั้น

3. ความผิดปกติระหว่างตั้งครรภ์และการคลอด พบว่า เด็กที่เกิดจากมารดาที่มีประวัติอาการแทรกซ้อนระหว่างตั้งครรภ์และการคลอด เช่น มารดาเป็นหัดเยอรมันจะมีลักษณะของออทิสติกได้มากกว่า 50%

4. มีความผิดปกติในระบบภูมิคุ้มกัน ในเด็กออทิสติกระบบภูมิคุ้มกันด้านทานกลับไปทำลายระบบประสาทของตนเอง

5. มลภาวะต่าง ๆ เช่น สารตะกั่วก็มีส่วนเป็นสาเหตุด้วยเช่นกันสรุปได้ว่าสาเหตุของเด็กออทิสติกยังไม่ทราบผลแน่ชัด แต่สันนิษฐานว่าอาจเกิดจากพันธุกรรม ความผิดปกติของเซลล์สมอง ความผิดปกติในระบบภูมิคุ้มกันด้านทาน ความผิดปกติของมารดาระหว่างตั้งครรภ์ และมลภาวะต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดลักษณะอาการออทิสติก

สรายุทธ เจริญสิทธิชัย (2547) กล่าวว่า สาเหตุการเกิดออทิสติกอาจเกิดจากปัจจัยหลายประการที่ส่งผลให้การทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ ของสมองไม่สมบูรณ์แบบ เช่น ทางชีววิทยา ปัจจัยด้านความไม่สมดุลของสารเคมีในสมองความผิดปกติของสมองด้านการทำงาน การติดเชืาระหว่างตั้งครรภ์หรือขณะคลอด

ศศิธร สังข์อู่ (2548) กล่าวว่า ผลการศึกษาค้นคว้าจำนวนมากสนับสนุนว่าสาเหตุการเกิดออทิสติกเกี่ยวข้องกับทางชีววิทยา ดังนี้

1. พบว่า เด็กออทิสติก ร้อยละ 25–30 จะมีอาการของโรคซึมเศร้าในวัยวัยรุ่น ส่วนเด็กปัญญาอ่อนมักมีอาการซึมเศร้าตั้งแต่อายุน้อย ๆ ในระยะแรกเกิดจนถึง 5 ปี
2. พบว่า เด็กที่มีอาการเจ็บป่วยทางกายอื่น ๆ เช่น เด็กที่เกิดจากมารดาที่เป็นหัดเยอรมันในระยะตั้งครรภ์ เมื่อหลังจากคลอดแล้วพบว่า มีภาวะแทรกซ้อนจากหัดเยอรมัน อาจหูหนวก ตาบอด หัวใจพิการแต่กำเนิด และมีลักษณะของเด็กออทิสติกร่วมด้วย
3. พบว่า เด็กออทิสติกมีส่วนเกี่ยวข้องกับกรรมพันธุ์ เนื่องจากพบเด็กออทิสติกในคู่แฝดจากไข่ใบเดียวกันมากกว่าในคู่แฝดที่เกิดจากไข่คนละใบ และพบเด็กออทิสติกในพื้นที่ท้องเดียวกันในอัตราส่วน 1 ต่อ 50 ขณะที่เด็กทั่วไปพบในอัตราส่วน 1 ต่อ 2500
4. พบว่า มารดาของเด็กออทิสติกมีประวัติของการแทรกซ้อนในระยะตั้งครรภ์ และการคลอดมากกว่าร้อยละ 50
5. พบว่า เด็กออทิสติกมีความผิดปกติของสารบางอย่างที่เป็นตัวนำทางระบบประสาทสูงมาก เช่น ซีโรโทนิน (Serotonin) และโดพามีน (Dopamine)
6. พบว่า เด็กออทิสติกมีความผิดปกติในระบบภูมิคุ้มกัน โดยระบบภูมิคุ้มกัน ย้อนกลับไปทำลายระบบประสาทของตนเอง
7. พบว่า เด็กออทิสติกมีความผิดปกติของเซลล์สมอง 2 แห่ง โดยแห่งแรก คือ บริเวณที่ควบคุมด้านความจำ อารมณ์ และแรงจูงใจ ส่วนอีกแห่ง คือ บริเวณที่ควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย ซึ่งลักษณะของเซลล์สมองทั้ง 2 แห่ง เป็นเซลล์ที่ยังพัฒนาไม่เทียบเท่ากับเซลล์สมองของเด็กอายุ 38 สัปดาห์ที่อยู่ในครรภ์มารดาชุดถัด

สรุป สาเหตุการเกิดออทิสติกอาจเกิดจากปัจจัยหลายประการที่ส่งผลให้การทำงานของในหน้าที่ต่าง ๆ ของสมองไม่สมบูรณ์แบบ หรือมีภาวะต่าง ๆ เช่น สารตะกั่วก็มีส่วนเป็นสาเหตุด้วย เช่นกันสรุปได้ว่า สาเหตุของเด็กออทิสติกยังไม่ทราบผลแน่ชัด

3. ลักษณะของเด็กออทิสติก

เด็กออทิสติกมีลักษณะความบกพร่องหลายรูปแบบ แต่ละคนอาจจะไม่เหมือนกัน ซึ่งลักษณะของเด็กออทิสติก มีดังนี้

วงเดือน เดชะรินทร์ (2546) แบ่งลักษณะตามความบกพร่องของเด็กออทิสติก ดังนี้

1. มีความบกพร่องด้านมนุษยสัมพันธ์ เด็กมีความบกพร่องในการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่มองสบตา ไม่แสดงออกทางสีหน้า กิริยาหรือท่าทาง จึงไม่สามารถทำงานร่วมกับใครได้ เล่นกับเพื่อนไม่เป็น มักจะอยู่ในโลกของตนเอง โดยอาการออทิสติกจะแตกต่างกันตามพัฒนาการตามวัยดังนี้

1.1 วัยทารกแรกเกิด เด็กจะไม่ชอบให้อุ้ม ไม่กอดคอเวลาอุ้ม ไม่สบตา ไม่มองหน้า ไม่สนใจถามหา

1.2 วัยอายุ 3-6 ปี เด็กจะไม่สนใจเล่นกับเพื่อน ไม่รับรู้อารมณ์คนอื่น ไม่สนใจใครไม่มองหน้าอาจเข้าหาคนบ้างแต่ก็เพื่อหนีภัยของให้ ไม่สามารถสร้างความผูกพันได้ เมื่อกลัวหรือดีใจจะไม่เข้าหาคนเลย

1.3 วัยอายุ 6-9 ปี เด็กกลุ่มนี้มีพัฒนาการช้ามาก โดยเฉพาะเรื่องภาษา การพูดสื่อความหมายกับบุคคลอื่น พัฒนาการด้านสังคม กล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก การเรียนรู้เพราะผลจากการไม่ได้พัฒนาการด้านภาษาและสังคมตั้งแต่เด็กจะขัดขวางพัฒนาการด้านอื่น ๆ แต่อย่างไรเด็กก็สามารถเรียนรู้ได้

2. มีความบกพร่องของการสื่อสาร พบว่าเด็กออทิสติกประมาณ 50% ที่มีปัญหาในเรื่องการพูด ไม่เข้าใจภาษาพูด การตอบสนองต่อเสียงผิดไปจากปกติ แสดงอาการคล้าย เด็กหูหนวก จะไม่พูดถึงเรื่องราวผู้อื่น ลักษณะการพูดจะเป็นการพูดซ้ำ ๆ เรื่อย ๆ เมื่อเด็กเริ่มพูดได้ มักจะพูดน้อย ชอบถามมากกว่า การออกเสียงราบเรียบ ไม่มีเสียงสูงเสียงต่ำ ใช้คำที่มีความหมาย เฉพาะตัวแต่ผู้อื่นไม่เข้าใจ มักเลียนแบบคำพูดผู้อื่น โดยไม่สัมพันธ์กับเหตุการณ์ที่พูด

3. มีความบกพร่องทางด้านอารมณ์เด็กออทิสติกจะไม่มีการแสดงท่าทาง เพื่อบอกอารมณ์ เช่น ประหลาดใจ ดีใจ สงสาร มีพฤติกรรมซ้ำ ๆ ผิดปกติ เช่น เล่นโยกมือไปมา หรือหมุนตัวไปมาเรื่อย ๆ ยึดติดไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวัน มีความสนใจแคบ มีความหมกมุ่นติดสิ่งของบางอย่าง เด็กบางคนแสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสมกับวัย บางครั้งร้องไห้ หรือหัวเราะโดยไม่มีเหตุผล บางคนมีปัญหาด้านการปรับตัว เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ โดยจะอาละวาดหรือแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น ร้องไห้ ดิ้น กรีดร้องเมื่อโตขึ้นยังต้องมีแบบแผนซ้ำ ๆ และถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นจะหงุดหงิด ทนไม่ได้

4. มีความบกพร่องด้านการเล่นและจินตนาการ เด็กออทิสติกจะสนใจสิ่งของซ้ำ ๆ และกระทำพฤติกรรมซ้ำซาก มีการเล่นโดยขาดจินตนาการ ไม่สามารถสมมุติ จะเห็นได้ชัดเจนในวัยอนุบาล เด็กให้ความสนใจของเล่นเป็นส่วน ๆ เช่น ล้อรถ บางราย ที่สติปัญญาดีก็ยังสามารถเลียนแบบสมมุติได้ เช่น ป้อนข้าวตุ๊กตา ยกโทรศัพท์มาแนบฟัง ส่วนในด้านจินตนาการไม่สามารถแยกแยะความจริงและเรื่องสมมุติออกจากกัน ไม่เข้าใจสิ่งที่นามธรรม ไม่สามารถจัดระบบความคิดหรือลำดับความสำคัญก่อนหลัง ไม่มีจินตนาการด้านภาษาจึงส่งผลต่อการเรียนหนังสือ

5. มีความบกพร่องด้านการรับรู้ และประสาทสัมผัสพบว่า เด็กออทิสติกบางคนกลัวจนไม่มีเหตุผล เช่น กลัวเสียง กลัวรูปร่าง กลัวสี ทั้ง ๆ ที่ไม่กลัว บางคนมักดม ชิมสิ่งของที่ไม่น่าดมหรือชิม จ้องมองสิ่งต่าง ๆ ด้วยหางตา มีการสะบัดมือ เคลื่อนไหวซ้ำ ๆ บางครั้งทำร้ายตนเอง กัดข้อมือ โยกตัว ตบตีตัวเอง ซึ่งมักพบในเด็กออทิสติกที่มีปัญญาอ่อนร่วมด้วย

6. มีความบกพร่องด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กมัดใหญ่ไม่ประสานสัมพันธ์กัน บางคนมีการเคลื่อนไหวที่รุ่มง่ามผิดปกติ ไม่คล่องแคล่วท่าทางการเดินหรือการวิ่งดูแปลก การหยิบจับสิ่งของไม่ประสานกัน เช่น การหยิบจับช้อนส้อม

7. มีความบกพร่องอื่น ๆ นั่นก็คือ เด็กออทิสติก อาจมีลักษณะอื่น ๆ ที่ไม่จัดอยู่ในหกข้อที่ผ่านมา เช่น พฤติกรรมอยู่ไม่เป็นสุข ก้าวร้าว ดึงผม หักเล็บตนเองโดยไม่รู้สึกรู้เจ็บปวด สรายุทธ เจริญสิทธิชัย (2547) ได้อธิบายลักษณะสำคัญของเด็กออทิสติกใน The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM IV) ดังนี้

1. ความบกพร่องทางปฏิสัมพันธ์สังคม

1.1 ทำตัวห่างเหินและไม่สนใจสังคม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พบในเด็กออทิสติก ได้บ่อยโดยจะไม่มาตามเสียงเรียก ไม่ฟังเวลาที่พูดด้วย สีหน้าว่างเปล่าไม่แสดงการรับรู้ ไม่มองหน้าตรง ๆ ทำท่าขืนตัวทันทีเมื่อเข้าไปกอด ไม่กอดตอบ เมื่อหยิบของไม่ถึงจะมากับมือคนอื่นให้ทำและหลังจากที่ได้ของที่ต้องการมา ก็จะไม่สนใจในคนนั้นอีกต่อไป ไม่แสดงท่าทีสนใจหรือแสดงความรู้สึกร่วมรับรู้เมื่อพ่อแม่ได้รับความเจ็บปวดหรือเดือดร้อน ดูประหนึ่งว่าอยู่ในโลกของตัวเอง ถ้าผู้ที่อยู่กับเด็กเข้าใจสามารถเจาะทะลุผ่านกำแพงนี้ได้จะพบว่า เด็กกลุ่มนี้อารมณ์เหมือนเด็กปกติ แต่การแสดงออกจะต่ำกว่าอายุมาก ในกรณีถ้าเด็กนั่งเงียบ พ่อแม่ดูจะไม่เหนียวเท่าเด็กที่แรงแรงมาก และไม่อยู่นิ่งโดยเฉพาะในวัย 3-5 ปีแรก จะทำให้ผู้ปกครองเหนื่อยมาก การที่เด็กหยิบจับทำอะไรโดยไม่มีความหมาย ซึ่งบางรายหยิบอาหารมาทิ้งไว้กับพื้นก่อนที่จะทาน โดยไม่สนใจกับความสกปรก ไม่สนใจคำห้ามปราม ถ้าไปขัดขวางขณะที่อยู่ในสธารณะ เด็กจะกรี๊ดร้องเสียงดัง และร้องเป็นเวลานาน ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ลำบากสำหรับพ่อแม่

1.2 ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ พฤติกรรมนี้อาจเห็นไม่ชัดในวัยทารก แต่เมื่อโตขึ้นจะเห็นลักษณะนี้ชัดขึ้น เช่น เด็กจะไม่ยอมเปลี่ยนเวลาหรือเส้นทางการเดินทางหรือเก้าอี้ที่นั่งประจำเวลาทานข้าว ถ้าไปเปลี่ยนเข้าจะส่งเสียงกรี๊ดร้อง และลงไปนอนดิ้น อาละวาด บางรายจะต้องหมุ่นตัวก่อนที่จะนั่งหรือต้องขยับเก้าอี้หลายครั้งก่อนนั่ง และมักจะติดกับสิ่งของบางอย่าง เช่น ตุ๊กตา ก้อนหิน เศษเชือก บางรายสะสมฝาขวด กล่องเปล่า ฝากระป๋องและไม่ยอมเปลี่ยนแปลง แม้แต่อาหารก็เช่นกัน ระยะแรก ๆ ดูว่าเด็กกลุ่มนี้ทานอาหารง่าย แต่เมื่อโตขึ้น จะยอมทานอยู่ไม่กี่อย่างเท่านั้น มีกิจวัตรประจำวันซ้ำ ๆ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นจะหงุดหงิดทนไม่ได้

1.3 กลัวในสิ่งที่ไม่น่ากลัว เช่น ลูกโป่ง การขึ้นรถ เป็นต้น และกลัวอยู่นานเป็นปี ๆ แต่ในสิ่งที่น่ากลัว เช่น ความสูง รถยนต์ที่แล่นมาเร็ว ๆ เสียงเบรคแรง ๆ กลับไม่กลัว

1.4 เล่นไม่เป็น ในขณะที่เด็กทั่วไปเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ผ่านการเล่น รับรู้สัมผัสพร้อม ๆ กับมีพัฒนาการทางภาษา เข้าใจคำและความหมายและค่อย ๆ เริ่มใช้ของเล่นทดแทนของจริง จากเด็กเล็ก ๆ ที่ปาร์ถยนต์เด็กเล่นลงพื้นเพื่อทำให้เกิดเสียงค่อย ๆ เปลี่ยนการเล่นมาเป็นไถรถ

ทำให้เกิดเสียงล้อรถหมุนเลียนแบบของจริง เลิกกั๊ด อมแขนขาของตุ๊กตา มาเป็นการจับตุ๊กตา นั่ง ยืน เดิน แต่งตัว โดยสมมุติว่าตุ๊กตานั้นเป็นเด็กเล็ก ๆ แต่เด็กออทิสติกจะมีปัญหาในการสื่อสารและ แปลความหมายในสิ่งที่เห็นหรือสัมผัส ขาดจินตนาการไม่สามารถเล่นสมมุติได้สำหรับเด็กออทิสติก รถยนต์เด็กเล่นก็คือวัตถุหนึ่งซึ่ง แข็ง เย็น หนัก มีกลิ่นโลหะ ไม่มีรสชาติจะเกิดเสียงดังเวลาเขย่าเอามา สัมพันธ์กับรถที่นำไปโน่นมานี้ไม่ได้คงสภาพการเล่นเหมือนเด็กเล่นที่หยิบของเล่นมาถือไว้กับมือ แต่เล่นไม่เป็น เด็กออทิสติกส่วนใหญ่ชอบเล่นน้ำ ทRAY โคลนชอบที่จะมองผิวน้ำที่กระเพื่อมขอบหมุน เหยี่ยุ่เล่น ในเด็กโตสามารถต่อภาพได้ดีโดยไม่สนใจรายละเอียดของภาพ มีความสุขในการเอาภาพ แต่ละชิ้นต่อเข้ากัน โดยไม่สนใจว่าเสร็จแล้วภาพจะออกมาเป็นอะไร แต่ทำได้ถูกต้อง

1.5 แสดงพฤติกรรมไม่รู้ร้อนรู้หนาว ไม่รู้จักช่วยตนเองให้พ้นอันตราย เช่น ถูกมดกัดเด็กก็ไม่ปัดมดออกจากตัวหรือเดินหนีจากรังมด ถ้าถูกลิ้นชั๊กโต๊ะหนีบมือ ก็จะไม่ดึงนิ้ว หรือลิ้นชั๊กออก อาจยื่นร้องหรือบางคนก็เฉยเมยจนกว่าจะมีคนไปช่วย

1.6 ไม่สามารถลอกเลียนแบบการกระทำของผู้อื่นได้ เช่น การโบกมือ บ้ายบายเด็กปกติจะทำตามได้ เด็กออทิสติกอาจโบกมือโดนหันฝ่ามือเข้าหาหน้าตนเอง หรือการส่งจูบ เด็กออทิสติกจะเอาหลังมือแตะปาก

2. ความบกพร่องด้านการสื่อสาร

2.1 ไม่สามารถแสดงพฤติกรรมสื่อความหมายได้เลย ไม่มีการส่งเสียง ไม่แสดงออกท่าทางสีหน้าไม่แสดงอาการโกรธ ดีใจ เสียใจ หัวเราะ ฯลฯ

2.2 ความผิดปกติในการพูด บางคนพูดดังมากทั้งๆ ที่ตรวจหูแล้วปกติบ้าง พูดเสียงเบาบ้าง พูดเสียงสูง เสียงต่ำบ้าง พูดเหมือนเสียงดนตรีบ้าง หรือเสียงในระดับเดียวบ้าง

2.3 ความผิดปกติในรูปแบบและเนื้อหาของ การพูด ชอบพูดซ้ำซาก วนไปวนมาอยู่กับเรื่องที่ตนเองสนใจ พูดซ้ำตามที่ได้ยินจากการโฆษณาทางโทรทัศน์ พูดตามที่ได้ยิน เช่น ถ้าถามว่า “หนูจะไปไหน” ก็จะตอบว่า “หนูจะไปไหน” เด็กออทิสติกหลายคนพูดได้ แต่ไม่เข้าใจ ความหมาย พูดเหมือนนกแก้วนกขุนทอง พูดเพื่อจ้อเรื้อยเปื่อย

2.4 ไม่สามารถสนทนากับใครได้นาน มักจะพูดแต่เรื่องที่ตนเองสนใจเท่านั้น โดยไม่สนใจว่า ใครจะพูดเรื่องอะไร เช่น ถ้าไปอ่านเรื่องไดโนเสาร์หรือนิทาน ไม่ว่าใครจะคุยเรื่องอะไร ก็จะพูดเรื่องไดโนเสาร์หรือนิทานตามที่ตนเองสนใจเท่านั้น

2.5 เด็กออทิสติกจะขาดจินตนาการและไม่สามารถเล่นสมมุติได้ เช่น การเล่นรถไฟ (เด็กเดินเกาะเอาต่อ ๆ กัน และออกเสียงแบบรถไฟ) เขาจะไม่เข้าใจและจะบอกว่า “ไม่ใช่รถไฟ” มีกรณีตัวอย่าง ในช่วงโมงคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครูสอนบวกเลขอย่างง่าย ๆ โดยการให้เด็กนับนิ้วมือ เมื่อตัวเลขเพิ่มมากขึ้นนิ้วมือไม่พอให้นับ เช่น $7 + 5$ จะได้เท่าไรเด็กออทิสติก จะตอบว่า “นิ้วมือไม่พอให้นับครับ” ครูบอกว่าให้เอาเจ็ดไว้ในใจแล้วนับต่ออีก 5 นิ้ว เด็กก็จะตอบ

กลับมาว่า “เอาไว้ไม่ได้ครับ” ครูจึงนึกได้ว่าเด็กออทิสติกนั้นจะเอาไว้ในใจไม่ได้ จึงบอกใหม่ว่า “ให้เอาไว้ในกระเป๋าเสื้อ” เขาหยุดไปสักนิด ก่อนตอบขึ้นมาว่า “ใส่กระเป๋าเสื้อก็ไม่ได้ครับ” ครูถามว่า “ทำไมถึงใส่ไม่ได้” เขาตอบทันทีว่า “ในกระเป๋าเสื้อมีผ้าเช็ดหน้าอยู่แล้วครับ” จะเห็นได้ว่าเด็กออทิสติกไม่สามารถจินตนาการได้ไม่สามารถเล่นบทบาทสมมติได้และพูดไม่เป็น

3. มีการกระทำและความสนใจซ้ำซากชัดเจน

3.1 มีการเคลื่อนไหวร่างกายซ้ำ ๆ เช่น สะบัดมือ เคาะมือ เขย่งเท้า คลานไปตามพื้นกระโดดขึ้นลงซ้ำ ๆ ถือของเล็กๆไว้ในมือ เช่น เศษกระดาษ ถ้าใครแอบเอาไปทิ้งจะตามหาทั้งวันจนถ้าหาไม่พบจะกรี๊ดร้องไม่ยอมหยุด

3.2 คิดหมกมุ่นหรือสนใจเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งของ เช่น ชอบถือรถยนต์คันเล็ก ๆ จะเอามือหมุนล้อใดล้อหนึ่งเล่นเท่านั้น บางคนเล่นเฉพาะเปิดปิดประตู จะเล่นเฉพาะบางส่วน ซึ่งต่างจากเด็กปกติ บางคนชอบเอามือลูบราวบันได ก็จะเดินขึ้นเดินลง ลูบราวบันไดอยู่ได้นาน ๆ ซ้ำ ๆ เป็นชั่วโมง

3.3 ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัว หรือเรื่องกิจวัตรประจำวัน เช่น ถ้าไปโรงเรียนต้องเข้าห้องเรียนทางประตูขวา ก็จะต้องเดินไปเข้าประตูขวาทุกวัน เปลี่ยนแปลงไม่ได้ ถ้ามีแจกันอยู่บนโต๊ะครูด้านซ้าย จะเปลี่ยนไปอยู่ตำแหน่งอื่นไม่ได้ เมื่อเปลี่ยนเขาก็จะยกกลับมาไว้ที่เดิม ตำแหน่งเครื่องใช้ทุกอย่างต้องอยู่ ณ ตำแหน่งเดิม การรับประทานอาหารก็ต้องแบบเดิม บางคนอาจรับประทานข้าวกับไข่เจียวทั้งปีไม่ยอมเปลี่ยนไปรับประทานอาหารอย่างอื่น

3.4 มีความสนใจขอบเขตที่จำกัดและหมกมุ่นสนใจแต่สิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น สนใจใบพัดลมที่หมุน โดยไม่สนใจส่วนประกอบอื่น ๆ ของพัดลม ถ้าวาดรูปคนก็จะไม่สนใจจะวาดรายละเอียดส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย อาจเน้นเฉพาะสร้อยคอหรือลวดลายของเสื้อผ้า โดยไม่สนใจจะวาดใบหน้า แขนและขา

สรุป ลักษณะอาการของเด็กออทิสติกมีหลากหลายและแตกต่างกัน ซึ่งจะมีลักษณะอาการดังนี้ ความบกพร่องทางการปฏิสัมพันธ์สังคม ความบกพร่องด้านการสื่อสาร การสื่อความหมาย ภาษาและจินตนาการ มีการกระทำและความสนใจซ้ำซากอย่างชัดเจน ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้ตั้งแต่ในระยะเวลา 3 ปีแรก

4. การวินิจฉัยเด็กออทิสติก

การวินิจฉัยเด็กออทิสติก เป็นเรื่องที่ต้องใช้ความละเอียดและประสบการณ์ เนื่องจากเด็กแต่ละคนมีความบกพร่องแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องรู้หลักเกณฑ์การวินิจฉัยเด็กออทิสติก ดังนี้

เพ็ญแข ลิ่มศิลา (2540) กล่าวว่า ข้อบ่งชี้ตามคู่มือการวินิจฉัยและสถิติความผิดปกติทางจิต ของสมาคมจิตแพทย์อเมริกา ครั้งที่ 4 (DSM IV) สำหรับใช้วินิจฉัยโรคออทิสติกมีรายละเอียดดังนี้

1. ต้องพบอาการทั้งหมดอย่างน้อย 6 ข้อย่อย จากข้อ 1. ข้อ 2. และข้อ 3. ซึ่งจะต้องพบในข้อ 1 อย่างน้อย 2 ข้อย่อย และอย่างละ 1 ข้อย่อยจากข้อ 2. และข้อ 3.
 - 1.1 มีการสูญเสียทางปกติสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งจะแสดงให้เห็นได้ อย่างน้อยที่สุด 2 ข้อย่อย ดังต่อไปนี้
 - 1.1.1 ไม่สามารถแสดงถึงการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น เช่น ไม่มีการสบตากับผู้ใด ไม่มีการแสดงออกทางสีหน้า กิริยาหรือท่าทางแต่อย่างใด
 - 1.1.2 ไม่มีความสามารถที่จะผูกสัมพันธ์กับใครเพื่อให้เป็นเพื่อนกันได้
 - 1.1.3 ขาดการแสวงหาเพื่อที่จะเล่นสนุกกับใคร ไม่แสดงความสนใจที่จะทำงานร่วมกับใคร ไม่สามารถร่วมกันทำประโยชน์ต่อส่วนรวมกับผู้อื่นได้
 - 1.1.4 ไม่สามารถมีการติดต่อทางสังคมและการแสดงออกทางอารมณ์ให้เหมาะสมเมื่ออยู่ในสังคม
 - 1.2 มีการสูญเสียทางการสื่อความหมาย ซึ่งจะต้องพบหัวข้อย่อยอย่างน้อย 1 ข้อดังนี้
 - 1.2.1 มีความล่าช้าหรือไม่มีพัฒนาการในด้านภาษาและการพูดเลย หรือไม่สามารถใช้กิริยาท่าทางในการสื่อความหมายกับผู้ใดได้
 - 1.2.2 ในรายที่สามารถพูดได้แล้ว ก็ไม่สามารถสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่น ได้อย่างเข้าใจและเหมาะสม
 - 1.2.3 มักจะพูดซ้ำ ๆ ในสิ่งที่ตนเองต้องการพูดและตนเองสนใจ โดยไม่สนใจว่าจะมีผู้อื่นฟังหรือไม่
 - 1.2.4 ไม่สามารถเล่นสมมุติได้ด้วยตนเอง หรือไม่สามารถเล่น ลอกเลียนแบบที่เคยพบในสังคมได้อย่างเหมาะสมตามวัย
 - 1.3 มีพฤติกรรม ความสนใจและการกระทำซ้ำ ๆ ซึ่งจะต้องพบ 1 ข้อย่อย ดังนี้
 - 1.3.1 มีพฤติกรรมซ้ำ ๆ อย่างเดียวหรือมากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้ มีความสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะที่ผิดปกติอย่างเด่นชัด เช่น สนใจมองใบพัดของพัดลมที่กำลังหมุน อยู่ได้ทั้งวัน
 - 1.3.2 ไม่สามารถยืดหยุ่นในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันที่เคยทำซ้ำ ๆ เป็นประจำได้ โดยต้องกระทำตามขั้นตอนเหมือนเดิมทุกครั้ง

1.3.3 มีการเคลื่อนไหวช้า ๆ เช่น การกระดิกนิ้วมือไปมา การโบกมือไปมา การหมุนมือหรือการหมุนตัวไปรอบ ๆ เป็นต้น

1.3.4 มีความสนใจ เกี่ยวกับส่วนใดส่วนหนึ่งของวัตถุหรือของเล่นเท่านั้น เช่น การยื่นรถสำหรับเด็กเล่น เด็กจะสนใจหมุนแต่ล้อใดล้อหนึ่ง โดยไม่สนใจเล่นส่วนอื่น ๆ ของรถเลย

2. จะต้องพบว่ามีความล่าช้าหรือความผิดปกติอย่างน้อย 1 ข้อ ก่อนอายุ 3 ปี
คือ

2.1 ทางปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

2.2 ภาษาที่ใช้ในการสื่อความหมายในสังคม

2.3 การเล่นแบบสมมุติ หรือการเล่นจากการสร้างจินตนาการ

3. ความผิดปกติไม่ได้เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาการผิดปกติอื่น ๆ เช่น กลุ่มอาการเรทท์ (Rett 's syndrome) หรือความผิดปกติทางสมองอื่น ๆ ในวัยเด็กคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ร่วมมือกับกลุ่มงานจิตเวชเด็กและวัยรุ่น กระทรวงสาธารณสุข, กรมการแพทย์ และสถาบันสุขภาพจิตเด็กแห่งชาติมหาราชินี (2546) กล่าวว่า การวินิจฉัยเด็กออทิสติกประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 การซักประวัติ จากบิดา มารดา หรือผู้เลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด เกี่ยวกับ

3.1.1 ประวัติการตั้งครรภ์ของมารดา การคลอด การเจ็บป่วยของมารดา ขณะตั้งครรภ์ อุบัติเหตุต่าง ๆ ที่อาจมีปัญหาคาบกระทบต่อเนื่องต่อการพัฒนาการทางสมองของเด็กได้ ปัญหาการเลี้ยงดูในการกินการนอน การขับถ่าย เป็นต้น

3.1.2 พัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านสังคม สัมพันธ์ภาพกับบุคคลในบ้านด้านสื่อความหมาย การพูดและการสื่อภาษา มีความล่าช้ากว่าเด็กปกติในวัยเดียวกันหรือไม่

3.1.3 การแสดงออกของพฤติกรรมของเด็กขณะอยู่ที่บ้าน

3.1.3.1 มีปัญหาเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่และบุคคลที่ใกล้ชิดในบ้านหรือไม่ เช่น แยกตัวเล่นคนเดียว

3.1.3.2 มีความผิดปกติในการเคลื่อนไหวของร่างกาย การพูด การสื่อความหมายผิดแปลกไปจากเด็กปกติในวัยเดียวกันหรือไม่

3.1.3.3 มีพฤติกรรมซ้ำซากหรือไม่

3.1.3.4 การตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ เกี่ยวกับมอง การได้ยิน การสัมผัสความรู้สึกต่อการเจ็บปวดเป็นอย่างไร

3.1.3.5 ลักษณะการเล่นของเด็ก มีการแสดงออกทางอารมณ์ สมเหตุสมผลหรือไม่และเวลาเล่นของเล่นเป็นอย่างไร

3.1.4 บุคคลในครอบครัวหรือเครือญาติมีปัญหาเหมือนเด็กหรือไม่

3.1.5 ประวัติการเจ็บป่วยของเด็กและภาวะที่มีการกระทบกระเทือนต่อสมอง เช่น ชักเวลา ใช้สูง อุบัติเหตุทางสมอง โรลงมชัก เป็นต้น

3.2 การตรวจและประเมินเพื่อการวินิจฉัยเมื่อบิดามารดา นำเด็กมาพบแพทย์ แพทย์อาจไม่ทักทายหรือเข้าไปแตะต้องตัวเด็ก มักให้เด็กได้เดิน วิ่ง หรือเล่นคนเดียวอย่างอิสระก่อน ในขณะที่แพทย์พูดคุยกับพ่อแม่ผู้นั้นจะสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กไปด้วย การประเมินเพื่อการวินิจฉัยบางครั้งต้องใช้เวลาและอาจนัดมาดูอาการหลายครั้งก่อนให้การวินิจฉัย โดยเฉพาะเด็กที่มีอาการไม่รุนแรง ระหว่างอยู่กับแพทย์อาจยังไม่พบพฤติกรรมที่ผิดปกติ การนัดติดตามในช่วงสั้น ๆ จะช่วยให้เห็นพฤติกรรมที่แตกต่างจากปกติและสามารถชี้ให้บิดามารดาเห็นปัญหาได้ง่ายขึ้น การรับร้อนที่จะช่วยเหลือเด็กและบอกบิดามารดาทำให้เกิดผลเสียได้ เช่น บิดามารดาไม่พอใจ เพราะยังทำใจไม่ได้และไม่ยอมรับว่าลูกผิดปกติ จึงพาลูกไปตรวจที่อื่นต่อไป ทำให้เสียเวลาที่จะช่วยเหลือไประยะหนึ่ง

3.3 การสังเกตพฤติกรรมของเด็กเพื่อประกอบการวินิจฉัยเด็กออทิสติก อาจจะมีพฤติกรรมที่กล่าวต่อไปนี้เพียงอย่างเดียวหนึ่ง หรือหลายอย่างร่วมกันก็ได้ พฤติกรรมเหล่านี้อาจพบได้ในเด็กปกติบ้าง แต่จะเป็นเพียงบางครั้งบางคราวเท่านั้น ไม่ปรากฏอยู่นานเหมือนในเด็กออทิสติก ด้านร่างกาย ประเมินว่ารูปร่างของเด็กสมวัยหรือไม่และการเคลื่อนไหวร่างกาย ความผิดปกติในการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างใดอย่างหนึ่งหรืออาจจะมีหลาย ๆ อย่างก็ได้ เช่น การเดินหรือวิ่งไปเรื่อย ๆ โดยไร้จุดหมาย ยืนกางขา โยกตัว กระดิกนิ้ว โบกมือไปมา เดินเขย่งปลายเท้า กระโดดขึ้นลงกับที่ วิ่งแบบม้าย่อง ตีลังกา ปีนป่ายโดยไม่รู้จักกลัวอันตราย เด็กบางคนจะมีพลังมากมายจนไม่หวั่นนอน ถือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่ในมือ เช่น หลอดกาแฟพลาสติก หรือเชือกโบทไปมา หรือถือนิ้วของเด็กเล่น เช่น ถือนิ้วเด็กเล่นไว้เฉย ๆ เพราะเล่นไม่เป็น บางรายอาจจะมีเงย เคลื่อนไหวร่างกายน้อย ท่าทางงุ่มง่าม เด็กมักจะเดินหรือวิ่งชนสิ่งของหรือหกล้มบ่อย เนื่องจากไม่รู้จักระมัดระวังตัว เมื่อเจ็บก็ไม่ร้องไห้ หรือบางรายอาจจะร้องไห้เกินกว่าเหตุ

3.4 การแสดงออกทางสังคมและความสัมพันธ์กับบุคคลเมื่อให้ผู้ที่คุ้นเคยกับเด็ก เช่น พ่อแม่ หรือพี่เลี้ยง เรียกชื่อของเด็ก เด็กมีท่าทีไม่ตอบสนอง ไม่หันหาเสียงเรียก หรือแสดงท่าทางหงุดหงิดไม่พอใจหรือแสดงท่าเฉยเหมือนไม่รู้ไม่ชี้ เด็กเดินหรือวิ่งหนีแยกตัวเองไปอยู่ตามลำพัง ขณะเด็กอยู่ในห้องแพทย์เด็กจะแสดงความสนใจของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่างรอบตัวมากกว่าบุคคล เด็กบางคนจะชอบเล่นเปิดปิดไฟซ้ำ ๆ โดยไม่สนใจบุคคลในห้องนั้นเลย เด็กแสดงท่าทางติดบุคคลใดบุคคลหนึ่งมากเกินไป เช่น เด็กต้องการให้คนอุ้มตลอดเวลา แต่เด็กไม่รู้จักกอดคอคนอุ้ม ทำตัวโอนเอนไปมาในบางรายพบว่า มีท่าทางแปลก ๆ เช่น ต้องดึงเสื้อหรือผมของคนอุ้มไว้ตลอดเวลา อาจพบว่าเด็กบางคนไม่แสดงท่าทางกลัวคนแปลกหน้าเหมือนเด็กปกติในวัยเดียวกัน

หรืออาจจะแสดงว่ากลัวมากจนเกินไป ตัวอย่าง เด็กที่พบในคลินิก เด็กอายุ 10 เดือน ยอมให้ทุกคนอุ้มและเมื่อทำท่าทางจะทิ้งตัวเด็กลง เด็กจะไม่แสดงท่าทางหวาดกลัวหรือยึดเหนี่ยวตัวคนอุ้มไว้ได้เลย เด็กที่มีความผิดปกติทางด้านสังคม อาจมีพฤติกรรมให้เห็นได้เป็น 3 แบบ ดังนี้

3.4.1 แยกตัวโดดเดี่ยว เสมือนมีกำแพงที่มองไม่เห็นกันไว้

3.4.2 สมยอม จนเหมือนตุ๊กตาที่มีชีวิตแต่ไม่มีจิตใจ นั่งเฉย เคลื่อนไหวร่างกายน้อยมาก มองเหม่อลอยไม่สนใจใคร

3.4.3 มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไปมากจนเกินไป โดยแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมที่ผิดปกติ เช่น การทักทายบุคคลโดยการไปดมเสื้อผ้า ดมกระโปรง ดึงเนคไท ลูบผม ดมผม หรือแสดงความสนใจต่อสิ่งของในตัวคนมากกว่าตัวบุคคล

3.5 การตอบสนองต่อการใช้สายตาหลีกเลี่ยงการสบตากับบุคคล เช่น ไม่สบตาเลย มองด้วยหางตา มองจ้องแบบไม่ละสายตา มองอย่างเลื่อนลอย เมื่อส่งของให้เด็กจะไม่มองสิ่งของนั้น แต่เอื้อมรับสิ่งของได้ ชอบมองกระจกเงา แสงสว่าง สิ่งของที่หมุน ๆ เช่น พัดลม หรือสิ่งของที่แกว่งไปมา เช่น ลูกตุ้มนาฬิกา ใบไม้ไหว ม่านที่ถูกลมพัด ในบางรายมีระยะการมองผิดปกติโดยนำสิ่งของมาใกล้ตามากจนเกินไป บางรายใช้มือปิดตา เมื่อต้องอยู่ในกลุ่มคนที่เด็กไม่สามารถแยกตัวไปได้

3.6 การตอบสนองต่อการรับฟัง ส่วนใหญ่จะพบว่า ไม่มีการตอบสนองต่อเสียงของบุคคล เช่น เมื่อเรียกชื่อเด็กจะไม่หันตามเสียงเรียก แต่ในบางรายจะมีการตอบสนองต่อเสียงใดเสียงหนึ่งมากเกินไป เช่น ทนไม่ได้เมื่อได้ยินเสียงบางอย่าง เช่น เสียงสตาร์ตรถมอเตอร์ไซด์ เสียงเครื่องเป่าผม เสียงเครื่องจักรเสียงสุนัขเห่า เป็นต้น เด็กอาจใช้วิธีเอามือปิดหูหรือกรีดเสียงร้องจนเสียงเหล่านั้นหยุดไป

3.7 การตอบสนองต่อรส กลิ่น สัมผัสถ้าเด็กได้เห็นสิ่งของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เด็กพอใจแม้แต่นั้นอยู่ที่ตัวคน เด็กจะเข้าไปดมหรือเลียของซ้ำ ๆ ทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่ของที่รับประทาน เช่น กระดาษ ดินสอ โตะ แก้ว ของเล่นรองเท้าที่คนใส่อยู่ เด็กออทิสติกจำนวนไม่น้อยชอบกินขี้มูกของตัวเอง หรือสิ่งที่ตัวเองแกะเอาตามตัวจนโต แต่กลับรังเกียจขี้มูกหรือน้ำลายของคนอื่นอย่างมากมาย แสดงท่าทางหมกมุ่นต่อการสัมผัส ลูกผ้าแพร ผ้าไหมไทย ผ้าม่าน กระโปรงอัดพลีส ผมของคน กระเป๋า รองเท้า เป็นต้น แต่กลับไม่รู้การสัมผัสของบุคคล เช่น เด็กไม่ยอมให้ใครมาถูกตัว หรือกอดรัด ไม่แสดงความรู้สึกเมื่อถูกจิกจี้ตามตัว ไม่แสดงอาการเจ็บปวดเมื่อหกล้มหรือมีบาดแผล แต่ในบางรายอาจจะแสดงอาการเจ็บปวดมากเกินไปและมีการแสดงออกทางอารมณ์อย่างรุนแรง

3.8 การสื่อความหมายเด็กออทิสติกไม่สามารถสื่อความหมายด้วยท่าทางเหมือนเด็กหูหนวกและไม่สามารถเข้าใจท่าทางและสีหน้าของผู้อื่นพูดไม่ได้ อาจจะพูดได้เป็นคำ ๆ บ้างแต่ก็หายไปเนื่องจากเด็กเลียนแบบโดยไม่เข้าใจความหมายของคำ เมื่อเด็กโตขึ้นถึงวัยที่จะพูดได้

เด็กกลับไม่พูดเลย ได้แต่ส่งเสียงไม่เป็นภาษา เด็กออทิสติกโดยทั่วไปเมื่อเริ่มพูดได้จะพูดเลียนแบบได้ เป็นประโยคยาว ๆ หรือพูดภาษาที่ตนเองไม่เข้าใจเหมือนนกแก้วนกขุนทอง เด็กจะพูดซ้ำซาก พูดได้นาน ๆ อยู่คนเดียว บางคนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องทั้งเพลง เพราะเด็กมีความสามารถพิเศษ โดยมีความจำดีมาก

3.9 พฤติกรรมซ้ำ ๆ เด็กออทิสติกแต่ละคนจะแสดงพฤติกรรมซ้ำซาก พฤติกรรมซ้ำซากของเด็กออทิสติกแต่ละคนจะแตกต่างกันไป พฤติกรรมซ้ำซากที่พบมากคือ ชอบดูโฆษณาทางทีวีซ้ำ ๆ หรือภาพยนตร์การ์ตูนเรื่องใดเรื่องหนึ่งซ้ำไปซ้ำมา ชอบฟังเพลงใดเพลงหนึ่งได้ทั้งวัน จนผู้ปกครองต้องอัดเทปทั้งม้วนเป็นเพลงนั้นเพลงเดียว ชอบการเปิดที่ซ้ำ ๆ เช่น ไฟฟ้า ประตูโทรศัพท์ วิทยุ เป็นต้น ไม่ยอมเปลี่ยนเส้นทางในการเดินทางที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง แม้จะมีฝนตกฟ้าร้องอย่างไร ก็ต้องเดินในเส้นทางเดิม เด็กบางคนและผู้ปกครองจำเป็นต้องพาเด็กเดินทางโดยรถประจำทาง เด็กก็ต้องนั่งที่เดิมที่เคยนั่งทุกครั้ง เช่น ที่นั่งหลังคนขับรถ ถ้ามีคนอื่นนั่งอยู่แล้ว เด็กจะเข้าไปดึงคนที่นั่งอยู่เดิมออกจากที่นั่ง ถ้าไม่ลุกขึ้น เด็กก็จะวุ่นวาย หงุดหงิด ทำร้ายตนเองหรือบุคคลอื่นที่อยู่ใกล้ ๆ ทันทที ทำให้คนไม่ทราบว่าเป็นเด็กมีปัญหา จะได้ตอบด้วยวิธีทำร้ายเช่นกัน พฤติกรรมซ้ำ ๆ นั้น เป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จึงควรช่วยเหลือเด็กโดยการปรับพฤติกรรม มิฉะนั้นเด็กจะอยู่ในสังคมทั่วไปยาก เด็กออทิสติกจำนวนมากต้องทำกิจวัตรประจำวันตามขั้นตอน และเป็นคนตรงต่อเวลาอย่างเคร่งครัด

3.10 การสร้างจินตนาการ เด็กออทิสติกจำนวนมากไม่สามารถสมมุติในการเล่นเหมือนเด็กปกติในวัยเดียวกัน จึงเล่นของเล่นไม่เป็น แม้แต่เล่นไถรถเล่นให้รถวิ่งไป เด็กจะทำได้แต่เพียงถือรถไว้ในมือดูบ้างเลียบ้าง หรือใช้มือหมุนล้อรถเล่นบ้างเท่านั้น เด็กออทิสติกจะเล่นขายของไม่เป็น เล่นสมมุติให้ตุ๊กตาเป็นน้องไม่ได้ จะสนใจส่วนประกอบเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น เช่น ชอบเอาตุ๊กตามาดมและดู ชอบเล่นซ้ำซาก โดยเฉพาะการหมุนสิ่งของ เด็กไม่สามารถแยกสิ่งที่มีชีวิตออกจากสิ่งไม่มีชีวิตได้ จึงควรระวังอันตราย ถ้าให้เด็กอยู่ใกล้สัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว เคยมีเด็กออทิสติกอายุ 5 ปี พ่อแม่เลี้ยงสุนัขไว้ในบ้าน เด็กพยายามฉีกแขนขาของสุนัข เด็กจึงถูกสุนัขกัดตอบ เมื่อเด็กออทิสติกโตขึ้นจนสามารถเรียนได้ในระดับอนุบาล เด็กจะไม่สนใจฟังนิทาน เนื่องจากขาดความเข้าใจและขาดจินตนาการนั่นเอง เด็กจึงชอบดูภาพยนตร์การ์ตูนหรือดูโฆษณาที่ซ้ำซาก

3.11 การปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมและการแสดงออกทางอารมณ์เด็กออทิสติกจะปรับตัวยาก จึงแสดงกิริยาต่อต้าน โกรธ ไม่มีความสุขเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมหรือสถานที่ อาจแสดงปฏิกิริยารุนแรง เช่น กลัว ตื่นตระหนกมาก หรือน้อยเกินไปไม่สมเหตุผล แสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ การปรับอารมณ์ยาก บางทีจะหัวเราะได้ทั้งวันหรือบางครั้งก็ร้องไห้ได้ทั้งวัน ส่วนใหญ่อารมณ์ของเด็กออทิสติกจะเปลี่ยนแปลงไปได้เอง โดยไม่มีเหตุผล

3.12 ด้านสติปัญญาเด็กออทิสติกบางรายมีพัฒนาการของความสามารถในด้านต่าง ๆ ล่าช้าเหมือนเด็กปัญญาอ่อน แต่อาจมีความสามารถพิเศษด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลาย ๆ ด้านก็ได้ เช่นมีทักษะในการใช้สายตา มีความโดดเด่นในด้านดนตรี ศิลปะต่าง ๆ การกีฬา การคิดเลข ความจำ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การวินิจฉัยเด็กคือ การวินิจฉัยทางการแพทย์ที่ดูจากลักษณะของเด็กแต่ละคน เช่น มีการสูญเสียทางปกติสัมพันธ์ทางสังคม และ มีการสูญเสียทางการสื่อความหมาย ซึ่งจะต้องพบหัวข้ออย่างน้อย 1 ข้อ ซึ่งสาเหตุเหล่านี้จะบอกได้

5. การช่วยเหลือเด็กออทิสติก

เด็กออทิสติก สามารถช่วยเหลือได้หลายวิธี การให้ความช่วยเหลือแก่เด็กแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความบกพร่องของเด็กแต่ละคน ฉะนั้นเราจำเป็นต้องรู้จักวิธีปรับพฤติกรรม และรู้จักเลือกวิธีการที่จะช่วยเหลือเด็กออทิสติกที่เหมาะสม วิธีการมีดังนี้

วงเดือน เดชะรินทร์ (2546) กล่าวว่า การช่วยเหลือเด็กออทิสติกทำได้หลายวิธี ตั้งแต่การค้นพบเด็กออทิสติกตั้งแต่เริ่มเป็น โดยการสังเกตพฤติกรรมเด็ก การปรับพฤติกรรมให้เหมาะสม การเสริมสร้างทักษะใหม่ ๆ การฝึกพูดการศึกษาความถนัดพิเศษของเด็ก และ การช่วยเหลือครอบครัวในการปรับตัว และวิธีดูแลจัดการเด็กออทิสติก การช่วยเหลือกระทำดังต่อไปนี้

1. การปรับพฤติกรรม การปรับพฤติกรรมสามารถทำได้ตั้งแต่การศึกษารวมชาติของเด็ก และปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสิ่งที่ค้นพบในตัวเด็กอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
2. การเสริมสร้างทักษะใหม่ ๆ สามารถทำได้โดยการให้รางวัลทันทีที่มีพฤติกรรมที่เหมาะสม
3. การศึกษาความถนัดพิเศษของเด็ก ต้องใช้การสังเกตจากครูและผู้ปกครองด้วยกันแต่ผู้ศึกษาคิดว่าการช่วยเหลือที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุดนั้น ควรจะใช้วิธีการช่วยเหลือครอบครัวในการปรับตัว ซึ่งเราจำเป็นต้องทราบและเข้าใจถึงปฏิกิริยาทางจิตใจของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมเด็กออทิสติก เพราะปฏิกิริยาทางจิตใจของผู้ปกครองมีผลกระทบต่อดูแลเด็ก ส่วนวิธีการดูแลจัดการเด็กที่ได้ผลดีในระยะยาว ได้แก่การจัดการศึกษาให้แก่เด็ก โดยเน้นหลักสูตรการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก โดยเน้นหลักสูตรการเตรียมความพร้อมให้เด็กสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้ ด้วยความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ผู้รักษา เพื่อรับรู้ถึงจุดเด่นจุดด้อยและความสนใจของเด็ก โดยรูปแบบการสอนจะมีลักษณะการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมเพื่อมุ่งให้เด็กสามารถฝึกทักษะที่ได้จากชั้นเรียนไปใช้ในชีวิตจริงนอกห้องเรียนการศึกษานั้น ควรเริ่มตั้งแต่อายุ 3-4 ปี โดยให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเด็กปกติ

สรุปได้ว่า การช่วยเหลือเด็กออทิสติกทำได้หลายวิธีตั้งแต่การค้นพบเด็กออทิสติกตั้งแต่เริ่มเป็น โดยการสังเกตพฤติกรรมเด็ก การปรับพฤติกรรมให้เหมาะสม การเสริมสร้าง

ทักษะใหม่ ๆ การฝึกพูดการศึกษาความถนัดพิเศษของเด็ก และการช่วยเหลือครอบครัวในการปรับตัว และวิธีดูแลจัดการเด็กออทิสติก

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม

1. ความหมายของการเรียนร่วม

ได้มีนักการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความหมายของการเรียนร่วม ไว้ดังนี้
สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ (2546 : 45) ได้กล่าวว่าการเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล และเพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสเรียนรู้ และดำรงชีวิตในสังคม เช่นเดียวกับเด็กในชุมชนเดียวกันให้มากที่สุด

กุลยา ตันติผลลาชีวะ (2546 : 40) ได้กล่าวว่าการเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือนักเรียนพิการเข้าเรียนในกระบวนการเรียนการสอนตามปกติของนักเรียนทั่วไป โดยให้ทำกิจกรรมตามปกติในชั้นเรียน ไม่มีบริการพิเศษยกเว้นนักเรียนบางรายที่จำเป็นต้องเข้าโปรแกรมพิเศษเฉพาะ เช่น การฝึกพูด หรือเด็กที่มีปัญหาหากอาจเข้ามาเรียนร่วมกับนักเรียนปกติในบางเวลา บางกิจกรรมได้โดยใช้กระบวนการแบบธรรมชาติของสิ่งแวดล้อมที่เป็นปกติทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 5) ได้กล่าวถึง การจัดเรียนร่วมว่าเป็นการจัดให้เด็กและเยาวชนพิการที่ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปในโรงเรียนปกติ และในการจัดการ ศึกษาแบบเรียนร่วมนี้ต้องให้เด็กและเยาวชนพิการหรือที่มีความบกพร่องและครอบครัวได้รับการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มคือ ตั้งแต่แรกเกิดทันทีที่พบความพิการ และโรงเรียนต้องมีการจัดเตรียม ปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากรรวมทั้งผลิตครูการศึกษาพิเศษที่จำเป็นต้องให้มีทักษะที่จะออกไปทำงานกับครูในระบบการศึกษาทั่วไปด้วยสำหรับ พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดความหมายของการเรียนร่วมไว้ว่า การเรียนร่วม หมายถึง การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับ และหลากหลายรูปแบบ รวมถึง การจัดการศึกษาให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ

พิรพัฒน์ ชูชัย (2548 : 11) ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนร่วมว่า เป็นการจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้มีโอกาสเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปตามความสามารถของแต่ละบุคคล และมีการกำหนดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกัน ระหว่างฝ่ายบริหาร ฝ่ายสอน และฝ่ายสนับสนุนทั้งในด้านการศึกษาปกติและด้านการเรียนร่วม

ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์ (2551: 4) กล่าวว่า การเรียนร่วมตรงกับภาษาอังกฤษว่า Mainstreaming (บางที่จะเรียกว่าการเรียนร่วมเต็มเวลา) หมายถึงการส่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าไปเรียนในชั้นปกติและมีความคาดหวังว่าเด็กที่ส่งเข้าไปเรียนจะต้องบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาเช่นเดียวกันกับเด็กปกติ นั่นคือเด็กจะต้องเรียนรู้ได้ในหลักสูตรเดียวกันกับเด็กปกติ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในมาตรฐานเดียวกันกับเด็กอื่นๆ

กรรวิภาร์ หงส์งาม (2553:9) ได้ให้ความหมายของการเรียนร่วม หมายถึง การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและเด็กพิการเข้าไปในระบบการศึกษาทั่วไป มีการร่วมกิจกรรมและใช้ช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่งในแต่ละวันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กพิการทั่วไป

จากความหมายของการเรียนร่วม สรุปได้ว่า เป็นการจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือนักเรียนพิการเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป โดยอาจจัดได้หลายรูปแบบและมีลักษณะการจัดที่แตกต่างกัน ให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือพิการเรียนร่วมนั่นเอง

2. ประโยชน์ของการเรียนร่วม

นักการศึกษาพิเศษส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าการให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องมีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ จะช่วยให้เด็กได้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญ ที่จะช่วยให้บุคคลเหล่านี้สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การเรียนร่วมมีลักษณะเป็นปรัชญา เป็นหลักการ แนวคิด นักการศึกษาพิเศษหลายท่านให้ความหมายปรัชญาของการเรียนร่วมไว้หลายลักษณะเช่น

เลอนเนอร์และคณะ (Lernerand others. 1981) กล่าวถึงแนวคิดการจัดการเรียนร่วมสรุป ได้ว่า แนวคิดการจัดการเรียนการสอนแบบไม่แยกประเภทตามความบกพร่องเป็นการจัดบริการ ให้แก่นักเรียนพิเศษตั้งแต่แรกเริ่ม โดยไม่บรรจุนักเรียนเข้าในความบกพร่องด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาว่าปัญหาต่าง ๆ เกิดจากความบกพร่องหรือเป็นความล่าช้าทางวุฒิภาวะ ซึ่งสามารถกระตุ้นพัฒนาการให้เท่าทันนักเรียนปกติในเวลาอันควร ก่อนที่นักเรียนคนนั้นจะบรรลุวุฒิภาวะเพราะนักเรียนที่มีความพิการซ้อน หรือนักเรียนก่อนวัยเรียนในระยะแรกของปัญหาทางพัฒนาการอาจมีลักษณะหลายประเภทแยกได้ยากมีผลต่อความคาดหวังต่อตนเองในทางลบ ซึ่งครูหรือผู้ปกครองอาจเกิดความผิดพลาดในการคาดหวังและจัดประเภท

สมิทและคณะ (Smith and others. 1982) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมไว้ว่า การนำนักเรียนเข้าสู่ภาวะปกติมากที่สุด เป็นวิธีการที่เป็นปกติวิสัยของสังคม เพื่อคงทักษะและพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนพิเศษไว้ให้มากที่สุด ดังนั้น จึงต้องนำนักเรียนพิเศษเข้าสู่สภาวะปกติ ที่สมบูรณ์ โดยให้โอกาสในการรับสิทธิต่าง ๆ เท่าเทียมกับคนปกติ ได้รับการยอมรับโดยไม่มีการกีดกันพิเศษใด ๆ ทั้งจากเพื่อนและบุคคลอื่นในวัฒนธรรมเดียวกันซึ่งขึ้นอยู่กับเจตคติและการ

แสดงออกของสมาชิกในชุมชน จัดเป็นการเข้าสู่สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม การออกกฎหมายเป็นเพียงการนำไปสู่ความเป็นไปได้ ที่จะนำเข้าสู่สภาวะปกติอย่างสมบูรณ์ แต่ไม่ได้ประกันการเข้าร่วมในสังคมอย่างแท้จริงของนักเรียนพิเศษ

แพตตัน และคนอื่น ๆ (Patton; et al. 1996) กล่าวว่าปรัชญาการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมคือ การให้โอกาสเด็กพิการได้เรียนอย่างเคียงบ่า เคียงไหล่กับเด็กทั่วไปในสภาพห้องเรียนปกติ ซึ่งหากได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกวิธีแล้วเด็กพิการสามารถจะประสบความสำเร็จได้ การเรียนร่วมทำให้เด็กพิการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กทั่วไป และรอดพ้นจากการถูกตีตราว่าเป็นเด็กพิการ ทำให้เด็กทั้งสองกลุ่มยอมรับซึ่งกันและกัน และไม่นำผลจากการเรียนมาประเมินคุณค่าซึ่งกันและกัน

แซนดรา อัลเปอร์ (Sandra Alper. 1999) หัวหน้าภาควิชาการศึกษาพิเศษ ของ UNI กล่าวว่าปรัชญาการจัดการเรียนรวม เกี่ยวข้องกับทักษะการสอน การช่วยเหลือ และการร่วมมือกันระหว่างทีมของครูซึ่งสอนเด็กทั่วไป ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองและครูการศึกษาพิเศษ การเรียนร่วมจึงหมายถึง การที่เด็กทั้งหมดได้เรียนรวมกันในชั้นเรียนปกติทุก ๆ วัน ซึ่งเด็ก ๆ จะมีความแตกต่างกันและมีหลายกลุ่ม เช่น เด็กที่มีความก้าวร้าว เด็กที่มีปัญหาทางสังคม เด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ และเด็กที่มีปัญหาด้านทักษะในการทำงาน เป็นต้น โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นของการเรียนรวมคือ เด็กทุกคนต้องเริ่มต้นที่ชั้นเรียนปกติ ซึ่งเมื่อพบความต้องการส่วนบุคคลที่เป็นความจำเป็นต้องลดข้อจำกัดออกจากสิ่งแวดล้อมให้ได้มากที่สุด

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2550 : 45) กล่าวว่า แนวคิดของการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน มีหลักการที่สำคัญ คือ การให้สิทธิในการดำรงชีวิตและเรียนรู้ร่วมกับชุมชนของตนเองและใช้รูปแบบที่นักเรียนพิการแต่ละคนจะได้รับประโยชน์สูงสุด รวมถึงรูปแบบต่าง ๆ ของการเรียนต้องเหมาะสม ยืดหยุ่น โดยนักเรียนจะต้องถูกแบ่งแยกจากชุมชนของตนน้อยที่สุด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และสามารถปรับตัวให้เข้ากับชุมชนและท้องถิ่น ตลอดจนให้ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน และสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อเด็กพิการ

ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์ (2551: 25-26) นักการศึกษาพิเศษที่เชื่อถือในหลักหรือบัญญัติ 10 ประการของการจัดการเรียนร่วม ดังนี้

1. โอกาสที่เท่าเทียมกัน (Equal Opportunity) บุคคลทุกคนควรได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีความบกพร่อง มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับใดก็ตาม

2. ความหลากหลาย (Diversity) ในมวลหมู่มนุษย์ทั้งปวงย่อมมีความแตกต่างอย่างหลากหลาย จะให้มนุษย์เหมือนกันทุกคนไม่ได้ การให้การศึกษาจึงต้องยอมรับในความแตกต่างใน หมู่ชนการศึกษาที่ให้จะต้องแตกต่างกันแต่ทุกคนจะต้องเคารพในความหลากหลาย

3. ทุกคนมีความปกติอยู่ในตัว (Normalization) และต้องยอมรับในความปกติ นั้นในประเด็นนี้ หมายถึง มนุษย์ทุกคนอยากมีความปกติเหมือนกับคนอื่น ไม่มีใครอยากผิดปกติ ดังนั้นทุกคนจึงควรได้รับการศึกษาไปพร้อมๆ กับผู้อื่นโดยไม่มีการแบ่งแยก

4. สังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Multicultural Society) ในแต่ละ สังคมย่อมมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม คนในสังคมต้องยอมรับในความหลากหลายนั้น การให้ การศึกษา จึงต้องคำนึงถึงความหลากหลายของคนหลายวัฒนธรรมในสังคมนั้นๆ

5. ศักยภาพของบุคคล (Potential) มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนอย่างไรก็ตาม ย่อมมีศักยภาพทั้งนั้น เพียงแต่มีศักยภาพไม่เท่ากัน ดังนั้นการให้การศึกษาต้องให้จนบรรลุศักยภาพ ของแต่ละคน ไม่ใช่ให้การศึกษาในปริมาณที่เท่ากัน คุณภาพเท่ากัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับศักยภาพของ แต่ละคน

6. มนุษยนิยม (Humanism) มนุษย์ทุกคนมีคุณค่าและมีศักดิ์ศรีคนในสังคมควรมีความเข้าใจกันเพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้

7. การเป็นสังคม (Socialization) มนุษย์เป็นสัตว์สังคม เราไม่สามารถแยกมนุษย์ ออกจากกันได้ เพราะธรรมชาติของมนุษย์ต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ช่วยเหลือพึ่งพากัน การให้การศึกษา โดยการแบ่งแยกจึงไม่สอดคล้องกับความเป็นมนุษย์

8. ความเป็นส่วนบุคคล (Individualization) บุคคลแต่ละคนจะมีลักษณะเฉพาะที่ ไม่เหมือนผู้อื่น ดังนั้นในการจัดการศึกษาควรคำนึงถึงความต้องการเฉพาะของแต่ละบุคคล

9. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (Dependency) มนุษย์มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การจัดการเรียนรวมทำให้เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

10. สภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด (Least Restrictive Environment) การ ให้การศึกษาจะต้องให้ในสถานะที่เด็กเรียนได้และจะต้องนำเขากลับสู่สังคมปกติโดยเร็วที่สุด

จากแนวคิด และปรัชญาการจัดการเรียนร่วมดังกล่าว จะเห็นว่าการจัดการเรียนร่วมนั้น เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนและใช้ชีวิตในสังคมอย่างเป็นสุข ทำให้คนใน สังคมยอมรับ เข้าใจในความแตกต่าง ทั้งนี้โรงเรียนควรปรับแนวคิด หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลประเมินผลให้เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะและระดับความต้องการจำเป็น พิเศษของเด็กแต่ละประเภท

3. รูปแบบการจัดการเรียนร่วม

การจัดการเรียนร่วมเป็นการจัดให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียนร่วมกับ นักเรียนทั่วไป โดยนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องจะได้รับการเตรียมความพร้อมมาก่อนและ บริการสนับสนุนตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลเมื่อเข้าเรียนร่วม ซึ่งได้มีนักวิชาการและ หน่วยงานได้เสนอแนะรูปแบบการจัดการเรียนร่วม ดังนี้

ศรียา นิยมธรรมและคณะ (2546 : 18) ได้แบ่งรูปแบบการจัดการจัดการเรียนร่วมไว้ 8 รูปแบบ ดังนี้

1. เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติและปฏิบัติเหมือนนักเรียนปกติทุกประการ
 2. เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ แต่ได้รับบริการที่จำเป็นจากครูการศึกษาพิเศษ
 3. เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติบางวิชาและเรียนในชั้นพิเศษเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องบางวิชา
 4. เรียนในชั้นปกติทุกรายวิชา โดยมีครูการศึกษาพิเศษให้ความช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย ๆ ขณะครูประจำวิชาอธิบาย
 5. เรียนในชั้นพิเศษ โดยให้นักเรียนทั่วไปเข้าไปเรียนร่วม
 6. เรียนในชั้นพิเศษ โดยให้นักเรียนทั่วไปเรียนร่วมในบางวิชา แต่บางวิชานักเรียนทั่วไปแยกไปเรียนกับเด็กในท้องถิ่นและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแยกไปเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป ในห้องเรียนอื่น
 7. เรียนในชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติและร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรกับนักเรียนทั่วไป
 8. เรียนในชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติและร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเท่าที่จำเป็น
- สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ (2546:45) กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนร่วมมีหลายวิธีขึ้นอยู่กับระดับความต้องการจำเป็นทางการศึกษาของเด็กพิการแต่ละคนตามโปรแกรมการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) ดังนี้

1. ชั้นเรียนปกติเต็มวัน
2. ชั้นเรียนปกติเต็มวันที่มีบริการปรึกษาหารือ
3. ชั้นเรียนปกติเต็มวันกับบริการครูเดินสอน
4. ชั้นเรียนปกติเต็มวันกับบริการห้องสอนเสริม
5. ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ
6. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ

บพิตร โสมณวัฒน์ (2548 : 32 - 33) ได้สรุปรูปแบบการจัดการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. เรียนร่วมในชั้นปกติ เป็นการจัดนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ โดยเรียนเหมือนนักเรียนปกติทุกประการ นักเรียนที่เข้าเรียนในลักษณะนี้ได้ ควรเป็นนักเรียน ที่มีความพิการน้อย มีความฉลาดและมีความพร้อมในด้านการเรียน ตลอดจนวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม

2. เรียนร่วมในชั้นปกติและมีครูพิเศษให้คำปรึกษาแนะนำและปรึกษา การเรียนร่วมวิธีนี้คล้ายคลึงกับวิธีแรก กล่าวคือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติเต็ม

เวลา แต่มีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือครูประจำชั้นและครูประจำวิชาครูการศึกษาพิเศษนี้อาจเรียกว่า ครูที่ปรึกษา ครูประเภทนี้ไม่ทำการสอนโดยตรงแต่ให้คำแนะนำแก่ ครูที่สอนนักเรียน เช่น แนะนำชี้แจงให้ครูที่สอนชั้นเรียนร่วมเข้าใจความต้องการและความสามารถของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ช่วยกำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีสอน ตลอดจนการปฏิบัติต่อเด็ก จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และช่วยประเมินผลการพัฒนาการในการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเวียนสอน เป็นการจัดนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติและรับบริการด้านการสอนเพิ่มเติมจากครูการศึกษาพิเศษ ซึ่งจะเดินทางตามโรงเรียนต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน เนื่องจากมีจำนวนนักเรียนในแต่ละโรงเรียนไม่มากนัก (ประมาณ 2-3 คนต่อโรงเรียน) ครูจึงเดินทางจากโรงเรียนหนึ่งไปยังอีกโรงเรียนหนึ่ง เมื่อครบสัปดาห์ก็วนกลับมาสอนกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนเดิมอีก จึงเรียก ครูเดินสอน หรือครูเวียนสอน

4. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเสริมวิชาการ ครูเสริมวิชาการ คือ ครูการศึกษาพิเศษที่ปฏิบัติงานประจำอยู่ในห้องสอนเสริมวิชาการนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะเข้ามาเรียนกับครูเสริมวิชาการ วันละ 1-2 ชั่วโมง หรือ มากกว่านี้ขึ้นกับความต้องการจำเป็นพิเศษสำหรับนักเรียน นักเรียนที่เข้าเรียนในห้องนี้จะต้องมีตารางเรียนที่กำหนดไว้แน่นอน ครูเสริมวิชาการอาจมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนและประเภทของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การสอนนักเรียนอาจทำเป็นรายบุคคล หรือ เนื้อหาที่นักเรียนมีปัญหา นอกจากสอน นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแล้วครูเสริมวิชาการยังมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูปกติปฏิบัติต่อนักเรียนประเภทนี้อีกด้วยห้องเสริมวิชาการ (Resource Room) เป็นห้องที่มีขนาดเท่าห้องเรียนหรือมีขนาดใหญ่กว่า หรือเล็กกว่าห้องเรียนได้ ในห้องนี้มีอุปกรณ์เครื่องมือตลอดจนเอกสารและหนังสือที่จำเป็นต้องใช้ในการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ หากห้องนี้มีขนาดใหญ่และมีเครื่องมือและอุปกรณ์มากและให้บริการแก่นักเรียนอย่างกว้างขวางเรียกว่าเป็นศูนย์วิชาการ (Resource Center)

5. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติและเรียนร่วมบางเวลา เป็นการจัดนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษไว้ในชั้นเดียวกันเป็นกลุ่มเล็กๆ มีครูประจำชั้นสอนแทบทุกวิชา ยกเว้นบางวิชาที่นักเรียนต้องไปเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ เช่น พลศึกษา ศิลปะและกิจกรรมนอกหลักสูตรอื่นๆ เป็นต้น

6. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ เป็นการจัดนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกันไว้ เป็นกลุ่มเดียวกันและเป็นกลุ่มขนาดเล็ก นักเรียนเหล่านี้เรียนในชั้นเรียน

พิเศษตลอดเวลา ครูประจำชั้นสอนทุกวิชา การเรียนร่วมในลักษณะนี้เหมาะสำหรับนักเรียนที่มีความพิการค่อนข้างมาก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 10 - 11) กล่าวว่า การจัดให้นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบที่ 1 ชั้นเรียนปกติเต็มวัน
2. รูปแบบที่ 2 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการปรึกษาหารือ
3. รูปแบบที่ 3 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการครูเดินสอน
4. รูปแบบที่ 4 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการสอนเสริม
5. รูปแบบที่ 5 ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ

กรรวิการ์ หงส์งาม (2553 : 9-10) กล่าวว่า การเรียนร่วมในแนวคิดใหม่เป็นความร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกันระหว่างครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียน เพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนและบริการต่างๆ ให้กับนักเรียนในความดูแล รูปแบบการเรียนร่วมอาจจัดได้ในลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. ชั้นเรียนปกติเต็มวัน
2. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการปรึกษาหารือ
3. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการครูเดินสอน
4. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการสอนเสริม
5. ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ
6. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ

สรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนร่วมมีหลายรูปแบบ ได้แก่ รูปแบบการเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา รูปแบบเรียนเรียนร่วมในชั้นปกติมีบริการให้คำแนะนำปรึกษา รูปแบบเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติรับบริการจากครูเสริมวิชาการ รูปแบบชั้นเรียนพิเศษเรียนร่วมบางเวลาซึ่งในแต่ละรูปแบบ มีความยืดหยุ่นตามความต้องการและความจำเป็นพิเศษ ของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษประเภทต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความต้องการและความจำเป็นพิเศษ ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษประเภทต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้พัฒนาตามศักยภาพตนเอง และเพื่อเป็นการเตรียมนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเหล่านี้ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นสุข และเป็นที่ยอมรับของคนปกติ

4. แนวทางการจัดการเรียนร่วม

ในการจัดการเรียนร่วมนั้น มีองค์ประกอบหลายอย่างที่โรงเรียนต้องคำนึงถึงการดำเนินงานต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ชัดเจน และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ซึ่งได้มีนักการศึกษาและหน่วยงานได้เสนอแนะแนวทางไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 26 - 43) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนร่วม เพื่อเป็นแนวทางดำเนินงานแก่โรงเรียนในสังกัด มี 4 ขั้นตอน คือ

1. การเตรียมการ

1.1 การเตรียมสิ่งแวดล้อม

1) อาคารสถานที่ ต้องจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อความสะดวกและเหมาะสมกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เตรียมห้องเรียน มุมวางเครื่องใช้ และอุปกรณ์ อาจจำเป็นต้องจัดสร้างหรือดัดแปลงให้เหมาะสม เช่น พื้นควรปูด้วยกระเบื้องยาง ทำทางลาด รววจับในห้องน้ำ สำหรับเด็กบกพร่องทางร่างกาย เป็นต้น

2) การจัดห้องเรียนและที่นั่ง ห้องเรียนไม่ว่าจะเป็นชั้นพิเศษเฉพาะ หรือห้องเรียนร่วม ควรเป็นห้องที่ไม่มีเสียงรบกวน หรือมีน้อยที่สุด ไม่ควรจัดห้องที่อยู่ติดถนนหรือห้องดนตรี

3) รูปแบบการจัดห้องเรียน จัดเหมือนการจัดห้องเรียนเด็กปกติ คือจัดให้มี โต๊ะครูควรสะดวกในการเดินดูนักเรียนอย่างใกล้ชิด และสามารถร่วมกิจกรรมกับนักเรียนได้ กระดานดำจัดไว้หน้าห้องเรียน ป้ายนิเทศ แผนภูมิ แผนที่ ติดไว้ตามผนังห้องเรียน โต๊ะเก้าอี้เรียน ควรเหมาะสมกับวัยของเด็ก จัดให้อื้อต่อการเรียนการสอน ผู้เก็บเอกสารคู่มือครู และสื่ออุปกรณ์ เพิ่มข้อมูลประจำตัวเด็ก แบบประเมินความก้าวหน้า โดยจัดชั้นให้มีที่ว่างในการประกอบกิจกรรม และ ที่ว่างสำหรับเด็กพิการทางกายเคลื่อนไหวสะดวก นอกจากนี้ควรจัดให้มีห้องฝึกพูด หรือห้องเสริมวิชาการไว้ด้วย

1.2 การเตรียมบุคลากร

ควรมีการเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้พร้อมที่จะรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนร่วม เข้าใจการปฏิบัติงานที่จำเป็นต้องการสอน เพื่อเสริมงานเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ บุคลากรที่ควรเตรียมการได้แก่

1. ผู้บริหารโรงเรียน ต้องมีเจตคติที่ดี มีหลักการบริหารจัดการเรียนร่วมทำ ความเข้าใจกับบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน จัดหาบริการสนับสนุนเพื่อเสริมงานเรียนร่วม และส่งเสริมให้กำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร

2. ครูประจำชั้นเรียนร่วมหรือครูประจำวิชา ควรได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้พื้นฐาน และวิธีสอนเด็กที่มีความบกพร่อง ในชั้นเรียนของตน เข้าใจวิธีการประสานงานกับ

บุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนร่วม มีความเชื่อว่าเด็กทุกคนสามารถเรียนได้ และยอมรับให้เข้าเรียนในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของโรงเรียน

3. ครูประจำชั้นพิเศษ เป็นครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ หรือผ่านการฝึกอบรมทางการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะ และควรเป็นบุคคลที่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนร่วม มีความเชื่อว่า เด็ก ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน

4. ครูเสริมวิชาการ เป็นครูที่ทำหน้าที่สอนเพิ่มเติมจากการที่เด็กได้เรียนในชั้นเรียนปกติ และเป็นผู้ประสานให้คำแนะนำครูให้ปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ถูกต้อง

1.3 การเตรียมเด็ก

1) เด็กที่มีความต้องการพิเศษ การเตรียมเด็กมีความสำคัญอย่างยิ่ง และหากเด็กได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนส่งเข้าเรียนร่วมแล้ว จะช่วยลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นในชั้นเรียนร่วมและยังช่วยลดความยุ่งยากให้กับครูประจำชั้นเรียนร่วม เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่พบในโรงเรียนประถมศึกษามี 3 ลักษณะคือ

(1) เด็กที่รับเข้ามาใหม่ และยังไม่มีการเตรียมความพร้อม

(2) เด็กที่เรียนในชั้นเรียนอยู่แล้ว แต่ผู้ปกครองและครูไม่ทราบว่าเป็น

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

(3) เด็กที่ได้รับการเตรียมความพร้อมหรือพัฒนาความสามารถแล้ว

จากศูนย์การศึกษาพิเศษ หรือจากโรงเรียน/มูลนิธิต่าง ๆ และส่งต่อเพื่อเข้าเรียนร่วม

เด็กที่ยังไม่ได้เตรียมความพร้อม ควรได้รับการตรวจสอบเบื้องต้นว่า มีความพร้อม หรือความสามารถพื้นฐานเพียงใด เพื่อนำมากำหนดแผนเตรียมความพร้อม โดยใช้แผนจัดการศึกษารายบุคคล หรือพัฒนาความสามารถด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และต้องให้ความรู้ เกี่ยวกับการปฏิบัติตนแก่เด็กด้วย เมื่อเด็กมีความพร้อมจึงส่งเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนร่วมเต็มเวลา หรือ บางเวลา หากโรงเรียนไม่สามารถจัดเป็นชั้นพิเศษได้ อาจส่งเด็กเข้าเรียนในชั้นปกติ และจัดเวลาพิเศษ ให้เด็กได้รับบริการเสริม เพื่อพัฒนาความสามารถในบางเรื่องทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับความบกพร่องของ เด็กเป็นสำคัญ

2) เด็กปกติ โรงเรียนต้องทำความเข้าใจกับเด็กปกติ เพื่อให้เข้าใจการปฏิบัติตนหรือให้ การช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้สร้างเจตคติที่ดีไม่ล้อเลียน ดูหมิ่นโดยจัดในรูปแบบของ กิจกรรมต่าง ๆ อันจะนำไปสู่ความเข้าใจยอมรับ และเอื้ออาทรแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทำให้เด็กพิเศษอยู่ในสังคมโรงเรียนด้วยความสุข

1.4 การเตรียมผู้ปกครอง

สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การปฐมนิเทศผู้ปกครอง ก่อนเปิดภาคเรียน การนัดหมายพบกันเป็นระยะ การสนับสนุนผู้ปกครองให้ร่วมกิจกรรมในรูปแบบของอาสาสมัคร การสนับสนุนให้รวมกลุ่มตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู เป็นต้น โดยควรให้ผู้ปกครองมีความรู้ในเรื่องสิทธิของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ แนวทางที่ถูกต้องในการอบรมเลี้ยงดู แนวการสอนและการประเมินผล บทบาทในการให้ความร่วมมือแก่โรงเรียนการให้การยอมรับ เข้าใจ ไม่รังเกียจเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ โดยควรทำการเตรียมทั้งผู้ปกครองเด็กปกติ และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย

1.5 การเตรียมแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

เด็กที่เรียนร่วมจะเรียนหลักสูตรเช่นเดียวกับเด็กปกติ แต่เนื่องจากความบกพร่องทำให้ไม่สามารถเรียนบรรลุได้ทุกจุดประสงค์ จำเป็นต้องตัดสิ่งที่เด็กไม่สามารถเรียนได้ออก หรือปรับลด หรือเพิ่มเติมสิ่งที่จำเป็นอื่นเข้าไป การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลจะเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กได้เรียน ตามความสามารถและได้รับบริการพิเศษตามความเหมาะสม

1.6 การเตรียมการวัดผลประเมินผล

การวัดผลประเมินผล ควรแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษออกจากเด็กปกติ โดยไม่นำคะแนนและจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษไปรวมกับเด็กปกติ การวัดผลต้องสอดคล้องกับการเรียนการสอนของเด็กพิเศษแต่ละคน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และอาจต้องปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผล ปรับเกณฑ์การประเมินความก้าวหน้า ให้สอดคล้อง กับความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคน

2. การคัดแยกเด็ก

การคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีความสำคัญมาก เพราะหากดำเนินการ ผิดพลาดจะส่งผลกระทบต่อ การวางแผนจัดการเรียนการสอน และการให้ความช่วยเหลือเด็กสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ การตรวจสอบผลงาน และมีเครื่องมือหลายชนิด เช่น แบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบเฉพาะ แบบคัดแยกแบบหมุน แบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หรือแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง การใช้แบบคัดแยกอย่างไรดีอย่างหนึ่งไม่สามารถสรุปได้ว่าเด็กจะเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้านใด ดังนั้น การคัดแยกจึงจำเป็นต้องใช้เครื่องมือหลาย ๆ แบบ และหลายวิธีประกอบกัน การคัดแยกเด็กควรดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูประเมินโดยการสังเกตพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง สัมพันธ์กับการเรียน การสอนว่าเด็กคนใดผิดปกติบ้างหรือไม่ เพื่อเป็นข้อมูลคัดเลือกเด็กเบื้องต้น

ขั้นตอนที่ 2 หากครูยังไม่แน่ใจว่าเด็กที่ค้นพบนั้น มีความผิดปกติแน่ชัดหรือไม่อาจทำขั้นตอนที่ 1 อีกครั้ง หลังจากได้คำตอบว่าผิดปกติจริง ก็ดำเนินการขั้นต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ครูและผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ ช่วยกันรวบรวมข้อมูลความผิดปกติของเด็กอย่างละเอียด โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การสังเกตพฤติกรรม ทดสอบมาตรฐาน เยี่ยมบ้าน สัมภาษณ์ ผู้ปกครอง เป็นต้น แล้วบันทึกไว้

ขั้นตอนที่ 4 คณะทำงานประเมินว่าข้อมูลที่ได้มาเพียงพอหรือไม่ ถ้ายังไม่พอให้เก็บ ข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 ใหม่

ขั้นตอนที่ 5 พิจารณาว่าเด็กที่คัดเลือคนั้น ควรได้รับความช่วยเหลือโดยวิธีใดบ้าง ถ้าถึงขั้นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญพิเศษแขนงใดจะได้ส่งเด็กไปขอรับบริการพิเศษ

ขั้นตอนที่ 6 ในกรณีตัดสินใจส่งต่อ ครูต้องเตรียมเอกสารและรายงานตามความจำเป็น เพื่อขอรับบริการพิเศษจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 7 ในการปฏิบัติงาน ครูที่รับผิดชอบการจัดการเรียนร่วม ต้องศึกษาหลักสูตร ปรับแผนการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล และประสานงานการเรียนที่จัดอยู่ในโรงเรียนต่อไป

3. การทำแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individualized Implementation Plan)

3.1 แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เรียกว่า IEP เป็นแผนจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษรายบุคคล เพื่อเป็นแนวทางการจัดการศึกษาให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็ก โดยปกติเป็นแผนระยะ 1 ปี มีการทบทวนทุกภาคเรียน โดยทั่วไปควรมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็ก เช่น ชื่อ อายุ เพศ ประวัติ ประเภทความบกพร่อง
- 2) ระยะเวลาเริ่มใช้ และระยะเวลาสิ้นสุดการใช้แผน
- 3) ระดับความสามารถของเด็กในด้านต่างๆ เช่น สังคม การรับรู้ การช่วยเหลือตนเอง
- 4) จุดมุ่งหมายระยะยาว โดยทั่วไปกำหนด 1 ปี ครบ 1 ปี แล้วเด็กควรจะเรียนรู้ อะไรบ้าง และสามารถแสดงพฤติกรรมอะไรได้บ้าง
- 5) จุดมุ่งหมายระยะสั้น
- 6) เด็กเรียนร่วมต้องระบุว่า เรียนร่วมเมื่อใด อย่างไร
- 7) บริการพิเศษที่จำเป็น
- 8) การประเมินผล ต้องระบุว่า จะใช้วิธีใดมีขั้นตอนการวัดและประเมิน

อย่างไร

9) การรับรองแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยผู้บริหาร ครู และ
ผู้ปกครอง

3.2 แผนการสอนเฉพาะบุคคล เรียกว่า IIP เป็นแผนการสอนที่จัดทำใน
รูปแบบเดียวกันกับเด็กปกติ อาจมีบางจุดประสงค์ที่ต้องปรับให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของ
เด็กในการจัดการเรียนการสอน อาจต้องปรับการสอน ปรับเพิ่มเวลา สื่อการสอน และวิธีการวัดและ
ประเมินผลให้สอดคล้อง เหมาะสมตามลักษณะความต้องการพิเศษ

4. การประเมินผลการเรียนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม

การวัดประเมินผลจะแตกต่างไปจากเด็กปกติ เพราะเด็กที่มีความต้องการ
พิเศษมีความต้องการและความสามารถแตกต่างกัน การวัดผลประเมินผลจะถูกกำหนดไว้ในแผน IEP
ของแต่ละคนการวัดผลประเมินผลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอาจดำเนินการได้ดังนี้

1. กำหนดลำดับขั้นของทักษะ ครูอาจจำเป็นต้องกำหนดทักษะทางการ
เรียนของเด็กเป็นขั้นย่อย ๆ สอนให้มีทักษะตามขั้นย่อย ๆ แล้ววัดผลโดยการทดสอบด้วยวิธีการหลาย
วิธี เมื่อเห็นว่าเด็กมีทักษะตามขั้นย่อย ๆ แล้ว ถือว่าสอบผ่าน

2. ไม่เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์กับเด็กอื่น เพราะเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
แต่ละคนมีหลักสูตรของตนเอง แต่ละคนเรียนไม่เหมือนกัน มีความก้าวหน้าไม่เหมือนกัน จึงไม่ควรนำ
ผลการเรียนมาเปรียบเทียบหรือใช้เกณฑ์เดียวกับเด็กปกติ ควรเปรียบเทียบความก้าวหน้าเฉพาะของ
เด็กแต่ละคนว่ามีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นเพียงใด

5. การให้เกรดควรกำหนดวิธีประเมินผลและให้เกรดให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษแต่ละคน เช่น

5.1 ครูร่วมกันให้เกรด ในกรณีเรียนร่วมเต็มเวลา กับเด็กปกติและได้รับการ
สอนเพิ่มเติมจากครูการศึกษาพิเศษ เกรดที่ได้ไม่ควรมาจากครูคนเดียว ครูที่สอนควรมีบทบาทในการ
ให้เกรดเท่า ๆ กัน

5.2 ให้เกรดจากคะแนนรวม ครูควรจำแนกคะแนนทั้งหมดออกเป็นกิจกรรม
ย่อยต่างๆ กันเนื่องจากเด็กมีข้อจำกัดหลายด้านจึงจำเป็นต้องให้เกรดเด็กจากกิจกรรมหลายด้านเช่น
20% จากการสอบปลายภาค 20% จากการสอบย่อย 20% จากการร่วมกิจกรรม 20% จากการ
นำเสนอโครงการ 20% จากการมาเรียน เป็นต้น

6. การสอบ ครูควรใช้วิธีการยืดหยุ่นในการทดสอบ โดยอาจใช้วิธีการดังนี้

6.1 ให้เด็กสอบปากเปล่า กรณีเด็กมีปัญหาการอ่าน การเขียน เด็กอาจเข้าใจ
แต่อ่านช้าหรือเขียนไม่ได้จึงควรช่วยเหลือเด็กให้ทำข้อสอบได้โดยให้ตอบด้วยวาจา

6.2 ให้ทำข้อสอบโดยไม่จำกัดเวลา เนื่องจากปัญหาการอ่านการเขียน อาจไม่
ต้องนั่งสอบในห้องเดียวกับเด็กปกติก็ได้

6.3 ให้สอบโดยการบันทึกเสียง บางคนมีปัญหาการเขียนมาก อาจให้เด็กตอบปากเปล่าโดยบันทึกเสียงตอบแล้วครุ่นไปเปิดฟังอีกครั้ง

6.4 กำหนดเกณฑ์การทำข้อสอบใหม่ อาจปรับวิธีการให้คะแนนด้วยการนับจำนวน ข้อที่เด็กทำเสร็จในเวลาที่กำหนด หรือในเวลาที่ยาวเพิ่มให้แล้ว อาจช่วยให้มีโอกาสดูคะแนนสูงขึ้นได้

6.5 ให้สอบในห้องพิเศษ หรือห้องเสริมวิชาการ เด็กอาจถามครูได้เมื่อมีปัญหาการตัดสินใจเลื่อนชั้น ควรใช้ผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นสำคัญอันดับหนึ่ง และผลสัมฤทธิ์เป็นอันดับรอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 1-2) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนร่วม ควรดำเนินการบนพื้นฐานของแนวคิดและหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ ประการแรกมนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา ดังนั้นการจัดระบบการศึกษาจึงจัดบริการทางการศึกษาให้แก่มนุษย์ทุกคนโดยไม่แยกความบกพร่องหรือฐานะทางเศรษฐกิจแลสังคม จึงควรจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล ประการที่สอง มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการอยู่ร่วมกันในสังคม ดังนั้นการจัดเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียนและวัยเรียน เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอยู่ร่วมกับนักเรียนทั่วไป ย่อมก่อให้เกิดคุณค่าและสร้างสรรค์สังคมเพราะเด็กเหล่านี้จะมีความเข้าใจอันดีต่อกันมีการยอมรับซึ่งกันและกัน เมื่อเด็กเหล่านี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ จะไม่เกิดการแบ่งแยกความแตกต่างของมนุษย์ในสังคม และประการที่สาม การเรียนการสอนในชั้นเรียนย่อมสนองตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้นการจัดนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้เข้าเรียนในชั้นเรียนร่วม จึงควรได้มีการปรับการเรียนการสอนให้เป็นการสอนเพื่อบุคคลทั่วไป เพื่อให้พัฒนาความพร้อมและความรู้ความสามารถของผู้เรียนทุกคนให้พัฒนาทุกด้าน ด้วยวิธีการและกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดศักยภาพที่จะดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงหลักการที่ควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนรวมว่า เด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษา ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ไม่ว่าเด็กคนนั้นจะเป็นนักเรียนปกติ หรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดการศึกษาเป็นลักษณะของการจัดการศึกษาเพื่อคน ทุกคน การจัดการเรียนร่วมเป็นการจัดการแบ่งแยกทางสังคมอย่างหนึ่ง เป็นการสอนคนให้ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกัน และเด็กเป็นผู้เลือกโรงเรียนไม่ใช่โรงเรียนเลือกเด็ก

ประกฤติ พูลพัฒน์ (2546 : 17-18) ได้เสนอหลักพื้นฐานของการจัดการเรียนร่วมไว้ 3 ประการคือ

1. มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา ดังนั้นการจัดระบบการศึกษาให้แก่มนุษย์ทุกคน โดยไม่แบ่งแยกความบกพร่องหรือฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมจึงควรจัดโครงการและปรับปรุงการปฏิบัติให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล

2. มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการอยู่ร่วมกันในสังคม ดังนั้นการจัดเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียนเพื่อให้เด็กพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติ ย่อมก่อให้เกิดคุณค่าและสร้างสรรค์ ทางสังคม เพราะเด็กเท่านี้จะมีความเข้าใจอันดีต่อกัน มีการยอมรับซึ่งกันและกัน เมื่อเด็กเหล่านี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่จะไม่เกิดการแบ่งแยกความแตกต่างของมนุษย์ในสังคม

3. การเรียนการสอนในชั้นเรียนย่อมสนองความแตกต่างแต่ละบุคคล ดังนั้นการจัดเด็กพิเศษเข้าเรียนในชั้นเรียนร่วมจึงควรได้รับการปรับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของผู้เรียนทุกคน ให้มีพัฒนาการทุกด้านด้วยวิธีการและกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ศรียา นิยมธรรม และคณะ (2546 : 17) ได้กล่าวถึงคนพิการว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จึงควรเตรียมผู้พิการเสียแต่ในขณะเยาว์วัย เพื่อให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ โดยเชื่อว่าการให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้มีโอกาสเรียนร่วมกับนักเรียนปกติจะช่วยให้เด็กทั้งสองกลุ่มเรียนรู้และมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้บุคคลเหล่านี้สามารถดำรงชีพร่วมกันในสังคม การจัดการเรียนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเจริญเติบโตเต็มที่ตามความสามารถของตน เพราะว่าการจัดการเรียนร่วมนั้นมิได้จำกัดขอบเขตเฉพาะการเรียนในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการเข้าร่วมกิจกรรมนอกเวลาเรียนของเด็กอีกด้วย เช่น การแข่งขันกีฬา การร่วมกิจกรรมต่าง ที่โรงเรียนจัดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเชื่อว่าการที่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้เข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้จะช่วยส่งเสริม วุฒิภาวะทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมทั้งนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 (2555 : 34-35) ได้กล่าวถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายการจัดการเรียนร่วมบนหลักสิทธิมนุษยชน (4-A) ดังนี้

1. การจัดการศึกษาแบบให้เปล่า (Availability)

นโยบาย 1 : ให้คนพิการทุกคนมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อย 12 ปี

นโยบาย 2 : ให้จัดบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการและครอบครัว

นโยบาย 3 : ให้สถานศึกษาจัดให้คนพิการได้รับการสนับสนุนตามที่กำหนดใน

IEP

2. การจัดการศึกษาที่ทุกคนเข้าถึงได้ (Accessibility)

นโยบาย 4 : ให้จัดการศึกษาให้คนพิการเป็นพิเศษ

นโยบาย 5 : ให้จัดการเรียนการสอนเด็กพิการในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุดโดยให้ได้รับการพัฒนาทุกด้าน

นโยบาย 6 : ให้นักเรียนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการและความช่วยเหลืออื่นๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ

3. การศึกษาที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ (Acceptability)

นโยบาย 7 : เมื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 175 แห่งมีความพร้อมให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โอนงานโรงเรียนและศูนย์ฯ ให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยปรับบทบาทสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นผู้ให้การสนับสนุน

นโยบาย 8 : ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมการผลิตพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาพิเศษให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง

นโยบาย 9 : ให้ใช้เงินกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการสนับสนุนการพัฒนาครูและผู้บริหาร

4. การศึกษาที่สามารถปรับให้เหมาะกับผู้เรียน (Adaptability)

นโยบาย 10 : ให้จัดการศึกษาให้แก่คนพิการอย่างหลากหลายรูปแบบ

นโยบาย 11 : ให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนพิการเป็นเฉพาะบุคคลตาม IEP

นโยบาย 12 : ให้จัดสอนและฝึกทักษะชีวิตให้กับนักเรียนพิการนอกเหนือจากการสอนวิชาการ

นโยบาย 13 : ให้มีหลักสูตรเฉพาะสำหรับนักเรียนพิการระดับมาก

นโยบาย 14 : ให้เพิ่มเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับคนพิการแต่ละประเภท

นโยบาย 15 : ให้ปรับเนื้อหาสาระในหลักสูตรให้สอดคล้องกับนักเรียนพิการแต่ละประเภท

สรุปได้ว่าแนวทางการจัดการเรียนร่วมเป็นการจัดการเรียนร่วมที่ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปตั้งแต่แรก เป็นการสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้สิทธิที่เท่าเทียมกัน ในโอกาสทางการศึกษาและการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันตามปกติ เพื่อให้เด็กได้มีพัฒนาการทุกด้านเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน และควรมีขั้นตอนประกอบด้วย การเตรียมการ การคัดแยกเด็ก การทำแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) การประเมินผลการเรียนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม และ

การสอบโดยใช้วิธีการยืดหยุ่นในการทดสอบ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้เด็กเหล่านี้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมร่วมกันได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข

3.5 ประโยชน์ของการเรียนร่วม

ในประเทศที่เจริญมั่นคง และประเทศที่กำลังพัฒนา มีแนวคิดตรงกันว่า การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ นอกจากจะเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเด็กอย่างเต็มศักยภาพ อันมีผลต่อการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขแล้ว ยังทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจอันดีต่อกัน เมื่อเด็กเหล่านี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะมีความพร้อมที่จะอยู่ในสังคม ได้อย่างเหมาะสม ที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งคือ เป็นการประหยัดงบประมาณของรัฐ เพราะไม่ต้องจัดสร้างโรงเรียนขึ้นใหม่ การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนปกติเป็นการจัดการศึกษาที่มีประโยชน์ต่อนักเรียนพิเศษและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลายประการ นักการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดการเรียนร่วมมีดังต่อไปนี้

กนกพร เจริญฤทธิ์ (2546: 332-33) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนร่วม ในประเทศที่เจริญมั่นคงหรือประเทศกำลังพัฒนา มีความเห็นตรงกันว่า การจัดให้เด็กพิการเรียนร่วมกับนักเรียนปกติมีผลดีเป็นอย่างยิ่ง ถือว่าเป็นการประหยัดเงินของรัฐ เพราะไม่ต้องตั้งโรงเรียนใหม่ กล่าวคือการตั้งโรงเรียนใหม่แต่ละแห่งจะต้องใช้งบประมาณในการก่อสร้างรวมทั้ง ค่าใช้จ่ายอื่นเป็นจำนวนมาก การจัดชั้นเรียนร่วมในโรงเรียนปกติจึงเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดการศึกษาอย่างหนึ่ง

นุชนาถ สุนทรพันธุ์ (2548 : 199-201) กล่าวว่า การจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการเรียนร่วมกับ เด็กปกติและต้องใช้หลักสูตรของเด็กปกติ ทำให้เด็กพิการได้รับประโยชน์หลายอย่างจากการเรียนร่วม ดังนี้

1. ทางด้านการเรียน เด็กมีโอกาสได้เรียนตามลำดับชั้นในโรงเรียนปกติ โดยไม่มีข้อยกเว้น เช่น ถ้าเด็กเรียนในชั้นพิเศษ ครูมักจะให้ความพิเศษแก่เด็กมากไป หรือตั้งความหวังไว้ค่อนข้างต่ำ เมื่อเด็กทำอะไรไม่ได้ ครูมักจะปล่อย เพราะถือว่าเด็กมีความบกพร่อง ถ้าเด็กเรียนในโรงเรียนปกติ เด็กก็ต้องปฏิบัติตามเด็กปกติ เช่น พยายามทำงานให้เสร็จเหมือนคนอื่น เด็กจะได้รับทักษะต่าง ๆ มากขึ้น

2. ทางด้านสังคม เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมปกติได้ดีขึ้น มีเพื่อนมากขึ้นไม่เฉพาะแต่เพื่อนพิการเท่านั้น เพื่อนบ้านเข้าใจเด็กดีขึ้น ยอมให้ลูกของตนมาเล่นด้วย เพราะเด็กเรียนอยู่ใน โรงเรียนเดียวกันกับลูกของตน

3. การเปลี่ยนเจตคติ เด็กปกติจะมีความเคยชินกับเด็กพิการมากขึ้น เพราะให้อยู่ร่วมกันจึงไม่เห็นว่าเป็นมนุษย์ประหลาด น่ากลัว ขวนขวายในท่าทางและรูปร่างอีกต่อไป

นอกจากนี้ เด็กยังเรียนรู้ว่า เด็กพิการต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง และมีความเข้าใจต่อเด็กพิการดีขึ้น ยอมรับและแสดงความเอื้อเฟื้อมากขึ้น

4. ประหยัดงบประมาณของรัฐ เมื่อเด็กพิการสามารถเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้รัฐก็ไม่ต้องมีความจำเป็นที่จะสร้างโรงเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กพิการ จึงเป็นการลดค่าใช้จ่ายและงบประมาณไปมาก เพียงแต่เพิ่มบุคลากรที่จำเป็นบางอย่างขึ้นในโรงเรียนปกติเท่านั้น เช่น ครูสอนวิชาเสริม หรือครูเขียนสอน หรือครูการศึกษาพิเศษ ในด้านการบริหารก็มีผู้บริหารของโรงเรียนเพียงคนเดียว จึงเป็นการประหยัดในด้านงบประมาณของรัฐ

5. เด็กพิการมีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน หรือไม่ต้องเดินทางไปโรงเรียนพิเศษ ที่อยู่ห่างไกลกันมาก จนเป็นภาระของผู้ปกครองที่จะต้องรับส่ง ทั้งเป็นการประหยัดพลังงานและเวลาของเด็กที่จะต้องใช้ในการเดินทาง โดยนำเวลานั้น ๆ มาใช้ฝึกหัดหรือฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถที่จะดำรงชีวิตในสังคมปกติได้ดีที่สุด

6. เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ไม่ต้องเสียเงินเพื่อส่งบุตรพิการไปอยู่โรงเรียนประจำ

7. เด็กพิการได้มีชีวิตอยู่ในครอบครัวกับบิดา มารดา และญาติพี่น้องตามปกติ และมีโอกาส ประพฤติตามหน้าที่ในฐานะเป็นสมาชิกครอบครัว โดยไม่เกิดความรู้สึกว่าถูกแยกออกไปด้วยเหตุแห่งความพิการ

ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์ (2551: 6) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนร่วมมีข้อดีหลายประการดังนี้

1. มีเพื่อนเป็นแบบอย่างทุกด้านสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง
 2. สร้างมิตรสัมพันธ์กับเด็กในชุมชนเดียวกัน
 3. เรียนรู้ทักษะทางวิชาการและทักษะทางสังคมจากเพื่อน ซึ่งเป็นไปเองตามธรรมชาติทำให้เด็กมีทักษะติดตัวและสามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์ใหม่
 4. ให้ทุกคนเข้าใจว่า เด็กที่มีความบกพร่องมีอยู่ในทุกชุมชน ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ
 5. เด็กทุกคนรวมทั้งเด็กปกติ ได้เข้าใจความหลากหลายของคนในสังคม
 6. ห้องเรียนปกติจะต้องปรับตัวเพื่อให้เด็กที่มีความบกพร่องสามารถเรียนร่วมกันได้
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 (2555 : 49 - 50) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนร่วมมีดังต่อไปนี้

1. ด้านการเรียนนักเรียนได้มีโอกาสเรียนตามระดับชั้นในโรงเรียนปกติและไม่ต้องเดินทางไปเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษที่อยู่ห่างไกลมากจนเป็นภาระของผู้ปกครอง

2. ด้านครอบครัวนักเรียนได้มีชีวิตอยู่ในครอบครัวกับบิดามารดาและญาติพี่น้อง นักเรียนมีโอกาสประพฤติปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกของครอบครัวโดยไม่รู้สึกรู้ว่าถูกแยกออกไปด้วยความพิการและเป็นการช่วยให้ครอบครัวเกิดสำนึกและตระหนักในการรับผิดชอบนักเรียนพิเศษไม่พยายามผลักภาระให้กับผู้อื่น

3. ด้านเจตคติการที่นักเรียนปกติมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนพิเศษจะช่วยให้นักเรียนปกติและผู้ปกครองของนักเรียนปกติมองโลกได้กว้างขึ้นและเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดีขึ้น ทั้งยังช่วยลดความรู้สึกด้านลบที่มีต่อนักเรียนพิเศษนักเรียนจะเรียนรู้ที่จะเข้าใจความต้องการของเพื่อนรู้วิธีที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและการอยู่ร่วมกัน

4. ด้านสังคมและชุมชนนักเรียนจะสามารถปรับตัวและควบคุมอารมณ์ให้เข้ากับสังคมปกติได้การอยู่ร่วมกันจะช่วยให้สังคมได้เรียนรู้วิธีปฏิบัติที่เหมาะสมต่อนักเรียนพิเศษและผู้ปกครองของนักเรียนพิเศษด้วย

5. ประหยัดงบประมาณของรัฐบาลเมื่อนักเรียนพิเศษสามารถเข้าเรียนในโรงเรียนปกติได้รัฐก็ไม่จำเป็นต้องลงทุนสร้างโรงเรียนพิเศษหรือศูนย์เฉพาะสำหรับนักเรียนพิเศษเพียงแต่เพิ่มบุคลากรเฉพาะทางที่จำเป็นขึ้นในโรงเรียนปกติเท่านั้น

จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนร่วมที่เกิดกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพที่สอดคล้องกับสภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคลช่วยให้เกิดการเกื้อกูลต่อกันของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและนักเรียนทั่วไป

3.6 การจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ

การจัดการเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาที่มีรูปแบบแตกต่างไปจากการจัดการศึกษาทั่วไป เพราะการเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเด็กทุกคน ดังนั้นการเรียนร่วมจะประสบความสำเร็จได้ จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยเตรียมการวางแผนให้รอบคอบและประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545: 58-68) กล่าวว่า การเรียนร่วมจะประสบความสำเร็จได้จะต้องประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญดังนี้

1. เจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้อง การจัดการเรียนร่วมจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับเจตคติของบุคคลเกี่ยวข้องด้วยทั้งผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองหากบุคคลเหล่านี้ปรับเปลี่ยนเจตคติช่วยให้เกิดความเข้าใจในการจัดการเรียนร่วมและสามารถดำเนินการให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในการจัดการศึกษาในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น เจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการส่งเสริมการเรียนรวมประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายดังนี้

1.1 ครู ครูควรมีความเชื่อว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถ เช่นเดียวกับนักเรียนปกติและสามารถเรียนรู้ได้ ครูจะต้องสอนนักเรียนด้วยความเต็มใจยอมรับและ

ยินดีบริการ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเช่นเดียวกับนักเรียนปกติ ครูเป็นบุคคลสำหรับการเตรียมนักเรียนให้ยอมรับซึ่งกันและกัน ให้นักเรียนปกติยอมรับในความแตกต่างของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

1.2 ผู้บริหาร ผู้บริหารจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและให้การสนับสนุนการดำเนินงานที่ใหม่และท้าทายและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน ให้การสนับสนุนส่งเสริมทั้งในด้านงบประมาณการบริหารจัดการและการจัดกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนกระตุ้นให้การเรียนร่วม เกิดขึ้นด้วยการทำงานร่วมกับผู้ปกครองและครู นอกจากนี้ผู้บริหารควรมีความเชื่อเสมอว่าการเรียนร่วม เป็นสิทธิและโอกาสของทุกคนจึงควรสนับสนุนให้มีการเรียนร่วมเกิดขึ้น

1.3 พ่อแม่ผู้ปกครอง พ่อแม่หรือผู้ปกครองของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนปกติหรือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษก็ตามควรให้การยอมรับและเห็นคุณค่าของการจัดการเรียนร่วมทำงานร่วมกับโรงเรียน ให้ความร่วมมือเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งที่บ้านและโรงเรียน

1.4 บุคลากรทุก ฝ่าย บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนต้องมีความเชื่อว่านักเรียนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และแสดงออกซึ่งความสามารถที่จะเรียนรู้และแสดงออกซึ่งความสามารถในสภาพของการเรียนร่วม ร่วมกันรับผิดชอบในการดำเนินงานตลอดจนการปรับบทบาทหน้าที่ให้มีความยืดหยุ่นและสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยอมรับแนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนรวมที่มีความหลากหลาย

2. การพัฒนาบุคลากร บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนร่วมแยกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ บุคลากรในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียนและบุคลากรอื่นในโรงเรียน อีกกลุ่มหนึ่งคือ บุคลากรนอกโรงเรียน ได้แก่ พ่อ แม่ ผู้ปกครองนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการเฉพาะด้านการศึกษาพิเศษ ผู้นำชุมชนและผู้สนับสนุนอื่นๆ การให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งการรับครูที่ด้อยโอกาสมาเป็นครูต้นแบบให้กับเด็กด้อยโอกาสด้วยกัน จะช่วยให้บุคลากรในโรงเรียนมีความเข้าใจและมีความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น

สำหรับครูนั้นเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องครุมีบทบาทสำคัญในการเป็นต้นแบบและกำหนดความคาดหวังในการจัดการเรียนร่วมดังนั้นควรได้รับการสนับสนุนส่งเสริมในการพัฒนาวิชาชีพในรูปแบบต่างๆเช่น การประชุมสัมมนา การฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทั้งกับครูในโรงเรียนเดียวกันและโรงเรียนอื่น ทั้งนี้ผู้บริหารควรจัดเวลาให้ครูได้พบปะกัน โดยการประชุมกลุ่มเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer coaching) และปรับสื่อการสอนร่วมกัน ส่วนการให้ความรู้แก่พ่อแม่และผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้มีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ปัญหาของบุตรหลานและเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับบ้านในฐานะหุ้นส่วนด้วย ผู้ปกครองควรเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนร่วมเพื่อ

ช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งที่บ้านและโรงเรียน เป็นการส่งเสริมบทบาทของผู้ปกครองในฐานะที่เป็นหุ้นส่วนให้ชัดเจนมากขึ้น นอกจากนี้ชุมชนเองต้องมีส่วนร่วมในการช่วยจัดกิจกรรมเสริมให้กับเด็กและช่วยเหลือเด็กในกรณีที่ครอบครัวของเด็กไม่สามารถทำได้ในลักษณะของการกระจายอำนาจและการวางแผนในระดับท้องถิ่น

1. การสนับสนุนช่วยเหลือครูและนักเรียน การสนับสนุนช่วยเหลือครูและนักเรียนรวมการจัดการที่จำเป็นตามที่กำหนดไว้ในแผนงานการศึกษาเฉพาะบุคคลจากเพื่อนนักเรียนด้วยกันที่อาจจะช่วยเหลือในลักษณะเครือข่าย การปรับหลักสูตรวิธีการสอนที่เหมาะสม การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งการช่วยเหลืออาจจัดเพิ่มเติมหรือลดลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน สำหรับครูนั้นหมายรวมถึงการช่วยเหลือสนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ เพื่อน การสอนเป็นทีม การรับข้อมูลย้อนกลับจากพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือการมีแหล่งเรียนรู้ในเรื่องการเรียนร่วม การสนับสนุนในการพัฒนาวิชาชีพรวมถึงการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน

2. การเลือกใช้วิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ มีวิธีการจัดการเรียนการสอนของระบบการศึกษา ทั่วไปหลายวิธีที่ครูสามารถเลือกและนำมาใช้ในห้องเรียนรวม ครูควรพิจารณาใช้วิธีการสอนที่หลากหลายโดยพิจารณาวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ เช่น หากครูต้องการปรับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอาจใช้วิธีการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การเรียนแบบมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งการสอนด้วยวิธีเหล่านี้จะช่วยให้ครูมีทางเลือกที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมกันให้เด็กทุกคนประสบความสำเร็จนั้นต้องมีการปรับหลักสูตรแกนกลางให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็กแต่ละคน

3. ความเป็นหุ้นส่วนของพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน กระบวนการที่สำคัญในการจัดการเรียนร่วมคือการมีส่วนร่วม (Participation) ของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกระบบโรงเรียนบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชนในฐานะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง จึงเป็นผู้มีส่วนร่วมในฐานะหุ้นส่วน (Partnership) ที่เท่าเทียมกัน สำหรับบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมากที่สุดและต้องทำงานใกล้ชิดกับครูประจำชั้นที่โรงเรียนควรให้ความสำคัญเป็นกลุ่มแรกคือ พ่อแม่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยทั่วไปพ่อแม่ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมักจะเปรียบเทียบพัฒนาการและความสามารถของลูกกับเด็กในวัยเดียวกันมากกว่าจะดูความก้าวหน้าของเด็กแต่ละคน ดังนั้นแนวทางที่จะให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคนรวมถึงให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองซึ่งจะช่วยทำให้โรงเรียนสามารถวางแผนกำหนดหลักสูตรเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมองว่าพ่อแม่ ผู้ปกครองคือหุ้นส่วนที่สำคัญที่จะทำให้การพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับประโยชน์สูงสุด

ความเป็นหุ้นส่วนของพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียนร่วมประสบความสำเร็จ การทำงานร่วมกันและช่วยเหลือกัน จะนำไปสู่การจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิภาพ การที่หุ้นส่วนใช้จุดเด่นและทักษะพิเศษร่วมกันจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จมากกว่าการทำงานตามลำพังโดยหุ้นส่วนจะต้องยอมรับในความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และสิทธิของแต่ละบุคคล ต้องทำงานในสภาพแวดล้อมที่หลากหลายแบบมืออาชีพและจำเป็นต้อง แลกเปลี่ยนความรู้ความชำนาญซึ่งกันและกันอย่างเปิดเผย ซึ่งจะช่วยพัฒนาการทำงานแบบหุ้นส่วนหรือการทำงานแบบเป็นทีมได้ นอกจากนี้พ่อแม่ผู้ปกครองแล้ว ชุมชนควรจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการศึกษาอย่างมีความหมาย เข้ามาช่วยจัดกิจกรรมและมีบทบาทในโครงการต่างๆ ทั้งที่เป็นเรื่องภายในโรงเรียน และเรื่องภายนอกโรงเรียนอย่างมีศักยภาพ

การจัดการเรียนร่วมให้สำเร็จตามเป้าหมายไม่ได้เป็นเรื่องของโรงเรียนเพียงลำพังเท่านั้น แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากครอบครัว ผู้ปกครองในฐานะที่เป็นหุ้นส่วนที่มีสิทธิพิเศษในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพิเศษของนักเรียนจึงมีสิทธิที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการศึกษา ทั้งที่บ้านและโรงเรียน นอกจากนี้การระดมทรัพยากรจากชุมชน องค์กรและการสนับสนุนจากสาธารณชนก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้วยเช่นกัน การสร้างความตระหนักให้แก่สาธารณชนโดยการจัดทำนโยบายทุกระดับให้คงไว้ซึ่งหลักการของการอยู่ร่วมกันและการส่งเสริมเจตคติที่ดี โดยระลึกเสมอว่าการจัดการเรียนร่วมเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนทั้งหลายไม่ควรเพิกเฉย นักเรียนทุกคนควรจะได้รับการศึกษาไปพร้อมๆ กัน โรงเรียนจึงไม่ควรปฏิเสธการรับเด็กเข้าเรียน สำหรับการจัดการเรียนร่วมบุคลากรอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันบ้างซึ่งควรร่วมมือกันหาหนทางแก้ไขและสร้างความเป็นหุ้นส่วนของโรงเรียนกับชุมชนอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการพิเศษของเด็กในทุกโรงเรียน

1. การสร้างเครือข่ายโรงเรียนเรียนร่วม การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนหลายๆ โรงเรียนและอยู่ใกล้เคียงกันสามารถที่จะร่วมมือกันทำงานโดยการวางแผนการทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนลักษณะกลุ่ม โรงเรียนระหว่างโรงเรียนพิเศษกับโรงเรียนปกติเป็นอีกแนวหนึ่งที่จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และทรัพยากร เพื่อช่วยเหลือกันในการจัดการศึกษาจนกระทั่งทุกโรงเรียนสามารถจัดการเรียนร่วมด้วยตนเอง

2. การร่วมมือกันทำงาน ครูและผู้บริหารต้องทำงานประสานกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษด้วย ได้แก่ ครูการศึกษาพิเศษ นักจิตวิทยาโรงเรียน ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไข การพูด นักสังคมสงเคราะห์พยาบาลและบุคลากรที่เกี่ยวข้องอื่น การที่ทำให้การเรียนร่วม มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จนั้น การร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงานระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นสิ่งจำเป็นมากและการทำงานต้องรับผิดชอบร่วมกัน

ณรงค์ อัมพรภาค. (2550 : 45-46) ยังได้เสนอแนะการจัด การเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. การเรียนร่วมนั้น ควรเริ่มเมื่ออายุยังน้อย (Early intervention) ดังนั้นควรเริ่มตั้งแต่ชั้นปฐมวัย
 2. ให้โอกาสแก่ครูที่สอนเด็กปกติในการตัดสินใจว่าจะรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาในชั้นเรียนที่ตนเองสอนหรือไม่
 3. สถานศึกษาที่จะบริการการเรียนร่วมนั้นต้องมีความพร้อมด้านบุคลากรโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้ทำหน้าที่สอนเด็กปกติและเด็กพิเศษ
 4. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาควรมีการชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจและอบรมครู เจ้าหน้าที่ของโรงเรียน และนักเรียน ให้เข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบของตนเอง
 5. สถานศึกษาจะต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และเพียงพอ
 6. ควรมีแผนการศึกษาสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล (IEP) เพราะแผนนี้จะช่วยให้การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษบรรลุเป้าหมาย
 7. หากไม่จำเป็นแล้วไม่ควรแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษออกจากเด็กปกติ ในแง่ของการให้บริการการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อให้เด็กปกติได้เข้าใจถึงความต้องการและความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 8. การประเมินพัฒนาการและผลการเรียนของเด็กต้องกระทำสม่ำเสมอด้วยวิธีการประเมินที่เชื่อถือได้
 9. ศึกษาข้อบกพร่องของการจัดการเรียนร่วมอยู่เสมอ และหาทางแก้ไขปรับปรุงให้บริการดังกล่าวมีประสิทธิภาพ
- อัมพรภาค. (2550 : 46 - 47) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะทำให้การจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ ประสบผลสำเร็จ มี 10 ประการคือ
1. ครูต้องทำงานประสานกันและร่วมมือกันอย่างดี ระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับครูปกติ
 2. หากครูที่สอนเด็กปกติมีปัญหาในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางโรงเรียน ควรหาทางแก้ไข
 3. ครูผู้สอนควรมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนร่วม
 - 3.1 มีความเชื่อว่าเด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษา
 - 3.2 ควรมีความตั้งใจในการสอน
 - 3.3 ควรมีการวางแผนการสอนอย่างรอบคอบ
 - 3.4 ควรจัดการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่นได้ รวมทั้งขนาดของชั้นเรียนควรยืดหยุ่นตามจำนวนและความต้องการของเด็ก

3.5 ควรระลึกว่าพัฒนาการของเด็กในด้านอารมณ์สังคม ของเด็กมีความสำคัญ เช่นเดียวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. จัดอบรมครูปกติให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

5. การเรียนร่วมควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน

6. มีการประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนของเด็กอย่างสม่ำเสมอ

7. ใช้แหล่งทรัพยากรจากชุมชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

8. ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมและรับรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วมในโรงเรียน

9. โรงเรียนควรมีความพร้อมก่อนที่จะจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน

10. การคัดเลือกเด็กเข้าเรียนร่วมควรพิจารณาถึงความพร้อมของเด็กเป็นสำคัญ

Perter. 2004: 18-21 ได้อธิบายถึงองค์ประกอบที่เป็นตัวชี้วัดว่าการเรียนร่วมจะพัฒนาไปอย่างมีสัมฤทธิ์ผลด้วยองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1. สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้เชิงบวก ได้แก่ บรรยากาศของโรงเรียนมีประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตในโรงเรียนของเด็กโดยตรงครูจะไม่แบ่งแยกเด็กให้อยู่อย่างโดดเดี่ยว

2. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง การจัดการเรียนรวมหากผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับครูจะทำให้การเรียนร่วมประสบความสำเร็จมากขึ้น

3. การสนับสนุนการทำงานของครู ครูที่ทำงานในห้องเรียนร่วมมักเผชิญกับปัญหาต่างๆครูจึงต้องการการสนับสนุนการทำงานเป็นอย่างมาก การเรียนร่วมจึงประสบความสำเร็จทั้งจากครูที่ทำงานร่วมกัน ผู้บริหาร ผู้ปกครองและการสนับสนุนจากโรงเรียนด้วย

10. ผู้ช่วยเหลือในชั้นเรียน นักเรียนบางคนที่มีความบกพร่องทางร่างกายอาจต้องการความช่วยเหลือจากผู้ช่วยครู อาจเป็นอาสาสมัครมาเป็นผู้ช่วยเหลือ ดังนั้นทางโรงเรียนต้องปรับการสนับสนุนช่วยเหลือให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก

Slee. 2006:2 ได้อธิบายถึงตัวชี้วัดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการจัดการเรียนร่วมให้ประสบความสำเร็จไว้หลายด้านดังนี้

1. ตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการเรียนร่วมด้านระบบการจัดการเรียนร่วมระดับเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน ตัวชี้วัดได้แก่

1.1 หลักการของความเท่าเทียมกันและความยุติธรรมทางสังคมเป็นสิ่งสำคัญต่อการกำหนดนโยบายการปฏิบัติและการตัดสินใจในทุกๆระดับ

1.2 ศักยภาพของชุมชนถูกสร้างขึ้นโดยการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ที่ส่วนรับผิดชอบต่อการช่วยเหลือเด็กและครอบครัว

1.3 เรื่องราวเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมได้จัดทำเป็นเอกสารและทำการ
เผยแพร์

1.4 แผนงานสะท้อนถึงการจัดการวัฒนธรรมและคุณค่า โดยอยู่บนหลักการของ
ความยุติธรรมทางสังคมและกระบวนการของความเป็นประชาธิปไตย

1.5 ข้อมูลของการมีส่วนร่วมและผลลัพธ์นำมาใช้ประเมินความก้าวหน้า วางแผน
ปรับปรุง และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

2. ตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการเรียนร่วมด้านการสอนและการเรียนรู้ ตัวชี้วัด
ได้แก่

2.1 ไม่ควรมีวัฒนธรรมการตำหนิเด็ก โดยที่ตั้งความคาดหวังไว้สูงสำหรับเด็กทุก
กลุ่ม

2.2 หลักสูตรการสอนและการประเมินผลต้องจัดขึ้นเพื่อเด็กที่มีความต้องการ
หลากหลาย

2.3 หลักสูตรมีความท้าทายสำหรับเด็กทุกคนและเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของ
เด็กและชุมชน

2.4 ครูเป็นผู้สร้างการเชื่อมโยงระหว่างความรู้และทักษะที่นักเรียนได้มาจากบ้าน
และชุมชน เพื่อนักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

2.5 นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนและมีโอกาสในการ
แสดงความคิดเห็น

2.6 การประเมินหลักสูตร การสอนและการประเมินผลต้องอยู่บนความสนใจ
ทักษะการเรียนรู้และประสบการณ์ของกลุ่มนักเรียนที่หลากหลายที่นำมาออกแบบแผนการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่าตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการเรียนร่วม มีทั้งด้าน
ระบบการจัดการเรียนร่วม ด้านการสอนและการเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังต้องครอบคลุมด้านการ
สนับสนุนของผู้บริหาร การพัฒนาโปรแกรมการฝึกให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์ การจัด
กิจกรรม การพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อมและเทคนิคการจัดโปรแกรม ส่วนตัวชี้วัดทางอ้อม ได้แก่
บรรยากาศแห่งความร่วมมือร่วมใจกันทำงาน การมีส่วนร่วมของครู การใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย
และมีวิธีการสอนที่กระตุ้นให้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทาง
การศึกษากับเด็กปกติ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมิน

1. การสร้างแบบประเมินและเกณฑ์การให้คะแนน

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถพื้นฐานของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษา
ขั้นพื้นฐานที่ โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้แบบประเมินความสามารถพื้นฐานและเกณฑ์
การให้คะแนน (Scoring rubric) ดังต่อไปนี้

แบบประเมินความสามารถพื้นฐาน

สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ (2544) ได้ให้ความหมายของรูบรีค หมายถึง
เครื่องมือในการให้คะแนน (Scoring tool) ที่มีการประยุกต์ (Criteria) ประเมินชิ้นงานและคุณภาพ
(quality) ของชิ้นงานในแต่ละเกณฑ์

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2546) กล่าวว่า เกณฑ์ที่ใช้เป็นแนวทางประเมิน
การปฏิบัติงานและผลงานของผู้เรียน เรียกว่า รูบรีค (Rubrics) ซึ่งเป็นแนวทางการให้คะแนนที่
บรรยายถึงระดับความสามารถในการแสดงออกของผู้เรียนรวมถึงคุณภาพของผลงานที่ผู้เรียนต้อง
กระทำได้ในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนทำให้ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องทราบว่าคุณเรียนรู้อะไรและสามารถ
ทำอะไรได้มากน้อยเพียงใด รูบรีคจึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
เพราะสามารถกำหนดเป้าหมายของการแสดงออกของผู้เรียนอย่างชัดเจน (Target reach)
และเป็นกระบวนการปฏิบัติที่ต่อเนื่องกันเพื่อนำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้และสมรรถภาพ
ของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นรวมทั้งมาตรฐานการศึกษาของหลักสูตร
สถานศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การประเมินจึงต้องประกอบด้วย

1. ประเด็นที่ต้องการประเมิน (Criteria)
2. ระดับความสามารถที่ต้องการประเมิน (Performance level)
3. การบรรยายคุณภาพของความสามารถในแต่ละระดับ (Quality description)

Goodrich (1997) กล่าวว่า รูบรีค (Rubric) เป็นเครื่องมือการให้คะแนน
ซึ่งจะแสดงเกณฑ์สำหรับชิ้นงานจะเป็นการเชื่อมต่อกันในการแบ่งลำดับของคุณลักษณะแต่ละเกณฑ์
จากดีมาจนถึงปรับปรุงแก้ไข

Ronis (2000) กล่าวว่า รูบรีคเป็นแนวทางการให้คะแนนผลงานหรือการปฏิบัติ
ของนักเรียนรูบรีคจะเป็นตัวแทนคุณลักษณะที่สังเกตได้จากผลงาน กระบวนการ หรือการปฏิบัติ
รูบรีคจะช่วยให้ระบบการให้คะแนนมีความง่ายในการเรียนรู้และนำไปใช้จะช่วยให้นักเรียนประเมิน
ตามระดับผลสัมฤทธิ์และตัวชี้วัดที่จะทำให้เกิดการพัฒนา และปรับปรุงผลงานการปฏิบัติจาก
ความหมายของนักการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring rubric) หมายถึง

การให้คะแนนที่มีเกณฑ์ ประเมินในแต่ละระดับคุณภาพของชิ้นงานซึ่งอาจเขียนเป็นลำดับตั้งแต่ดี เลิศ ไปจนถึงต้องปรับปรุงหรืออาจใช้เป็นตัวเลข เช่น 4, 3, 2, 1, 0

วิธีการเขียนเกณฑ์การประเมิน

วิธีการเขียนเกณฑ์การประเมินเน้นการตรวจผลงานการให้คะแนนโดยใช้ดุลยพินิจของผู้เขียนประกอบการตัดสินใจอย่างมีหลักเกณฑ์ โดยพิจารณาจากประเด็นต่อไปนี้

1. เนื้อหาสาระการเรียนรู้วิธี เขียนเกณฑ์การประเมินของหน่วยการเรียนนั้น ๆ ตรงกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นข้อใด และมีจุดประสงค์การเรียนรู้อะไรบ้าง
2. ประเด็นที่นำมาประเมินบ่งบอกได้ว่าคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ข้อใดและกลุ่มสาระการเรียนรู้ข้อใด
3. จัดทำกรอบการประเมินที่ครอบคลุมประเด็นที่จะนำมาประเมิน
4. อธิบายการแสดงออกถึงระดับความสามารถตามประเด็นที่กำหนดเป็นระดับ ๆ ให้ชัดเจน
5. ตรวจสอบความชัดเจนโดยผู้เชี่ยวชาญ และทดลองใช้กับผู้เรียน อาจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์บางส่วนก็ได้
6. วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของระดับคะแนน หรือ Rubrics หลังจากนำไปใช้ตัดสินผลงานของผู้เรียนส่วนใหญ่แล้ว
7. ทบทวน ปรับปรุง ระดับคะแนน ระดับคุณภาพหรือระดับความสามารถที่กำหนดไว้ตามที่จำเป็นเพื่อค้นหาความสามารถจุดเด่นและความก้าวหน้าของผู้เรียนให้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

วิธีกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวทางของรูบริกตามที่นิยมใช้กันทั่วไป มี 2 รูปแบบ คือ

1. การกำหนดเกณฑ์โดยภาพรวม (Holistic score) เป็นการให้คะแนนโดยพิจารณาผลงานของผู้เรียนในภาพรวมว่ามีคุณภาพสอดคล้องกับเกณฑ์ในระดับใดบ้าง และมีคะแนนเดียวสำหรับงานนั้น ซึ่งจะมีคำอธิบายคุณภาพของงานประกอบการให้คะแนนและตัดสินระดับคะแนนต่าง ๆ ได้ด้วยการให้คะแนนแบบภาพรวม มีวิธี พิจารณาหลายวิธีได้แก่
 - 1.1 กำหนดตามระดับความผิดพลาด โดยพิจารณาจากความบกพร่องของคำตอบว่ามีมากน้อยเพียงใด แล้วหักจากคะแนนสูงสุดที่ระดับตัวอย่าง เช่น เกณฑ์การให้คะแนนผลงานการแก้ปัญหาโจทย์คณิตศาสตร์

ระดับคะแนน 4 หมายถึง คำตอบถูก แสดงเหตุผลถูกต้อง

แนวคิดชัดเจน

ระดับคะแนน 3 หมายถึง คำตอบถูก แสดงเหตุผลถูกต้อง

อาจมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย

ระดับคะแนน 2 หมายถึง เหตุผลหรือการคำนวณผิดพลาดแต่มี

แนวทางที่จะนำไปสู่คำตอบ

ระดับคะแนน 1 หมายถึง แสดงวิธีเล็กน้อย แต่ไม่ได้คำตอบ

ระดับคะแนน 0 หมายถึง ไม่ตอบ หรือตอบไม่ถูกต้อง

1.2 กำหนดระดับของการยอมรับและอธิบายตัวอย่าง เช่น เกณฑ์การให้

คะแนนผลงานทักษะการเขียน

ระดับคะแนน 4 หลักฐานผลงานแสดงถึง

1. มีจุดเน้นในการเขียนอย่างชัดเจน
2. การจัดระบบและการวางแผนในการเขียนถูกต้องตามรูปแบบ
3. การใช้ไวยากรณ์และการสะกดคำมีความถูกต้องสมบูรณ์
4. สำนวนภาษาและคำที่ใช้เหมาะสมตลอดเรื่อง
5. มีความรวดเร็วในการเขียนและไม่มีข้อผิดพลาดเลย

ระดับคะแนน 3 หลักฐานผลงานแสดงถึง

1. มีจุดเน้นในการเขียนอย่างชัดเจน
2. การจัดระบบและการวางแผนในการเขียนถูกต้องตามรูปแบบ
3. การใช้ไวยากรณ์และการสะกดคำมีความถูกต้องสมบูรณ์
4. สำนวนภาษาและคำที่ใช้มีบางแห่ง(1-2) ไม่เหมาะสม
5. การเขียนค่อนข้างใช้เวลาและมีข้อผิดพลาดบ้างเล็กน้อย

ระดับคะแนน 2 หลักฐานผลงานแสดงถึง

1. มีจุดเน้นในการเขียนอย่างชัดเจน
2. การจัดระบบและการวางแผนในการเขียนถูกต้องตามรูปแบบ
3. การใช้ไวยากรณ์และการสะกดคำมีข้อบกพร่องเล็กน้อย
4. สำนวนภาษาและคำที่ใช้มีหลายแห่งไม่เหมาะสม
5. การเขียนค่อนข้างใช้เวลาและมีข้อผิดพลาดมาก

ระดับคะแนน 1 หลักฐานผลงานแสดงถึง

1. มีจุดเน้นในการเขียนอย่างชัดเจน
2. การจัดระบบและการวางแผนในการเขียนตามรูปแบบ

มีข้อบกพร่องเล็กน้อย

3. การใช้ไวยากรณ์และการสะกดคำมีข้อบกพร่องมาก

4. สำนวนภาษาและคำที่ใช้มีหลายแห่งไม่เหมาะสม

5. การเขียนค่อนข้างใช้เวลาและมีข้อผิดพลาดมาก

ระดับคะแนน 0 หลักฐานผลงานไม่สมบูรณ์ ไม่สนองตอบจุดมุ่งหมาย

1.3 แยกประเด็นพิจารณาออกเป็นประเด็นย่อยและทำเป็นตาราง

พิจารณาความถูกต้องของแต่ละประเด็นกำหนดระดับของคะแนนตามจำนวนที่ปฏิบัติได้ถูกต้องตามประเด็นเหล่านั้น การกำหนดเกณฑ์แบบแยกองค์ประกอบ (Analytic score) เป็นการกำหนดเกณฑ์โดยจำแนกสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องการประเมินออกมาเป็นประเด็น ๆ การให้คะแนนจะให้ตามระดับคุณภาพของแต่ละประเด็นที่กำหนดไว้แล้วนำคะแนนจากการประเมินประเด็นทั้งหมดมารวมกันอีกครั้งหนึ่ง ดังตัวอย่างการให้คะแนนผลงานการเขียนของผู้เรียนแบบแยกองค์ประกอบโดยพิจารณาจากองค์ประกอบของผลงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านแนวคิดและเนื้อ ด้านการนำเสนอแนวคิด ด้านสำนวนภาษาที่ใช้ในการเขียนและด้านการเขียนตัวสะกดการันต์ตามหลักภาษา และความประณีตของการเขียนเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละองค์ประกอบเป็นดังนี้

1. แนวคิด/เนื้อหาโดยมีรายละเอียดของระดับคะแนนดังนี้

ระดับคะแนน 4 หมายถึง แนวคิด/เนื้อหาชัดเจนจุดเน้นเด่นชัดและมีรายละเอียดปลีกย่อยสนับสนุนอย่างเหมาะสม

ระดับคะแนน 3 หมายถึง แนวคิดชัดเจน มีจุดเน้น และมีรายละเอียดปลีกย่อยสนับสนุน

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีจุดเน้นแต่ขยายจุดเน้นด้วยข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกัน

ระดับคะแนน 1 หมายถึง จุดเน้นไม่ชัดเจนและไม่มีรายละเอียดที่จะสนับสนุน

ระดับคะแนน 0 หมายถึง อ่านไม่รู้เรื่อง

2. การนำเสนอแนวคิด โดยมีรายละเอียดของระดับคะแนนดังนี้

ระดับคะแนน 4 หมายถึง การนำเสนอเข้าใจให้ติดตามมีตอนนำตอนขยายและตอนสรุปที่สมเหตุสมผล

ระดับคะแนน 3 หมายถึง การนำเสนอไม่น่าสนใจนัก แต่มีตอนนำตอนขยายและตอนสรุป

ระดับคะแนน 2 หมายถึง การนำเสนอค่อนข้างกวนอ่านยากแต่เขียนจนจบ

ระดับคะแนน 1 หมายถึง การนำเสนอวกวนและเขียนไม่จบ

ระดับคะแนน 0 หมายถึง อ่านไม่รู้เรื่อง

3. ส่วนวนที่ใช้ (การเลือกใช้คำ/ภาษา) โดยมีรายละเอียดของระดับ

คะแนนดังนี้

คะแนน 4 หมายถึง ใช้ส่วนวนภาษาและใช้คำเหมาะสม
คะแนน 3 หมายถึง ใช้ส่วนวนภาษาและ/หรือเลือกใช้คำ
คะแนน 2 หมายถึง ใช้ส่วนวนภาษาและ/หรือเลือกใช้คำผิด
คะแนน 1 หมายถึง ใช้ส่วนวนภาษาและ/หรือเลือกใช้คำผิด
คะแนน 0 หมายถึง เขียนไม่ได้ความเลย

ตลอดเรื่อง

ไม่เหมาะสม 1-2 แห่ง

3-4 แห่ง

มากกว่า 4 แห่ง

ระดับคะแนนดังนี้

สะอาดเรียบร้อย

ผลงานไม่เรียบร้อย

ผลงานไม่เรียบร้อย

ไม่เรียบร้อยและไม่สำเร็จ

4. การเขียนตัวสะกดการันต์และความเรียบร้อย โดยมีรายละเอียดของ

ระดับคะแนน 4 หมายถึง การเขียนสะกดการันต์ถูกต้องทั้งหมดผลงาน

ระดับคะแนน 3 หมายถึง การเขียนสะกดการันต์ผิด 1-4 แห่ง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง การเขียนสะกดการันต์ผิดมากกว่า 4 แห่ง

ระดับคะแนน 1 หมายถึง การเขียนวรรคตอนอ่านไม่รู้เรื่องผลงาน

ระดับคะแนน 0 หมายถึง ไม่ปฏิบัติหรือไม่ส่งงาน

จากการศึกษาความหมายของเกณฑ์การให้คะแนน สรุปได้ว่า

เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring rubric) หมายถึง แนวทางการให้คะแนนซึ่งมีลักษณะเป็นระดับ ผลการทำงานซึ่งในแต่ละระดับจะมีรายการที่บรรยายถึงประเด็น ที่ทำการประเมินเพื่อให้ทราบว่าผู้ถูกประเมินทำงานอย่างไรผลงานเป็นอย่างไรและอยู่ในระดับใดโดยทั่วไปจะเสนอเป็น 2 รูปแบบ คือ

- 1) เกณฑ์การให้คะแนนแบบภาพรวม (Holistic scoring rubric) เป็นการให้คะแนนที่พิจารณาโดยรวมไม่มีการแยกเป็นประเด็นย่อย ๆ การให้คะแนนขึ้นอยู่กับคุณภาพของผลงาน
- 2) เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic scoring rubric) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบภาพรวมสำหรับแบบทดสอบวัดด้านทักษะการสื่อสาร

2. การหาคุณภาพของแบบประเมิน

ก่อนนำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย จำเป็นต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเสียก่อน เพื่อให้แน่ใจว่ามีคุณภาพสูง คุณภาพของเครื่องมือมีหลายประการ ซึ่งที่สำคัญ ๆ มี 4 ประการ คือ ความตรง ความเที่ยง ความยาก และอำนาจจำแนก เครื่องมือบางชนิดจำเป็นต้องตรวจสอบคุณภาพทั้ง 4 ประการ เช่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนเครื่องมือบางชนิดตรวจสอบคุณภาพเพียง 3 ประการ ได้แก่ แบบสอบถามบางชนิด แบบวัดเจตคติซึ่งต้องตรวจสอบความตรง ความเที่ยงและอำนาจจำแนก และเครื่องมือบางชนิดตรวจสอบคุณภาพเพียง 2 ประการ ได้แก่ แบบสอบถามบางชนิดและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งต้องตรวจสอบความตรงและความเที่ยง

ความตรง (Validity)

ความตรง อาจพิจารณาความหมายในลักษณะที่ใช้ประโยชน์ได้ 3 ประการ คือ (Kerlinger, 1986)

1. ความตรงที่สามารถสร้างความสัมพันธ์เชิงปฏิบัติการกับตัวแปรเฉพาะได้ หมายความว่า ผลของการวัดของเครื่องมือรวบรวมข้อมูลนั้นสามารถใช้คาดคะเนได้ว่า จะมีการแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามต้องการ
2. ความตรงที่มีลักษณะที่เป็นตัวแทนสาระสำคัญที่มีอยู่ในโลกของเรื่องนั้นคือ สาระสำคัญของเครื่องมือรวบรวมข้อมูลที่สร้างไว้วัดได้ตรงกับสาระสำคัญของสิ่งที่ตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้
3. ความตรงที่วัดค่าของคุณสมบัติ พฤติกรรมของบุคคลได้กล่าวคือ ผลของการรวบรวม ข้อมูลที่วัดได้จะแสดงลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นคุณสมบัติทางจิตวิทยาของบุคคลนั้น ๆ ได้

ความตรงของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลมีหลายชนิด ได้แก่

1. ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ หมายถึง ข้อคำถามหรือข้อความแต่ละข้อ และรวมทุกข้อเป็นเครื่องมือทั้งชุดถามได้ตรงและครอบคลุม เนื้อหาตามที่ต้องการให้วัดหรือไม่ เนื้อหาที่ถามทั้งหมดเป็นตัวแทนของเนื้อหาทั้งหมดที่ต้องการ ให้ถามหรือไม่ ถ้าเครื่องมือรวบรวมข้อมูลฉบับใดถามได้ครบถ้วน ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการให้ถาม เนื้อหาที่ถามเป็นตัวแทนของเนื้อหาทั้งหมดที่ต้องการให้ถาม เครื่องมือรวบรวมข้อมูลฉบับนั้นมีความตรงตามเนื้อหาแล้ว การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือรวบรวมข้อมูลจะกระทำด้วยการวิเคราะห์เชิงเหตุผล อาศัยดุลยพินิจทางวิชาการของผู้เชี่ยวชาญทางเนื้อหาเป็นเกณฑ์ ซึ่งถ้าเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลที่วัดความรู้หรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญจะอาศัยตารางวิเคราะห์หลักสูตร ซึ่งจะจำแนกสองทางตามเนื้อหาและพฤติกรรมที่

ต้องการวัด ซึ่งโดยทั่วไปเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัดผลสัมฤทธิ์นั้นจะมีแน่นอน ปรากฏตามหลักสูตรทางตำราคู่มือการสอนและวัตถุประสงค์รายวิชา แต่ถ้าเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดผลสัมฤทธิ์ เช่น แบบวัดเจตคติแบบวัดบุคลิกภาพ เนื้อหาที่วัดไม่แน่นอน การตรวจสอบจึงต้องทำตารางโครงสร้างของสิ่งที่ต้องการวัด ให้นิยามความหมายกำหนดขอบเขตและองค์ประกอบของเนื้อหาให้ ชัดเจน โดยยึดกรอบแนวคิดใดแนวคิดหนึ่งที่เกี่ยวข้องได้เป็นเกณฑ์ จากนั้นก็ตรวจสอบดูว่าข้อความหรือข้อความแต่ละข้อถามได้ตรง ครอบคลุม ครบถ้วนและเป็นตัวแทนตามแนวคิดที่นำมาเป็นกรอบของการวิจัยเรื่องนั้นหรือไม่ ถ้าครบถ้วนก็ถือว่า เครื่องมือรวบรวมข้อมูลฉบับนั้นมีความตรงตามเนื้อหา

2. ความตรงเชิงโครงสร้างทฤษฎี (Construct Validity) เป็นคุณสมบัติของเครื่องมือ รวบรวมข้อมูล หรือแบบวัดที่สามารถวัดได้ตรงตามทฤษฎี หรือแนวคิดของเรื่องราวนั้น คำว่าโครงสร้างทฤษฎีมีความหมายเชิงนามธรรมที่ใช้อธิบายองค์ประกอบของสิ่งที่จะวัด (Trait) ว่า มีองค์ประกอบอะไรบ้าง เช่น ตามทฤษฎีจิตวิทยาเด็กที่ว่าเด็กนักเรียนที่มีอายุมากกว่าจะมีสติปัญญาดีกว่าเด็กนักเรียนที่มีอายุน้อยกว่า ฉะนั้นเมื่อสร้างเครื่องมือหรือแบบวัดขึ้นโดยให้มีความสัมพันธ์สอดคล้อง กับกรอบแนวคิดหรือโครงสร้างทฤษฎีที่กำหนดแล้วนำเครื่องมือนั้นไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวแล้วพบว่า เป็นจริงตามทฤษฎี ก็แสดงว่าเครื่องมือนั้นก็มีความตรงตามโครงสร้างทฤษฎี

การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างทฤษฎีทำได้หลายวิธี เช่น

1. การตรวจเชิงเหตุผล
2. การตรวจความสอดคล้องภายใน
3. การตรวจหาความสัมพันธ์กับเกณฑ์ที่มีโครงสร้างเหมือนกัน
4. การตรวจสอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ
5. การตรวจสอบด้วยการเทียบกับกลุ่มที่รู้
6. การตรวจโดยใช้เมตริกซ์ลักษณะหลากหลายวิธี (MTMMM)

ซึ่งวิธีการตรวจสอบข้อ 2-6 จะใช้ได้เฉพาะกับเครื่องมือที่มีรูปแบบคำถามที่สามารถให้เป็นคะแนนได้เท่านั้นเช่น แบบทดสอบ แบบวัดเจตคติ แบบประเมินค่าและแบบสอบถาม

3. ความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ (Criterion-Related Validity) เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลนั้น กับเกณฑ์ภายนอกบางอย่างซึ่งเป็นสภาพความเป็นจริงที่ได้จากการปฏิบัติ แบ่งเป็น 2 ประเภทย่อย คือ

3.1 ความตรงตามสภาพการณ์ (Concurrent Validity)

เป็นความสามารถของเครื่องมือที่วัดได้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

3.2 ความตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity) เป็นความสามารถของเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงในอนาคต หรือสามารถนำผลการวัดไปพยากรณ์ลักษณะหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ เช่น การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ถ้านักเรียนที่ผ่านการทดสอบด้วยคะแนนสูงแล้ว เมื่อเรียนจบได้คะแนนสูงด้วย แสดงว่าแบบทดสอบคัดเลือกนั้นมีความตรงเชิงพยากรณ์

การตรวจสอบความตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ ทำได้ดังนี้

1. การหาสัมประสิทธิ์ความตรง (Validity Coefficient) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product moment ระหว่างคะแนนจากแบบสอบกับคะแนนจากสภาพจริง ซึ่งเป็นการหาความตรงตามสภาพการณ์ (Concurrent Validity)

2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product moment ระหว่างคะแนนในปัจจุบันกับคะแนนในอนาคต หรือระหว่างคะแนนในอดีตกับคะแนนในปัจจุบัน ซึ่งเป็นการหาความตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity)

ความเที่ยง (Reliability)

ความเที่ยงที่เกี่ยวกับเครื่องมือรวบรวมข้อมูลทางจิตวิทยาและการศึกษามีความเกี่ยวข้องกับความจริงและความคลาดเคลื่อนได้ 3 ลักษณะดังนี้ (Kerlinger, 1973)

1. ความเที่ยงที่เกี่ยวข้องว่าเครื่องมือที่ใช้นั้นใช้วัดแล้ววัดอีกได้ผลเหมือนเดิม
2. ความเที่ยงที่เกี่ยวข้องว่าเครื่องมือที่ใช้นั้นวัดได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของสิ่งที่ต้องการวัดตามความหมายนั้นตรงกับความต้องการ

3. ความเที่ยงที่เกี่ยวข้องว่าเป็นความคลาดเคลื่อนในการวัดของเครื่องมือวัด การตรวจสอบความเที่ยงมีได้หลายแนวทาง ได้แก่

1. การหาความเที่ยงเชิงความคงที่ (Stability) ทำได้โดยใช้วิธีวัดซ้ำ คือให้ผู้ตอบกลุ่มเดียวทำแบบวัดชุดเดียวกันสองครั้งในเวลาห่างกันพอสมควร แล้วนำคะแนนทั้งสองชุดมาหาความสัมพันธ์กัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าสูงแสดงว่ามีความเที่ยงสูง การวัดความคงที่โดยการวัดซ้ำสามารถใช้ได้กับเครื่องมือวัดที่เป็นแบบทดสอบ แบบสอบถามหรือแบบวัดเจตคติชนิดมาตราส่วนประมาณค่า โดยคำนวณหาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson Product moment Correlation Coefficient) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - (\sum x) - (\sum y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r_{xy} = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในที่นี้คือค่าความเที่ยง

- N = จำนวนผู้สอบ
 $\sum XY$ = ผลบวกของผลคูณคะแนนครั้งแรกและครั้งที่สองเป็นคู่ ๆ
 $\sum X$ = ผลบวกของคะแนนการสอบครั้งแรก
 $\sum Y$ = ผลบวกของคะแนนการสอบครั้งที่สอง
 X^2 = กำลังสองของคะแนนครั้งแรก
 Y^2 = กำลังสองของคะแนนครั้งที่สอง

2. การหาความเที่ยงเชิงความเท่าเทียมกัน (Equivalence) ทำได้โดยวิธีใช้แบบทดสอบคู่ขนาน (Parallel-form) ไปทดสอบพร้อมกันหรือเวลาใกล้เคียงกันสองฉบับกับกลุ่มเดียวกันแล้วนำคะแนนทั้งสองชุดมาหาความสัมพันธ์กัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าสูง แสดงว่ามีความเที่ยงสูง คำนวณ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson Product moment Correlation Coefficient) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

- r_{xy} = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในที่นี้คือค่าความเที่ยง
 N = จำนวนผู้สอบ
 $\sum XY$ = ผลบวกของผลคูณคะแนนจากแบบสอบชุด X และ Y แต่ละคู่
 $\sum X$ = ผลบวกของคะแนนชุด X
 $\sum Y$ = ผลบวกของคะแนนชุด Y
 X^2 = กำลังสองของคะแนน X
 Y^2 = กำลังสองของคะแนน Y
 ในที่นี้ X และ Y เป็นแบบสอบที่คู่ขนานกัน

3. การหาความเที่ยงเชิงความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) เป็นวิธีที่ใช้การวัดครั้งเดียวและมีวิธีประมาณค่าความเที่ยงได้หลายวิธี คือ

3.1 วิธีแบ่งครึ่ง (Split-Half Method) วิธีนี้ใช้แบบวัดเพียงฉบับเดียว

ทำการวัดครั้งเดียว แต่แบ่งตรวจเป็นสองส่วนที่เท่าเทียมกัน เช่น แบ่งเป็นชุดข้อคู่กับข้อคี่ หรือแบ่งครึ่งแรกกับครึ่งหลังทั้งนี้ต้องวางแผนสร้างให้สองส่วนคู่ขนานกันก่อน วิธีวิเคราะห์ค่าความเที่ยงโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนทั้งสองครึ่งก่อนดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r_{xy} = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในที่นี้คือค่าความเที่ยง

N = จำนวนผู้สอบ

$\sum XY$ = ผลบวกของผลคูณคะแนนแต่ละคู่ X และ Y

$\sum X$ = ผลบวกของคะแนนชุด X

$\sum Y$ = ผลบวกของคะแนนชุด Y

X^2 = กำลังสองของคะแนน X

Y^2 = กำลังสองของคะแนน Y

ในที่นี้กำหนดให้ X เป็นคะแนนข้อคู่หรือครั้งแรกแล้วแต่กรณี
 Y เป็นคะแนนข้อคี่หรือครั้งหลังแล้วแต่กรณี r_{xy} ที่ได้เป็น r_{hh} คือ สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนครั้งฉบับ
 กับอีกครั้งฉบับแล้วปรับขยายเป็นสหสัมพันธ์ทั้งฉบับด้วยสูตรของ Spearman Brown ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{2r_{hh}}{1+r_{hh}}$$

3.2 วิธีของ Kuder-Richardson เป็นวิธีที่ทำการวัดเพียงครั้งเดียว
 แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์โดยใช้สูตรของ Kuder-Richardson ซึ่งมี 2 สูตรคือ $K-R_{20}$ และ $K-R_{21}$
 ซึ่งสูตร $K-R_{20}$ ใช้ได้กับเครื่องมือที่ให้คะแนน 0-1 และต้องทราบผลการตอบรายข้อ ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum p_i q_i}{S_x^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt} คือ ค่าประมาณความเที่ยงของเครื่องมือจากสูตร $K-R_{20}$

k คือ จำนวนข้อสอบ

p_i คือ ค่าความยากของข้อสอบที่ i

q_i คือ $1-p_i$

S_x^2 คือ ค่าความแปรปรวนของคะแนนสอบ

ส่วนสูตร $K-R_{21}$ ใช้ได้กับเครื่องมือที่ให้คะแนนแบบ 0-1 และข้อสอบทุกข้อต้องยาก เท่ากัน หรืออนุโลมให้ใกล้เคียงกัน โดยมีสูตรดังนี้

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\bar{X}(k-\bar{X})}{ks_x^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt} คือ ค่าประมาณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับจากสูตร $K-R_{21}$
 k คือ จำนวนข้อสอบ
 \bar{X} คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบจากแบบทดสอบทั้งฉบับในกลุ่มบุคคลนั้น
 S_x^2 คือ ค่าความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากการสอบ

วิธีการหาความเที่ยงเชิงความสอดคล้องภายใน โดยคำนวณจากสูตรของ Kuder-Richardson นี้ใช้กับเครื่องมือที่มีการให้คะแนนแบบผิดให้ 0 และถูกให้ 1 ซึ่งสูตร $K-R_{21}$ คำนวณสะดวกกว่าสูตร $K-R_{20}$ เพราะไม่ต้องหาสัดส่วนของคนทำถูกและคนทำผิดของแต่ละข้อ หรือเพราะไม่ต้องทราบผลการตอบรายข้อมีเพียงคะแนนสอบทั้งฉบับของผู้ตอบเท่านั้น

3.3 วิธีการหาด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient)

ของ Cronbach วิธีนี้เป็นการหาความเที่ยงแบบ ความสอดคล้องภายในเหมือนกับวิธีของ Kuder-Richardson แต่จะใช้ได้กับเครื่องมือที่เป็นแบบอัตนัยหรือมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งไม่ได้มีการให้คะแนนแบบ 0-1 มีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

α = ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ
 k = จำนวนข้อของเครื่องมือ
 S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

ซึ่งการหาค่าความเที่ยงด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach จะได้ค่าความเที่ยงเท่ากับการหาด้วยสูตร $K-R_{20}$ ทุกประการ

การแปลความหมายของความเที่ยง

ค่าความเที่ยงที่ประมาณได้ตามวิธีดังกล่าวเป็นสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง ซึ่งมีความหมายคล้ายกับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ กล่าวคือ เมื่อเอาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ยกกำลังสอง (r_{xy}) และคูณด้วย 100 ทำเป็นร้อยละจะกลายเป็นค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรผันร่วม ซึ่งจะบอกถึงสัดส่วนหรือร้อยละของความแปรผันร่วมกันของตัวแปรสองตัว เช่น $r_{xy} = 0.9$ ฉะนั้น $(0.9)^2 \times 100$ เท่ากับ 81% จะแปลว่าตัวแปร X กับตัวแปร Y มีความแปรผันร่วมกันอยู่ 81% ทำนองเดียวกับค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงก็สามารถแปลความหมายได้เช่นกัน ถ้าพบว่าเครื่องมือรวบรวมข้อมูลมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (r_{tt}) เท่ากับ 0.9 ก็แสดงว่าเครื่องมือชิ้นนั้น ใช้วัดครั้งแรกกับ วัดครั้งหลัง จะมีความแปรผันร่วมกัน 81% หรือถ้านำเครื่องมือชิ้นนั้นไปวัดซ้ำอีกครั้งจะได้ผลเหมือนเดิม 81% (Kerlinger, 1986)

ความยาก (Difficulty)

ความยาก คือ สัดส่วนที่แสดงว่าข้อสอบนั้นมีคนทำถูกมากหรือน้อย ถ้ามีคนทำถูกมากก็เป็นข้อสอบง่าย ถ้ามีคนทำถูกน้อยก็เป็นข้อสอบยาก การหาค่าความยาก เป็นวิธีตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบที่เกี่ยวกับสมรรถภาพของสมอง Cognitive Domain และเป็นแบบทดสอบในระบบอิงกลุ่ม (norm-reference test) มีลักษณะเป็นการวิเคราะห์รายข้อ (Item analysis) ไม่ใช่เป็นการวิเคราะห์ภาพรวมทั้งฉบับ ค่าความยากมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 นิยมเขียนแทนด้วย P

$$\text{สูตรคำนวณ หรือ } P = \frac{R}{N} \text{ หรือ } P = \frac{P_H - P_L}{2n}$$

เมื่อ P = ดัชนีความยากง่าย P_H = จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มสูง

R = จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด P_L = จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

N = จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด n = จำนวนผู้ตอบทั้งหมดของกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

พหุบัณฑิต ชีวะ

ค่าร้อยละหรือสัดส่วนที่คำนวณได้มีความหมายดังนี้

ค่าความยาก		ความหมายระดับ	คุณภาพข้อสอบ
ร้อยละ	สัดส่วน	ความยาก	
80-100	0.8-1.0	ง่ายมาก	ไม่จำเป็นต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงใหม่
60-79	0.6-0.79	ง่าย	พอใช้ได้
40-59	0.4-0.59	ปานกลาง	ดีมาก
20-39	0.2-0.39	ยาก	พอใช้ได้
0-19	0-0.19	ยากมาก	ไม่จำเป็นต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงใหม่

ข้อสอบที่คัดเลือกมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลควรเป็นข้อสอบที่มีความยากปานกลางคือ ประมาณ 0.5 แต่ในทางปฏิบัติมักกำหนดเกณฑ์ระดับความยากของข้อสอบที่จะเลือกไว้ใช้ใน ช่วง 0.2-0.8

อำนาจจำแนก (Discrimination)

อำนาจจำแนก คือ ความสามารถของเครื่องมือในการจำแนกบุคคล ออกเป็นสองกลุ่มที่ต่างกัน คือกลุ่มเก่ง-กลุ่มอ่อน ในเรื่องที่เป็นสมรรถภาพทางสมอง หรือกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ ในเรื่องที่เป็นความรู้สึกเช่น เจตคติ ความสนใจ การหาค่าอำนาจจำแนกใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ในการวิจัยประเภทแบบทดสอบ แบบสอบถามและแบบวัดเจตคติ มีลักษณะเป็นการวิเคราะห์รายข้อ ค่าอำนาจจำแนกจะมีค่าอยู่ระหว่าง (-1) ถึง (+1) นิยมแทนด้วย r ถ้าเป็นการหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ จะหาจากสูตรต่อไปนี้ คือ

$$r = \frac{P_H - P_L}{n}$$

เมื่อ r = ดัชนีอำนาจจำแนก P_H = จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มสูง

P_L = จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มต่ำ n = จำนวนผู้ตอบทั้งหมดของกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

นอกจากนี้การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบยังสามารถใช้สูตร r_{pbis} และ $r_{(X-1)}$ (สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนข้อนั้น (I) กับคะแนนรวมเมื่อตัดคะแนนข้อนั้นออกไป (X-I))

หรือค่า Item Total Correlation ได้ แต่ถ้าเป็นแบบสอบถามจะทำการเปรียบเทียบกับค่าสถิติ t-test ระหว่างกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ และ $r_{1(X-1)}$ ได้

เกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจจำแนก

ค่าอำนาจจำแนก	ความหมายของคุณภาพข้อสอบ
0.40 ขึ้นไป	ดีมาก
0.30-0.39	ดีพอสมควร
0.20-0.29	พอใช้ได้แต่ควรปรับปรุง
0.19 ลงไป	ไม่ดีต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงใหม่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สุจิตรพร สีพิน (2550) การพัฒนาแบบการให้บริการในระยะเชื่อมต่อเฉพาะบุคคล สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจากระบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเข้าสู่ระบบโรงเรียน ดำเนินการวิจัยพัฒนา 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ภาคสนาม ขั้นตอนที่ 2 การให้บริการในระยะเชื่อมต่อเฉพาะบุคคล และขั้นตอนที่ 3 การประเมินคุณภาพของการให้บริการในระยะเชื่อมต่อเฉพาะบุคคล กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษและพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กที่กำลังอยู่ในระหว่างการเข้ารับบริการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดลำพูน

ปรีชา จันทร์ (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต จำนวน 20 คน โดยวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ด้านเตรียมการสอน, ด้านดำเนินการสอน และด้านวัดและประเมินผล เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 194 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า IOC ค่า Item-Total Correlation การทดสอบ t-test ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของ Cronbach และค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ ผลการวิจัยพบว่า 1. พฤติกรรมบ่งชี้สำหรับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนที่สร้างขึ้น มีจำนวนทั้งหมด 194 ตัว ครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเตรียมการสอน, ด้านดำเนินการสอน และด้านวัดและประเมินผล ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้ จำนวน 92, 66 และ 36 ตัว ตามลำดับ และแบบประเมินตนเองที่

สร้างขึ้น จำนวน 194 ข้อ โดย ด้านเตรียมการสอน, ด้านดำเนินการสอน และด้านวัดและประเมินผล มีข้อคำถาม จำนวน 92,66 และ 36 ข้อ ตามลำดับ 2. คุณภาพแบบประเมินตนเองประกอบด้วย 2.1 ความแม่นยำตรงตามเนื้อหา มีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ 2.2 อำนาจจำแนก มีค่าตั้งแต่ 0.25-0.81 2.3 ความเชื่อถือได้ มีค่าเท่ากับ 0.99 2.4 ความแม่นยำตรงตามโครงสร้าง มีค่าเท่ากับ 6.21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. เกณฑ์การประเมินตนเองที่คิดจากคะแนนรวม ดังนี้ ครูผู้สอนประเมินตนเอง ได้ 957 คะแนนขึ้นไป, 902-956 คะแนน, 784-01 คะแนน, 750-783 คะแนน และ 749 คะแนน ลงมา แปลได้ว่า ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับสูงมาก สูงพอใช้ ต่ำ และต่ำมาก ตามลำดับ 4. เกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบประเมินตนเองมีช่วงคะแนน T

ถนอม นวล พรหมเศรษฐี (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบประเมินความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาแบบประเมินความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ และหาเกณฑ์ปกติของแบบประเมิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนนำร่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปีการศึกษา 2551 จำนวน 100 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชนิดเลือกตอบ แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ และแบบสอบถามความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 50 ข้อ โดยมีกระบวนการสร้างตามหลักการวัดและประเมินผลตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ตรวจสอบคุณภาพรายข้อในด้านความยากง่าย อำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สร้างเกณฑ์ปกติด้วยระบบคะแนนมาตรฐานสเตโน ผลการวิจัยพบว่า 1. แบบประเมินความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบทดสอบเลือกตอบ แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ และแบบสอบถาม จำนวน 50 ข้อ มีความสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัดแบบทดสอบมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.21-0.87 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.78 และแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.772-2.674 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 2. เกณฑ์ปกติ แบบประเมินความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แปลคะแนนโดยเทียบกับคะแนนมาตรฐานสเตโน

ดวงกมล พลคร (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบประเมินทักษะทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาคุณภาพแบบประเมินทักษะทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย และ 2) หาเกณฑ์ปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นเด็กปฐมวัยที่มี

อายุ 5-6 ปี และกำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 340 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบประเมินทักษะทางภาษา จำนวน 4 ฉบับ แบ่งออกเป็นแบบประเมินทักษะทางภาษาด้านการฟัง แบบประเมินทักษะทางภาษาด้านการพูด แบบประเมินทักษะทางภาษาด้านการอ่าน และแบบประเมินทักษะทางภาษาด้านการเขียน จำนวน 57 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และหาเกณฑ์ปกติ ผลการวิจัยพบว่า แบบประเมินทักษะทางภาษาที่สร้างขึ้น มีค่าความยากง่าย 0.65 ถึง 0.72 ค่าอำนาจจำแนก 0.34 ถึง 0.37 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.710 ถึง 0.738 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน มีค่า X2 เท่ากับ 27.44 ถึง 67.60 ค่า P - value เท่ากับ 0.12 ถึง 0.23 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ค่า GFI เท่ากับ 0.97 ถึง 0.98 ค่า AGFI เท่ากับ 0.93 ถึง 0.96 ค่า RMR เท่ากับ 0.01 และค่า RMSEA เท่ากับ 0.02 ถึง 0.03 มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.05 ถึง 0.39 เกณฑ์ปกติ มีค่าอยู่ระหว่าง T40 ถึง T65

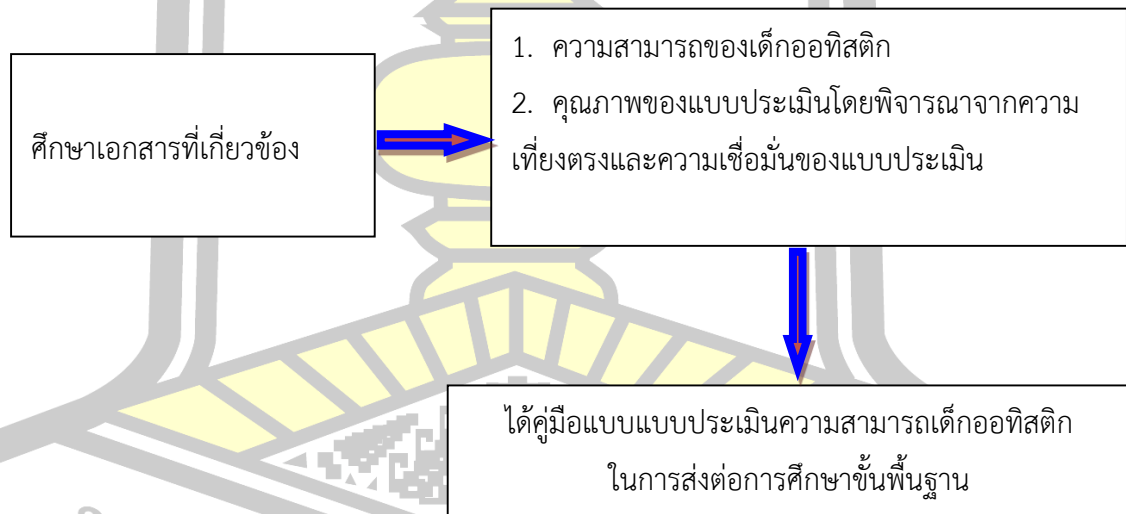
งานวิจัยต่างประเทศ

Rinehart และคณะ (2003) ออทิสซึม : การช่วยเหลือแรกเริ่มในขั้นพื้นฐานสำหรับพ่อแม่ การช่วยเหลือแรกเริ่มเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้มีวิธีการจัดการกับเด็กออทิสติกที่เป็นองค์ประกอบในด้านการให้ความรู้และการฝึกทักษะสำหรับพ่อแม่ในการช่วยเหลือให้เด็กจาก 47 รายงานเอกสารนี้ได้กล่าวถึง ขอบเขตของเด็กและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับพ่อแม่ในช่วง 20 สัปดาห์ที่ได้รับความรู้พื้นฐานและการเข้ารับโปรแกรมการฝึกทักษะในการจัดการเด็กสำหรับพ่อแม่ซึ่งเด็กอยู่ในช่วงอายุ 3-5 ปี และการได้รับการวินิจฉัยโดยใช้แบบประเมิน DSM-IV ว่ามีภาวะออทิสซึมจากครอบครัวกลุ่มตัวอย่าง 90 ครอบครัว พบว่าการมีพัฒนาการที่ดีในด้านสุขภาพจิตของพ่อแม่และความสามารถในการจัดการความเครียด ในด้านการปรับตัวและด้านพัฒนาการของเด็กที่พ่อแม่มีความรู้ความเข้าใจในการให้การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเป็นสิ่งจำเป็นและต้องให้การส่งเสริม ร่วมมือกันเพื่อให้ถึงเป้าหมาย

Reid, Littefield และ Wingenfeld (2003) การช่วยเหลือแรกเริ่มสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน เกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมและสัมพันธภาพกับครอบครัว เอกสารฉบับนี้เป็นการศึกษาการฝึกฝนด้านการจัดการพฤติกรรมของเด็กในพ่อแม่ การบำบัดด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ การฝึกการแก้ปัญหาทางสังคมของเด็กโดยใช้วิธีแบบผสมผสานโดยการใช้โปรแกรม ETPP ที่พัฒนามาจากโปรแกรม The well-researched Exploring Together Program ซึ่งโปรแกรม ETPP ได้แสดงให้เห็นว่าได้ผลในด้านการลดปัญหาทางพฤติกรรมของเด็กก่อนวัยเรียน เพิ่มสัมพันธภาพกับเพื่อนและพ่อแม่ แก้ไขด้านการสั่งสอนของพ่อแม่และมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นจากการวัดผลก่อนและหลังการเข้าสู่โปรแกรม พร้อมกับการติดตามผล 6 เดือนขึ้นไปซึ่งจากการวิจัยนี้

ทำให้เกิดการช่วยเหลือที่อยู่บนพื้นฐานทฤษฎีและพัฒนาการ ซึ่งเป็นหลักฐานขั้นต้นที่แสดงถึง ประสิทธิภาพของโปรแกรมในการช่วยเหลือครอบครัวกับเด็กก่อนวัยเรียนที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและ การมีสัมพันธภาพจากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มมี ความสำคัญต่อตัวเด็กหากเด็กได้รับการบริการรวดเร็วตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี โดยการทำงานประสาน ความร่วมมือกันระหว่างนักวิชาชีพ ครอบครัว และบุคคลที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีการส่งเสริมตาม กระบวนการ การจัดทำแผนความต้องการเฉพาะบุคคล การจัดบริการเฉพาะครอบครัวของเด็ก จะสามารถช่วยเหลือครอบครัวได้มีความเข้าใจต่อความต้องการของเด็กเมื่อพบความพิการของเด็ก ซึ่งเป็นช่วงที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาของเด็กเพื่อให้เด็กได้รับการช่วยเหลือที่ตรงต่อตาม ความต้องการของแต่ละบุคคลและครอบครัวอย่างมีเป้าหมายซึ่งจะมีส่วนสนับสนุนช่วยให้งานค้นคว้า อีกระดับนี้สัมฤทธิ์ผลจากการศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคตลอดจนวิเคราะห์ถึง ข้อดีหรือประสิทธิภาพของการดำเนินการให้การช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเพื่อนำไปพัฒนาใน หน่วยงานต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

พูน ปณ ทิโต ชีเว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

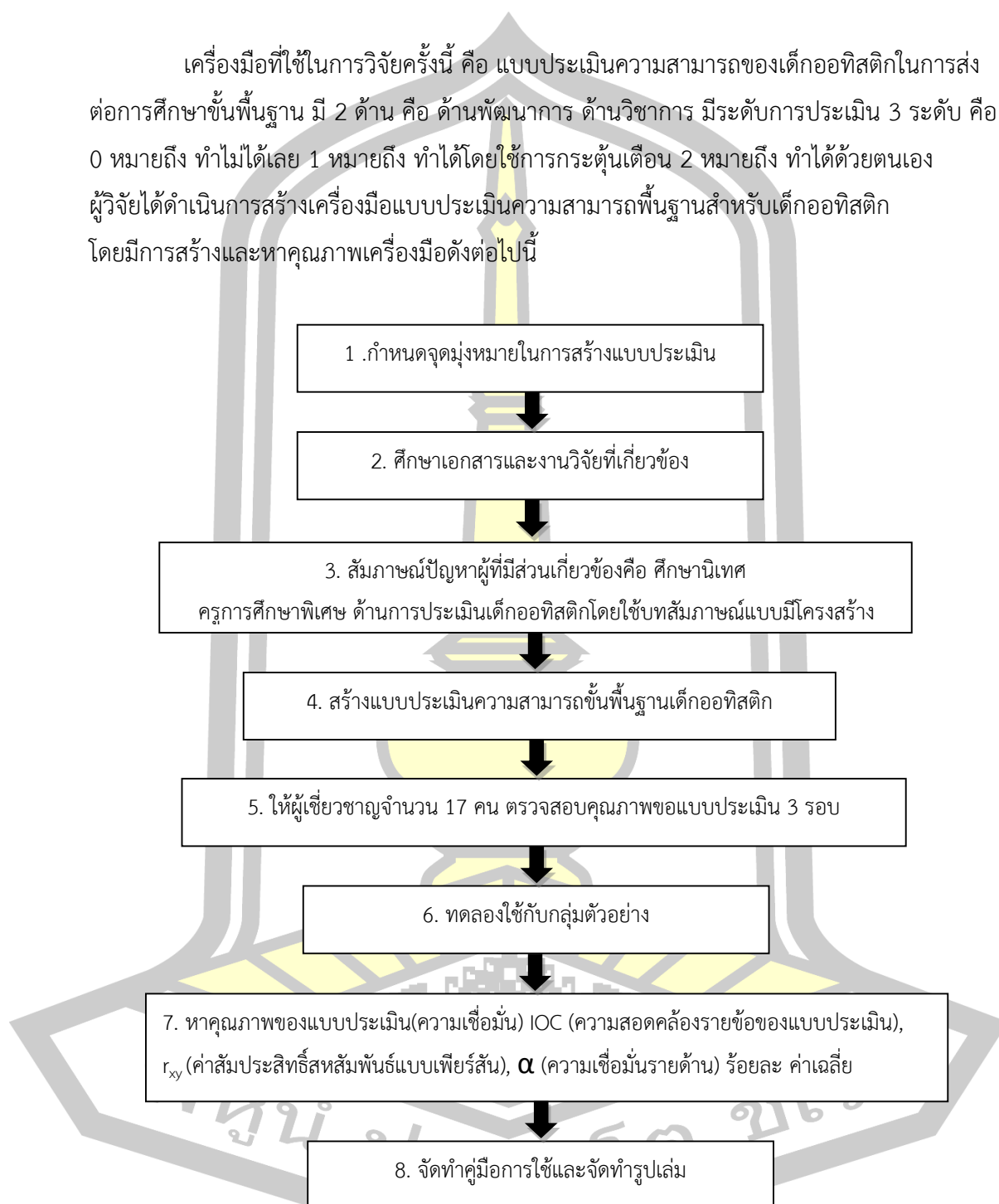
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนเด็กออทิสติก ในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 70 คน ครูผู้สอนเด็กออทิสติกในศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9 จำนวน 5 คน ศึกษานิเทศก์การศึกษาพิเศษ จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 4 แห่ง และเด็กออทิสติก จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 100 คน
 2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้เลือกแบบเจาะจงโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนเด็กออทิสติกโดยเฉพาะ จำนวน 20 คน
- ตัวแปรที่ศึกษา
- ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ คุณภาพของแบบประเมินโดยพิจารณาจากความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบประเมิน

พูน ปณ ทิโต ชีเว

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 2 ด้าน คือ ด้านพัฒนาการ ด้านวิชาการ มีระดับการประเมิน 3 ระดับ คือ 0 หมายถึง ทำไม่ได้เลย 1 หมายถึง ทำได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน 2 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือแบบประเมินความสามารถพื้นฐานสำหรับเด็กออทิสติก โดยมีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 ขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินความสามารถขั้นพื้นฐานของเด็กออทิสติก

จากภาพประกอบ 1 ขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินความสามารถขั้นพื้นฐานของเด็กออทิสติกผู้วิจัยได้วางแผนเพื่อให้ง่ายต่อการสร้างเครื่องมือมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบประเมินความสามารถขั้นพื้นฐานของเด็กออทิสติก
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติก หลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก
3. สัมภาษณ์สภาพปัจจุบัน/ปัญหาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้แบบประเมิน โดยแบ่งเป็นกลุ่มนักปฏิบัติได้แก่ศึกษานิเทศก์การศึกษาพิเศษ ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้สอนเด็กออทิสติก จำนวน 75 คน และกลุ่มนักวิชาการ จำนวน 5 คน

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

เรื่อง สภาพปัจจุบัน/ปัญหาของแบบประเมินความสามารถเด็กออทิสติก

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....เบอร์โทรศัพท์.....
สถานที่.....
สัมภาษณ์เวลา.....เสร็จการสัมภาษณ์เวลา.....
ท่านมีการประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกหรือไม่ และถ้ามี มีการประเมินอย่างไร
.....
.....
ท่านพบปัญหาของการประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกอย่างไร
.....
.....
ท่านมีแนวทางการพัฒนาเครื่องมือ/ประเมินความสามารถอย่างไร
.....
.....

พจนน ปณฺ ติโต ชิว

กลุ่มนักปฏิบัติ

คนที่ 1

“...ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีโรงเรียนที่เรียนร่วมทั้งหมด 258 โรงเรียน มีการอบรมครูในการคัดกรองอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน คัดกรองนักเรียนเพื่อทราบประเภทที่มีความเสี่ยงที่จะเป็นเด็กพิเศษครูจะพานักเรียนไปรับการตรวจร่วมกับนักจิตวิทยาที่โรงพยาบาลชุมแพ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลประจำอำเภอ และจะได้ทราบระดับ IQ เมื่อมีเกณฑ์ต่ำกว่าปกติ ครูก็จะจัดการเรียนการสอนโดยการจัดทำ IEP สำหรับเด็กออทิสติกซึ่งปัจจุบันยังไม่มีแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินระดับความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อวัดความสามารถที่ชัดเจน เช่น สามารถทำได้ 1 2 3 4 ...ต่อไปจะพัฒนาอะไร แบบนี้ในโรงเรียนเรียนร่วมยังไม่มีและอยากได้แบบประเมินที่ ครู ผู้ปกครอง ใช้ไปด้วยกันได้ ใช้ง่าย ไม่เป็นภาระ ถ้าเรามีแบบประเมินแบบนี้จะดีมากเลย...”

(ศึกษานิเทศก์การศึกษาพิเศษ, วันที่ 5 เมษายน 2560 : การสัมภาษณ์)

คนที่ 2

“...ศูนย์การศึกษาพิเศษมีการประเมินเบื้องต้นในการรับเด็กออทิสติกเข้าเรียนเด็กบางคนได้รับการวินิจฉัยมาว่าเป็นเด็กออทิสติกแล้ว ครูก็จะมีการประเมินความสามารถขั้นพื้นฐานต่อ ปัญหาของแบบประเมินขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มคือ เป็นแบบประเมินที่หยابๆ เช่นทักษะวิชาการ ช่วงอายุ อยู่ในช่องเดียวกัน เด็กทำไม่ได้ทุกข้อซึ่งเป็นปัญหาต่อการหาจุดเด่นจุดด้อยในการจัดทำ IEP ซึ่งแต่ละปีจะนำปัญหามาปรับปรุงหลักสูตรทุกปี โดยครูศูนย์การศึกษาพิเศษร่วมกันปรับปรุง แนวทางการพัฒนาเครื่องมือถ้ามีการปรับเครื่องมือในจุดที่ขาดหายไปตรงตามหลักวิชาการก็เป็นสิ่งที่ดี...”

(ครูผู้สอนเด็กออทิสติก, วันที่ 5 เมษายน 2560 : การสัมภาษณ์)

คนที่ 3

“...ศูนย์การศึกษาพิเศษมีการประเมินความสามารถในการรับเด็กออทิสติกตามหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ มีการประเมินสภาพแวดล้อมก่อนเป็นอันดับแรก ในกลุ่มเครือข่ายที่ 9 คือจังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดร จังหวัดหนองคาย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นต้น มีการใช้แบบประเมินชุดเดียวกัน ทุกสิ้นปีการศึกษาจะดึงบุคลากรมาจัดทำแบบประเมินคือจะดูว่าพัฒนาการข้อไหนไม่ตรงก็จะปรับ ปัญหาของแบบประเมินขั้นพื้นฐานระดับคะแนนมีความยุ่งยาก 5 4 3 2 1 เพราะบางครั้งการให้คะแนนอาจจะใช้ตามความรู้สึกครู ซึ่งความรู้สึกของครูมีขึ้นมีลง จึงอยากให้

เกณฑ์การให้คะแนนแบบ ได้- ไม่ได้เลย หรือใช้ครูประมาณ 3 คน ในการให้คะแนนร่วมกัน แนว
ทางการพัฒนาเครื่องมือคืออยากได้ระดับการประเมินคือ ผ่าน –ไม่ผ่าน เพิ่มรายละเอียดที่ชัดเจน...”

(ครูผู้สอนเด็กออทิสติก, วันที่ 5 เมษายน 2560 : การสัมภาษณ์)

คนที่ 4

“...ศูนย์การศึกษาพิเศษมีการประเมินความสามารถในการรับเด็กออทิสติก
ตามหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
ของศูนย์การศึกษาทุกปีการศึกษาบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษร่วมกันจัดทำแบบประเมินคือจะดู
ว่าพัฒนาการข้อไหนไม่ตรงตามความสามารถของเด็กภายในศูนย์การศึกษาพิเศษก็จะปรับ ปัญหาของ
แบบประเมินขั้นพื้นฐานระดับคะแนนมีความยุ่งยาก 5 4 3 2 1 เพราะมีความไม่ชัดเจน จึงอยากได้
เกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนและอยากได้เรื่องเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มในหัวข้อรายการประเมินด้วยเด็ก
ออทิสติกมีความสามารถด้านเทคโนโลยี...”

(ครูผู้สอนเด็กออทิสติก, วันที่ 5 เมษายน 2560 : การสัมภาษณ์)

คนที่ 5

“...ศูนย์การศึกษาพิเศษมีการประเมินความสามารถในการรับเด็กออทิสติก
ตามหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม
ของศูนย์การศึกษา ทุกปีการศึกษาบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษร่วมกันจัดทำพัฒนาแบบประเมิน
ปรับหัวข้อประเมินให้ตรงกับความสามารถเด็กเพื่อจัดทำ IEP IIP ปัญหาของแบบประเมินขั้นพื้นฐาน
มีเฉพาะใช้ในการจัดการศึกษาช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเท่านั้น และมีความไม่ชัดเจน จึงอยากได้เกณฑ์
การให้คะแนนที่ชัดเจนและอยากได้เรื่องเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มในหัวข้อรายการประเมินด้วย
เด็กออทิสติกมีความสามารถด้านเทคโนโลยี...”

(ครูผู้สอนเด็กออทิสติก, วันที่ 5 เมษายน 2560 : การสัมภาษณ์)

คนที่ 6

“...ศูนย์การศึกษาพิเศษมีการประเมินความสามารถขั้นพื้นฐานของ
เด็กออทิสติกโดยใช้แบบประเมินตามหลักสูตรสถานศึกษาที่คณะครูร่วมกันจัดทำพัฒนาขึ้นมาตาม
หลักสูตรของการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
ซึ่งจะใช้ประเมินเพื่อจัดทำ IEP, IIP ในการเรียนการสอนระยะแรกเริ่มโดยการเรียนเป็นทักษะต่าง ๆ
เช่น ทักษะกล้ามเนื้อใหญ่ ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก ทักษะทางการพูด เป็นต้น ปัญหาที่พบคือ
แบบประเมินไม่ตรงกับความสามารถของเด็กซึ่งเด็กมีความสามารถที่หลากหลาย แบบประเมินที่ใช้

ประเมินความสามารถเพื่อจัดรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลายสำหรับเด็กออทิสติกนั้นยังไม่มี
สิ่งที่เป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือคือต้องการเครื่องมือที่มีความตรงกับความสามารถของ
เด็กออทิสติก ใช้ง่าย และเป็นประโยชน์ต่อเด็กออทิสติกในการจัดการศึกษา...”

(ครูผู้สอนเด็กออทิสติก, วันที่ 5 เมษายน 2560 : การสัมภาษณ์)

กลุ่มนักวิชาการ

คนที่ 7

“...การจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติก ยังไม่มีแบบประเมินความสามารถที่
ชี้ชัดว่า นักเรียนมีความสามารถระดับใดที่ครูต้องจัดการเรียนการสอนโดยการจัดทำ IEP ปัจจุบันใน
ประเทศไทยยังไม่มีแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินระดับความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อวัด
ความสามารถที่ชัดเจนในโรงเรียนเรียนร่วม ปัญหาของแบบประเมินตามหลักสูตรระยะแรกเริ่มเป็น
แบบประเมินพัฒนาการที่ใช้หาจุดเด่นจุดด้อยเพื่อจัดการศึกษาระยะแรกเริ่มเท่านั้น แบบประเมิน
ความสามารถเพื่อการเปลี่ยนผ่านการจัดรูปแบบการเรียนร่วมยังไม่มี ถ้ามีการพัฒนา/สร้างแบบ
ประเมินความสามารถในการจัดการศึกษาก็เป็นสิ่งที่ดี...”

(นักวิชาการด้านการศึกษาพิเศษ, วันที่ 5 เมษายน 2560 : การสัมภาษณ์)

คนที่ 8

“...การจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติก ปัจจุบันยังไม่มีแบบประเมิน
ความสามารถที่ใช้ในการประเมินระดับความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อวัดความสามารถ
เพื่อจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนร่วมในลักษณะต่าง ๆ คือ...”

1. ชั้นเรียนปกติเต็มวัน
2. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการปรึกษาหารือ
3. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการครูเดินสอน
4. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการสอนเสริม
5. ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ
6. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ

“...เด็กออทิสติกเป็นเด็กที่มีความสามารถถ้ามีการประเมินความสามารถหา
จุดเด่นจุดด้อยจัดทำ IEP IIP ตามทักษะที่จำเป็นกับความพร้อมในการเข้าเรียนเรียนร่วมจะเป็นสิ่งที่ดี
มากต่อการจัดการศึกษา...”

(นักวิชาการด้านการศึกษาพิเศษ, วันที่ 4 เมษายน 2560 : การสัมภาษณ์)

4. การสร้างเครื่องมือ

แบบสอบถามรอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของรายการประเมินและเกณฑ์การประเมิน

แบบสอบถามรอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 40 ข้อ ที่สร้างขึ้นจากรายการประเมินและเกณฑ์การประเมินที่สร้างขึ้นจากแบบสอบถามรอบที่ 1 ของการตอบคำถามตามแบบสอบถามแบบปลายเปิดของผู้เชี่ยวชาญที่เสนอแนะไว้

แบบสอบถามระยะที่ 3 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ที่สร้างขึ้นตามการนำเสนอข้อมูลในแบบสอบถามรอบที่ 2 โดยวิเคราะห์หา IOC ดัชนีความสอดคล้องรายข้อของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาระดับพื้นฐานแต่ละรายการการประเมิน แล้วนำมาแสดงไว้ในแบบสอบถามรอบที่ 3 เพื่อให้ผู้ตอบพิจารณาหาความสอดคล้อง โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามยืนยันคำตอบเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำตอบของตนเอง และมาจัดทำเป็นแบบประเมินใช้แบบประเมินความสามารถขั้นพื้นฐานทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพขอแบบประเมินความสามารถขั้นพื้นฐานโดยแบ่งผู้เชี่ยวชาญ ด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 13 คน ด้านพัฒนาการเด็ก จำนวน 2 คน ด้านวิจัยและพัฒนการศึกษา จำนวน 2 คน

6. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพขอแบบประเมินความสามารถขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งผู้เชี่ยวชาญดังต่อไปนี้

6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราพร ชะโน อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ

6.2 อาจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงส์ อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ

6.3 อาจารย์นวินดา อุปนนท์ อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ

6.4 อาจารย์นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ ประธานมูลนิธิออทิสติกไทย

6.5 อาจารย์สุภัคร ภูจรีต ครูการศึกษาพิเศษ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกาฬสินธุ์ปัญญานุกูล

6.6 อาจารย์สมคิด สุทธิธรรม พยาบาลวิชาชีพ หัวหน้ากลุ่มงานกระตุ้นพัฒนาการเด็ก โรงพยาบาลกาฬสินธุ์

6.7 รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

6.8 รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เรือนนระการ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและ
พัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

6.9 อาจารย์พรหมณี หาญหัก รองผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ฝ่ายการศึกษาพิเศษ

6.10 อาจารย์ดลฤดี รัตนประสารท หัวหน้าฝ่ายการศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิต
รามคำแหง

6.11 อาจารย์น้ำเพชร เทชะบำรุง อาจารย์การศึกษาพิเศษ ภาควิชาพื้นฐาน
การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

6.12 อาจารย์จิราพร พานทอง ครูภาษาไทย ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าวิชาการโรงเรียนเพชรพนอม สังกัดกรุงเทพมหานคร (โรงเรียนระดับประถม เรียนร่วม)

6.13 อาจารย์ลนาภรณ์ บุตรเสรีชัย ครูคณิตศาสตร์ วุฒิการศึกษาปริญญาโท
การวัดและประเมินผลการศึกษา ตำแหน่งครูชำนาญการ หัวหน้าหมวดคณิตศาสตร์โรงเรียน
เพชรพนอม สังกัดกรุงเทพมหานคร (โรงเรียนระดับประถม เรียนร่วม)

6.14 อาจารย์วิไลรัตน์ ชัชชวลิตสกุล พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ หัวหน้า
การพยาบาลจิตเวชเด็กและวัยรุ่น สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี กรุงเทพมหานคร

6.15 อาจารย์ศราวุฒิ อักษร ครูการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ
เขตการศึกษา 9 วุฒิปริญญาโทการศึกษาพิเศษ อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

6.16 นางอนงค์ ผดุงชีพ ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษา
ศูนย์การศึกษาพิเศษและเรียนร่วมสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สพฐ.

6.17 นางจิรัฐยา ไชยสาร ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาโรงเรียน
เฉพาะทาง สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สพฐ.

7. ทดลองใช้แบบประเมินความสามารถขั้นพื้นฐานของเด็กออทิสติกในการส่งต่อ
ความสามารถขั้นพื้นฐานเพื่อหาความพึงพอใจของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติก
ในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุรินทร์

8. วิเคราะห์คุณภาพความพึงพอใจในการใช้แบบประเมินความสามารถขั้นพื้นฐานของ
เด็กออทิสติกในการส่งต่อความสามารถขั้นพื้นฐานเพื่อหาความพึงพอใจ

9. จัดทำคู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถขั้นพื้นฐาน สำหรับเด็กออทิสติก
และจัดทำรูปเล่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อนำคู่มือและแบบประเมินไปใช้จริงพร้อมแบบสอบถามความพึงพอใจโดยวิธีการส่งทางไปรษณีย์
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามความพึงพอใจจากการส่งมาทางไปรษณีย์กลับมาครบ 100 %
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจมาวิเคราะห์ทางสถิติ

สถิติเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย
 - 1.1 ความยากง่ายและอำนาจจำแนก
แบบทดสอบวัดด้านทักษะการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดด้านทักษะการคิดหาความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) โดยวิธีการวิเคราะห์ข้อสอบอย่างง่ายในการวิจัยครั้งนี้พิจารณาคัดเลือกตัวถูกที่มีความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 และอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป
 - 1.2 ความเที่ยงตรง
 - 1.2.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะพฤติกรรม (Index of item objective congruence : IOC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)
 - 1.2.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ซึ่งหาโดยตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)
 - 1.3 วิธีตรวจสอบความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามโครงสร้างนิยมใช้วิธีการดังต่อไปนี้
 - 1.3.1 อาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาเป็นผู้พิจารณาตัดสินว่าเครื่องมือ นั้น ๆ มีความเที่ยงตรงตามโครงสร้างหรือไม่ (ผู้เชี่ยวชาญควรมีอย่างน้อย 3 คน) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม โดยแต่ละคนลงความเห็นและให้คะแนนดังนี้
 - +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของลักษณะพฤติกรรมนั้น
 - 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของลักษณะพฤติกรรมนั้นหรือไม่

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ได้เป็นตัวแทนของลักษณะพฤติกรรมนั้นนำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตร

1.3.2 ใช้เครื่องมือที่วัดคุณลักษณะเดียวกันที่เป็นมาตรฐานแล้วเป็นตัวเกณฑ์ โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างผลการสอบวัดที่ได้จากเครื่องมือที่วัดคุณลักษณะเดียวกันหรือมีลักษณะโครงสร้างสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ได้มาตรฐานแล้ว โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูง ก็แสดงว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง ซึ่งใช้สูตรการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

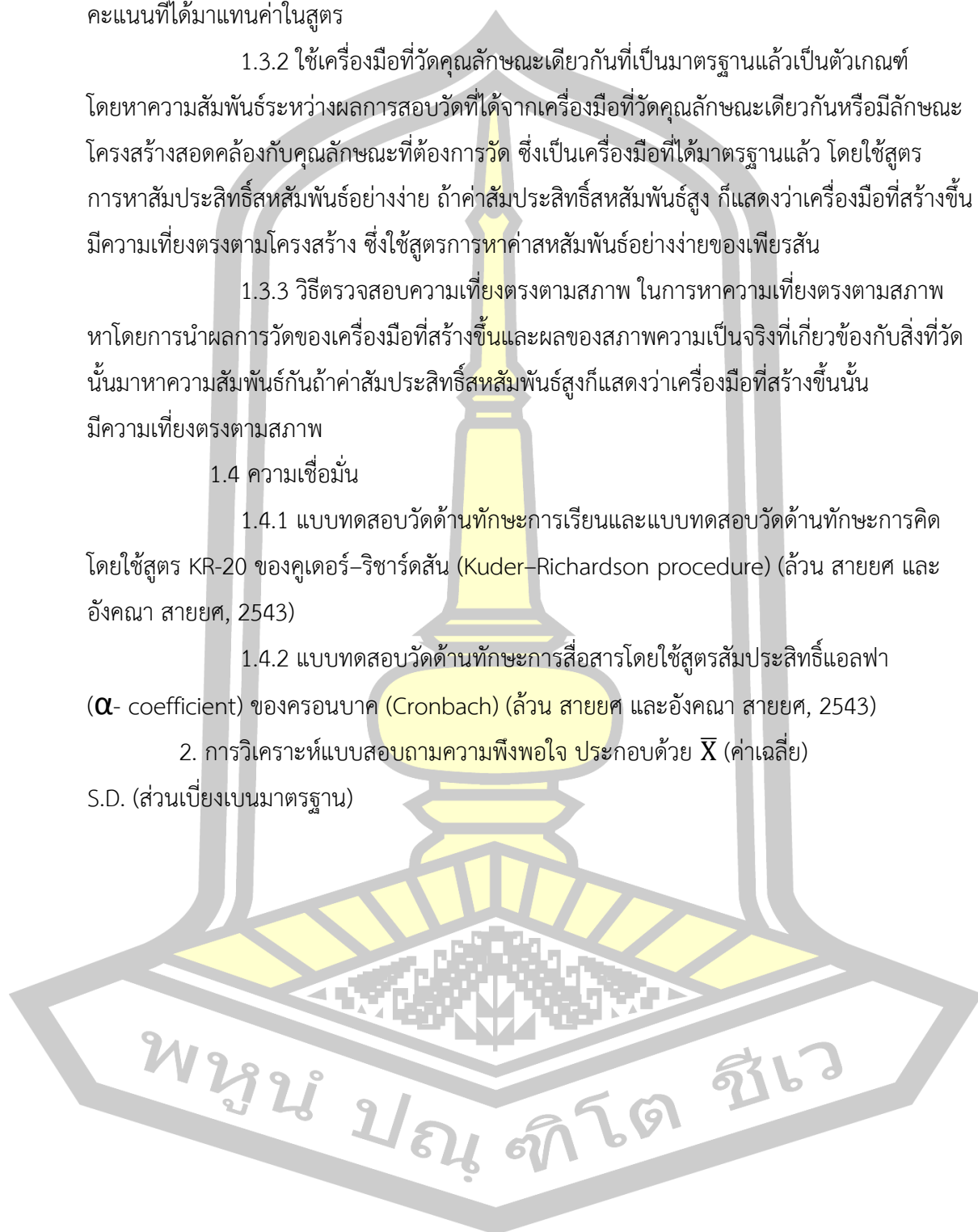
1.3.3 วิธีตรวจสอบความเที่ยงตรงตามสภาพ ในการหาความเที่ยงตรงตามสภาพหาโดยการนำผลการวัดของเครื่องมือที่สร้างขึ้นและผลของสภาพความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่วัดนั้นมาหาความสัมพันธ์กันถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงก็แสดงว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นนั้นมีความเที่ยงตรงตามสภาพ

1.4 ความเชื่อมั่น

1.4.1 แบบทดสอบวัดด้านทักษะการเรียนรู้และแบบทดสอบวัดด้านทักษะการคิด โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson procedure) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543)

1.4.2 แบบทดสอบวัดด้านทักษะการสื่อสารโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543)

2. การวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจ ประกอบด้วย \bar{X} (ค่าเฉลี่ย) S.D. (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนครุกลุ่มตัวอย่าง
k	แทน	จำนวนข้อของแบบประเมิน
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r_{XY}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานและเพื่อหาคุณภาพแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนั้นผู้วิจัยจึงขอ นำเสนอผลการวิจัยเรียงลำดับตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. หาคุณภาพของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เกณฑ์ปกติ (norms)
3. คู่มือการใช้แบบประเมิน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตาราง 2 ดัชนีความสอดคล้องรายข้อของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านพัฒนาการ

ข้อที่	รายการ	IOC	ผลการพิจารณา
1	ร่าเริง แจ่มใส อารมณ์ดี	1	คัดเลือกไว้
2	พูดคุยกับเพื่อน	0.88	คัดเลือกไว้
3	สบตาผู้อื่น	1	คัดเลือกไว้
4	เล่นกับเพื่อน	0.82	คัดเลือกไว้
5	แสดงความเคารพด้วยการไหว้	0.94	คัดเลือกไว้
6	รู้จักรอคอย	0.94	คัดเลือกไว้
7	อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้	1	คัดเลือกไว้
8	รู้จักแบ่งปัน	1	คัดเลือกไว้
9	รู้จักขอโทษ	0.88	คัดเลือกไว้
10	รู้จักให้อภัย	0.47	คัดออก

ตาราง 2 พบว่า เกณฑ์การให้คะแนนมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยดัชนีความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.47 ถึง 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์อยู่ข้อ 9 และคัดออก 1 ข้อ คือ ข้อ 10 ผู้วิจัยรวบรวมคัดเลือกแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านพัฒนาการไว้จำนวน 9 ข้อ

ตาราง 3 ดัชนีความสอดคล้องรายชื่อของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ (การอ่าน)

ข้อที่	รายการ	IOC	ผลการพิจารณา
1	อ่านออกเสียงพยัญชนะ ก – ฮ ได้	0.94	คัดเลือกไว้
2	อ่านออกเสียงสระง่าย ๆ ได้	0.94	คัดเลือกไว้
3	อ่านออกเสียงวรรณยุกต์ได้	0.76	คัดเลือกไว้
4	อ่านเป็นคำง่าย ๆ ได้	0.64	คัดเลือกไว้
5	อ่านเรื่องจากภาพได้	0.76	คัดเลือกไว้
6	อ่านสะกดคำได้	1	คัดเลือกไว้
7	อ่านประโยคสั้น ๆ ได้	1	คัดเลือกไว้
8	อ่านนิทานภาษาอังกฤษได้	0.29	คัดออก
9	อ่าน A – Z ได้	0.41	คัดออก
10	อ่านนิทานจบเล่มเล็กได้	0.29	คัดออก

จากตาราง 3 พบว่า เกณฑ์การให้คะแนนมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยดัชนี
ความสอดคล้องรายชื่อ ค่าอยู่ระหว่าง 0.29 ถึง 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์อยู่ 7 ข้อ และคัดออก 3 ข้อ คือ
ข้อ 7, 8, 9 ผู้วิจัยรวบรวมคัดเลือกแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษา
ขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การอ่าน) ไว้จำนวน 7 ข้อ

ตาราง 4 ดัชนีความสอดคล้องรายชื่อของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ (การเขียน)

ข้อที่	รายการ	IOC	ผลการพิจารณา
1	เขียนพยัญชนะ ก – ฮ ได้	1	คัดเลือกไว้
2	เขียนสระง่าย ๆ ได้	1	คัดเลือกไว้
3	เขียนวรรณยุกต์ได้	1	คัดเลือกไว้
4	เขียนชื่อตนเองได้	0.94	คัดเลือกไว้
5	เขียนคำง่าย ๆ ได้	0.82	คัดเลือกไว้

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	IOC	ผลการพิจารณา
6	เขียนประโยคบอกเล่าง่าย ๆ ได้	0.88	คัดเลือกไว้
7	เขียนตามคำบอกได้	0.35	คัดออก
8	เขียนโดยการลอกบนกระดานได้	1	คัดเลือกไว้
9	เขียนประโยคคำถามง่าย ๆ ได้	0.29	คัดออก
10	เขียนโดยการจับดินสออย่างถูกวิธี	0.41	คัดออก

จากตาราง 4 พบว่า เกณฑ์การให้คะแนนมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยดัชนีความสอดคล้องรายข้อ ค่าอยู่ระหว่าง 0.29 ถึง 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์อยู่ 7 ข้อ และคัดออก 3 ข้อ คือ ข้อ 7, 8, 10 ผู้วิจัยรวบรวมคัดเลือกแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาระดับพื้นฐานด้านวิชาการ (การเขียน) จำนวน 7 ข้อ

ตาราง 5 ดัชนีความสอดคล้องรายข้อของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาระดับพื้นฐานด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ)

ข้อที่	รายการ	IOC	ผลการพิจารณา
1	เขียนตัวเลข 1 – 10 ได้	0.82	คัดเลือกไว้
2	เขียนสัญลักษณ์ 1 – 10 ได้	0.88	คัดเลือกไว้
3	จับคู่สิ่งของที่สัมพันธ์กันได้	0.88	คัดเลือกไว้
4	บอกและเปรียบเทียบจำนวน 1 – 10 ได้	0.82	คัดเลือกไว้
5	บอกและเปรียบเทียบน้ำหนักของสิ่งของได้	1	คัดเลือกไว้
6	บอกและเปรียบเทียบความสูงได้	1	คัดเลือกไว้
7	บอกและเปรียบเทียบพื้นผิวได้	0.88	คัดเลือกไว้
8	บอกมากกว่า น้อยกว่าได้	0.41	คัดออก
9	บอกเล็ก ใหญ่ได้	0.47	คัดออก
10	บอกค่าตรงข้ามได้	0.41	คัดออก

จากตาราง 5 พบว่า เกณฑ์การให้คะแนนมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยดัชนี
ความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.41 ถึง 1 ซึ่งผ่านเกณฑ์อยู่ 7 ข้อ และคัดออก 3 ข้อ
คือ ข้อ 8, 9, 10 ผู้วิจัยรวบรวมคัดเลือกแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อ
การศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ) ได้จำนวน 7 ข้อ

ตาราง 6 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติก
ในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านพัฒนาการ

ข้อที่	รายการ	r_{xy}	ความเชื่อมั่น
1	รำเรียง แจ่มใส อารมณ์ดี	0.810	a = 0.824
2	พูดคุยกับเพื่อน	0.735	
3	สบตาผู้อื่น	0.467	
4	เล่นกับเพื่อน	0.378	
5	แสดงความเคารพด้วยการไหว้	0.218	
6	รู้จักรอคอย	0.575	
7	อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้	0.577	
8	รู้จักแบ่งปัน	0.250	
9	รู้จักขอโทษ	0.250	

ตาราง 6 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถ
ของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านพัฒนาการ โดยมีสหสัมพันธ์ความสอดคล้อง
รายข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 1 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 7 ผู้วิจัยหาแบบประเมินความสามารถของเด็ก
ออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านพัฒนาการ $\alpha = 0.824$

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตาราง 7 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติก
ในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ (การอ่าน)

ข้อที่	รายการ	r_{xy}	ความเชื่อมั่น
1	อ่านออกเสียงพยัญชนะ ก - ฮ ได้	0.467	a =0.804
2	อ่านออกเสียงสระง่าย ๆ ได้	0.378	
3	อ่านออกเสียงวรรณยุกต์ได้	0.218	
4	อ่านเป็นคำง่าย ๆ ได้	0.375	
5	อ่านเรื่องจากภาพได้	0.577	
6	อ่านสะกดคำได้	0.866	
7	อ่านประโยคสั้น ๆ ได้	0.866	

จากตาราง 7 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
ความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ (การอ่าน)
โดยมีสหสัมพันธ์ความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 7 ผู้วิจัยหา
แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การอ่าน)
 $\alpha = 0.804$

ตาราง 8 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติก
ในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ (การเขียน)

ข้อที่	รายการ	r_{xy}	ความเชื่อมั่น
1	เขียนพยัญชนะ ก - ฮ ได้	a	a =0.818
2	เขียนสระง่าย ๆ ได้	0.360	
3	เขียนวรรณยุกต์ได้	0.523	
4	เขียนชื่อตนเองได้	1	
5	เขียนคำง่าย ๆ ได้	0.793	
6	เขียนประโยคบอกเล่าง่าย ๆ ได้	0.793	
7	เขียนโดยการลอกบนกระดานได้	0.793	

จากตาราง 8 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ (การเขียน) โดยมีสหสัมพันธ์ความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 7 ผู้วิจัยหาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การเขียน) $\alpha = 0.818$

ตาราง 9 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ)

ข้อที่	รายการ	r_{xy}	ความเชื่อมั่น
1	เขียนตัวเลข 1 – 10 ได้	0.378	a =0.826
2	เขียนสัญลักษณ์ 1 – 10 ได้	0.218	
3	จับคู่สิ่งของที่สัมพันธ์กันได้	0.375	
4	บอกและเปรียบเทียบจำนวน 1 – 10 ได้	0.577	
5	บอกและเปรียบเทียบน้ำหนักของสิ่งของได้	0.866	
6	บอกและเปรียบเทียบความสูงได้	0.250	
7	บอกและเปรียบเทียบพื้นผิวได้	0.250	

จากตาราง 9 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ) โดยมีสหสัมพันธ์ความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 7 ผู้วิจัยหาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ) $\alpha = 0.826$

พูน ปณ ทิโต ชีเว

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สรุปผลตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อหาคุณภาพแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้น

พื้นฐาน

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

1. ได้แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มี
คุณภาพโดยรวมรายละเอียดดังนี้

ด้านพัฒนาการ อยู่ในระดับดี

ด้านวิชาการ

การอ่าน อยู่ในระดับดี

การเขียน อยู่ในระดับดี

การคิดคำนวณ อยู่ในระดับดี

พญ. ภูมิ ทิโต ชีเว

2. ได้คุณภาพของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้านพัฒนาการ

เกณฑ์การให้คะแนนมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยดัชนีความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.47 ถึง 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์อยู่ข้อ 9 และคัดออก 1 ข้อ คือข้อ 10 ผู้วิจัยรวบรวมคัดเลือกแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านพัฒนาการไว้จำนวน 9 ข้อ

ด้านวิชาการ

ด้านวิชาการ (การอ่าน)

เกณฑ์การให้คะแนนมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยดัชนีความสอดคล้องรายข้อ ค่าอยู่ระหว่าง 0.29 ถึง 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์อยู่ 7 ข้อ และคัดออก 3 ข้อ คือข้อ 7, 8, 9 ผู้วิจัยรวบรวมคัดเลือกแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การอ่าน) ไว้จำนวน 7 ข้อ

ด้านวิชาการ (การเขียน)

เกณฑ์การให้คะแนนมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยดัชนีความสอดคล้องรายข้อ ค่าอยู่ระหว่าง 0.29 ถึง 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์อยู่ 7 ข้อ และคัดออก 3 ข้อ คือข้อ 7, 8, 10 ผู้วิจัยรวบรวมคัดเลือกแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการเขียน จำนวน 7 ข้อ

ด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ)

เกณฑ์การให้คะแนนมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยดัชนีความสอดคล้องรายข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.41 ถึง 1 ซึ่งผ่านเกณฑ์อยู่ 7 ข้อ และคัดออก 3 ข้อ คือ ข้อ 8, 9, 10 ผู้วิจัยรวบรวมคัดเลือกแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ) ได้จำนวน 7 ข้อ

การหาสหสัมพันธ์อำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่น

ด้านพัฒนาการ

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านพัฒนาการ โดยมีสหสัมพันธ์ความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 7 ผู้วิจัยหาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านพัฒนาการ α (ความเชื่อมั่น) = 0.824

ด้านวิชาการ

ด้านวิชาการ (การอ่าน)

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
ความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ (การอ่าน)
โดยมีสหสัมพันธ์ความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 7
ผู้วิจัยหาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ
(การอ่าน) α (ความเชื่อมั่น) = 0.804

ด้านวิชาการ (การเขียน)

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
ความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ (การเขียน)
โดยมีสหสัมพันธ์ความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 7
ผู้วิจัยหาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ
(การเขียน) α (ความเชื่อมั่น) = 0.818

ด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ)

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมิน
ความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ)
โดยมีสหสัมพันธ์ความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 7
ผู้วิจัยหาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ
(การคิดคำนวณ) α (ความเชื่อมั่น) = 0.826

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ

1. เพื่อสร้างแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อหาคุณภาพแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลที่ได้มีความสอดคล้องการทฤษฎีการหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยใช้สัมประสิทธิ์ครอนบาค (Cronbch's alpha coefficient) แบบประเมินมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดี ผลที่ได้รับมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยดัชนีความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.47 ถึง 1.00 ผู้วิจัยรวบรวมคัดเลือก

แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านพัฒนาการไว้จำนวน 9 ข้อด้านวิชาการ (การเขียน) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยดัชนีความสอดคล้องรายข้อ ค่าอยู่ระหว่าง 0.29 ถึง 1.00 ผู้วิจัยรวบรวมคัดเลือกแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การอ่าน) ไว้จำนวน 7 ข้อ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยดัชนีความสอดคล้องรายข้อ ค่าอยู่ระหว่าง 0.29 ถึง 1.00 ผู้วิจัยรวบรวมคัดเลือกแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการเขียนจำนวน 7 ข้อ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยดัชนีความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.41 ถึง 1 ผู้วิจัยรวบรวมคัดเลือกแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ) ได้จำนวน 7 ข้อ

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านพัฒนาการ โดยมีสหสัมพันธ์ความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 7 ผู้วิจัยหาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านพัฒนาการ α (ความเชื่อมั่น) = 0.824 อยู่ในระดับดี

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ (การอ่าน) โดยมีสหสัมพันธ์ความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 7 ผู้วิจัยหาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การอ่าน) α (ความเชื่อมั่น) = 0.804 อยู่ในระดับดีค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านวิชาการ (การเขียน) โดยมีสหสัมพันธ์ความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 7 ผู้วิจัยหาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การเขียน) α (ความเชื่อมั่น) = 0.818 อยู่ในระดับดีค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ) โดยมีสหสัมพันธ์ความสอดคล้องรายข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งหมด 7 ผู้วิจัยหาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ) α (ความเชื่อมั่น) = 0.826 อยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจากแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ผ่านการหาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน คุณภาพทุกด้านอยู่ในระดับ ดี จึงสามารถนำไปใช้ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การนำแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในศูนย์การศึกษาพิเศษ และโรงเรียนเรียนร่วม

1.2 นำแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานไปเป็นแนวทางในการทำวิจัยต่อไปได้

2. ข้อเสนอในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ควรทำการศึกษาการสร้างแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างละเอียดเพื่อปรับใช้กับเด็กพิการประเภทอื่นๆ

2.2 ควรทำการศึกษาการประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพที่เขียนในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ศึกษาการสร้างแบบประเมินที่บูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในฉบับเดียวกันหรือศึกษาเปรียบเทียบผลการประเมินโดยใช้แบบประเมินที่มีรูปแบบแตกต่างกัน เป็นต้น

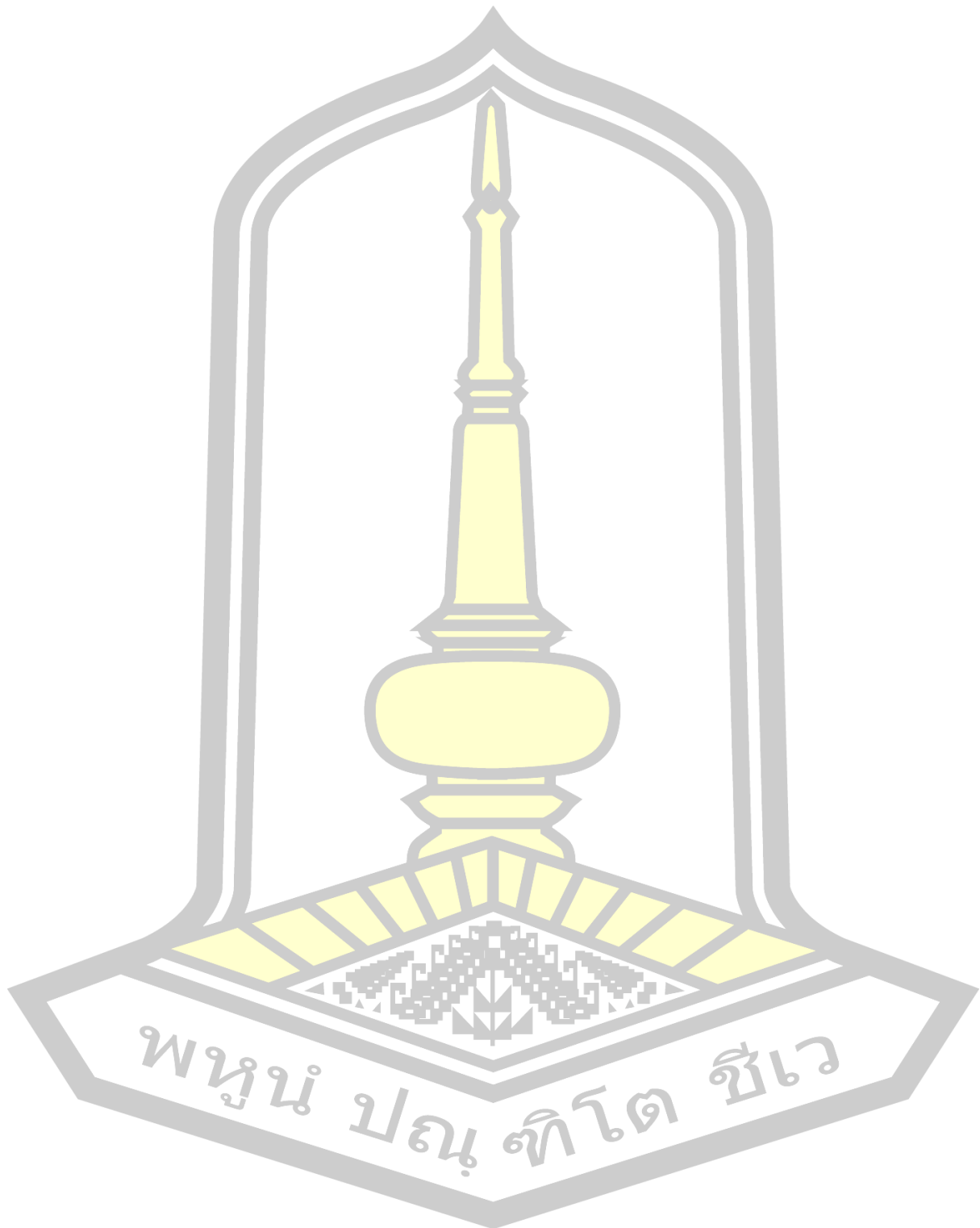
3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งต่อการพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันเพื่อให้ได้การพัฒนาแบบประเมินในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน

3.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการจัดการศึกษาเรียนรวมอย่างเป็นระบบเพื่อให้การจัดการศึกษาเรียนรวมเป็นที่ยอมรับและสามารถนำไปใช้ในสถานศึกษาได้อย่างแท้จริง

พูน ปณ ทิโต ชีเว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2539). *คู่มือกลุ่มจิตบำบัดสำหรับนักสุขภาพจิต*. กรุงเทพฯ : กระทรวงสาธารณสุข.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)*. กรุงเทพฯ : ศรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ : สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงสาธารณสุข, กรมการแพทย์ และสถาบันสุขภาพจิตเด็กแห่งชาติมหาราชินี. (2546). *คู่มือการดูแลเด็กออทิสติก*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ชัยเจริญ.
- ดวงกมล พลคร. (2553). *การพัฒนาแบบประเมินทักษะทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ถนอมนวล พรหมเศรษฐี. (2552). *การพัฒนาแบบประเมินความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- เบญจพร ปัญญา. (2545). *คู่มือช่วยเหลือเด็กบกพร่องด้านการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ปรีชา จันทร์. (2550). *รายงานการวิจัยการพัฒนาแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 3*.
อุบลราชธานี : สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 3.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2533). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2546). *วิธีสอนเด็กออทิสติก*. กรุงเทพฯ : แวนแก้ว.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิสมัย พงศาธิรัตน์. (2545). *ผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลตาม ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการดูแลบุตรออทิสติกมีพฤติกรรมทำร้ายตนเองของบิดามารดา โรงพยาบาลกลางวัน สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพ็ญแข ลิ้มศิลา. (2540). *เด็กออทิสซึม (Autistic Child)*. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543. *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :

สุวีริยาสาสน์.

วงเดือน เดชะรินทร์. (2546). *พ่อแม่มือใหม่ใส่ใจลูกออทิสติก*. กรุงเทพฯ : นันทกานต์กราฟฟิค.

วันเพ็ญ บุญประกอบ. (2539). *ปัญหาน่าปวดหัวเจ้าตัวเล็ก*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

แปลน พับลิชชิ่ง.

วินัดดา ปิยะศิลป์. (2537). *คู่มือสำหรับพ่อแม่ตอนเด็กสมาธิสั้น*. กรุงเทพฯ : โอลิสติกพับลิชชิ่ง.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2543). *จิตวิทยาเด็กพิเศษแนวคิดสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา

คณะศิลปศาสตร มหาวิทาลัยธรรมศาสตร์.

ศศิธร สังข์อู่. (2548). *ผลของการใช้เทคนิคตัวแบบ การชี้แนะ และการเสริมแรงทางบวกที่มีต่อพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กออทิสติกก่อนวัยเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา

มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมศักดิ์ ภูวิภาดารวรรณ. (2544). *การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการประเมินตามสภาพจริง*.

พิมพ์ครั้งที่ 4. เชียงใหม่ : เดอะโนว์เลจเซ็นเตอร์.

สรายุทธ เจริญสิทธิชัย.(2547). *ค่าใช้จ่ายและประสิทธิผลการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการศึกษาของเด็ก*

ออทิสติก กรณีศึกษาโรงเรียนสาธิตอนุบาลลอออุทิศ(ฝ่ายการศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัย

ราชภัฏสวนดุสิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร

การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2552). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภท*

และหลักเกณฑ์ของคณพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552. กรุงเทพฯ : สำนักงานบริหารงาน

การศึกษาพิเศษ.

สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2556). *คู่มือการใช้หลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะ*

แรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556. กรุงเทพฯ :

สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ.

สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2558). *ร่างหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม*

สำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2558. กรุงเทพฯ : สำนักงาน

บริหารงานการศึกษาพิเศษ.

สุจิตรพร สีสัน. (2550). *การพัฒนาการให้บริการในระยะเชื่อมต่อเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กที่มีความ*

ต้องการพิเศษจากระบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเข้าสู่ระบบโรงเรียน.

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). *การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินตามสภาพจริง*. กรุงเทพฯ :
 บั๊ค พอยท์.

Bow, G.F. (1995). *Birth to five : Early childhood special education*. 2nd ed. California :
 Wadsworth Publishing

Goodrich, H. (1997). Understanding rubrics. *Educational Leadership*, 54(4), 29.

Kerlinger, F.N. (1973). *Foundation of Behavioral Research*. New York : Holt Rinehand
 and Hinston.

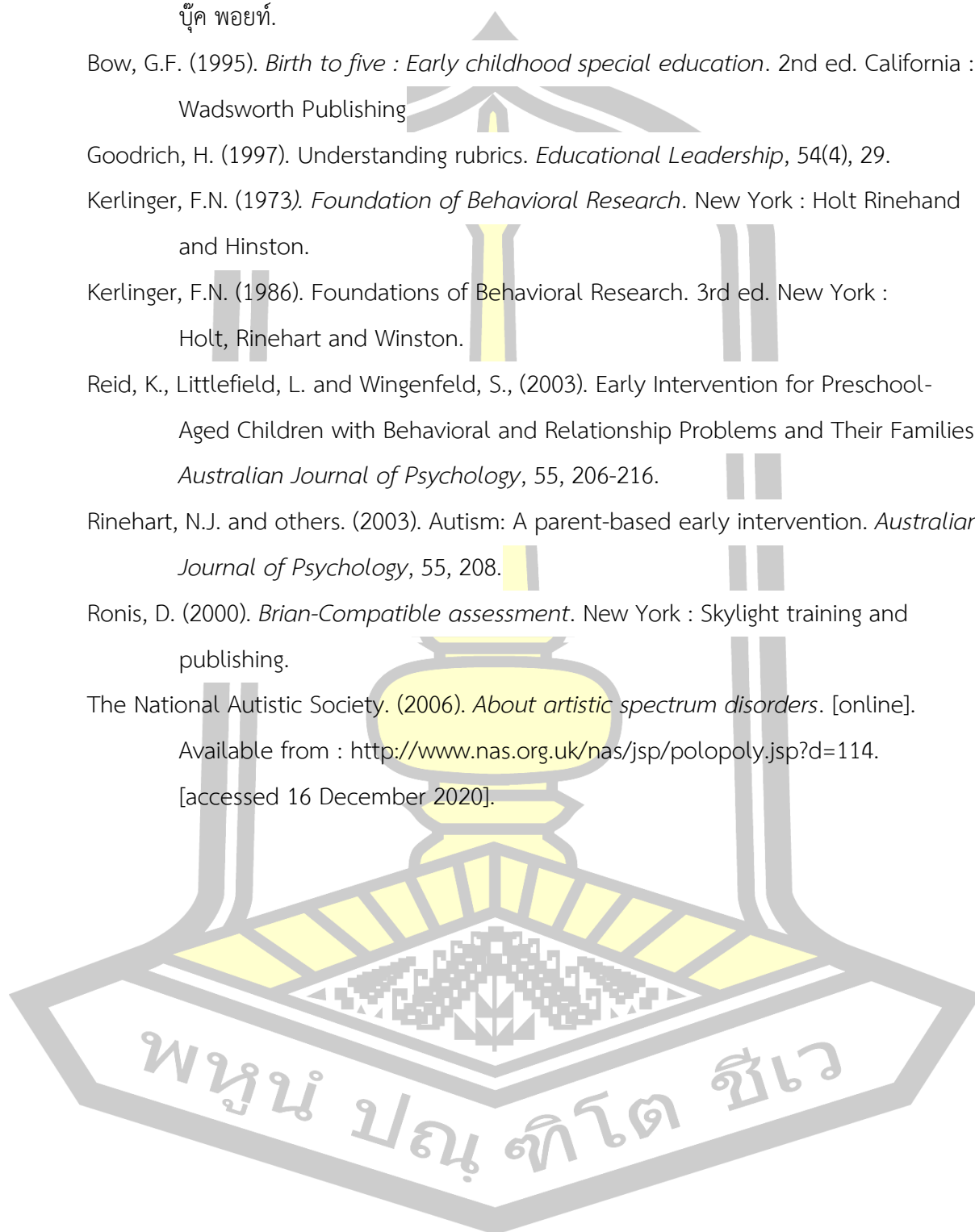
Kerlinger, F.N. (1986). *Foundations of Behavioral Research*. 3rd ed. New York :
 Holt, Rinehart and Winston.

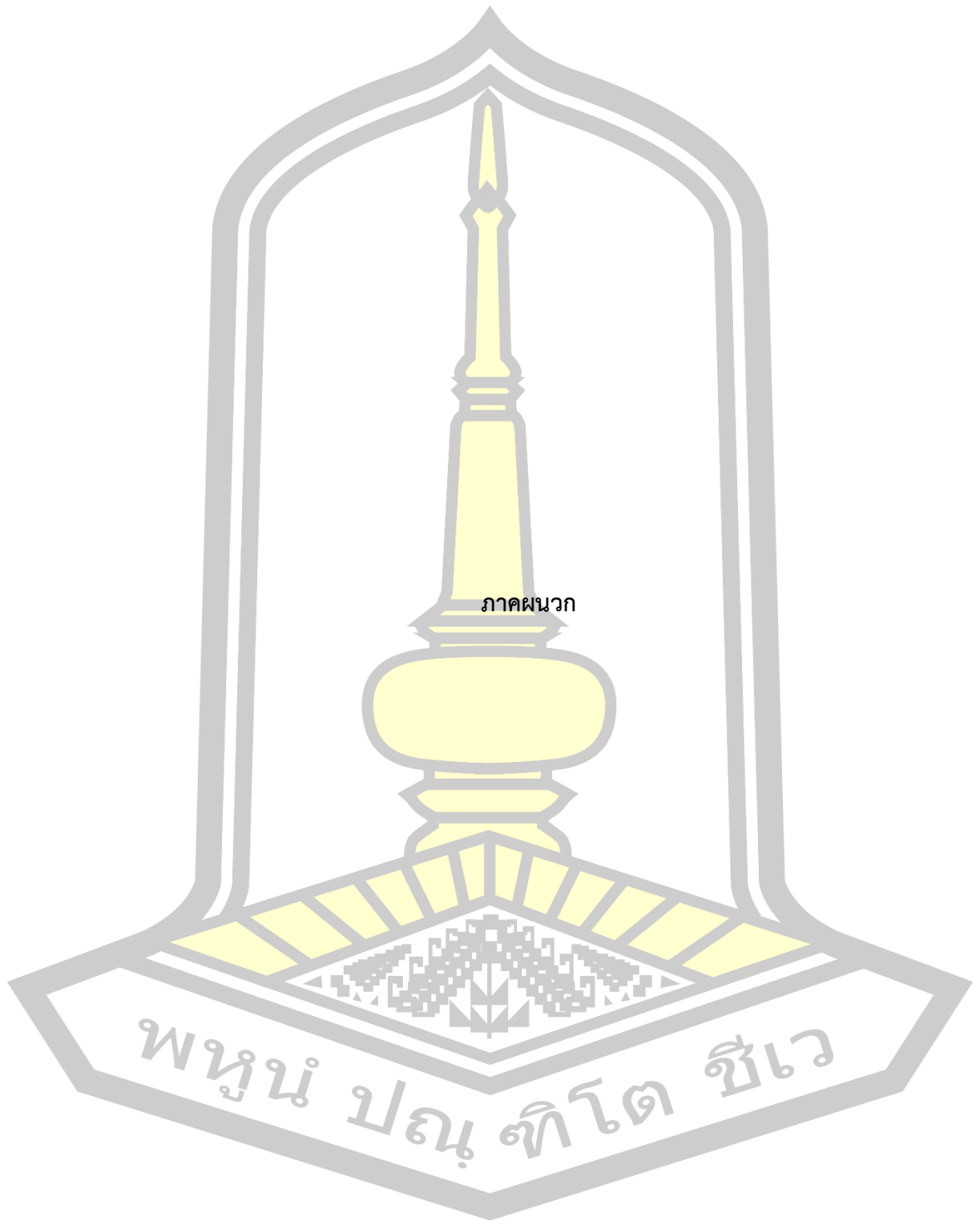
Reid, K., Littlefield, L. and Wingenfeld, S., (2003). Early Intervention for Preschool-
 Aged Children with Behavioral and Relationship Problems and Their Families.
Australian Journal of Psychology, 55, 206-216.

Rinehart, N.J. and others. (2003). Autism: A parent-based early intervention. *Australian
 Journal of Psychology*, 55, 208.

Ronis, D. (2000). *Brian-Compatible assessment*. New York : Skylight training and
 publishing.

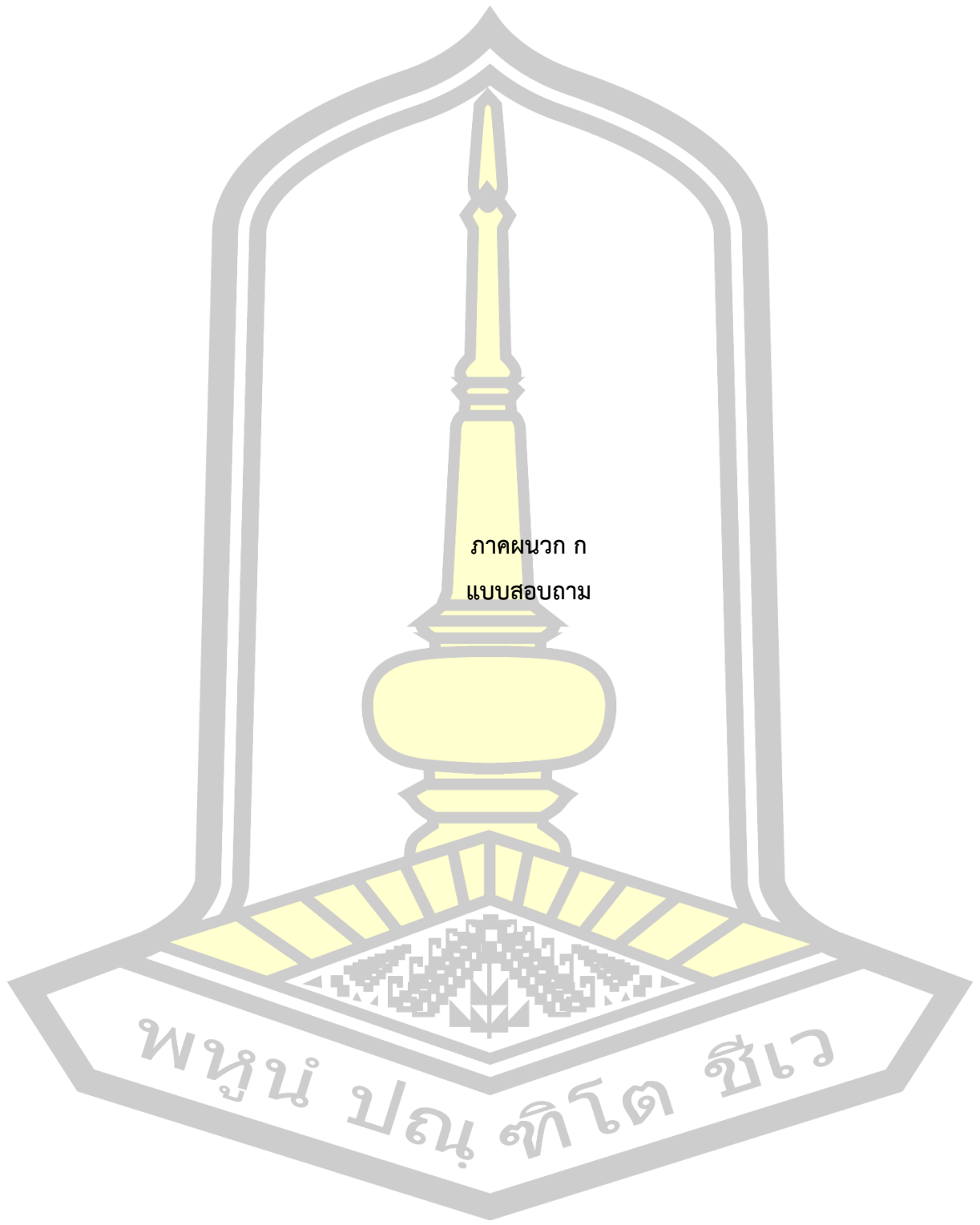
The National Autistic Society. (2006). *About artistic spectrum disorders*. [online].
 Available from : <http://www.nas.org.uk/nas/jsp/polopoly.jsp?d=114>.
 [accessed 16 December 2020].

ภาคผนวก

พหุมนุ ปณ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

พหุ ประยูร จิต ไชยวงษ์

รหัส □□ □ □ □□

แบบสอบถามรอบที่ 1

สำหรับการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติก
ในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นโดยมีความมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานและเพื่อหาคุณภาพแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. แบบสอบถาม เป็นคำถามปลายเปิดมีจำนวน 5 ข้อ

3. นิยามศัพท์เฉพาะ สำหรับแบบสอบถาม

เด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วนซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินั้นค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน

แบบประเมินความสามารถ หมายถึง แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกที่มีความสามารถใน 7 ทักษะการเรียนรู้ และการอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์ 7 ทักษะการเรียนรู้คือ 1) ทักษะกล้ามเนื้อขนาดใหญ่ 2) ทักษะกล้ามเนื้อขนาดเล็ก 3) ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน 4) ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา 5) ทักษะทางสังคม 6) ทักษะทางสติปัญญาหรือการเตรียมความพร้อมทางวิชาการ 7) ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กออทิสติก

การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา (เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1) ของเด็กออทิสติกที่พร้อมเปลี่ยนผ่านจากศูนย์การศึกษาพิเศษไปยังโรงเรียนเรียนร่วมตามรูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะต่างๆ ดังนี้ 1) ชั้นเรียนปกติเต็มวัน 2) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการปรึกษาหารือ 3) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการครูเดินสอน 4) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการสอนเสริม 5) ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ 6) ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ

4. ผู้วิจัยได้แนบข้อมูลสภาพปัจจุบัน/ปัญหาของแบบประเมินความสามารถเด็กออทิสติกมาพร้อมนี้ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ในการตอบแบบสอบถามของท่าน

5. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมต่อไป(ถ้าข้อใดที่ท่านตอบไม่ได้ให้ข้ามไปตอบข้อถัดไป) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ ที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม

ว่าที่ร้อยตรีหญิงสุรินทร์นา หมื่นปัดชา

นิสิตปริญญาโท

สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อคำถาม

ข้อที่ 1 ท่านคิดว่าเด็กออทิสติกที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนเรียนร่วม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีความสามารถใน 7 ทักษะการเรียนรู้เป็นอย่างไร คือ

- 1) ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่
- 2) ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก
- 3) ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน
- 4) ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา
- 5) ทักษะทางสังคม
- 6) ทักษะทางสติปัญญาหรือการเตรียมความพร้อมทางวิชาการ
- 7) ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กออทิสติก

1) ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2) ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3) ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

พญานุกุล ทัศนวิทย์

4) ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา

.....

.....

.....

.....

.....

5) ทักษะทางสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

6) ทักษะทางสติปัญญาหรือการเตรียมความพร้อมทางวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

7) ทักษะจำเป็นเฉพาะสำหรับเด็กออทิสติก

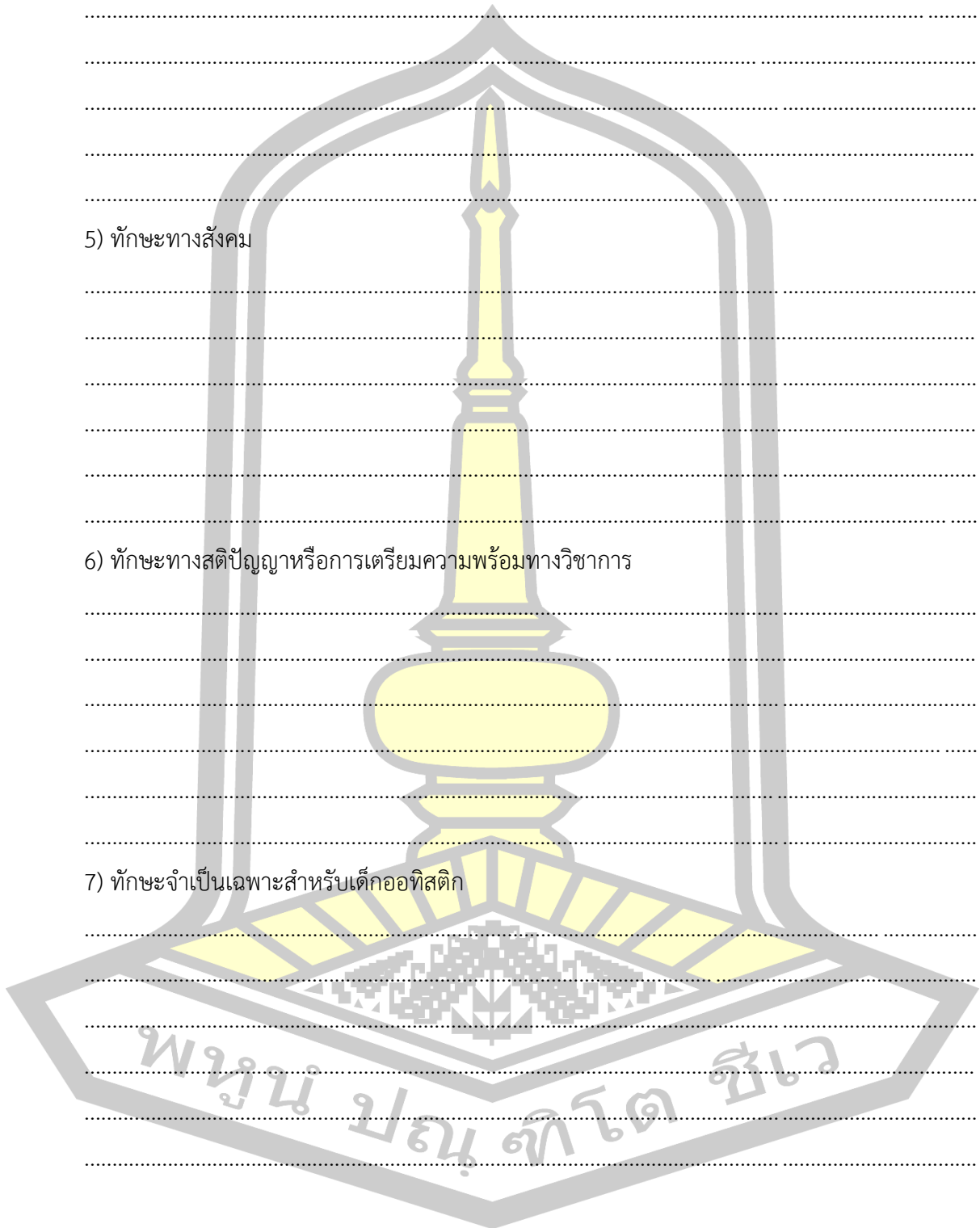
.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 3 ท่านคิดว่าเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินควรมีลักษณะเป็นอย่างไร(เช่น 0,1,2หรือ1,2,3,4,5 เป็นต้น)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 4 ท่านคิดว่าการเรียนร่วมของเด็กออทิสติกมีระบบการส่งต่อหรือไม่ ถ้ามีกรุณาอธิบายเพิ่มเติมหรือช่วยกรูณายกตัวอย่าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อ 5 ท่านคิดว่าเครื่องมือในการส่งต่อเด็กออทิสติกควรมีลักษณะเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

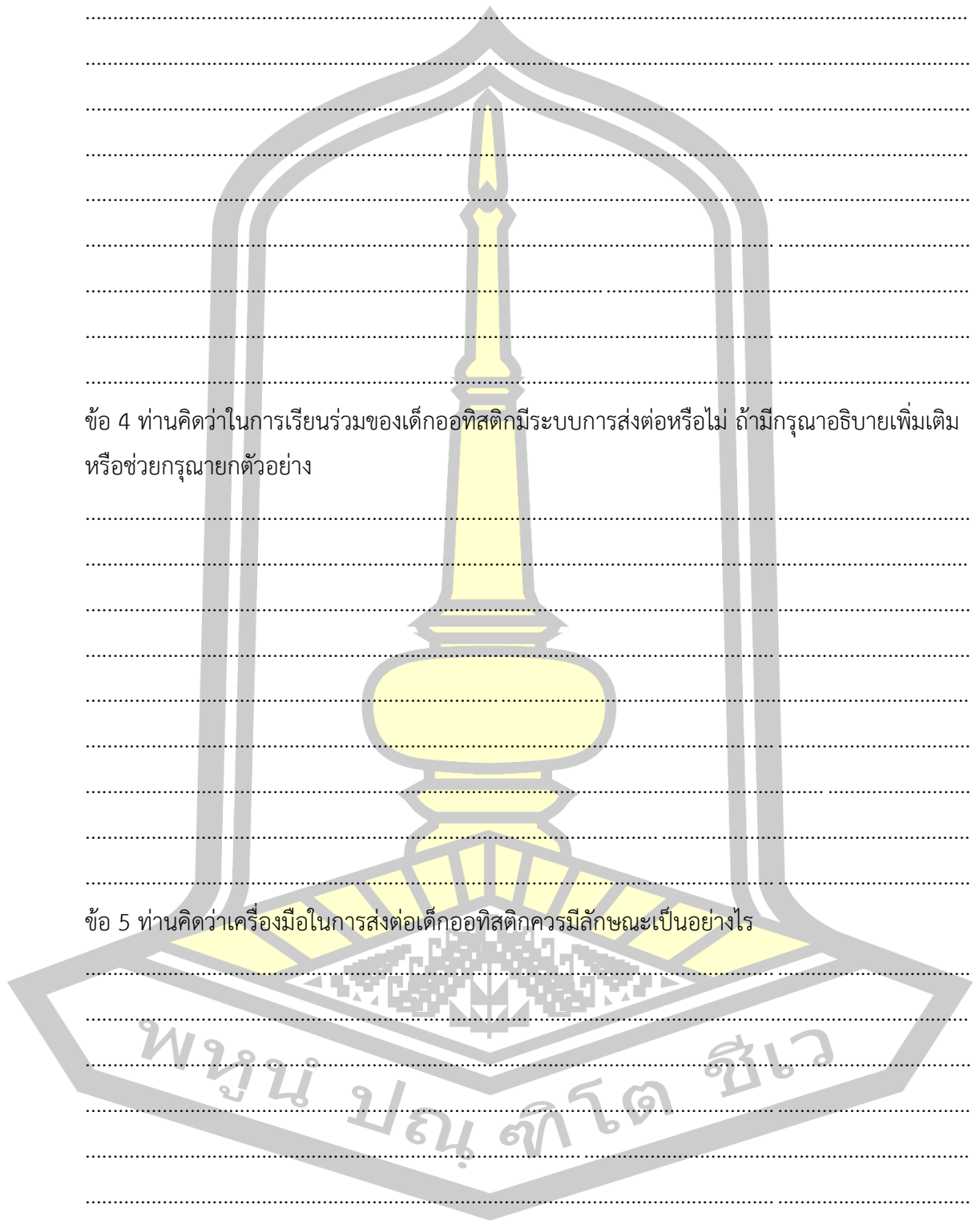
.....

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

เรื่อง สภาพปัจจุบัน/ปัญหาของแบบประเมินความสามารถเด็กออทิสติก

กลุ่มนักปฏิบัติ

คนที่ 1

ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5 มีโรงเรียนที่เรียนร่วมทั้งหมด 258 โรงเรียน มีการอบรมครูในการคัดกรองอย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน คัดกรองนักเรียนเพื่อทราบประเภทที่มีความเสี่ยงที่จะเป็นเด็กพิเศษครูจะพานักเรียนไปรับการตรวจร่วมกับนักจิตวิทยาที่โรงพยาบาลชุมชน ซึ่งเป็นโรงพยาบาลประจำอำเภอ และจะได้ทราบระดับ IQ เมื่อมีเกณฑ์ต่ำกว่าปกติ ครูก็จะจัดการเรียนการสอนโดยการจัดทำ IEP สำหรับเด็กออทิสติกซึ่งปัจจุบันยังไม่มีแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินระดับความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อวัดความสามารถที่ชัดเจนเช่น สามารถทำได้ 1 2 3 4 ...ต่อไปจะพัฒนาอะไร แบบนี้ในโรงเรียนเรียนร่วมยังไม่มีและอยากได้แบบประเมินที่ครูผู้ปกครอง ใช้ไปด้วยกันได้ ใช้ง่าย ไม่เป็นภาระ ถ้าเรามีแบบประเมินแบบนี้จะดีมากเลย

ผู้ให้สัมภาษณ์ ศึกษานิเทศก์การศึกษาพิเศษ วันที่สัมภาษณ์ 5 เมษายน 2560

คนที่ 2

ศูนย์การศึกษาพิเศษมีการประเมินเบื้องต้นในการรับเด็กออทิสติกเข้าเรียนเด็กบางคนได้รับการวินิจฉัยมาว่าเป็นเด็กออทิสติกแล้ว ครูก็จะมีการประเมินความสามารถขั้นพื้นฐานต่อ ปัญหาของแบบประเมินขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มคือ เป็นแบบประเมินที่หยาบๆ เช่น ทักษะวิชาการ ช่วงอายุ อยู่ในช่องเดียวกัน เด็กทำไม่ได้ทุกข้อซึ่งเป็นปัญหาต่อการหาจุดเด่นจุดด้อยในการจัดทำ IEP ซึ่งแต่ละปีจะนำปัญหามาปรับปรุงหลักสูตรทุกปี โดยครูศูนย์การศึกษาพิเศษร่วมกันปรับปรุง แนวทางการพัฒนาเครื่องมือถ้ามีการปรับเครื่องมือในจุดที่ขาดหายไปตรงตามหลักวิชาการก็เป็นสิ่งที่ดี

ผู้ให้สัมภาษณ์ ครูผู้สอนเด็กออทิสติก วันที่สัมภาษณ์ 5 เมษายน 2560

คนที่ 3

ศูนย์การศึกษาพิเศษมีการประเมินความสามารถในการรับเด็กออทิสติกตามหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ มีการประเมินสภาพแวดล้อมก่อนเป็นอันดับแรก ในกลุ่มเครือข่ายที่ 9 คือ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดร จังหวัดหนองคาย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นต้น มีการใช้แบบประเมินชุดเดียวกัน ทุกสิ้นปีการศึกษาจะดึงบุคลากรมาจัดทำแบบประเมินคือจะดูว่าพัฒนาการข้อไหนไม่ตรงก็จะปรับปัญหาของแบบประเมินขั้นพื้นฐานระดับคะแนนมีความยุ่งยาก 5 4 3 2 1 เพราะบางครั้งการ

ให้คะแนนอาจจะใช้ตามความรู้สึกครู ซึ่งความรู้สึกของครูมีขึ้นมีลง จึงอยากให้เกณฑ์การให้คะแนนแบบ ได้- ไม่ได้เลย หรือใช้ครูประมาณ 3 คน ในการให้คะแนนร่วมกัน แนวทางการพัฒนาเครื่องมือคืออยากได้ระดับการประเมินคือ ผ่าน –ไม่ผ่าน เพิ่มรายละเอียดที่ชัดเจน

ผู้ให้สัมภาษณ์ ครูผู้สอนเด็กออทิสติก วันที่สัมภาษณ์ 5 เมษายน 2560

คนที่ 4

ศูนย์การศึกษาพิเศษมีการประเมินความสามารถในการรับเด็กออทิสติกตามหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ของศูนย์การศึกษาทุกปีการศึกษาบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษร่วมกันจัดทำแบบประเมินคือจะดูว่าพัฒนาการข้อไหนไม่ตรงตามความสามารถของเด็กภายในศูนย์การศึกษาพิเศษก็จะปรับ ปัญหาของแบบประเมินขั้นพื้นฐานระดับคะแนนมี ความยุ่งยาก 5 4 3 2 1 เพราะที่ความไม่ชัดเจน จึงอยากได้เกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนและอยากได้ เรื่องเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มในหัวข้อรายการประเมินด้วย เด็กออทิสติกมีความสามารถด้านเทคโนโลยี

ผู้ให้สัมภาษณ์ ครูผู้สอนเด็กออทิสติก วันที่สัมภาษณ์ 5 เมษายน 2560

คนที่ 5

ศูนย์การศึกษาพิเศษมีการประเมินความสามารถในการรับเด็กออทิสติกตามหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ของศูนย์การศึกษาทุกปีการศึกษาบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษร่วมกันจัดทำพัฒนาแบบประเมิน ปรับหัวข้อประเมินให้ตรงกับความสามารถเด็กเพื่อจัดทำ IEP IIP ปัญหาของแบบประเมินขั้นพื้นฐานมีเฉพาะใช้ในการจัดการศึกษาช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเท่านั้น และมีความไม่ชัดเจน จึงอยากได้เกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนและอยากได้เรื่องเทคโนโลยี เข้ามาเพิ่มในหัวข้อรายการประเมินด้วย เด็กออทิสติกมีความสามารถด้านเทคโนโลยี

ผู้ให้สัมภาษณ์ ครูผู้สอนเด็กออทิสติก วันที่สัมภาษณ์ 5 เมษายน 2560

คนที่ 6

ศูนย์การศึกษาพิเศษมีการประเมินความสามารถขั้นพื้นฐานของเด็กออทิสติกโดยการใช้แบบประเมินตามหลักสูตรสถานศึกษาที่คณะครูร่วมกันจัดทำพัฒนาขึ้นมาตามหลักสูตรของการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งจะใช้ประเมินเพื่อจัดทำ IEP, IIP ในการเรียนการสอนระยะแรกเริ่มโดยการเรียนเป็นทักษะต่างๆ เช่น ทักษะกล้ามเนื้อ มัดใหญ่ ทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก ทักษะทางการพูด เป็นต้น ปัญหาที่พบคือแบบประเมินไม่ตรงกับ

ความสามารถของเด็กซึ่งเด็กมีความสามารถ ที่หลากหลาย แบบประเมินที่ใช้ประเมินความสามารถ เพื่อจัดรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลายหลายสำหรับเด็กออทิสติกนั้นยังไม่มี สิ่งที่เป็นแนวทางในการ พัฒนาเครื่องมือคือต้องการเครื่องมือที่มีความตรงกับความสามารถของเด็กออทิสติก ใช้ง่าย และเป็น ประโยชน์ต่อเด็กออทิสติกในการจัดการศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ ครูผู้สอนเด็กออทิสติก วันที่สัมภาษณ์ 5 เมษายน 2560

กลุ่มนักวิชาการ

คนที่ 7

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติก ยังไม่มีแบบประเมินความสามารถที่ชี้ชัดว่า นักเรียน มีความสามารถระดับใดที่ครูต้องจัดการเรียนการสอนโดยการจัดทำ IEP ปัจจุบันในประเทศไทยยังไม่มีแบบประเมินที่ใช้ในการประเมินระดับความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อวัดความสามารถที่ชัดเจน ในโรงเรียนเรียนร่วม ปัญหาของแบบประเมินตามหลักสูตรระยะแรกเริ่มเป็นแบบประเมินพัฒนาการที่ ใช้หาจุดเด่นจุดด้อยเพื่อจัดการศึกษาระยะแรกเริ่มเท่านั้น แบบประเมินความสามารถเพื่อการเปลี่ยน ผ่านการจัดรูปแบบการเรียนร่วมยังไม่มี ถ้ามีการพัฒนา/สร้างแบบประเมินความสามารถในการจัด การศึกษาก็เป็นสิ่งที่ดี

ผู้ให้สัมภาษณ์ นักวิชาการด้านการศึกษาพิเศษ วันที่สัมภาษณ์ 4 เมษายน 2560

คนที่ 8

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติก ปัจจุบันยังไม่มีแบบประเมินความสามารถที่ใช้ใน การประเมินระดับความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อวัดความสามารถเพื่อจัดการเรียนการสอนใน รูปแบบการเรียนร่วมในลักษณะต่างๆ คือ

1. ชั้นเรียนปกติเต็มวัน
2. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการปรึกษาหารือ
3. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการครูเดินสอน
4. ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการสอนเสริม
5. ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ
6. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ

เด็กออทิสติกเป็นเด็กที่มีความสามารถถ้ามีการประเมินความสามารถหาจุดเด่นจุดด้อย จัดทำ IEP IIP ตามทักษะที่จำเป็นกับความพร้อมในการเข้าเรียนเรียนร่วมจะเป็นสิ่งที่ดีมากต่อการจัด การศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์ นักวิชาการด้านการศึกษาพิเศษ วันที่สัมภาษณ์ 4 เมษายน 2560

รหัส □□ □ □ □□

แบบสอบถาม (รอบที่ 2)

สำหรับการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาระดับพื้นฐาน
(ร่าง) แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาระดับพื้นฐาน

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับเพื่อให้ท่านแสดงความคิดเห็นว่า รายการประเมินและเกณฑ์การประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาระดับพื้นฐานและมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

2. การตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความเหมาะสมตามความคิดเห็นของท่าน ในแต่ละรายการประเมินและเกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนรูบริก 3 ระดับ ของความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาระดับพื้นฐาน

3. นิยามศัพท์เฉพาะ สำหรับแบบสอบถาม

เด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วนซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินั้นค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน

แบบประเมินความสามารถ หมายถึง แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกที่มีความสามารถใน 7 ทักษะการเรียนรู้ และการอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์ 7 ทักษะการเรียนรู้คือ 1) ทักษะกล่อมเนื้อมัดใหญ่ 2) ทักษะกล่อมเนื้อมัดเล็ก 3) ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน 4) ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา 5) ทักษะทางสังคม 6) ทักษะทางสติปัญญาหรือการเตรียมความพร้อมทางวิชาการ การศึกษาระดับพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา(เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1) ของเด็กออทิสติกที่พร้อมเปลี่ยนผ่านจากศูนย์การศึกษาพิเศษไปยังโรงเรียนเรียนร่วมตามรูปแบบการเรียนร่วมในลักษณะต่างๆ ดังนี้ 1) ชั้นเรียนปกติเต็มวัน 2) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการปรึกษาหารือ 3) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการครูเดินสอน 4) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการสอนเสริม 5) ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ 6) ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ

4. ผู้วิจัยได้แนบข้อมูลสภาพปัจจุบัน/ปัญหาของแบบประเมินความสามารถเด็กออทิสติกมาพร้อมนี้ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ในการตอบแบบสอบถามของท่าน

5. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาระดับพื้นฐานในภาพรวมต่อไป(ถ้าข้อใดที่ท่านตอบไม่ได้ให้ข้ามไปตอบข้อถัดไป)

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ ที่กรุณา
สละเวลาตอบแบบสอบถาม

ว่าที่ร้อยตรีหญิงสุรินทร์นา หมื่นปัดชา

นิสิตปริญญาโท

สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน
แบบประเมิน ติดตาม ผลการศึกษาเด็กที่ได้รับการวินิจฉัยแล้วว่าเป็นบุคคลออทิสติก เพื่อได้เป้าหมาย
การศึกษา ส่งต่อไปยังโรงเรียนเรียนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล IEP ออกแบบ
การจัดการศึกษารายบุคคล IIP หาจุดเด่น จุดด้อย และจัดการศึกษาตามกระบวนการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วม โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน ด้านพัฒนาการและด้านวิชาการ ซึ่ง
รูปแบบการจัดการศึกษาของเด็กออทิสติกในโรงเรียนเรียนร่วม กรรวิภาร์ หงส์งาม (2553 : 9-10)

1. ด้านพัฒนาการ จำนวนทั้งหมด10.....ข้อ
2. ด้านวิชาการ จำนวนทั้งหมด30.....ข้อ
 - 2.1 การอ่าน จำนวน10.....ข้อ
 - 2.2 การเขียน จำนวน10.....ข้อ
 - 2.3 คณิตศาสตร์ จำนวน10.....ข้อ

ระดับความสามารถ
2 = ทำได้ด้วยตนเอง
1 = ทำได้โดยครูกระตุ้น
0 = ทำไม่ได้

พูน ปณ ทิโต ชีเว

แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชื่อ.....

วันที่ประเมิน..... อายุ..... ปี..... เดือน.....

ลักษณะความพิการ.....

คำชี้แจง

ตอนที่ 1 ผู้ประเมินขีดเครื่องหมายถูกลงในช่องระดับความสามารถตามความสามารถจริงของผู้รับการประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานเริ่มประเมิน

1. แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานเริ่มประเมินจากอายุ 6 ปี ขึ้นไป
2. แบบประเมินฉบับนี้สามารถใช้ได้กับผู้รับการประเมินประเภทเด็กออทิสติก
3. กรณีผู้รับการประเมินมีข้อจำกัดของสภาพความพิการจนไม่สามารถพัฒนาตามพัฒนาการที่คาดหวังได้ให้ลดอายุลงมาตามพัฒนาการ
4. ระดับความสามารถระดับที่ 2 ถือว่า ผ่าน

ตอนที่ 2 อธิบายข้อจำกัดหรือความจำเป็นเฉพาะของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกณฑ์ระดับความสามารถ

- 2 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- 1 หมายถึง ทำได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน
- 0 หมายถึง ทำไม่ได้เลย

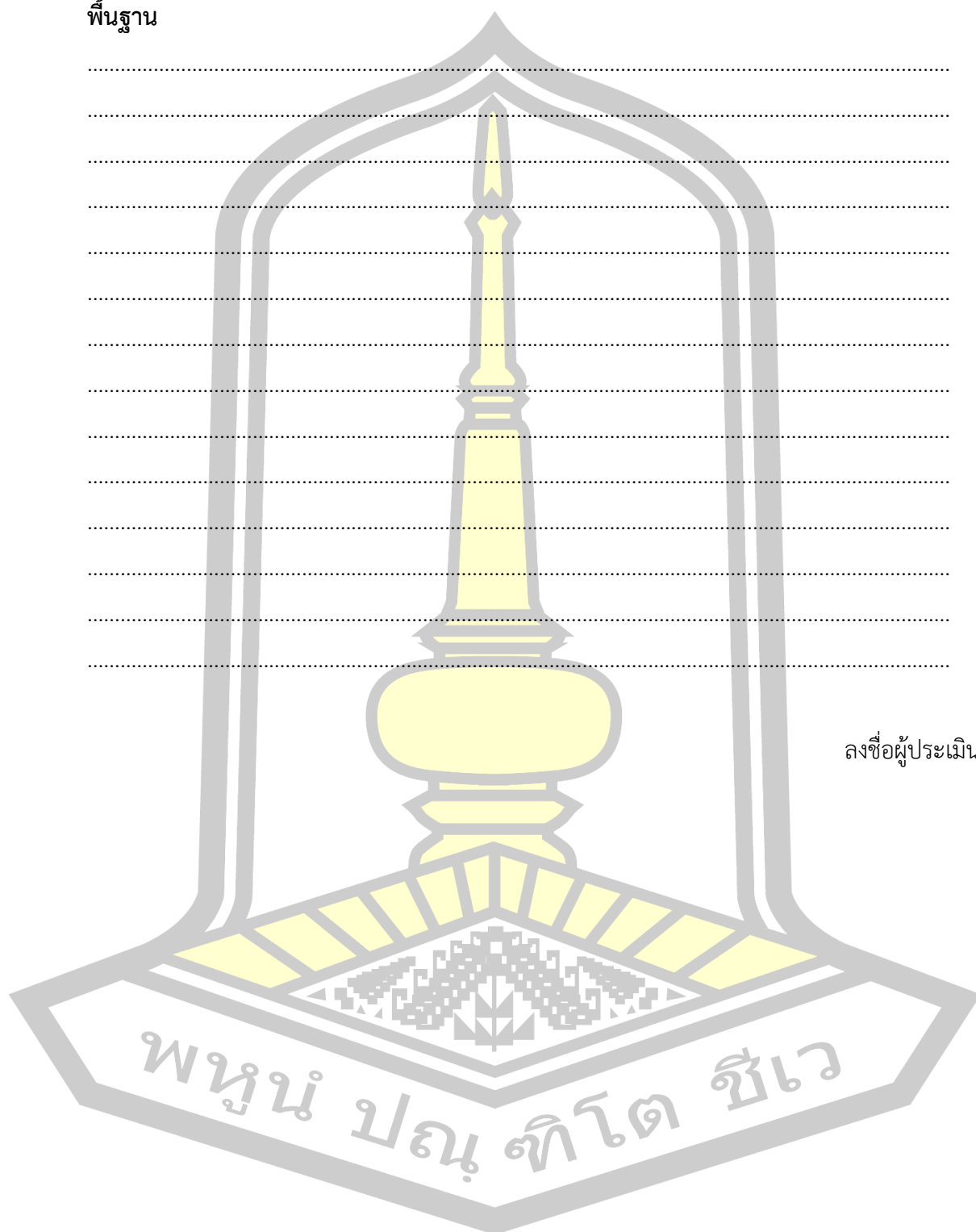
พูนุ ปณ ทิโต ชีเว

ตอนที่ 1 ผู้ประเมินขีดเครื่องหมายถูกลงในช่องระดับความสามารถตามความสามารถจริงของผู้รับการประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานเริ่มประเมิน

ความสามารถขั้นพื้นฐาน	ระดับความสามารถ		
	2	1	0
ด้านพัฒนาการ			
- ร่าเริงแจ่มใส อารมณ์ดี			
- พูดคุยกับเพื่อน			
- สบตาผู้อื่น			
- เล่นกับเพื่อน			
- แสดงความเคารพด้วยการไหว้			
- รู้จักรอคอย			
- อยู่ร่วมกับเพื่อนได้			
- รู้จักแบ่งปัน			
- รู้จักขอโทษ			
- รู้จักให้อภัย			
ด้านวิชาการ			
1. การอ่าน			
- อ่านออกเสียงพยัญชนะ ก-ฮ ได้			
- อ่านออกเสียงสระง่ายๆได้			
- อ่านออกเสียงวรรณยุกต์ได้			
- อ่านเป็นคำง่ายๆได้			
- อ่านเรื่องจากภาพได้			
- อ่านสะกดคำได้			
- อ่านประโยคสั้นๆได้			
- อ่านนิทานภาษาอังกฤษง่ายๆได้			
- อ่าน A-Z ได้			
- อ่านนิทานจบเป็นเล่มเล็กได้			

ความสามารถขั้นพื้นฐาน	ระดับความสามารถ		
	2	1	0
ด้านวิชาการ			
2. การเขียน			
- เขียนพยัญชนะ ก-ฮ ได้			
- เขียนสระง่ายๆได้			
- เขียนวรรณยุกต์ได้			
- เขียนชื่อตนเองได้			
- เขียนคำง่ายๆได้			
- เขียนประโยคบอกเล่าง่ายๆได้			
- เขียนประโยคคำถามง่ายๆได้			
- เขียนตามคำบอกได้			
- เขียนโดยการลอกบนกระดานได้			
- เขียนโดยจับดินสอได้อย่างถูกวิธี			
3. คณิตศาสตร์			
- เขียนตัวเลข1-10 ได้			
- เขียนสัญลักษณ์ 1-10 ได้			
- จับคู่สิ่งของที่สัมพันธ์กันได้			
- บอกและเปรียบเทียบจำนวน1-10 ได้			
- บอกและเปรียบเทียบน้ำหนักของสิ่งของได้			
- บอกและเปรียบเทียบความสูงได้			
- บอกและเปรียบเทียบพื้นผิวได้			
- บอกมากกว่า น้อยกว่าได้			
- บอกเล็กใหญ่ได้			
- บอกคำตรงข้ามได้			

ตอนที่ 2 อธิบายข้อจำกัดหรือความจำเป็นเฉพาะของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้น
พื้นฐาน

ลงชื่อผู้ประเมิน

รหัส □□ □ □ □□

แบบสอบถาม (รอบที่ 3)

สำหรับการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน
แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ เพื่อให้ท่านแสดงความคิดเห็นว่า รายการประเมินและเกณฑ์การประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

2. การตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความเหมาะสมตามความคิดเห็นของท่าน ในแต่ละรายการประเมินและเกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนรูบริก 3 ระดับ ของความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. นิยามศัพท์เฉพาะ สำหรับแบบสอบถาม

เด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วน ซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินี้ค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน

แบบประเมินความสามารถ หมายถึง แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกที่มีความสามารถใน 7 ทักษะการเรียนรู้ และการอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์ 7 ทักษะการเรียนรู้คือ 1) ทักษะกลั่นแอมัดใหญ่ 2) ทักษะกลั่นแอมัดเล็ก 3) ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน 4) ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา 5) ทักษะทางสังคม 6) ทักษะทางสติปัญญาหรือการเตรียมความพร้อมทางวิชาการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา(เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1) ของเด็กออทิสติกที่พร้อมเปลี่ยนผ่านจากศูนย์การศึกษาพิเศษไปยังโรงเรียนเรียนร่วมตามรูปแบบการเรียนรู้ร่วมในลักษณะต่างๆ ดังนี้ 1) ชั้นเรียนปกติเต็มวัน 2) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการปรึกษาหารือ 3) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการครูเดินสอน 4) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการสอนเสริม 5) ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ 6) ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ

4. ผู้วิจัยได้แนบข้อมูลสภาพปัจจุบัน/ปัญหาของแบบประเมินความสามารถเด็กออทิสติกมาพร้อมนี้ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ในการตอบแบบสอบถามของท่าน

5. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมต่อไป(ถ้าข้อใดที่ท่านตอบไม่ได้ให้ข้ามไปตอบข้อถัดไป)

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านได้โปรดส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ ที่
กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม

ว่าที่ร้อยตรีหญิงสุรินทร์นา หมั่นปัดชา

นิสิตปริญญาโท

สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับใช้จริง)

ชื่อ.....

วันที่ประเมิน..... อายุ..... ปี..... เดือน.....

ลักษณะความพิการ.....

คำชี้แจง

จำนวนรายข้อแบบประเมินมีทั้งหมด 30 ข้อ ดังนี้

ด้านพัฒนาการ จำนวนทั้งหมด9.....ข้อ

ด้านวิชาการ จำนวนทั้งหมด21.....ข้อ

การอ่าน จำนวน7.....ข้อ

การเขียน จำนวน7.....ข้อ

คณิตศาสตร์ จำนวน7.....ข้อ

เกณฑ์ระดับความสามารถ

2 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง

1 หมายถึง ทำได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน

0 หมายถึง ทำไม่ได้เลย

ตอนที่ 1 ผู้ประเมินขีดเครื่องหมายถูกลงในช่องระดับความสามารถตามความสามารถจริงของผู้รับ

การประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานเริ่มประเมิน

1. แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานเริ่มประเมินจากอายุ 6 ปี ขึ้นไป

2. แบบประเมินฉบับนี้สามารถใช้ได้กับผู้รับการประเมินประเภทเด็กออทิสติก

3. กรณีผู้รับการประเมินมีข้อจำกัดของสภาพความพิการจนไม่สามารถพัฒนาตามพัฒนาการที่คาดหวังได้ให้ลดอายุลงมาตามพัฒนาการ

4. ระดับความสามารถระดับที่ 2 ถือว่า ผ่าน

ตอนที่ 2 อธิบายข้อจำกัดหรือความจำเป็นเฉพาะของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 ผู้ประเมินขีดเครื่องหมายถูกลงช่องระดับความสามารถตามความสามารถจริงของผู้รับการประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานเริ่มประเมิน

ข้อที่	ความสามารถขั้นพื้นฐาน	ระดับความสามารถ		
		2	1	0
ด้านพัฒนาการ				
1	รำเรียงแจ่มใส อารมณ์ดี			
2	พูดคุยกับเพื่อน			
3	สบตาผู้อื่น			
4	เล่นกับเพื่อน			
5	แสดงความเคารพด้วยการไหว้			
6	รู้จักรอคอย			
7	อยู่ร่วมกับเพื่อนได้			
8	รู้จักแบ่งปัน			
9	รู้จักขอโทษ			
ด้านวิชาการ				
1. การอ่าน				
1	อ่านออกเสียงพยัญชนะ ก-ฮ ได้			
2	อ่านออกเสียงสระง่ายๆได้			
3	อ่านออกเสียงวรรณยุกต์ได้			
4	อ่านเป็นคำง่ายๆได้			
5	อ่านเรื่องจากภาพได้			
6	อ่านสะกดคำได้			
7	อ่านประโยคสั้นๆได้			
2. การเขียน				
1	เขียนพยัญชนะ ก-ฮ ได้			
2	เขียนสระง่ายๆได้			
3	เขียนวรรณยุกต์ได้			
4	เขียนชื่อตนเองได้			

แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ เพื่อให้ท่านแสดงความคิดเห็นว่า รายการประเมินและเกณฑ์การประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

2. การตอบแบบสอบถาม ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความเหมาะสมตามความคิดเห็นของท่าน ในแต่ละรายการประเมินและเกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนรูบริก 3 ระดับ ของความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. นิยามศัพท์เฉพาะ สำหรับแบบสอบถาม

เด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติของระบบการทำงานของสมองบางส่วน ซึ่งส่งผลต่อความบกพร่องทางพัฒนาการด้านภาษา ด้านสังคมและการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมีข้อจำกัดด้านพฤติกรรม หรือมีความสนใจจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความผิดปกตินี้ค้นพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน

แบบประเมินความสามารถ หมายถึง แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกที่มีความสามารถใน 7 ทักษะการเรียนรู้ และการอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์ 7 ทักษะการเรียนรู้คือ 1) ทักษะกลั่นเนื้อมัดใหญ่ 2) ทักษะกลั่นเนื้อมัดเล็ก 3) ทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน 4) ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา 5) ทักษะทางสังคม 6) ทักษะทางสติปัญญาหรือการเตรียมความพร้อมทางวิชาการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา(เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1) ของเด็กออทิสติกที่พร้อมเปลี่ยนผ่านจากศูนย์การศึกษาพิเศษไปยังโรงเรียนเรียนร่วมตามรูปแบบการเรียนร่วมในลักษณะต่างๆ ดังนี้ 1) ชั้นเรียนปกติเต็มวัน 2) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการปรึกษาหารือ 3) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการครูเดินสอน 4) ชั้นเรียนปกติเต็มวันและมีบริการสอนเสริม 5) ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ 6) ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ

4. ผู้วิจัยได้แนบข้อมูลสภาพปัจจุบัน/ปัญหาของแบบประเมินความสามารถเด็กออทิสติกมาพร้อมนี้ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ในการตอบแบบสอบถามของท่าน

5. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมต่อไป(ถ้าข้อใดที่ท่านตอบไม่ได้ให้ข้ามไปตอบข้อถัดไป)

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ที่ท่านได้โปรดส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม

ว่าที่ร้อยตรีหญิงสุรินทร์นา หมื่นปัดชา
นิสิตปริญญาโท

สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

การใช้แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น
เหมาะสำหรับครูผู้สอนเด็กออทิสติกโดยตรงในศูนย์การศึกษาพิเศษและโรงเรียนเรียนร่วม
สิ่งสำคัญครูผู้สอนต้องศึกษาคู่มืออย่างละเอียด และนำไปใช้ให้ถูกต้องตามกระบวนการที่กำหนดไว้
ซึ่งจะได้ถึงคุณภาพและผลที่ได้มาจริง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้ คงจะเป็นประโยชน์สำหรับครูและผู้เกี่ยวข้องกับ
เด็กออทิสติกทุกคน ที่มีความสนใจและนำแบบประเมินฉบับนี้ไปใช้เป็นประโยชน์กับการสอนเพื่อเพิ่ม
ทักษะแก่เด็กออทิสติกต่อไป

สุรินทร์นา หมื่นปัดชา

นิสิตปริญญาโท สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

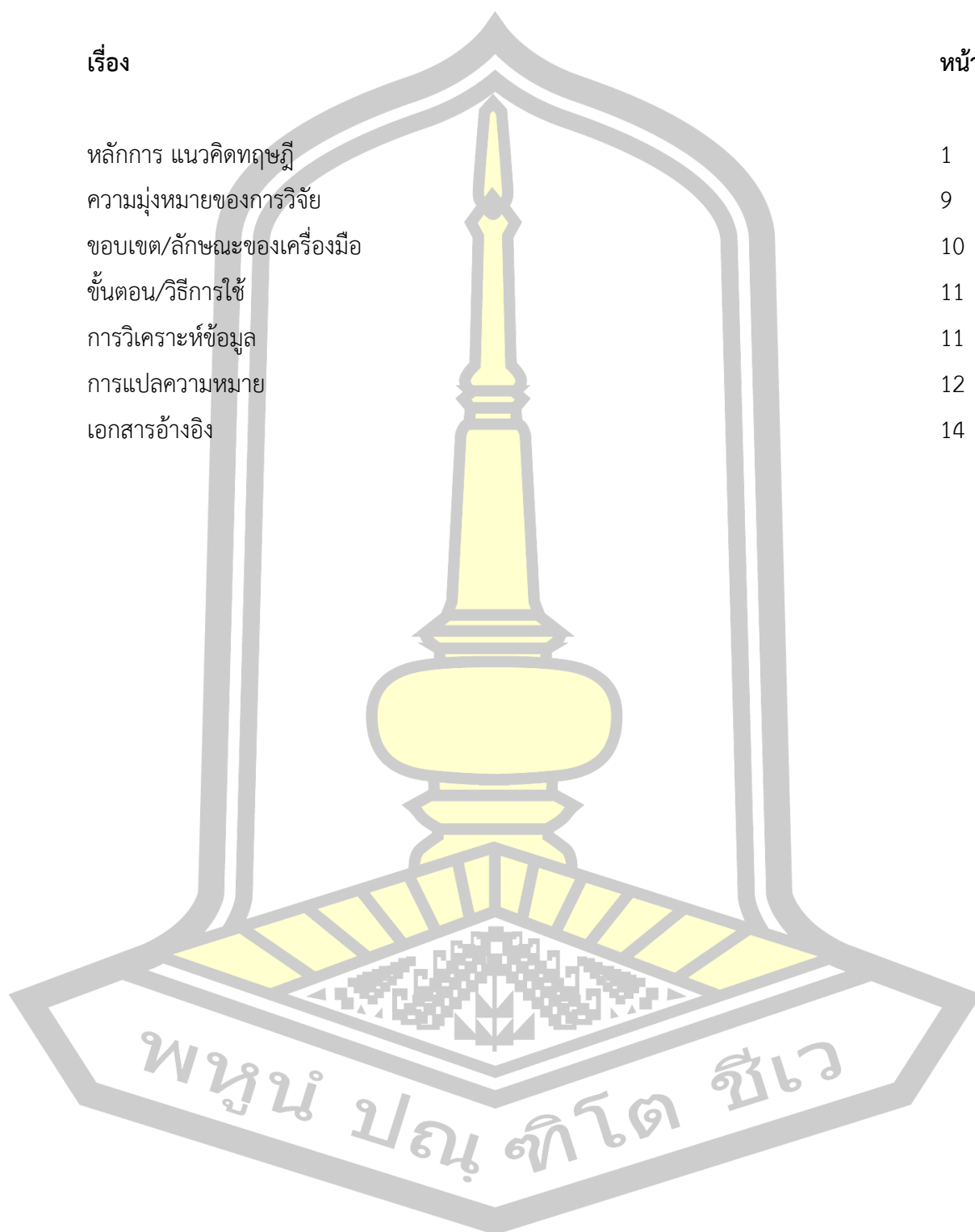

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

หลักการ แนวคิดทฤษฎี	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	9
ขอบเขต/ลักษณะของเครื่องมือ	10
ขั้นตอน/วิธีการใช้	11
การวิเคราะห์ข้อมูล	11
การแปลความหมาย	12
เอกสารอ้างอิง	14

หลักการ แนวคิดทฤษฎี

ความหมายของเด็กออทิสติก

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้คำนิยามของเด็กออทิสติกตามประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้พบซึ่งแตกต่างกันไป ดังนี้

คณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ร่วมกับกลุ่มงานจิตเวชเด็กและวัยรุ่นสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข (2546 : 11) ให้ความหมายเด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าทางด้านสังคม การสื่อความหมายและจินตนาการ แสดงให้เห็นโดยการมีพฤติกรรมที่ผิดปกติไปจากเด็กวัยเดียวกัน

เพ็ญแข ลิ้มศิลา (2540 : 1) ให้ความหมายเด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติและความล่าช้าทางพัฒนาการด้านสังคม ด้านการสื่อความหมาย ภาษา และการมีจินตนาการ ซึ่งมีสาเหตุเกี่ยวข้องกับความผิดปกติทางกายภาพ เนื่องจากมีหน้าที่ของสมองบางส่วนทำงานผิดปกติไป

วันเพ็ญ บุญประกอบ (2539 : 131) ให้ความหมายเด็กออทิสติก หมายถึง เป็นโรคที่เกิดจากความผิดปกติของสมองส่วนกลางหลายอย่างในที่ต่าง ๆ กันและอาจพบความแตกต่างของความบกพร่องต่างกันไปได้ในแต่ละคน

ศูนย์จิตวิทยาเด็ก กระทรวงสาธารณสุข (2539 : 1) ให้ความหมายเด็กออทิสติก หมายถึง เป็นความผิดปกติที่แสดงให้เห็นตั้งแต่ก่อน 30 เดือน เด็กที่เป็นโรคนี้อาจมีความบกพร่องในด้านความสัมพันธ์ต่อบุคคลอื่น ไม่รับรู้ไม่สนใจต่อความรู้สึกผู้อื่นแบบเด็กทั่วไป มีปัญหาทางด้านความเข้าใจ การใช้ภาษา ทำทางและคำพูด

วินิตดา ปิยะศิลป์ (2537 : 10) ให้ความหมายเด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการช้ากว่าเด็กทั่วไป โดยเฉพาะพัฒนาการทางด้านภาษา การพูด การแสดงท่าทางที่บอกถึงความหมายต่าง ๆ ส่งผลกระทบขัดขวางพัฒนาการด้านอื่น ๆ ด้วย

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 143) ให้ความหมายเด็กออทิสติก หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องอย่างรุนแรงในการสื่อความหมาย พฤติกรรม สังคม และเรียนรู้ ความบกพร่องมักเกิดขึ้นในวัยเด็ก เด็กเหล่านี้จะมีปัญหาในการใช้ความคิด สติปัญญา การรับรู้ ซึ่งเป็นผลให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้ดี ขาดความเข้าใจในวิชาที่เรียน มีปัญหาในการสื่อสารและการคบเพื่อน

สมาคมส่งเสริมความรู้เด็กชาวอเมริกันและจิตเวชเด็กวัยรุ่น (American Academy of Child and Adolescent Psychiatry 2005 : 1) ได้ให้แนวทางเกี่ยวกับการบ่งชี้บุคคลที่เป็นออทิสติกไว้ โดยระบุว่า อาการออทิสติกสามารถพบได้ก่อนอายุ 30 เดือน หรือจนถึง 3 ขวบ ผู้ปกครองจะพบว่า

เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กแล้วบางครั้งดูเหมือนจะมีลักษณะของเด็กหูหนวก นั่นคือ ยังไม่พูด หรือไม่ยอมให้กอดหรือใกล้ชิด และพยายามหลีกเลี่ยงการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ

สมาคมเด็กออทิสติกแห่งชาติ (The National Autistic Society 2006 : 1) ได้อธิบายลักษณะของเด็กออทิสติกไว้ว่า เด็กเหล่านี้ไม่ใช่เป็นผู้มีบกพร่องทางร่างกาย ด้วยเหตุที่ลักษณะของความบกพร่องนี้ไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตา จึงทำให้มีความยากลำบากในการสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กออทิสติก แต่ความผิดปกติเกี่ยวกับออทิสติกทั้งหลายนั้นประมาณว่ามีมากกว่า 500,000 ครอบครัวในประเทศอังกฤษ

สรุป เด็กออทิสติกเป็นเด็กที่มีความผิดปกติบางส่วนของสมองซึ่งส่งผลกระทบต่อในด้านของพฤติกรรมของเด็ก ทั้งในด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การรับรู้ การสื่อความหมาย ภาษาจินตนาการ มีความสนใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากเกินไปและจะแสดงพฤติกรรมซ้ำ ๆ ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นแต่ละคนไม่เหมือนกัน อันเป็นผลมาจากการทำงานของสมองบางส่วนที่บกพร่องไป

ลักษณะของเด็กออทิสติก

เด็กออทิสติกมีลักษณะความบกพร่องหลายรูปแบบ แต่ละคนอาจจะไม่เหมือนกันซึ่งลักษณะของเด็กออทิสติก มีดังนี้

วงเดือน เดชะรินทร์ 2546 (8 - 9) แบ่งลักษณะตามความบกพร่องของเด็กออทิสติก ดังนี้

1. มีความบกพร่องด้านมนุษยสัมพันธ์ เด็กมีความบกพร่องในการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่มองสบตา ไม่แสดงออกทางสีหน้า กิริยาหรือท่าทาง จึงไม่สามารถทำงานร่วมกับใครได้ เล่นกับเพื่อนไม่เป็น มักจะอยู่ในโลกของตนเอง โดยอาการออทิสติกจะแตกต่างตามพัฒนาการตามวัยดังนี้

1.1 วัยทารกแรกเกิด เด็กจะไม่ชอบให้อุ้ม ไม่กอดคอเวลาอุ้ม ไม่สบตา ไม่มองหน้า ไม่สนใจถามหา

1.2 วัยอายุ 3 - 6 ปี เด็กจะไม่สนใจเล่นกับเพื่อน ไม่รับรู้อารมณ์คนอื่น ไม่สนใจใครไม่มองหน้าอาจเข้าหาคนบ้างแต่ก็เพื่อให้หยิบสิ่งของให้ ไม่สามารถสร้างความผูกพันได้ เมื่อกลัวหรือตีใจจะไม่เข้าหาคนเลี้ยง

1.3 วัยอายุ 6 - 9 ปี เด็กกลุ่มนี้มีพัฒนาการช้ามาก โดยเฉพาะเรื่องภาษา การพูดสื่อความหมายกับบุคคลอื่น พัฒนาการด้านสังคม กล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก การเรียนรู้เพราะผลจากการไม่ได้พัฒนาการด้านภาษาและสังคมตั้งแต่เด็กจะขัดขวางพัฒนาการด้านอื่นๆ แต่อย่างไรเด็กก็สามารถเรียนรู้ได้

2. มีความบกพร่องของการสื่อสาร พบว่าเด็กออทิสติกประมาณ 50 % ที่มีปัญหาในเรื่องการพูด ไม่เข้าใจภาษาพูด การตอบสนองต่อเสียงผิดไปจากปกติ แสดงอาการคล้ายเด็กหูหนวก จะไม่พูดถึงเรื่องราวผู้อื่น ลักษณะการพูดจะเป็นการพูดซ้ำ ๆ เรื้อย ๆ เมื่อเด็กเริ่มพูดได้ มักจะพูดน้อย ชอบถามมากกว่า การออกเสียงราบเรียบ ไม่มีเสียงสูงเสียงต่ำ ใช้คำที่มีความหมายเฉพาะตัวแต่ผู้อื่นไม่เข้าใจ มักเลียนแบบคำพูดผู้อื่น โดยไม่สัมพันธ์กับเหตุการณ์ที่พูด

3. มีความบกพร่องทางด้านอารมณ์เด็กออทิสติกจะไม่มีการแสดงท่าทางเพื่อบอกอารมณ์ เช่น ประหลาดใจ ดีใจ สงสาร มีพฤติกรรมซ้ำ ๆ ผิดปกติ เช่น เล่นโบกมือไปมาหรือหมุนตัวไปมาเรื้อย ๆ ยึดติดไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวัน มีความสนใจแคบมีความหมกมุ่นติดสิ่งของบางอย่าง เด็กบางคนแสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสมกับวัย บางครั้งร้องไห้ หรือหัวเราะโดยไม่มีเหตุผล บางคนมีปัญหาด้านการปรับตัว เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ โดยจะอาละวาดหรือแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น ร้องไห้ ดิ้น กรีดร้องเมื่อโตขึ้นยังต้องมีแบบแผนซ้ำ ๆ และถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นจะหงุดหงิด ทนไม่ได้

4. มีความบกพร่องด้านการเล่นและจินตนาการ เด็กออทิสติกจะสนใจสิ่งของซ้ำ ๆ และกระทำพฤติกรรมซ้ำซาก มีการเล่นโดยขาดจินตนาการ ไม่สามารถสมมุติ จะเห็นได้ชัดเจนในวัยอนุบาล เด็กให้ความสนใจในการเล่นเป็นส่วน ๆ เช่น ล้อรถ บางราย ที่สติปัญญาดีก็ยังสามารถเลียนแบบสมมุติได้ เช่น ป้อนข้าวตุ๊กตา ยกโทรศัพท์มาแนบฟัง ส่วนในด้านจินตนาการไม่สามารถแยกแยะความจริงและเรื่องสมมุติออกจากกัน ไม่เข้าใจสิ่งที่นามธรรม ไม่สามารถจัดระบบความคิดหรือลำดับความสำคัญก่อนหลัง ไม่มีจินตนาการด้านภาษาจึงส่งผลต่อการเรียนหนังสือ

5. มีความบกพร่องด้านการรับรู้ และประสาทสัมผัสพบว่า เด็กออทิสติกบางคนกลัวจนไม่มีเหตุผล เช่น กลัวเสียง กลัวรูปร่าง กลัวสี ทั้ง ๆ ที่ไม่น่ากลัว บางคนมักดม ชิมสิ่งของที่ไม่น่าดมหรือชิม จ้องมองสิ่งต่าง ๆ ด้วยหางตา มีการสะบัดมือ เคลื่อนไหวซ้ำ ๆ บางครั้งทำร้ายตนเอง กัดข้อมือ โยกตัว ตบตีตัวเอง ซึ่งมักพบในเด็กออทิสติกที่มีปัญหาอ่อนร่วมด้วย

6. มีความบกพร่องด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กมัดใหญ่ไม่ประสานสัมพันธ์กันบางคนมีการเคลื่อนไหวที่รุ่มง่ามผิดปกติ ไม่คล่องแคล่วท่าทางการเดินหรือการวิ่งดูแปลก การหยิบจับสิ่งของไม่ประสานกัน เช่น การหยิบจับช้อนส้อม

7. มีความบกพร่องอื่น ๆ นั่นก็คือ เด็กออทิสติก อาจมีลักษณะอื่น ๆ ที่ไม่จัดอยู่ในหกข้อที่ผ่านมา เช่น พฤติกรรมอยู่ไม่เป็นสุข ก้าวร้าว ดึงผม หักเล็บตนเองโดยไม่รู้สึกลึบปวด

สรายุทธ เจริญสิทธิชัย (2547 : 15 - 18) ได้อธิบายลักษณะสำคัญของเด็กออทิสติกใน The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders , 4th Edition 1994 (DSM IV) ดังนี้

1. ความบกพร่องทางปฏิสัมพันธ์สังคม

1.1 ทำตัวห่างเหินและไม่สนใจสังคม ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พบในเด็กออทิสติกได้บ่อยโดยจะไม่มาตามเสียงเรียก ไม่ฟังเวลาที่พูดด้วย สีหน้าว่างเปล่าไม่แสดงการรับรู้ ไม่มองหน้าตรง ๆ ทำท่าขึ้นตัวทันทีเมื่อเข้าไปกอด ไม่กอดตอบ เมื่อหยิบของไม่ถึงจะมาจับมือคนอื่นให้ทำและหลังจากที่ได้ของที่ต้องการมา ก็จะไม่สนใจในคนนั้นอีกต่อไป ไม่แสดงท่าที่สนใจหรือแสดงความรู้สึกร่วมรับรู้เมื่อพ่อแม่ได้รับความเจ็บปวดหรือเดือดร้อน ดูประหนึ่งว่าอยู่ในโลกของตัวเอง ถ้าผู้ที่อยู่กับเด็กเข้าใจสามารถเจาะทะลุผ่านกำแพงนี้ได้จะพบว่า เด็กกลุ่มนี้อารมณ์เหมือนเด็กปกติ แต่การแสดงออกจะต่ำกว่าอายุมาก ในกรณีถ้าเด็กนั่งเงียบ พ่อแม่ดูจะไม่เหนียวเท่าเด็กที่แรงแรงมากและไม่อยู่นิ่งโดยเฉพาะในวัย 3 – 5 ปีแรก จะทำให้ผู้ปกครองเหนื่อยมาก การที่เด็กหยิบจับทำอะไรโดยไม่มี ความหมาย ซึ่งบางรายหยิบอาหารมาทิ้งไว้กับพื้นก่อนที่จะทาน โดยไม่สนใจกับความสกปรก ไม่สนใจ คำห้ามปราม ถ้าไปขัดขวางขณะที่อยู่ในสธารณะ เด็กจะกรี๊ดร้องเสียงดัง และร้องเป็นเวลานาน ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ลำบากสำหรับพ่อแม่

1.2 ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ พฤติกรรมนี้อาจเห็นไม่ชัดในวัยทารก แต่เมื่อโตขึ้นจะเห็นลักษณะนี้ชัดขึ้น เช่น เด็กจะไม่ยอมเปลี่ยนเวลาหรือเส้นทางการเดินทางหรือเก้าอี้ที่นั่งประจำเวลาทานข้าว ถ้าไปเปลี่ยนเข้าจะส่งเสียงกรี๊ดร้อง และลงไปนอนดิ้น อาละวาด บางรายจะต้องหมุนตัวก่อนที่จะนั่งหรือต้องขยับเก้าอี้หลายครั้งก่อนนั่ง และมักจะติดกับสิ่งของบางอย่าง เช่น ตุ๊กตา ก้อนหิน เศษเชือก บางรายสะสมฝาขวด กล่องเปล่า ฝากระป๋องและไม่ยอมเปลี่ยนแปลง แม้แต่อาหารก็เช่นกัน ระยะเวลาแรก ๆ ดูว่าเด็กกลุ่มนี้ทานอาหารง่าย แต่เมื่อโตขึ้น จะยอมทานอยู่ไม่กี่อย่างเท่านั้น มีกิจวัตรประจำวันซ้ำ ๆ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นจะหงุดหงิดทนไม่ได้

1.3 กลัวในสิ่งที่ไม่น่ากลัว เช่น ลูกโป่ง การขึ้นรถ เป็นต้น และกลัวอยู่นาน เป็นปี ๆ แต่ในสิ่งที่น่ากลัว เช่น ความสูง รถยนต์ที่แล่นมาเร็ว ๆ เสียงเบรคแรง ๆ กลับไม่กลัว

1.4 เล่นไม่เป็น ในขณะที่เด็กทั่วไปเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ผ่านการเล่น รับรู้สัมผัสพร้อม ๆ กับมีพัฒนาการทางภาษา เข้าใจคำและความหมายและค่อย ๆ เริ่มใช้ของเล่นทดแทนของจริง จากเด็กเล็ก ๆ ที่ปาร์กยนต์เด็กเล่นลงพื้นเพื่อทำให้เกิดเสียงค่อย ๆ เปลี่ยนการเล่นมาเป็นไถรถ ทำให้รถเกิดเสียงล้อรถหมุนเลียนแบบของจริง เลิกก๊าด อมแขนขาของตุ๊กตา มาเป็นการจับตุ๊กตา นั่ง ยืน เดิน แต่งตัว โดยสมมุติว่าตุ๊กตานั้นเป็นเด็กเล็ก ๆ แต่เด็กออทิสติกจะมีปัญหาในการสื่อภาษาและแปลความหมายในสิ่งที่เห็นหรือสัมผัส ขาดจินตนาการไม่สามารถเล่นสมมุติได้สำหรับเด็กออทิสติก รถยนต์เด็กเล่นก็คือวัตถุหนึ่งซึ่ง แข็ง เย็น หนัก มีกลิ่นโลหะ ไม่มีรสชาติจะเกิดเสียงดังเวลาเขย่าเอามาสัมพันธ์กับรถที่นำไปโน่นมานี่ไม่ได้คงสภาพการเล่นเหมือนเด็กเล่นที่หยิบของเล่นมาถือไว้กับมือ แต่เล่นไม่เป็น เด็กออทิสติกส่วนใหญ่ชอบเล่นน้ำ ทRAY โคลนชอบที่จะมองผิวน้ำที่กระเพื่อมขอบหมุน

เหรียญเล่น ในเด็กโตสามารถต่อภาพได้ดีโดยไม่สนใจรายละเอียดของภาพ มีความสุขในการเอาภาพแต่ละชิ้นต่อเข้ากัน โดยไม่สนใจว่าเสร็จแล้วภาพจะออกมาเป็นอะไร แต่ทำได้ถูกต้อง

1.5 แสดงพฤติกรรมไม่รู้ร้อนรู้หนาว ไม่รู้จักช่วยตนเองให้พ้นอันตราย เช่น ถูกมดกัดเด็กก็ไม่ปัดมดออกจากตัวหรือเดินหนีจากรังมด ถ้าถูกลิ้นชกโต๊ะหนีบมือ ก็จะไม่ดึงนิ้วหรือลื่นชกออก อาจยื่นร้องหรือบางคนก็เฉยเมยจนกว่าจะมีคนไปช่วย

1.6 ไม่สามารถลอกเลียนแบบการกระทำของผู้อื่นได้ เช่นการโบกมือ บ้ายบายเด็กปกติจะทำตามได้ เด็กออทิสติกอาจโบกมือโดนหันฝ่ามือเข้าหาหน้าตนเอง หรือการส่งจูบ เด็กออทิสติกจะเอาหลังมือแตะปาก

2. ความบกพร่องด้านการสื่อสาร

2.1 ไม่สามารถแสดงพฤติกรรมสื่อความหมายได้เลย ไม่มีการส่งเสียง ไม่แสดงออกท่าทางสีหน้าไม่แสดงอาการโกรธ ดีใจ เสียใจ หัวเราะ ฯลฯ

2.2 ความผิดปกติในการพูด บางคนพูดดังมากทั้งๆ ที่ตรวจหูแล้วปกติบ้าง พูดเสียงเบาบ้าง พูดเสียงสูง เสียงต่ำบ้าง พูดเหมือนเสียงดนตรีบ้าง หรือเสียงในระดับเดียวบ้าง

2.3 ความผิดปกติในรูปแบบและเนื้อหาของ การพูด ชอบพูดซ้ำซาก วนไปวนมา อยู่กับเรื่องที่ตนเองสนใจ พูดซ้ำตามที่ได้ยินจากการโฆษณาทางโทรทัศน์ พูดตามที่ได้ยิน เช่น ถ้าถามว่า “หนูจะไปไหน ” ก็จะตอบว่า ” หนูจะไปไหน ” เด็กออทิสติกหลายคนพูดได้ แต่ไม่เข้าใจ ความหมาย พูดเหมือนนกแก้วนกขุนทอง พูดเพื่อจ้อเรื่อยเปื่อย

2.4 ไม่สามารถสนทนากับใครได้นาน มักจะพูดแต่เรื่องที่ตนเองสนใจเท่านั้น โดยไม่สนใจว่า ใครจะพูดเรื่องอะไร เช่น ถ้าไปอ่านเรื่องไดโนเสาร์หรือนิทาน ไม่ว่าใครจะคุยเรื่องอะไร ก็ จะพูดเรื่องไดโนเสาร์หรือนิทานตามที่ตนเองสนใจเท่านั้น

2.5 เด็กออทิสติกจะขาดจินตนาการและไม่สามารถเล่นสมมุติได้ เช่น การเล่น รถไฟ (เด็กเดินเกาะเอาต่อ ๆ กัน และออกเสียงแบบรถไฟ) เขาจะไม่เข้าใจและจะบอกว่า “ไม่ใช่รถไฟ” มีกรณีตัวอย่าง ในช่วงโมงคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครูสอนบวกเลขอย่างง่าย ๆ โดยการให้เด็กนับนิ้วมือ เมื่อตัวเลขเพิ่มมากขึ้นนิ้วมือไม่พอให้นับ เช่น $7 + 5$ จะได้ว่าใครเด็กออทิสติกจะตอบว่า “นิ้วมือไม่พอให้นับครับ” ครูบอกว่าให้เอาเจ็ดไว้ในใจแล้วนับต่ออีก 5 นิ้ว เด็กก็จะตอบกลับมาว่า “เอาไว้ไม่ได้ครับ” ครูจึงนึกได้ว่าเด็กออทิสติกนั้นจะเอาไว้ในใจไม่ได้ จึงบอกใหม่ว่า “ให้เอาไว้ในกระเป๋าเสื้อ” เขาหยุดไปสักนิด ก่อนตอบขึ้นมาว่า “ใส่กระเป๋าเสื้อก็ไม่ได้ครับ” ครูถามว่า “ทำไมถึงใส่ไม่ได้” เขาตอบทันทีว่า “ในกระเป๋าเสื้อมีผ้าเช็ดหน้าอยู่แล้วครับ ” จะเห็นได้ว่า เด็กออทิสติกไม่สามารถจินตนาการได้ไม่สามารถเล่นบทบาทสมมุติได้และพูดไม่เป็น

3. มีการกระทำและความสนใจซ้ำซากชัดเจน

3.1 มีการเคลื่อนไหวร่างกายซ้ำ ๆ เช่น สะบัดมือ เคาะมือ เขย่งเท้า คลานไปตามพื้นกระโดดขึ้นลงซ้ำ ๆ ถือของเล็กๆไว้ในมือ เช่น เศษกระดาษ ถ้าใครแอบเอาไปทิ้ง จะตามหาทั้งวัน จนถ้าหาไม่พบจะกรีดร้องไม่ยอมหยุด

3.2 คิดหมกมุ่นหรือสนใจเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งของ เช่น ชอบถือรถยนต์คันเล็ก ๆ จะเอามือหมุนล้อใดล้อหนึ่งเล่นเท่านั้น บางคนเล่นเฉพาะเปิดปิดประตู จะเล่นเฉพาะบางส่วน ซึ่งต่างจากเด็กปกติ บางคนชอบเอามือลูบราวบันได ก็จะเดินขึ้นเดินลงลูบราวบันไดอยู่ได้นาน ๆ ซ้ำ ๆ เป็นชั่วโมง

3.3 ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัว หรือเรื่องกิจวัตรประจำวัน เช่น ถ้าไปโรงเรียนต้องเข้าห้องเรียนทางประตูขวา ก็จะต้องเดินไปเข้าประตูขวาทุกวัน เปลี่ยนแปลงไม่ได้ ถ้ามีแจกันอยู่บนโต๊ะครูด้านซ้าย จะเปลี่ยนไปอยู่ตำแหน่งอื่นไม่ได้ เมื่อเปลี่ยนเขาก็จะยกกลับมาไว้ที่เดิม ตำแหน่งเครื่องใช้ทุกอย่างต้องอยู่ ณ ตำแหน่งเดิม การรับประทานอาหารก็ต้องแบบเดิม บางคนอาจรับประทานข้าวกับไข่เจียวทั้งปีไม่ยอมเปลี่ยนไปรับประทานอาหารอย่างอื่น

3.4 มีความสนใจขอบเขตที่จำกัดและหมกมุ่นสนใจแต่สิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น สนใจใบพัดลมที่หมุน โดยไม่สนใจส่วนประกอบอื่น ๆ ของพัดลม ถ้าวาดรูปคนก็จะไม่สนใจจะวาดรายละเอียดส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย อาจเน้นเฉพาะสร้อยคอหรือลวดลายของเสื้อผ้า โดยไม่สนใจจะวาดใบหน้า แขนและขา

สรุปลักษณะอาการของเด็กออทิสติกมีหลากหลายและแตกต่างกัน ซึ่งจะมีลักษณะอาการดังนี้ ความบกพร่องทางการปฏิสัมพันธ์สังคม ความบกพร่องด้านการสื่อสาร การสื่อความหมาย ภาษาและจินตนาการ มีการกระทำและความสนใจซ้ำซากอย่างชัดเจน ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้ตั้งแต่วัย 3 ปีแรก

4. การวินิจฉัยเด็กออทิสติก

การวินิจฉัยเด็กออทิสติก เป็นเรื่องที่ต้องใช้ความละเอียดและประสบการณ์ เนื่องจากเด็กแต่ละคนมีความบกพร่องแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องรู้หลักเกณฑ์การวินิจฉัยเด็กออทิสติก ดังนี้

เพ็ญแข ลิ้มศิลา (2540 : 33 - 35) กล่าวว่า ข้อบ่งชี้ตามคู่มือการวินิจฉัยและสถิติความผิดปกติทางจิต ของสมาคมจิตแพทย์อเมริกา ครั้งที่ 4 (DSM IV) สำหรับใช้วินิจฉัยโรคออทิสติกมีรายละเอียดดังนี้

- ก. ต้องพบอาการทั้งหมดอย่างน้อย 6 ข้อย่อย จากข้อ 1. ข้อ 2. และข้อ 3.
3. ซึ่งจะต้องพบในข้อ 1 อย่างน้อย 2 ข้อย่อย และอย่างละ 1 ข้อย่อยจากข้อ 2. และข้อ 3.

1. มีการสูญเสียทางปกติสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งจะแสดงให้เห็นได้อย่างน้อยที่สุด 2 ข้อย่อย ดังต่อไปนี้

- 1.1 ไม่สามารถแสดงถึงการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น เช่น ไม่มีการสบตากับผู้ใด ไม่มีการแสดงออกทางสีหน้า กิริยาหรือท่าทางแต่อย่างใด
- 1.2 ไม่มีความสามารถที่จะผูกสัมพันธ์กับใครเพื่อให้เป็นเพื่อนกันได้
- 1.3 ขาดการแสวงหาเพื่อที่จะเล่นสนุกกับใคร ไม่แสดงความสนใจที่จะทำงานร่วมกับใคร ไม่สามารถร่วมกันทำประโยชน์ต่อส่วนรวมกับผู้อื่นได้
- 1.4 ไม่สามารถมีการติดต่อทางสังคมและการแสดงออกทางอารมณ์ให้เหมาะสมเมื่ออยู่ในสังคม

2. มีการสูญเสียทางการสื่อความหมาย ซึ่งจะต้องพบหัวข้อย่อยอย่างน้อย 1 ข้อดังนี้

- 2.1 มีความล่าช้าหรือไม่มีพัฒนาการในด้านภาษาและการพูดเลย หรือไม่สามารถใช้กิริยาท่าทางในการสื่อความหมายกับผู้ใดได้
- 2.2 ในรายที่สามารถพูดได้แล้ว ก็ไม่สามารถสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้อย่างเข้าใจและเหมาะสม
- 2.3 มักจะพูดซ้ำ ๆ ในสิ่งที่ตนเองต้องการพูดและตนเองสนใจ โดยไม่สนใจว่าจะมีผู้อื่นฟังหรือไม่
- 2.4 ไม่สามารถเล่นสมมุติได้ด้วยตนเอง หรือไม่สามารถเล่นลอกเลียนแบบที่เคยพบในสังคมได้อย่างเหมาะสมตามวัย

3. มีพฤติกรรม ความสนใจและการกระทำซ้ำ ๆ ซึ่งจะต้องพบ 1 ข้อย่อย ดังนี้

- 3.1 มีพฤติกรรมซ้ำ ๆ อย่างเดียวหรือมากกว่าหนึ่งอย่างก็ได้ มีความสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะที่ผิดปกติอย่างเด่นชัด เช่น สนใจมองใบพัดของพัดลมที่กำลังหมุนอยู่ได้ทั้งวัน
- 3.2 ไม่สามารถยืดหยุ่นในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันที่เคยทำซ้ำ ๆ เป็นประจำได้ โดยต้องกระทำตามขั้นตอนเหมือนเดิมทุกครั้ง
- 3.3 มีการเคลื่อนไหวซ้ำ ๆ เช่น การกระดิกนิ้วมือไปมา การโบกมือไปมา การหมุนมือหรือการหมุนตัวไปรอบ ๆ เป็นต้น
- 3.4 มีความสนใจ เกี่ยวกับส่วนใดส่วนหนึ่งของวัตถุหรือของเล่นเท่านั้นเช่น การยืนรถสำหรับให้เด็กเล่น เด็กจะสนใจหมุนแต่ล้อใดล้อหนึ่ง โดยไม่สนใจเล่นส่วนอื่น ๆ ของรถเลย

ข. จะต้องพบว่ามีความล่าช้าหรือความผิดปกติอย่างน้อย 1 ข้อ

ก่อนอายุ 3 ปี คือ

1. ทางปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
2. ภาษาที่ใช้ในการสื่อความหมายในสังคม
3. การเล่นแบบสมมุติ หรือการเล่นจากการสร้างจินตนาการ

ค. ความผิดปกตินี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาการผิดปกติอื่น ๆ เช่น

กลุ่มอาการเรทท์ (Rett 's syndrome) หรือความผิดปกติทางสมองอื่น ๆ ในวัยเด็กคณาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ร่วมมือกับกลุ่มงานจิตเวชเด็กและวัยรุ่น สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข (2546 :12 - 16) กล่าวว่า การวินิจฉัยเด็กออทิสติกประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การซักประวัติ จากบิดา มารดา หรือผู้เลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด เกี่ยวกับ
 - 1.1 ประวัติการตั้งครรภ์ของมารดา การคลอด การเจ็บป่วยของมารดาขณะตั้งครรภ์ อุบัติเหตุต่าง ๆ ที่อาจมีปัญหาระทบกระเทือนต่อพัฒนาการทางสมองของเด็ก ได้ปัญหาการเลี้ยงดูในการกินการนอน การขับถ่าย เป็นต้น
 - 1.2 พัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านสังคม สัมพันธภาพกับบุคคลในบ้านด้านสื่อความหมาย การพูดและการสื่อภาษา มีความล่าช้ากว่าเด็กปกติในวัยเดียวกันหรือไม่
 - 1.3 การแสดงออกของพฤติกรรมของเด็กขณะอยู่ที่บ้าน
 - 1.3.1 มีปัญหาเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่และบุคคลที่ใกล้ชิดในบ้านหรือไม่ เช่น แยกตัวเล่นคนเดียว
 - 1.3.2 มีความผิดปกติในการเคลื่อนไหวของร่างกาย การพูด การสื่อความหมายผิดแปลกไปจากเด็กปกติในวัยเดียวกันหรือไม่
 - 1.3.3 มีพฤติกรรมซ้ำซากหรือไม่
 - 1.3.4 การตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ เกี่ยวกับมอง การได้ยิน การสัมผัสความรู้สึกต่อการเจ็บปวดเป็นอย่างไร
 - 1.3.5 ลักษณะการเล่นของเด็ก มีการแสดงออกทางอารมณ์สมเหตุผลหรือไม่และเวลาเล่นของเล่นเป็นอย่างไร
 - 1.4 บุคคลในครอบครัวหรือเครือญาติมีปัญหาเหมือนเด็กหรือไม่
 - 1.5 ประวัติการเจ็บป่วยของเด็กและภาวะที่มีการกระทบกระเทือนต่อสมอง เช่น ชักเวลา ไข้สูง อุบัติเหตุทางสมอง โรคลมชัก เป็นต้น
2. การตรวจและประเมินเพื่อการวินิจฉัยเมื่อบิดามารดานำเด็กมาพบแพทย์ แพทย์อาจไม่ทักทายหรือเข้าไปแตะต้องตัวเด็ก มักให้เด็กได้เดิน วิ่ง หรือเล่นคนเดียวอย่าง

อิสระก่อน ในขณะที่แพทย์พูดคุยกับพ่อแม่อยู่นั้นจะสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กไปด้วย การประเมินเพื่อการวินิจฉัยบางครั้งต้องใช้เวลาและอาจนัดมาดูอาการหลายครั้งก่อนให้การวินิจฉัย โดยเฉพาะเด็กที่มีอาการไม่รุนแรง ระหว่างอยู่กับแพทย์อาจยังไม่พบพฤติกรรมที่ผิดปกติ การนัดติดตามในช่วงสั้น ๆ จะช่วยให้เห็นพฤติกรรมที่แปลกจากปกติและสามารถชี้ให้บิดามารดาเห็นปัญหาได้ง่ายขึ้น การรื้อฟื้นที่จะช่วยเหลือเด็กและบอกบิดามารดาทำให้เกิดผลเสียได้ เช่น บิดามารดาไม่พอใจ เพราะยังทำใจไม่ได้และไม่ยอมรับว่าลูกผิดปกติ จึงพาลูกไปตรวจที่อื่นต่อไป ทำให้เสียเวลาที่จะช่วยเหลือไประยะหนึ่ง

3. การสังเกตพฤติกรรมของเด็กเพื่อประกอบการวินิจฉัยเด็กออทิสติก อาจจะมีพฤติกรรมที่กล่าวต่อไปนี้เพียงอย่างเดียวหนึ่ง หรือหลายอย่างร่วมกันก็ได้ พฤติกรรมเหล่านี้อาจพบได้ในเด็กปกติบ้าง แต่จะเป็นเพียงบางครั้งบางคราวเท่านั้น ไม่ปรากฏอยู่นานเหมือนในเด็กออทิสติก ด้านร่างกาย ประเมินว่ารูปร่างของเด็กสมวัยหรือไม่และการเคลื่อนไหวร่างกายความผิดปกติในการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเดียวหนึ่งหรืออาจจะมีหลาย ๆ อย่างก็ได้ เช่น การเดินหรือวิ่งไปเรื่อย ๆ โดยไร้จุดหมาย ยืนกางขา โยกตัว กระดิกนิ้ว โบกมือไปมา เดินเขย่งปลายเท้า กระโดดขึ้นลงกับที่ วิ่งแบบม้าย่อง ตีลังกา ปีนป่ายโดยไม่รู้จักกลัวอันตราย เด็กบางคนจะมีพลังมากมายจนไม่หลับนอน ถือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่ในมือ เช่น หลอดกาแฟพลาสติก หรือเชือกโบทไปมา หรือถือของเด็กเล่น เช่น ถีรถเด็กเล่นไว้เฉย ๆ เพราะเล่นไม่เป็น บางรายอาจจะนั่งเฉย เคลื่อนไหวร่างกายน้อย ทำทางงุ่มง่าม เด็กมักจะเดินหรือวิ่งชนสิ่งของหรือหกล้มบ่อย เนื่องจากไม่รู้จักระมัดระวังตัว เมื่อเจ็บก็ไม่ร้องไห้ หรือบางรายอาจจะร้องไห้เกินกว่าเหตุ

4. การแสดงออกทางสังคมและความสัมพันธ์กับบุคคลเมื่อให้ผู้ที่คุ้นเคยกับเด็ก เช่น พ่อแม่ หรือพี่เลี้ยง เรียกชื่อของเด็ก เด็กมีท่าที่ไม่ตอบสนอง ไม่หันหาเสียงเรียก หรือแสดงท่าทางหงุดหงิดไม่พอใจหรือแสดงท่าเฉยเหมือนไม่รู้ไม่ชี้ เด็กเดินหรือวิ่งหนีแยกตัวเองไปอยู่ตามลำพัง ขณะเด็กอยู่ในห้องแพทย์เด็กจะแสดงความสนใจสิ่งของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่างรอบตัวมากกว่าบุคคล เด็กบางคนจะชอบเล่นเปิดปิดไฟซ้ำ ๆ โดยไม่สนใจบุคคลในห้องนั้นเลย เด็กแสดงท่าทางติดบุคคลใดบุคคลหนึ่งมากเกินไป เช่น เด็กต้องการให้คนอุ้มตลอดเวลา แต่เด็กไม่รู้จักรักออดคอคอคนอุ้ม ทำตัวโอนเอนไปมาในบางรายพบว่ามีการทำทางแปลก ๆ เช่น ต้องดึงเสื้อหรือผมของคนอุ้มไว้ตลอดเวลา อาจพบว่าเด็กบางคนไม่แสดงท่าทางกลัวคนแปลกหน้าเหมือนเด็กปกติในวัยเดียวกัน หรืออาจจะแสดงว่ากลัวมากจนเกินไป ตัวอย่าง เด็กที่พบในคลินิก เด็กอายุ 10 เดือน ยอมให้ทุกคนอุ้มและเมื่อทำท่าทางจะทิ้งตัวเด็กลง เด็กจะไม่แสดงท่าทางหวาดกลัวหรือยึดเหนี่ยวตัวคนอุ้มไว้ได้เลย เด็กที่มีความผิดปกติทางด้านสังคม อาจมีพฤติกรรมให้เห็นได้เป็น 3 แบบ ดังนี้

4.1 แยกตัวโดดเดี่ยว เสมือนมีกำแพงที่มองไม่เห็นกันไว้

4.2 สมยอม จนเหมือนตุ๊กตาที่มีชีวิตแต่ไม่มีจิตใจ นิ่งเฉย

เคลื่อนไหวร่างกายน้อยมาก มองเหม่อลอยไม่สนใจใคร

4.3 มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไปมากจนเกินไป โดยแสดงให้เห็นถึง

พฤติกรรมที่ผิดปกติ เช่น การทักทายบุคคลโดยการไปดมเสื้อ ดมกระโปรง ดึงเนคไท ลูบผม ดมผม หรือแสดงความสนใจต่อสิ่งของในตัวคนมากกว่าตัวบุคคล

4.4 การตอบสนองต่อการใช้สายตาหลีกเลี่ยงการสบตากับบุคคล

เช่น ไม่สบตาเลย มองด้วยหางตา มองจ้องแบบไม่ละสายตา มองอย่างเลื่อนลอย เมื่อส่งของให้เด็กจะไม่มองสิ่งของนั้น แต่เอื้อมรับสิ่งของได้ชอบมองกระจกเงา แสงสว่าง สิ่งของที่หมุน ๆ เช่น พัดลม หรือสิ่งของที่แกว่งไปมา เช่น ลูกตุ้มนาฬิกา ใบไม้ไหว ม่านที่ถูกลมพัด ในบางรายมีระยะการมองผิดปกติ โดยนำสิ่งของมาใกล้ตามากจนเกินไป บางรายใช้มือปิดตา เมื่อต้องอยู่ในกลุ่มคนที่เด็กไม่สามารถแยกตัวไปได้

6. การตอบสนองต่อการรับฟัง ส่วนใหญ่จะพบว่า ไม่มีการ

ตอบสนองต่อเสียงของบุคคล เช่น เมื่อเรียกชื่อเด็กจะไม่หันตามเสียงเรียก แต่ในบางรายจะมีการตอบสนองต่อเสียงใดเสียงหนึ่งมากเกินไป เช่น หนไม่ได้เมื่อได้ยินเสียงบางอย่าง เช่น เสียงสตาร์ตรถ มอเตอร์ไซด์ เสียงเครื่องเป่าผม เสียงเครื่องจักรเสียงสุนัขเห่า เป็นต้น เด็กอาจใช้วิธีเอามือปิดหูหรือกรีดเสียงร้องจนเสียงเหล่านั้นหยุดไป

7. การตอบสนองต่อรส กลิ่น สัมผัสถ้าเด็กได้เห็นสิ่งของสิ่งใดสิ่ง

หนึ่งที่เด็กพอใจแม้แต่สิ่งนั้นอยู่ที่ตัวคน เด็กจะเข้าไปดมหรือเลียของซ้ำ ๆ ทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่ของที่รับประทาน เช่น กระดาษ ดินสอ โตะ แก้ว ของเล่นรองเท้าที่คนใส่อยู่ เด็กก้อทิสติกจำนวนไม่น้อยชอบกินขี้มูกของตัวเอง หรือสิ่งที่ตัวเองแกะเอาตามตัวจุนโตะ แต่กลับรังเกียจขี้มูกหรือน้ำลายของคนอื่นอย่างมากมาย แสดงท่าทางหมั่นต่อการสัมผัส ลูบคลำผ้าแพร ผ้าไหมไทย ผ้าม่าน กระโปรงอัดพลีส ผมของคน กระเป๋า รองเท้า เป็นต้น แต่กลับไม่รู้การสัมผัสของบุคคล เช่น เด็กไม่ยอมให้ใครมาถูกตัว หรือกอดรัด ไม่แสดงความรู้สึกเมื่อถูกจิกจี้ตามตัว ไม่แสดงอาการเจ็บปวดเมื่อหกล้มหรือมีบาดแผล แต่ในบางรายอาจจะแสดงอาการเจ็บปวดมากเกินไปและมีการแสดงออกทางอารมณ์อย่างรุนแรง

8. การสื่อความหมายเด็กก้อทิสติกไม่สามารถสื่อความหมายด้วย

ท่าทางเหมือนเด็กหูหนวกและไม่สามารถเข้าใจท่าทางและสีหน้าของผู้อื่นพูดไม่ได้ อาจจะพูดได้เป็นคำ ๆ บ้างแต่ก็หายไปเนื่องจากเด็กเลียนแบบโดยไม่เข้าใจความหมายของคำ เมื่อเด็กโตขึ้นถึงวัยที่จะพูดได้เด็กกลับไม่พูดเลย ได้แต่ส่งเสียงไม่เป็นภาษา เด็กก้อทิสติกโดยทั่วไปเมื่อเริ่มพูดได้จะพูดเลียนแบบได้เป็นประโยคยาว ๆ หรือพูดภาษาที่ตนเองไม่เข้าใจเหมือนนกแก้วนกขุนทอง เด็กจะพูด

ซ้ำซาก พูดได้นาน ๆ อยู่คนเดียว บางคนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้องทั้งเพลง เพราะเด็กมีความสามารถพิเศษโดยมีความจำดีมาก

9. พฤติกรรมซ้ำ ๆ เด็กออทิสติกแต่ละคนจะแสดงพฤติกรรม

ซ้ำซาก พฤติกรรมซ้ำซากของเด็กออทิสติกแต่ละคนจะแตกต่างกันไป พฤติกรรมซ้ำซากที่พบมากคือ ชอบดูโฆษณาทางทีวีซ้ำ ๆ หรือภาพยนตร์การ์ตูนเรื่องใดเรื่องหนึ่งซ้ำไปซ้ำมา ชอบฟังเพลงใดเพลงหนึ่งได้ทั้งวัน จนผู้ปกครองต้องอัดเทปทั้งม้วนเป็นเพลงนั้นเพลงเดียว ชอบการเปิดที่ซ้ำ ๆ เช่น ไฟฟ้า ประตู่โทรศัพท์ วิทยุ เป็นต้น ไม่ยอมเปลี่ยนเส้นทางในการเดินทางที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง แม้จะมีฝนตกฟ้าร้องอย่างไร ก็ต้องเดินในเส้นทางเดิม เด็กบางคนและผู้ปกครองจำเป็นต้องพาเด็กเดินทางโดยรถประจำทาง เด็กก็ต้องนั่งที่เดิมที่เคยนั่งทุกครั้ง เช่น ที่นั่งหลังคนขับรถ ถ้ามีคนอื่นนั่งอยู่แล้ว เด็กจะเข้าไปดึงคนที่นั่งอยู่เดิมออกจากที่นั่ง ถ้าไม่ลุกขึ้น เด็กก็จะวุ่นวาย หงุดหงิด ทำร้ายตนเองหรือบุคคลอื่นที่อยู่ใกล้ ๆ ทันทที ทำให้คนไม่ทราบว่าเด็กมีปัญหา จะโต้ตอบด้วยวิธีทำร้ายเช่นกัน พฤติกรรมซ้ำ ๆ นั้นเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จึงควรช่วยเหลือเด็กโดยการปรับพฤติกรรม มิฉะนั้นเด็กจะอยู่ในสังคมทั่วไปยาก เด็กออทิสติกจำนวนมากต้องทำกิจวัตรประจำวันตามขั้นตอน และเป็นคนตรงต่อเวลาอย่างเคร่งครัด

10. การสร้างจินตนาการ เด็กออทิสติกจำนวนมากไม่สามารถ

สมมุติในการเล่นเหมือนเด็กปกติในวัยเดียวกัน จึงเล่นของเล่นไม่เป็น แม้แต่เล่นไถรถเล่นให้รถวิ่งไป เด็กจะทำได้แต่เพียงถล้อไว้ในมือดูบ้างเลียบ้าง หรือใช้มือหมุนล้อรถเล่นบ้างเท่านั้น เด็กออทิสติกจะเล่นขายของไม่เป็น เล่นสมมุติให้ตุ๊กตาเป็นน้องไม่ได้ จะสนใจส่วนประกอบเล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น เช่น ชอบเอาตุ๊กตามาดมและดู ชอบเล่นซ้ำซาก โดยเฉพาะการหมุนสิ่งของ เด็กไม่สามารถแยกสิ่งที่มีชีวิตออกจากสิ่งไม่มีชีวิตได้ จึงควรระวังอันตราย ถ้าให้เด็กอยู่ใกล้สัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว เคยมีเด็กออทิสติกอายุ 5 ปี พ่อแม่เลี้ยงสุนัขไว้ที่บ้าน เด็กพยายามฉีกแขนขาของสุนัข เด็กจึงถูกสุนัขกัดตอบ เมื่อเด็กออทิสติกโตขึ้นจนสามารถเรียนได้ในระดับอนุบาล เด็กจะไม่สนใจฟังนิทาน เนื่องจากขาดความเข้าใจและขาดจินตนาการนั่นเอง เด็กจึงชอบดูภาพยนตร์การ์ตูนหรือดูโฆษณาที่ซ้ำซาก

11. การปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมและการแสดงออกทางอารมณ์ของเด็ก

ออทิสติกจะปรับตัวยาก จึงแสดงกิริยาต่อต้าน โกรธ ไม่มีความสุขเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมหรือสถานที่ อาจแสดงปฏิกิริยารุนแรง เช่น กลัว ตื่นตระหนกมาก หรือน้อยเกินไปไม่สมเหตุผล แสดงออกทางอารมณ์ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ การปรับอารมณ์ยาก บางทีจะหัวเราะได้ทั้งวัน หรือบางครั้งก็ร้องไห้ได้ทั้งวัน ส่วนใหญ่อารมณ์ของเด็กออทิสติกจะเปลี่ยนแปลงไปได้เองโดยไม่มีเหตุผล

12. ด้านสติปัญญาเด็กออทิสติกบางรายมีพัฒนาการของ

ความสามารถในด้านต่าง ๆ ถ้าซ้ำเหมือนเด็กปัญญาอ่อน แต่อาจมีความสามารถพิเศษด้านใดด้านหนึ่ง

หรือหลาย ๆ ด้านก็ได้ เช่นมีทักษะในการใช้สายตา มีความโดดเด่นในด้านดนตรี ศิลปะต่าง ๆ การกีฬา การคิดเลขความจำ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การวินิจฉัยเด็กคือ การวินิจฉัยทางการแพทย์ที่ดูจากลักษณะของเด็กแต่ละคนเช่น มีการสูญเสียทางปกติสัมพันธ์ทางสังคม และ มีการสูญเสียทางการสื่อความหมาย ซึ่งจะต้องพบหัวข้อย่อยอย่างน้อย 1 ข้อ ซึ่งสาเหตุเหล่านี้จะบอกได้

5. การช่วยเหลือเด็กออทิสติก

เด็กออทิสติก สามารถช่วยเหลือได้หลายวิธี การให้ความช่วยเหลือแก่เด็กแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความบกพร่องของเด็กแต่ละคน ฉะนั้นเราจำเป็นต้องรู้จักวิธีปรับพฤติกรรมและรู้จักเลือกวิธีการที่จะช่วยเหลือเด็กออทิสติกที่เหมาะสม วิธีการมีดังนี้

วงเดือน เดชะรินทร์ (2546 : 12 – 13) กล่าวว่า การช่วยเหลือเด็กออทิสติกทำได้หลายวิธีตั้งแต่การค้นพบเด็กออทิสติกตั้งแต่เริ่มเป็น โดยการสังเกตพฤติกรรมเด็ก การปรับพฤติกรรมให้เหมาะสม การเสริมสร้างทักษะใหม่ ๆ การฝึกพูดการศึกษาความถนัดพิเศษของเด็ก และการช่วยเหลือครอบครัวในการปรับตัว และวิธีดูแลจัดการเด็กออทิสติก การช่วยเหลือกระทำดังต่อไปนี้

1. การปรับพฤติกรรม การปรับพฤติกรรมสามารถทำได้ตั้งแต่การศึกษาธรรมชาติของเด็ก และปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสิ่งที่ค้นพบในตัวเด็กอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2. การเสริมสร้างทักษะใหม่ ๆ สามารถทำได้โดยการให้รางวัลทันทีที่มีพฤติกรรมที่เหมาะสม

3. การศึกษาความถนัดพิเศษของเด็ก ต้องใช้การสังเกตจากครูและผู้ปกครองด้วยกันแต่ผู้ศึกษาคิดว่าการช่วยเหลือที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุดนั้น ควรจะใช้วิธีการช่วยเหลือครอบครัวในการปรับตัวซึ่งเราจำเป็นต้องทราบและเข้าใจถึงปฏิกิริยาทางจิตใจของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมเด็กออทิสติกเพราะปฏิกิริยาทางจิตใจของผู้ปกครองมีผลกระทบต่อการดูแลเด็ก ส่วนวิธีการดูแลจัดการเด็กที่ได้ผลดีในระยะยาว ได้แก่การจัดการศึกษาให้แก่เด็ก โดยเน้นหลักสูตรการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก โดยเน้นหลักสูตรการเตรียมความพร้อมให้เด็กสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้ ด้วยความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ผู้รักษา เพื่อรับรู้ถึงจุดเด่นจุดด้อยและความสนใจของเด็ก โดยรูปแบบการสอนจะมีลักษณะการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมเพื่อมุ่งให้เด็กสามารถฝึกทักษะที่ได้จากชั้นเรียนไปใช้ในชีวิตจริงนอกห้องเรียนการศึกษานั้น ควรเริ่มตั้งแต่อายุ 3 – 4 ปี โดยให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเด็กปกติ

สรุปได้ว่า การช่วยเหลือเด็กออทิสติกทำได้หลายวิธีตั้งแต่การค้นพบเด็กออทิสติก ตั้งแต่เริ่มเป็น โดยการสังเกตพฤติกรรมเด็ก การปรับพฤติกรรมให้เหมาะสม การเสริมสร้างทักษะใหม่ ๆ การฝึกพูดการศึกษาความถนัดพิเศษของเด็ก และการช่วยเหลือครอบครัวในการปรับตัว และวิธีดูแลจัดการเด็กออทิสติก

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อหาคุณภาพแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบเขต/ลักษณะของเครื่องมือ

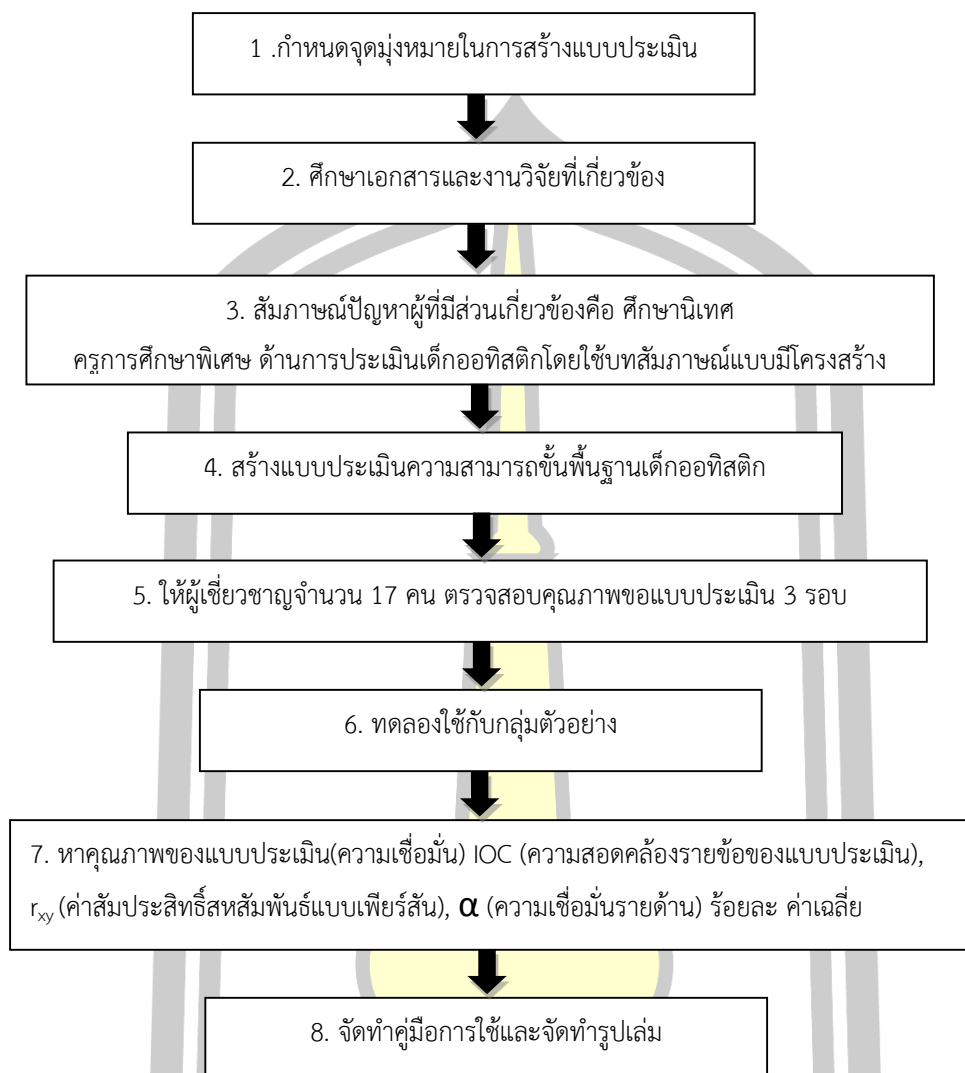
ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนเด็กออทิสติก ในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 70 คน ครูผู้สอนเด็กออทิสติกในศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 9 จำนวน 5 คน ศึกษาในเขตการศึกษาพิเศษ จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 4 แห่งและเด็กออทิสติก จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 100 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้เลือกแบบเจาะจงโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนเด็กออทิสติกโดยเฉพาะ จำนวน 20 คน

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 2 ด้าน คือ ด้านพัฒนาการ จำนวน 9 ข้อ ด้านวิชาการ จำนวน 21 ข้อ รวมทั้งหมด 30 ข้อ มีระดับการประเมิน 3 ระดับ คือ 0 หมายถึง ทำไม่ได้เลย 1 หมายถึง ทำได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน 2 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือแบบประเมินความสามารถพื้นฐานสำหรับเด็กออทิสติกโดยมี การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 ขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินความสามารถขั้นพื้นฐานของเด็กออทิสติก

จากภาพประกอบ 1 ขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินความสามารถขั้นพื้นฐาน
ของเด็กออทิสติกผู้วิจัยได้วางแผนเพื่อให้ง่ายต่อการสร้างเครื่องมือมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบประเมินความสามารถขั้นพื้นฐาน
ของเด็กออทิสติก
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติก หลักสูตรการช่วยเหลือ
ระยะแรกเริ่มและการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก
3. สัมภาษณ์สภาพปัจจุบัน/ปัญหาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้แบบประเมิน
โดยแบ่งเป็นกลุ่มนักปฏิบัติได้แก่ศึกษานิเทศก์การศึกษาพิเศษ ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้สอน
เด็กออทิสติก จำนวน 75 คน และกลุ่มนักวิชาการ จำนวน 5 คน

ขั้นตอน/วิธีการใช้

1. แบบประเมินสำหรับครูผู้สอนเด็กออทิสติก มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผู้ประเมินขีดเครื่องหมายถูกลงช่องระดับความสามารถตามความสามารถจริงของผู้รับการประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานเริ่มประเมิน

1. แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน เริ่มประเมินจากอายุ 6 ปี ขึ้นไป

2. แบบประเมินฉบับนี้สามารถใช้ได้กับผู้รับการประเมินประเภทเด็กออทิสติก

3. กรณีผู้รับการประเมินมีข้อจำกัดของสภาพความพิการจนไม่สามารถพัฒนาตามพัฒนาการที่คาดหวังได้ ให้ลดอายุลงมาตามพัฒนาการ

4. ผู้ถูกประเมินมีคะแนนรวมร้อยละ 80 ของแต่ละด้าน ถือว่า ผ่าน

ตอนที่ 2 อธิบายข้อจำกัดหรือความจำเป็นเฉพาะของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

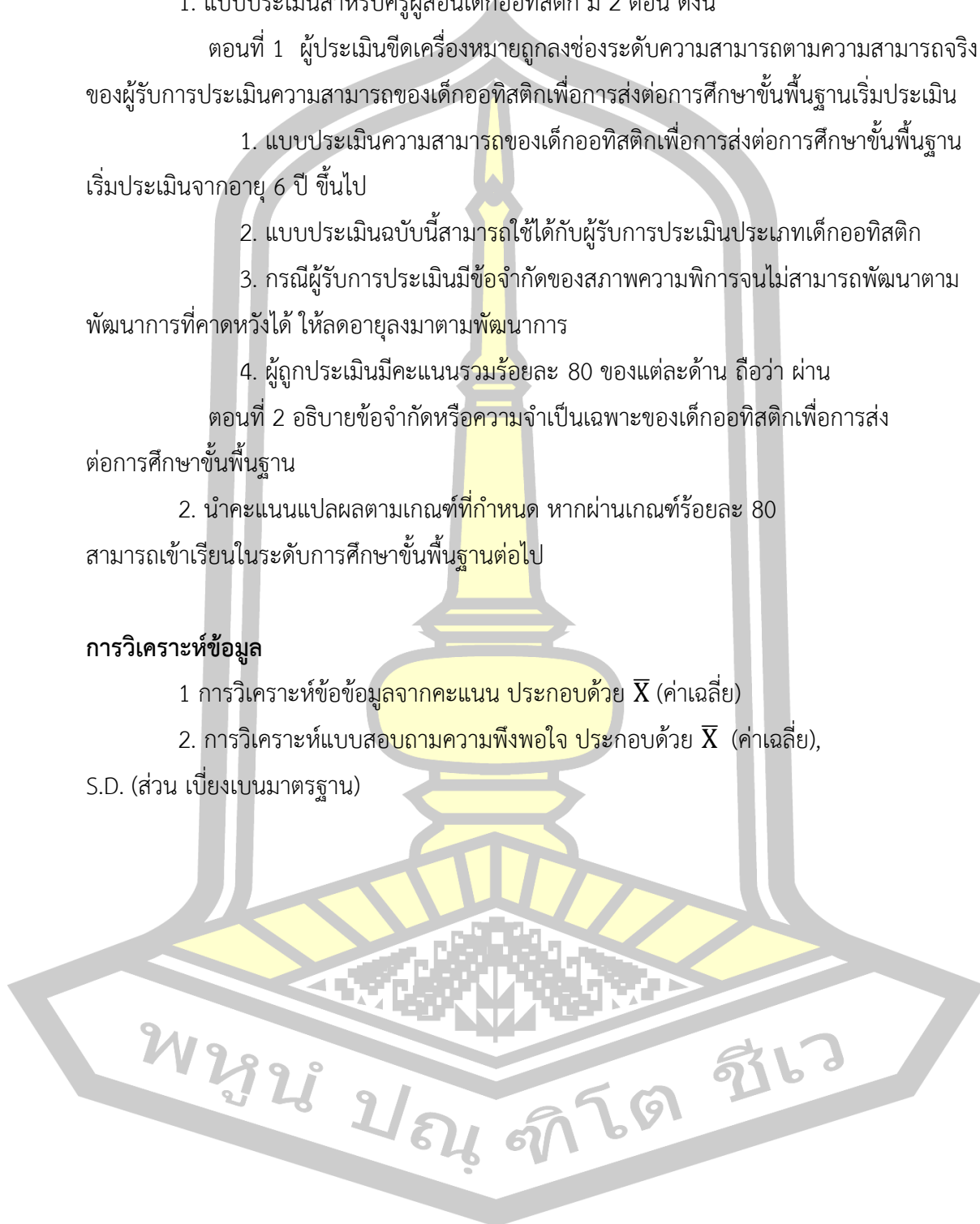
2. นำคะแนนแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด หากผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 สามารถเข้าเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1 การวิเคราะห์ข้อข้อมูลจากคะแนน ประกอบด้วย \bar{X} (ค่าเฉลี่ย)

2. การวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจ ประกอบด้วย \bar{X} (ค่าเฉลี่ย),

S.D. (ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน)

การแปลความหมาย

ตารางคะแนนด้านพัฒนาการ

ข้อที่	รายการ	คะแนน	\bar{X} (ค่าเฉลี่ย)
1	รำเรียง แจ่มใส อารมณ์ดี		ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80
2	พูดคุยกับเพื่อน		
3	สบตาผู้อื่น		
4	เล่นกับเพื่อน		
5	แสดงความเคารพด้วยการไหว้		
6	รู้จักรอคอย		
7	อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้		
8	รู้จักแบ่งปัน		
9	รู้จักขอโทษ		
รวม			

ตารางคะแนนด้านวิชาการ (การอ่าน)

ข้อที่	รายการ	คะแนน	\bar{X} (ค่าเฉลี่ย)
1	อ่านออกเสียงพยัญชนะ ก - ฮ ได้		ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80
2	อ่านออกเสียงสระง่าย ๆ ได้		
3	อ่านออกเสียงวรรณยุกต์ได้		
4	อ่านเป็นคำง่าย ๆ ได้		
5	อ่านเรื่องจากภาพได้		
6	อ่านสะกดคำได้		
7	อ่านประโยคสั้น ๆ ได้		
รวม			

ตารางคะแนนด้านวิชาการ (การเขียน)

ข้อที่	รายการ	คะแนน	\bar{X} (ค่าเฉลี่ย)
1	เขียนพยัญชนะ ก – ฮ ได้		ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80
2	เขียนสระง่าย ๆ ได้		
3	เขียนวรรณยุกต์ได้		
4	เขียนชื่อตนเองได้		
5	เขียนคำง่าย ๆ ได้		
6	เขียนประโยคบอกเล่าง่าย ๆ ได้		
7	เขียนโดยการลอกบนกระดานได้		
รวม			

ตารางคะแนนด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ)

ข้อที่	รายการ	คะแนน	\bar{X} (ค่าเฉลี่ย)
1	เขียนตัวเลข 1 – 10 ได้		ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80
2	เขียนสัญลักษณ์ 1 – 10 ได้		
3	จับคู่สิ่งของที่สัมพันธ์กันได้		
4	บอกและเปรียบเทียบจำนวน 1 – 10 ได้		
5	บอกและเปรียบเทียบน้ำหนักของสิ่งของได้		
6	บอกและเปรียบเทียบความสูงได้		
7	บอกและเปรียบเทียบพื้นผิวได้		
รวม			

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้แบบประเมินแบบประเมิน
ความสามารถขั้นพื้นฐานของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาระดับพื้นฐาน

รายการ		ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ข้าพเจ้าคิดว่าแบบประเมินฯที่ดีที่สุด	1	15	4		
2	ข้าพเจ้าตั้งใจที่ได้แบบประเมินฯที่มีคุณภาพมาใช้งานจริง	15	5			
3	คู่มืออธิบายการใช้้อย่างละเอียด	16	3	1		
4	ข้าพเจ้าสามารถศึกษาการใช้คู่มือได้ด้วยตนเอง	18	2			
5	ข้าพเจ้าไม่มีความมั่นใจในการใช้แบบประเมินฯ			1	1	18
6	ความเหมาะสมของเกณฑ์การให้คะแนน	18	2			
7	ขนาดของตัวหนังสือมีความเหมาะสมกับการทำแบบประเมินฯ	19		1		
8	จำนวนข้อของแบบประเมินฯมีความเหมาะสม	19	1			
9	แบบประเมินฯมีความเหมาะสมกับเด็กออทิสติก	20				
10	แบบประเมินฯมีประโยชน์สำหรับครูผู้สอนเด็กออทิสติก	20				
รวม		146	28	7	1	18
\bar{X} (ค่าเฉลี่ย)		73	14	3.5	0.5	9
SD (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน)		13.43	9.89	2.12	0	0

จากตารางผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูที่ใช้แบบประเมินความสามารถ
ของเด็กออทิสติกเพื่อส่งต่อการศึกษาระดับพื้นฐานและ S.D. (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) ตามลำดับ

พูน ปณ ทิโต ชีเว

เอกสารอ้างอิง

- คณิต ดวงหัตถ์. (2548). *สุขภาพจิตกับความพึงพอใจในงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในเขตเมืองและเขตชนบทของจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537
- เจ็ดชัย ศรีรัตน์. (2548). *ความพึงพอใจของผู้ชมมวยไทยต่อการจัดการในสนามมวยสถานีนีโอร์ทศน์ กองทัพบก ช่อง 7*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. สาขาการจัดการนันทนาการบัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (อัสสำเนา).
- ดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2556). *การศึกษาภาวะสมาธิสั้นในเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เบญจพร ปัญญา. (2545). *คู่มือช่วยเหลือเด็กบกพร่องด้านการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ปณชกา จีระพรชัย. (2553). *การพัฒนาโปรแกรมสร้างเสริมทักษะการตัดสินใจในการดำเนินชีวิตด้วยตนเองสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา*. วิทยานิพนธ์ดุสิต บัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2544). *เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้*. พิมพ์ ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- ไพบูลย์ ช่างเรียน. (2550). *วิทยาการจัดการและพฤติกรรมบริหารองค์การ*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. (2546). *พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม. : มูลฐานทางพฤติกรรมเพื่อการออกแบบและวางแผน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรียา นิยมธรรม . (2546). *เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้: สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับรวมเล่ม เฉพาะเรื่อง*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์ . (2543). *ความบกพร่องในการเรียนรู้ หรือแอลดี: ปัญหาการเรียนรู้ที่แก้ไขได้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สายจิตร สุขสงวน. (2546). *พฤติกรรมและความพึงพอใจในการใช้บริการหอสมุดกองทัพอากาศของข้าราชการทหารอากาศ*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2552). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

อารี เพชรมุต. (2549). *จิตวิทยาอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อุทัย หิรัญโต. (2550). *เทคนิคการบริหาร*. กรุงเทพฯ: ทิพย์อักษรการพิมพ์.

Allen K. Eileen. ;& Schwartz, llene S. (2001) .*The Exceptional Child Inclusion in Early Childhood Education*. America : United States of America.

LD. Online. (2013). *Learning Disabilities: An Overview*. Retrieved January 10, 2013, from http://www.ldonline.org/article/Learning_Disabilities%3A_An_Overview

Muller, E., & Markowitz, J. (2004). *Disability categories: State terminology, definitions & eligibility criteria*. Alexandria, VA: National Association of State Directors of Special Education, Project Forum.

Smith, Corinne Roth. (1994). *Learning Disabilities The Interaction of Learner, Task, and Setting*. Boston: Allyn & Bacon.

Spafford, K.; & S. Grosser. (2005). *Effects of context on the classification of words and nonwords*. Journal of Experimental Psychology: Human Perspective and Performance.http://edu.yru.ac.th/evaluate/attach/1465551003_%E0%B9%80%E0%B8%AD%E0%B8%81%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%81%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%A3%E0%B8%A1.pdf

อาจารย์ปราณี หลาเบ็ญสะ สาขาการวัดและประเมินผล คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

พูน ปณ ทิโต ชเว

ตัวอย่าง การใช้แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชื่อ.....เด็กหญิง กอไก่ นามสกุล การดี
 วันที่ประเมิน.....15 กันยายน 2561.....อายุ.....ปี 7.....เดือน.....2
 ลักษณะความพิการ.....ออทิสติก

คำชี้แจง

จำนวนรายชื่อแบบประเมินมีทั้งหมด 30 ชื่อ ดังนี้
 ด้านพัฒนาการ จำนวนทั้งหมด9.....ชื่อ
 ด้านวิชาการ จำนวนทั้งหมด21.....ชื่อ
 การอ่าน จำนวน7.....ชื่อ
 การเขียน จำนวน7.....ชื่อ
 คณิตศาสตร์ จำนวน7.....ชื่อ

เกณฑ์ระดับความสามารถ

- 2 หมายถึง ทำได้ด้วยตนเอง
- 1 หมายถึง ทำได้โดยใช้การกระตุ้นเตือน
- 0 หมายถึง ทำไม่ได้เลย

ตอนที่ 1 ผู้ประเมินขีดเครื่องหมายถูกลงช่องระดับความสามารถตามความสามารถจริงของผู้รับ
 การประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานเริ่มประเมิน

1. แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานเริ่มประเมินจากอายุ 6 ปี ขึ้นไป
2. แบบประเมินฉบับนี้สามารถใช้ได้กับผู้รับการประเมินประเภทเด็กออทิสติก
3. กรณีผู้รับการประเมินมีข้อจำกัดของสภาพความพิการจนไม่สามารถพัฒนาตามพัฒนาการที่คาดหวังได้ให้ลดอายุลงมาตามพัฒนาการ
4. ผู้ถูกประเมินมีคะแนนรวมร้อยละ 80 ของแต่ละด้าน ถือว่า ผ่าน

ตอนที่ 2 อธิบายข้อจำกัดหรือความจำเป็นเฉพาะของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 ผู้ประเมินขีดเครื่องหมายถูกลงช่องระดับความสามารถตามความสามารถจริงของผู้รับการประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานเริ่มประเมิน

ข้อที่	ความสามารถขั้นพื้นฐาน	ระดับความสามารถ		
		2	1	0
ด้านพัฒนาการ				
1	รำเรียงแจ่มใส อารมณ์ดี	✓		
2	พูดคุยกับเพื่อน		✓	
3	สบตาผู้อื่น		✓	
4	เล่นกับเพื่อน	✓		
5	แสดงความเคารพด้วยการไหว้	✓		
6	รู้จักรอคอย	✓		
7	อยู่ร่วมกับเพื่อนได้	✓		
8	รู้จักแบ่งปัน		✓	
9	รู้จักขอโทษ		✓	
ด้านวิชาการ				
1. การอ่าน				
1	อ่านออกเสียงพยัญชนะ ก-ฮ ได้	✓		
2	อ่านออกเสียงสระง่ายๆได้	✓		
3	อ่านออกเสียงวรรณยุกต์ได้	✓		
4	อ่านเป็นคำง่ายๆได้	✓		
5	อ่านเรื่องจากภาพได้	✓		
6	อ่านสะกดคำได้	✓		
7	อ่านประโยคสั้นๆได้		✓	
2. การเขียน				
1	เขียนพยัญชนะ ก-ฮ ได้	✓		
2	เขียนสระง่ายๆได้	✓		
3	เขียนวรรณยุกต์ได้	✓		

ข้อที่	ความสามารถขั้นพื้นฐาน	ระดับความสามารถ		
		2	1	0
2. การเขียน				
4	เขียนชื่อตนเองได้	✓		
5	เขียนคำง่ายๆได้	✓		
6	เขียนประโยคบอกเล่าง่ายๆได้		✓	
7	เขียนประโยคคำถามง่ายๆได้		✓	
3. คณิตศาสตร์				
1	เขียนตัวเลข1-10 ได้	✓		
2	เขียนสัญลักษณ์ 1-10 ได้	✓		
3	จับคู่สิ่งของที่สัมพันธ์กันได้	✓		
4	บอกและเปรียบเทียบจำนวน1-10 ได้	✓		
5	บอกและเปรียบเทียบน้ำหนักของสิ่งของได้		✓	
6	บอกและเปรียบเทียบความสูงได้		✓	
7	บอกและเปรียบเทียบพื้นผิวได้		✓	

ตอนที่ 2 อธิบายข้อจำกัดหรือความจำเป็นเฉพาะของเด็กออทิสติกเพื่อการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เด็กหญิง ก ไก่ ทานยาประจำ มีภาวะสมาธิสั้นร่วมด้วย

ลงชื่อผู้ประ

กิ่งแก้ว มากมัน
นางสาว กิ่งแก้ว มากมัน
ครูการศึกษาพิเศษ

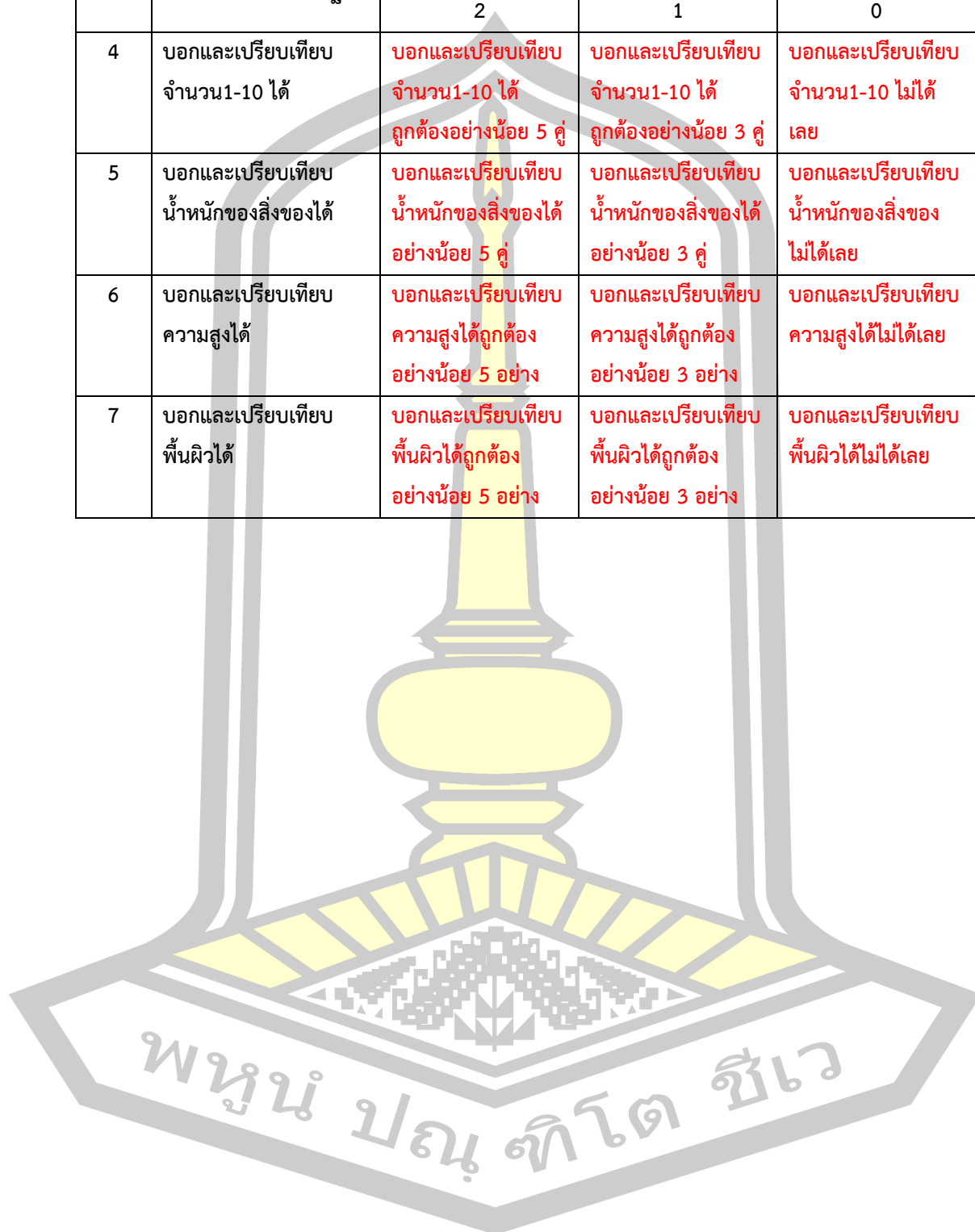
คำอธิบายการลงคะแนนรายชื่อ

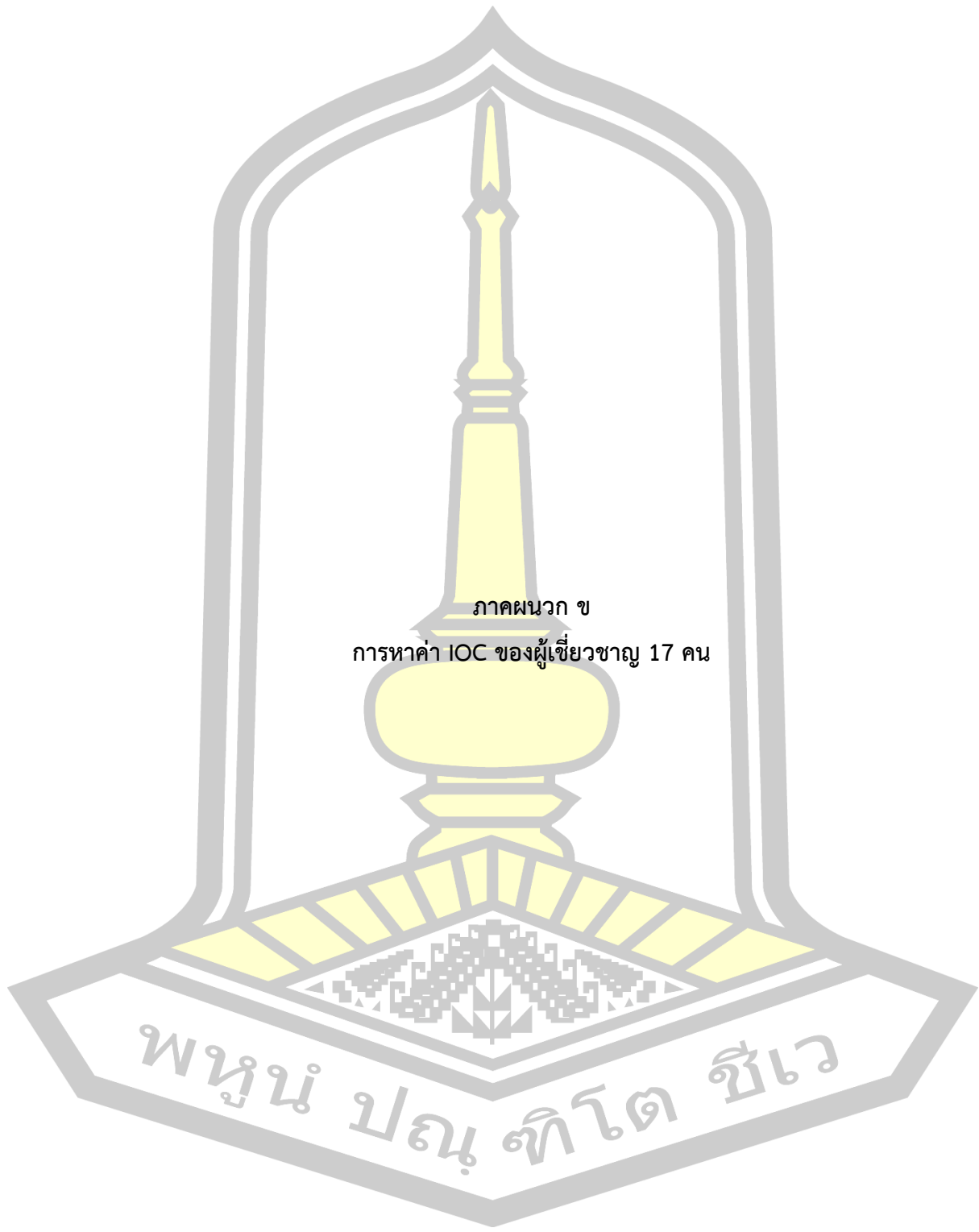
ข้อที่	ความสามารถขั้นพื้นฐาน	ระดับความสามารถ		
		2	1	0
ด้านพัฒนาการ				
1	รำเรียงแจ่มใส อารมณ์ดี	มักคิดทำอะไร โปรงใสรำเรียง มองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ไม่โกรธ ง่าย ไม่เจียบ	มักคิดทำอะไร โปรงใสรำเรียง มองโลกในแง่ดี บางครั้งมี อารมณ์โกรธ ง่าย หรือเจียบ	มีอารมณ์ร้าย เจียบ
2	พูดคุยกับเพื่อน	คุยกับเพื่อน มีเพื่อนสนิท เจอใครก็ทักทาย	คุยกับเพื่อน มีเพื่อนมี สนิทแต่มีบางครั้งอยู่ คนเดียวไม่คุยกับใคร ใครถามก็ไม่ตอบ เพราะไม่สนใจ	อยู่คนเดียวไม่คุยกับ ใคร ไม่สนใจใครเลย โลกนี้มีฉันคนเดียว
3	สบตาผู้อื่น	เมื่อคุยกับผู้อื่นสบตา มองหน้าผู้อื่นด้วย ความจริงใจ	เมื่อเจอผู้อื่นสบตา บ้างหลบตาบ้าง	เมื่อเจอใครก้มหน้าไม่ กล้าสบตาใคร
4	เล่นกับเพื่อน	ชอบเล่นกับเพื่อน	เล่นกับเพื่อนแต่ไม่มี ปฏิภริยาหรือไม่มี อารมณ์ร่วม	ชอบเล่นคนเดียว
5	แสดงความเคารพด้วย การไหว้	พบเจอผู้อื่นแสดง ความทักทายแล้วยก มือไหว้เสมอ	พบเจอผู้อื่น แสดงความทักทาย แล้วยกมือไหว้แต่ บางครั้งก็ไม่สนใจ	ไม่สนใจผู้อื่น ไม่ยกมือไหว้
6	รู้จักรอคอย	สามารถนั่งคอยผู้อื่น ได้	นั่งรอคอยได้แต่ ไม่นาน โวยวายใน บางครั้ง	รอคอยไม่ได้ ใจร้อน โวยวาย
7	อยู่ร่วมกับเพื่อนได้	อยู่ร่วมกับเพื่อนได้ อย่างมีความสุข	อยู่ร่วมกับเพื่อน ได้แต่บางครั้ง ชอบแอบอยู่คนเดียว	เมื่อให้อยู่ร่วมกับ เพื่อนชอบแอบ หลบ ซ่อนตัวได้โตะ

ข้อที่	ความสามารถขั้นพื้นฐาน	ระดับความสามารถ		
		2	1	0
8	รู้จักแบ่งปัน	มีขนม ของใช้แบ่งเพื่อนได้ด้วย ความยินดี	มีขนม ของใช้แบ่งเพื่อนได้นิด หน่อย ยังหวงของในบางครั้ง	ไม่แบ่งของใคร ครูให้แบ่ง แอบซ่อน ร้องไห้
9	รู้จักขอโทษ	เมื่อทำผิดรู้จักขอโทษ ทุกครั้ง ขอโทษครับ/ ค่ะ	เมื่อทำผิดรู้จักขอโทษ บางครั้ง	เมื่อทำผิด ไม่ขอโทษใคร
ด้านวิชาการ				
1. การอ่าน				
1	อ่านออกเสียงพยัญชนะ ก-ฮ ได้	ออกเสียงได้ถูกต้อง	ออกเสียงได้หรือ บางตัวออกเสียง ใกล้เคียงเช่น กอ ไก่ ออกเสียงเป็น กอ กาย	ออกเสียงผิด เช่น กอ ไก่อ ออก เสียงเป็น คอ ควาย ทุกตัว
2	อ่านออกเสียงสระง่าย ๆ ได้	อ่านออกเสียงสระได้ ถูกต้อง	อ่านออกเสียงสระได้ อย่างน้อย 5 คำ	อ่านไม่ได้เลย
3	อ่านออกเสียงวรรณยุกต์ ได้	อ่านออกเสียงได้ ถูกต้อง	อ่านออกเสียงได้บาง คำ	อ่านไม่ได้เลย
4	อ่านเป็นคำง่าย ๆ ได้	อ่าน คำในสระ แม่ ก กา ได้	อ่าน คำในสระ แม่ ก กา ได้บางคำ	อ่านไม่ได้เลย
5	อ่านเรื่องจากภาพได้	อ่านออกเสียงได้ ถูกต้อง	อ่านออกเสียงได้ บางคำ	อ่านไม่ได้เลย
6	อ่านสะกดคำได้	อ่านสะกดคำได้ ถูกต้องอย่างน้อย 5 คำ ตามคำพื้นฐาน ของช่วงอายุ	อ่านสะกดคำได้ ถูกต้องอย่างน้อย 3 คำ ตามคำพื้นฐาน ของช่วงอายุ	อ่านไม่ได้เลย
7	อ่านประโยคสั้น ๆ ได้	ออกเสียงได้ถูกต้อง	ออกเสียงได้บางคำ	อ่านไม่ได้เลย
2. การเขียน				
1	เขียนพยัญชนะ ก-ฮ ได้	เขียนพยัญชนะ ก-ฮ ได้ถูกต้อง	เขียนพยัญชนะ ก-ฮ ได้ถูกต้องอย่างน้อย 5 ตัวพยัญชนะ	เขียนพยัญชนะ ก-ฮ ไม่ได้เลย

ข้อที่	ความสามารถขั้นพื้นฐาน	ระดับความสามารถ		
		2	1	0
2	เขียนสระง่ายๆได้	เขียนสระได้ถูกต้อง	เขียนสระได้ถูกต้อง อย่างน้อย 5 ตัว	เขียนสระไม่ได้เลย
3	เขียนวรรณยุกต์ได้	เขียนวรรณยุกต์ได้ ถูกต้อง	เขียนวรรณยุกต์ได้ ถูกต้องอย่างน้อย 3 ตัว	เขียนวรรณยุกต์ไม่ได้ เลย
4	เขียนชื่อตนเองได้	เขียนชื่อตนเองได้ ถูกต้อง	เขียนชื่อตนเองได้บาง ตัว	เขียนชื่อตนเองไม่ได้ เลย
5	เขียนคำง่ายๆได้	เขียนคำง่ายๆได้ ถูกต้อง คือคำใน มาตราแม่ ก กา อย่างน้อย 5 คำ	เขียนคำง่ายๆได้ ถูกต้อง คือคำใน มาตราแม่ ก กา อย่างน้อย 3 คำ	เขียนคำง่ายๆ ไม่ได้เลย
6	เขียนประโยคบอกเล่า ง่ายๆได้	เขียนประโยค บอกเล่าง่ายๆ ได้ถูกต้องอย่างน้อย 5 คำตามคำพื้นฐาน ของช่วงอายุ	เขียนประโยค บอกเล่าง่ายๆได้ ถูกต้องอย่างน้อย 3 คำตามคำพื้นฐาน ของช่วงอายุ	เขียนประโยคบอกเล่า ง่ายๆไม่ได้เลย
7	เขียนประโยคคำถาม ง่ายๆได้	เขียนประโยคคำถาม ง่ายๆ ได้ถูกต้องอย่าง น้อย 5 คำตามคำ พื้นฐานของช่วงอายุ	เขียนประโยคคำถาม ง่ายๆ ได้ถูกต้องอย่าง น้อย 3 คำตามคำ พื้นฐานของช่วงอายุ	เขียนประโยคคำถาม ง่ายๆไม่ได้เลย
3. คณิตศาสตร์				
1	เขียนตัวเลข1-10 ได้	เขียนตัวเลข1-10 ได้ ได้ถูกต้อง	เขียนตัวเลข 1-10 ได้ ถูกต้องอย่างน้อย 5 ตัว	เขียนตัวเลข 1-10 ไม่ได้เลย
2	เขียนสัญลักษณ์ 1-10 ได้	เขียนสัญลักษณ์ 1-10 ได้ถูกต้อง	เขียนสัญลักษณ์ 1-10 ได้ถูกต้องอย่าง น้อย 5 ตัว	เขียนสัญลักษณ์ 1-10 ไม่ได้เลย
3	จับคู่สิ่งของที่สัมพันธ์กัน ได้	จับคู่สิ่งของที่สัมพันธ์ กันได้ถูกต้องอย่าง น้อย 5 คู่	จับคู่สิ่งของที่สัมพันธ์ กันได้ถูกต้องอย่าง น้อย 3 คู่	จับคู่สิ่งของที่สัมพันธ์ กันไม่ได้เลย

ข้อที่	ความสามารถขั้นพื้นฐาน	ระดับความสามารถ		
		2	1	0
4	บอกและเปรียบเทียบ จำนวน1-10 ได้	บอกและเปรียบเทียบ จำนวน1-10 ได้ ถูกต้องอย่างน้อย 5 คู่	บอกและเปรียบเทียบ จำนวน1-10 ได้ ถูกต้องอย่างน้อย 3 คู่	บอกและเปรียบเทียบ จำนวน1-10 ไม่ได้ เลย
5	บอกและเปรียบเทียบ น้ำหนักของสิ่งของได้	บอกและเปรียบเทียบ น้ำหนักของสิ่งของได้ อย่างน้อย 5 คู่	บอกและเปรียบเทียบ น้ำหนักของสิ่งของได้ อย่างน้อย 3 คู่	บอกและเปรียบเทียบ น้ำหนักของสิ่งของ ไม่ได้เลย
6	บอกและเปรียบเทียบ ความสูงได้	บอกและเปรียบเทียบ ความสูงได้ถูกต้อง อย่างน้อย 5 อย่าง	บอกและเปรียบเทียบ ความสูงได้ถูกต้อง อย่างน้อย 3 อย่าง	บอกและเปรียบเทียบ ความสูงได้ไม่ได้เลย
7	บอกและเปรียบเทียบ พื้นผิวได้	บอกและเปรียบเทียบ พื้นผิวได้ถูกต้อง อย่างน้อย 5 อย่าง	บอกและเปรียบเทียบ พื้นผิวได้ถูกต้อง อย่างน้อย 3 อย่าง	บอกและเปรียบเทียบ พื้นผิวได้ไม่ได้เลย

ภาคผนวก ข
การหาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญ 17 คน

พหุมนั ปณุ ทิโต ชีเว

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญ

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเพื่อให้เป็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้แบ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลการสร้างแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้น พื้นฐาน ออกเป็น 3 ระยะด้วยกันและระยะการนำแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการ ส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 3 รอบ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาของการประเมินความสามารถของเด็กออทิสติก ในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ระยะที่ 2 การวิเคราะห์(ร่าง)แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่ง ต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ระยะที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ(ร่าง)แบบประเมินความสามารถของเด็ก ออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. การวิเคราะห์การนำแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อ การศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุรินทร์จำนวน 3 รอบ

4.1 รอบที่ 1 นำแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษา ขั้นพื้นฐานไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 1 ชุด

4.2 รอบที่ 2 นำแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษา ขั้นพื้นฐานไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 3 ชุด

4.3 รอบที่ 3 นำแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษา ขั้นพื้นฐานไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุรินทร์ 20 ชุด

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาของการประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกใน การส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. การวิเคราะห์สภาพปัญหาของการประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่ง ต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังผู้ให้ข้อมูล ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ และด้านวิจัยและพัฒนาด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) จำนวนทั้งสิ้น 17 คน 17 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 17 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์เสนอผลการ วิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถามถึงการพัฒนาแบบ
ประเมินการประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนทั้งสิ้น
17 คน 17 ฉบับ ผู้วิจัยใช้วิธีหาค่าความถี่(frequencies)และค่าร้อยละ (percentages) เมื่อพิจารณา
ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพผลปรากฏดังนี้

ตาราง 10 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 17)

รายการ	อาจารย์มหาวิทยาลัย (n =5)		พยาบาล (n =2)		ผู้บริหาร, ครู (n =12)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	5	100	2	100	12	100
2. วุฒิการศึกษา						
2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี						
2.2 ปริญญาตรี						
2.3 ปริญญาโท			2	100	12	100
2.4 ปริญญาเอก	5	100				
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กออทิสติก						
3.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เด็กออทิสติก	3	60	2	100	10	83.33
3.2 ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เด็กออทิสติก	2	40			2	16.77
4. วุฒิทางการศึกษาพิเศษ						
4.1 ไม่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ	2	40	2	100	4	33.33
4.2 มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ ระดับปริญญาตรี					8	66.66
4.3 มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ ระดับปริญญาโท	1	20				
4.4 มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ ระดับปริญญาเอก	2	40				
5. ประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับ เด็กออทิสติก						
5.1 ไม่มีประสบการณ์						
5.2 มีประสบการณ์ น้อยกว่า 1 ปี						
5.3 มีประสบการณ์ 1-5 ปี						
5.4 มีประสบการณ์ 6 – 10 ปี	2	40				
5.5 มีประสบการณ์ 11 – 15 ปี			1	50	10	83.33
5.6 มีประสบการณ์ มากกว่า 15 ปี	3	60	1	50	2	16.77

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 17 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 17 คน รายละเอียดดังต่อไปนี้ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอาจารย์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเด็กออทิสติก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ไม่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และด้านประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม หรือสอนนักเรียนออทิสติก มีประสบการณ์ 6-10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 40 มีประสบการณ์ มากกว่า 15 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นพยาบาล จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับนักเรียนออทิสติก มีประสบการณ์ 10-15 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับนักเรียนออทิสติก มีประสบการณ์ มากกว่า 15 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหาร, ครู จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 70.59 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด โดยมีระดับปริญญาโท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนร่วม จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กออทิสติก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.77 ไม่มี มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีวุฒิในระดับปริญญาโท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 และด้านประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับเด็กออทิสติก มีประสบการณ์ 11-15 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 มีประสบการณ์ มากกว่า 15 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 16.77

พูน ปรณ ทัต ชีเว

การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถาม รอบที่ 2

ด้านพัฒนาการ

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่																	$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	17	1
2	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	0	15	0.88
3	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	17	1
4	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	-1	14	0.82
5	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	+1	16	0.94
6	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	16	0.94
7	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	17	1
8	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	17	1
9	-1	+1	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	15	0.88
10	-1	+1	+1	0	0	-1	+1	0	+1	+1	0	0	+1	+1	+1	+1	-1	8	0.47

การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถาม รอบที่ 2

ด้านวิชาการ (การคิดคำนวณ)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่																	$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
1	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	+1	+1	-1	+1	14	0.82
2	+1	+1	+1	+1	+1	-1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	0	15	0.88
3	+1	+1	+1	+1	-1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	+1	+1	+1	15	0.88
4	+1	+1	+1	-1	+1	+1	-1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	14	0.82
5	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	17	1
6	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	17	1
7	-1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	15	0.88
8	0	-1	0	+1	+1	0	+1	0	+1	0	+1	0	+1	-1	-1	-1	+1	7	0.41
9	+1	0	+1	+1	0	+1	-1	+1	+1	+1	-1	0	+1	-1	-1	0	0	8	0.47
10	0	-1	0	0	+1	-1	+1	+1	-1	+1	-1	0	+1	+1	0	+1	-1	7	0.41

การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถาม รอบที่ 2

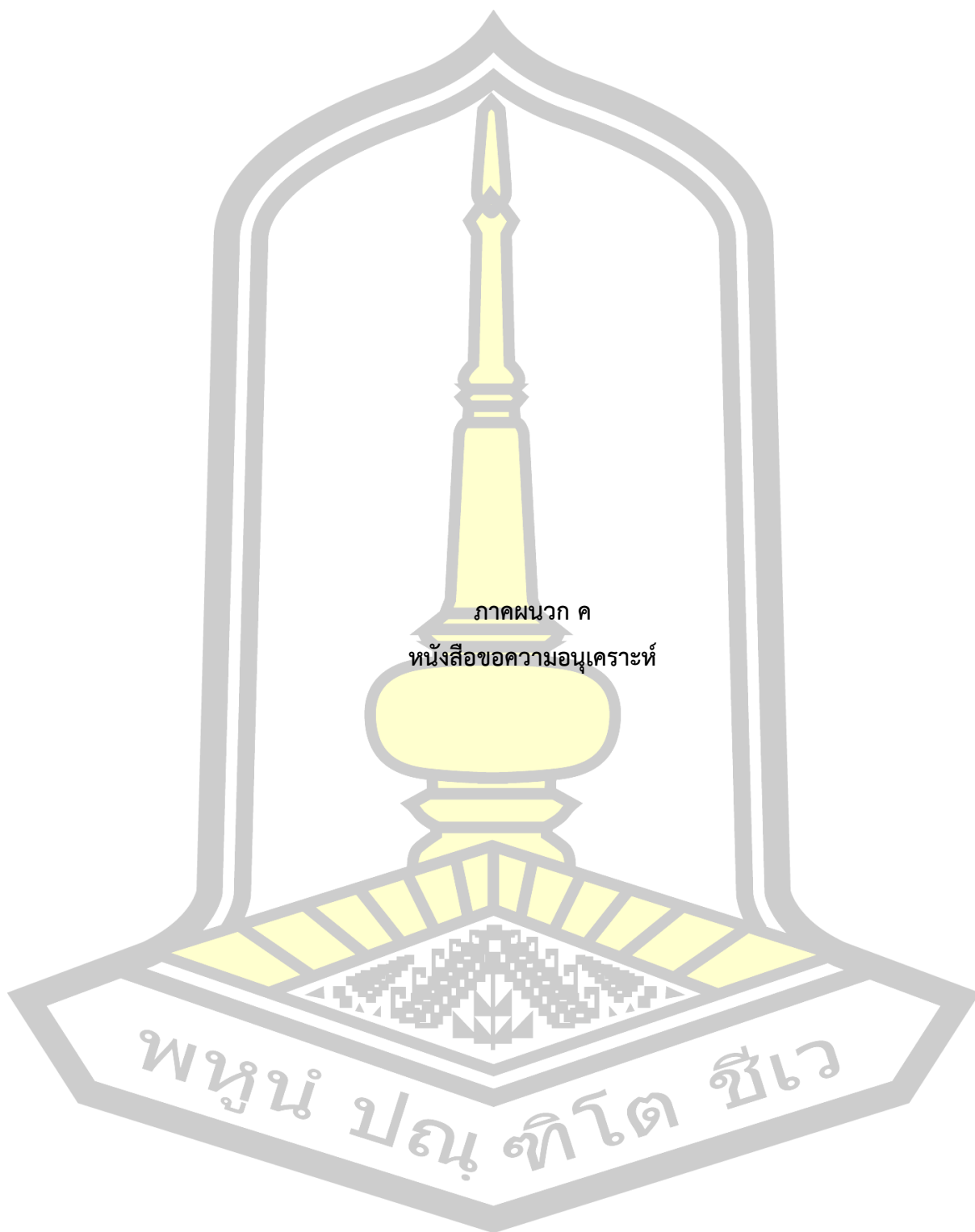
ด้านวิชาการ (การเขียน)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่																	$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	16	0.94
2	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	16	0.94
3	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	+1	+1	-1	-1	13	0.76
4	-1	-1	+1	+1	-1	-1	+1	+1	0	+1	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	11	0.64
5	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	+1	+1	0	+1	+1	0	0	+1	+1	13	0.76
6	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	17	1
7	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	17	1
8	-1	0	-1	0	-1	+1	-1	0	0	+1	0	+1	0	+1	+1	0	-1	5	0.29
9	-1	0	+1	-1	+1	-1	+1	0	-1	+1	+1	+1	0	+1	0	-1	0	7	0.41
10	-1	0	-1	0	-1	0	0	0	+1	+1	0	+1	0	0	0	+1	+1	5	0.29

การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถาม รอบที่ 2

ด้านวิชาการ (การเขียน)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่																	$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	17	1
2	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	17	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	17	1
4	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	16	0.94
5	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	-1	+1	+1	-1	0	+1	14	0.82
6	-1	+1	+1	-1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	15	0.88
7	-1	0	0	0	+1	-1	+1	0	+1	+1	0	-1	+1	+1	0	-1	0	6	0.35
8	-1	-1	0	0	+1	0	-1	0	+1	+1	0	0	+1	+1	0	0	-1	5	0.29
9	0	0	+1	+1	+1	0	+1	-1	+1	+1	-1	+1	-1	+1	+1	-1	-1	9	0.52
10	-1	-1	0	0	+1	+1	+1	+1	0	+1	0	0	0	+1	0	0	+1	7	0.41

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุบัณฑิตยศาสตร์

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 1448

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

29 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลงานวิจัย

เรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุรินทร์

ด้วย ว่าที่ร้อยตรีหญิงสุรินทร์นา หมื่นปัดชา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. วิจัยและประเมินผลการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุรินทร์มีความพร้อมที่มีกลุ่มตัวอย่างตรงตามหัวข้องานวิจัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อ นิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ , โทรสาร 0-4374-3174

เบอร์โทรนิสิต 0908527085

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 1447

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

29 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน

ด้วย ว่าที่ร้อยตรีหญิงสุรินทร์นา หมื่นปัดชา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. วิจัยและประเมินผลการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคลเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิตินจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ , โทรสาร 0-4374-3174

เบอร์โทรนิสิต 0908527085

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ ศษ. 0530.5(2) / ว 1447

29 พฤษภาคม 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ประสงค์ สายหงส์

ด้วย นางสาวสุนิรนา หมั่นปัดชา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผล การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนา แบบประเมินความสามารถของเด็กออทิสติกในการส่งต่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตร กศ.ม. วิจัยและประเมินผลการศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

มธ. ที่ ๖๗

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	ว่าที่ร้อยตรีหญิงสุรินทร์นา หมื่นปัดชา
วันเกิด	วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2529
สถานที่เกิด	อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 18/425 บ้านพุกกษา 31 หมู่ที่ 4 ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม รหัสไปรษณีย์ 73170
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดบูรณาวาส เลขที่ 29 แขวงทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10170
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2545 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนภูเวียงวิทยาคม จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2553 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2564 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ์ ปณุ์ ทิโต ชีเว